

大般若波罗蜜多经

(六百卷：第十一卷至第二十卷)

唐三藏法师玄奘奉 诏译

南無本師釋迦牟尼佛

说明

本简体注音版《大般若波罗蜜多经》电子书，根据《乾隆大藏经》大乘般若部，第 0001 部，唐三藏法师玄奘奉诏译《大般若波罗蜜多经》原藏影印本校正注音，句读及注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇一九年三月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

目 录

起诵仪	- 1 -
香赞	- 1 -
净口业真言	- 1 -
净三业真言	- 1 -
安土地真言	- 1 -
普供养真言	- 2 -
开经偈	- 2 -
大般若波罗蜜多经卷第十一	- 3 -
初分教诫教授品第七之一	- 3 -
大般若波罗蜜多经卷第十二	- 31 -
初分教诫教授品第七之二	- 31 -
大般若波罗蜜多经卷第十三	- 57 -
初分教诫教授品第七之三	- 57 -
大般若波罗蜜多经卷第十四	- 91 -
初分教诫教授品第七之四	- 91 -
大般若波罗蜜多经卷第十五	- 128 -
初分教诫教授品第七之五	- 128 -
大般若波罗蜜多经卷第十六	- 170 -
初分教诫教授品第七之六	- 170 -
大般若波罗蜜多经卷第十七	- 200 -
初分教诫教授品第七之七	- 200 -
大般若波罗蜜多经卷第十八	- 242 -
初分教诫教授品第七之八	- 242 -
大般若波罗蜜多经卷第十九	- 301 -
初分教诫教授品第七之九	- 301 -
大般若波罗蜜多经卷第二十	- 354 -
初分教诫教授品第七之十	- 354 -
补阙真言	- 411 -
回向偈	- 411 -

●起诵仪

xiāngzàn

香赞

(一遍)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiàncuánshēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

(三遍)

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵.修唎修唎.摩诃修唎.修修唎.萨婆诃.

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

(三遍)

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn
唵.娑嚩.婆嚩秫驮.娑嚩达摩娑嚩.婆嚩秫度憾

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

(三遍)

ná mó sān mǎnduō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē
南無三满哆.母驮喃.唵度噜度噜.地尾.娑婆诃

pǔ gòngyǎngzhēnyán
普 供 养 真 言

(三遍)

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ wà zǐ là hú
唵. 誝 誝 曩 . 三 婆 嚩 . 鞞 日 啰 斛 .

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南 无 本 师 释 迦 牟 尼 佛 (合掌三称)

kāi jīng jì
开 经 偈

(一遍)

wú shàng shēn shēn wēi miào fǎ bǎi qiān wàn jié nán zāo yù
无 上 甚 深 微 妙 法 百 千 万 劫 难 遭 遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我 今 见 闻 得 受 持 愿 解 如 来 真 实 义

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì shí yī
大般若波罗蜜多经卷第十一

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào jiè jiào shòu pǐn dì qī zhī yī
初分教诫教授品第七之一

ěr shí fó gào jù shòu shàn xiàn rǔ yǐ biàn cái dāng wèi pú
尔时，佛告具寿善现：“汝以辩才当为菩

sà mó hē sà zhòng xuān shuō bō rě bō luó mì duō xiāng yìng zhī fǎ jiào
萨摩诃萨众宣说般若波罗蜜多相应之法，教

jiè jiào shòu zhū pú sà mó hē sà lìng yú bō rě bō luó mì duō xiū xué
诫教授诸菩萨摩诃萨，令于般若波罗蜜多修学

jiū jìng
究竟。”

shí zhū pú sà mó hē sà zhòng jí dà shēng wén tiān lóng
时，诸菩萨摩诃萨众及大声闻、天、龙、

yào chā rén fēi rén děng xián zuò shì niàn jīn zūn zhě shàn xiàn wéi
药叉、人非人等，咸作是念：“今尊者善现，为

yǐ zì huì biàn cái zhī lì dāng wèi pú sà mó hē sà zhòng xuān shuō bō
以自慧辩才之力，当为菩萨摩诃萨众宣说般

rě bō luó mì duō xiāng yìng zhī fǎ jiào jiè jiào shòu zhū pú sà mó hē sà
若波罗蜜多相应之法，教诫教授诸菩萨摩诃萨，

lìng yú bō rě bō luó mì duō xiū xué jiū jìng wéi dāng chéng fó wēi shén
令于般若波罗蜜多修学究竟，为当承佛威神

lì yé
力耶？”

jù shòu shàn xiàn zhī zhū pú sà mó hē sà zhòng jí dà shēng wén
具寿善现知诸菩萨摩诃萨众及大声闻、

tiān lóng yào chā rén fēi rén děng xīn zhī suǒ niàn biàn gào jù shòu
天、龙、药叉、人非人等心之所念，便告具寿

shè lì zǐ yán zhū fó dì zǐ suǒ shuō fǎ jiào dāng zhī jiē chéng fó
舍利子言：“诸佛弟子所说法教，当知皆承佛

wēi shén lì hé yǐ gù shè lì zǐ zhū fó wèi tā xuān shuō fǎ yào
威神力。何以故？舍利子，诸佛为他宣说法要，

bǐ chéng fó jiào jīng qín xiū xué biànnéngzhèng dé zhū fǎ shí xìng yóu
彼 承 佛 教 精 勤 修 学， 便 能 证 得 诸 法 实 性， 由
shì wèi tā yǒu suǒ xuān shuō jiē yǔ fǎ xìng néng bù xiāng wéi gù fó suǒ
是 为 他 有 所 宣 说， 皆 与 法 性 能 不 相 违， 故 佛 所
yán rú dēng chuán zhào shè lì zǐ wǒ dāng chéng fó wēi shén jiā bèi
言 如 灯 传 照。 舍 利 子， 我 当 承 佛 威 神 加 被，
wèi zhū pú sà mó hē sà zhòng xuān shuō bō rě bō luó mì duō xiāng yìng zhī
为 诸 菩 萨 摩 诃 萨 众 宣 说 般 若 波 罗 蜜 多 相 应 之
fǎ jiào jiè jiào shòu zhū pú sà mó hē sà lìng yú bō rě bō luó mì duō
法， 教 诫 教 授 诸 菩 萨 摩 诃 萨， 令 于 般 若 波 罗 蜜 多
xiū xué jiū jìng fēi yǐ zì huì biàn cái zhī lì suǒ yǐ zhě hé shèn
修 学 究 竟， 非 以 自 慧 辩 才 之 力。 所 以 者 何？ 甚
shēn bō rě bō luó mì duō xiāng yìng zhī fǎ fēi zhū shēng wén dú jué jìng
深 般 若 波 罗 蜜 多 相 应 之 法， 非 诸 声 闻、 独 觉 境
jiè。”

ěr shí jù shòu shàn xiàn bó fó yán shì zūn rú fó suǒ chì
尔 时， 具 寿 善 现 白 佛 言：“ 世 尊！ 如 佛 所 勅：

rǔ yǐ biàn cái dāng wèi pú sà mó hē sà zhòng xuān shuō bō rě bō
‘ 汝 以 辩 才 当 为 菩 萨 摩 诃 萨 众 宣 说 般 若 波
luó mì duō xiāng yìng zhī fǎ jiào jiè jiào shòu zhū pú sà mó hē sà lìng
罗 蜜 多 相 应 之 法， 教 诫 教 授 诸 菩 萨 摩 诃 萨， 令
yú bō rě bō luó mì duō xiū xué jiū jìng shì zūn cǐ zhōng hé fǎ míng
于 般 若 波 罗 蜜 多 修 学 究 竟。 ’ 世 尊！ 此 中 何 法 名
wéi pú sà mó hē sà fù yǒu hé fǎ míng wéi bō rě bō luó mì duō
为 菩 萨 摩 诃 萨？ 复 有 何 法 名 为 般 若 波 罗 蜜 多？

shì zūn wǒ bú jiàn yǒu fǎ kě míng pú sà mó hē sà yì bú
“ 世 尊！ 我 不 见 有 法 可 名 菩 萨 摩 诃 萨， 亦 不
jiàn yǒu fǎ kě míng bō rě bō luó mì duō rú shì èr míng yì bú jiàn yǒu
见 有 法 可 名 般 若 波 罗 蜜 多， 如 是 二 名 亦 不 见 有，
yún hé lìng wǒ wèi zhū pú sà mó hē sà zhòng xuān shuō bō rě bō luó mì
云 何 令 我 为 诸 菩 萨 摩 诃 萨 众 宣 说 般 若 波 罗 蜜
duō xiāng yìng zhī fǎ jiào jiè jiào shòu zhū pú sà mó hē sà lìng yú bō
多 相 应 之 法， 教 诫 教 授 诸 菩 萨 摩 诃 萨， 令 于 般
rě bō luó mì duō xiū xué jiū jìng ”
若 波 罗 蜜 多 修 学 究 竟？ ”

fó yán shàn xiàn pú sà mó hē sà dàn yǒu míng wèi wéi pú
佛 言：“ 善 现， 菩 萨 摩 诃 萨 但 有 名， 谓 为 菩

sà mó hē sà bō rě bō luó mì duō yì dàn yǒu míng wèi wéi bō rě bō
萨摩诃萨，般若波罗蜜多亦但有名，谓为般若波
luó mì duō rú shì èr míng yì dàn yǒu míng shàn xiàn cǐ zhī èr míng
罗蜜多，如是二名亦但有名。善现，此之二¹名
bù shēng bú miè wéi yǒu xiǎng děng xiǎng shī shè yán shuō rú shì jiǎ
不生不灭，唯有想等想，施設言说，如是假
míng bú zài nài bú zài wài bú zài liǎng jiān bù kě dé gù
名不在内不在外不在两间，不可得故。

shàn xiàn dāng zhī pì rú wǒ dàn shì jiǎ míng rú shì míng jiǎ
“善现当知！譬如我但是假名，如是名假

bù shēng bú miè wéi yǒu xiǎng děng xiǎng shī shè yán shuō wèi zhī wéi wǒ
不生不灭，唯有想等想，施設言说谓之为我。

rú shì yǒu qíng mìng zhě shēng zhě yǎng zhě shì fū bǔ tè qié
如是有情、命者、生者、养者、士夫、补特伽

luó yì shēng rú tóng zuò zhě shǐ zuò zhě qǐ zhě shǐ qǐ
罗、意生、儒童、作者、使作者、起者、使起

zhě shòu zhě shǐ shòu zhě zhī zhě jiàn zhě yì dàn shì jiǎ míng
者、受者、使受者、知者、见者，亦但是假名，

rú shì míng jiǎ bù shēng bú miè wéi yǒu xiǎng děng xiǎng shī shè yán shuō
如是名假不生不灭，唯有想等想，施設言说

wèi wéi yǒu qíng nǎi zhì jiàn zhě rú shì yī qiè dàn yǒu jiǎ míng cǐ zhū jiǎ
谓为有情乃至见者。如是一切但有假名，此诸假

míng bú zài nài bú zài wài bú zài liǎng jiān bù kě dé gù rú shì shàn
名不在内不在外不在两间，不可得故。如是，善

xiàn ruò pú sà mó hē sà ruò bō rě bō luó mì duō ruò cǐ èr míng
现，若菩萨摩诃萨、若般若波罗蜜多、若此二名

jiē shì jiǎ fǎ rú shì jiǎ fǎ bù shēng bú miè wéi yǒu xiǎng děng xiǎng
皆是假法，如是假法不生不灭，唯有想等想，

shī shè yán shuō wèi wéi pú sà mó hē sà wèi wéi bō rě bō luó mì duō
施設言说谓为菩萨摩诃萨、谓为般若波罗蜜多

jí cǐ èr míng rú shì sān zhǒng dàn yǒu jiǎ míng cǐ zhū jiǎ míng bú zài
及此二名。如是三种但有假名，此诸假名不在

nài bú zài wài bú zài liǎng jiān bù kě dé gù
内不在外不在两间，不可得故。

fù cì shàn xiàn pì rú sè dàn shì jiǎ fǎ rú shì fǎ jiǎ
“复次，善现，譬如色但是假法，如是法假

¹ 大正藏：三；永乐北藏及龙藏：二

bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shè yánshuō wèi zhī wéi sè
不生不灭，唯有想等想，施設言说谓之為色；

rú shì shòu xiǎng xíng shí yì dàn shì jiǎ fǎ rú shì fǎ jiǎ bù
如是受、想、行、识亦但是假法，如是法假不

shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shè yánshuō wèi wéishòu xiǎng
生不灭，唯有想等想，施設言说謂為受、想、

xíng shí rú shì yī qiè dàn yǒu jiǎ míng cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú
行、识。如是一切但有假名，此诸假名不在内不

zài wài bú zài liǎngjiān bù kě dé gù rú shì shànxiàn ruò pú sà
在外不在两间，不可得故。如是，善现，若菩萨

mó hē sà ruò bō rě bō luó mì duō ruò cǐ èr míng jiē shì jiǎ fǎ
摩诃萨、若般若波罗蜜多、若此二名皆是假法，

rú shì jiǎ fǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shè yánshuō
如是假法不生不灭，唯有想等想，施設言说

wèi wéi pú sà mó hē sà wèi wéi bō rě bō luó mì duō jí cǐ èr míng
謂為菩薩摩诃萨、謂為般若波罗蜜多及此二名。

rú shì sān zhǒng dàn yǒu jiǎ míng cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài
如是三种但有假名，此诸假名不在内不在外

bú zài liǎngjiān bù kě dé gù
不在两间，不可得故。

fù cì shànxiàn pì rú yǎnchù dàn shì jiǎ fǎ rú shì fǎ
“复次，善现，譬如眼处但是假法，如是法

jiǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shè yánshuō wèi wéiyǎn
假不生不灭，唯有想等想，施設言说謂為眼

chù rú shì ěr bí shé shēn yì chù yì dàn shì jiǎ fǎ rú
处；如是耳、鼻、舌、身、意处亦但是假法，如

shì fǎ jiǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shè yánshuō wèi
是法假不生不灭，唯有想等想，施設言说謂

wéi ěr bí shé shēn yì chù rú shì yī qiè dàn yǒu jiǎ míng
为耳、鼻、舌、身、意处。如是一切但有假名，

cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān bù kě dé gù rú
此诸假名不在内不在外不在两间，不可得故。如

shì shànxiàn ruò pú sà mó hē sà ruò bō rě bō luó mì duō ruò
是，善现，若菩萨摩诃萨、若般若波罗蜜多、若

cǐ èr míng jiē shì jiǎ fǎ rú shì jiǎ fǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎng
此二名皆是假法，如是假法不生不灭，唯有想

děngxiǎng shī shè yánshuō wèi wéi pú sà mó hē sà wèi wéi bō rě bō
等想，施設言说謂為菩薩摩诃萨、謂為般若波

luó mì duō jí cǐ èr míng rú shì sānzhǒngdànyǒu jiǎ míng cǐ zhū jiǎ
罗蜜多及此二名。如是三种但有假名，此诸假
míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān bù kě dé gù
名不在内不在外不在两间，不可得故。

fù cì shànxiàn pì rú sè chùdàn shì jiǎ fǎ rú shì fǎ
“复次，善现，譬如色处但是假法，如是法

jiǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shèyánshuōwèiwéi sè
假不生不灭，唯有想等想，施設言说谓为色

chù rú shì shēng xiāng wèi chù fǎ chù yì dàn shì jiǎ fǎ
处；如是声、香、味、触、法处亦但是假法，

rú shì fǎ jiǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shèyánshuō
如是法假不生不灭，唯有想等想，施設言说

wèiwéishēng xiāng wèi chù fǎ chù rú shì yī qiè dànyǒu jiǎ
谓为声、香、味、触、法处。如是一切但有假

míng cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān bù kě dé
名，此诸假名不在内不在外不在两间，不可得

gù rú shì shànxiàn ruò pú sà mó hē sà ruò bō rě bō luó mì
故。如是，善现，若菩萨摩诃萨、若般若波罗蜜

duō ruò cǐ èr míng jiē shì jiǎ fǎ rú shì jiǎ fǎ bù shēng bú miè
多、若此二名皆是假法，如是假法不生不灭，

wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shèyánshuōwèiwéi pú sà mó hē sà wèiwéi
唯有想等想，施設言说谓为菩萨摩诃萨、谓为

bō rě bō luó mì duō jí cǐ èr míng rú shì sānzhǒngdànyǒu jiǎ míng
般若波罗蜜多及此二名。如是三种但有假名，

cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān bù kě dé gù
此诸假名不在内不在外不在两间，不可得故。

fù cì shànxiàn pì rú yǎn jiè dàn shì jiǎ fǎ rú shì fǎ
“复次，善现，譬如眼界但是假法，如是法

jiǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shèyánshuōwèiwéiyǎn
假不生不灭，唯有想等想，施設言说谓为眼

jiè rú shì ěr bǐ shé shēn yì jiè yì dàn shì jiǎ fǎ rú
界；如是耳、鼻、舌、身、眼界亦但是假法，如

shì fǎ jiǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shèyánshuōwèi
是法假不生不灭，唯有想等想，施設言说谓

wéi ěr bǐ shé shēn yì jiè rú shì yī qiè dànyǒu jiǎ míng
为耳、鼻、舌、身、眼界。如是一切但有假名，

cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān bù kě dé gù rú
此诸假名不在内不在外不在两间，不可得故。如

shì shànxiàn ruò pú sà mó hē sà ruò bō rě bō luó mì duō ruò
是，善现，若菩萨摩诃萨、若般若波罗蜜多、若
cǐ èr míng jiē shì jiǎ fǎ rú shì jiǎ fǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎng
此二名皆是假法，如是假法不生不灭，唯有想
děngxiǎng shī shèyánshuōwèiwéi pú sà mó hē sà wèiwéi bō rě bō
等想，施設言说谓为菩萨摩诃萨、谓为般若波
luó mì duō jí cǐ èr míng rú shì sānzhǒngdànyǒu jiǎ míng cǐ zhū jiǎ
罗蜜多及此二名。如是三种但有假名，此诸假
míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān bù kě dé gù
名不在内不在外不在两间，不可得故。

fù cì shànxiàn pì rú sè jiè dàn shì jiǎ fǎ rú shì fǎ
“复次，善现，譬如色界但是假法，如是法
jiǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shèyánshuōwèiwéi sè
假不生不灭，唯有想等想，施設言说谓为色
jiè rú shì shēng xiāng wèi chù fǎ jiè yì dàn shì jiǎ fǎ
界；如是声、香、味、触、法界亦但是假法，
rú shì fǎ jiǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shèyánshuō
如是法假不生不灭，唯有想等想，施設言说
wèiwéishēng xiāng wèi chù fǎ jiè rú shì yī qiè dànyǒu jiǎ
谓为声、香、味、触、法界。如是一切但有假
míng cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān bù kě dé
名，此诸假名不在内不在外不在两间，不可得
gù rú shì shànxiàn ruò pú sà mó hē sà ruò bō rě bō luó mì
故。如是，善现，若菩萨摩诃萨、若般若波罗蜜
duō ruò cǐ èr míng jiē shì jiǎ fǎ rú shì jiǎ fǎ bù shēng bú miè
多、若此二名皆是假法，如是假法不生不灭，
wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shèyánshuōwèiwéi pú sà mó hē sà wèiwéi
唯有想等想，施設言说谓为菩萨摩诃萨、谓为
bō rě bō luó mì duō jí cǐ èr míng rú shì sānzhǒngdànyǒu jiǎ míng
般若波罗蜜多及此二名。如是三种但有假名，
cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān bù kě dé gù
此诸假名不在内不在外不在两间，不可得故。

fù cì shànxiàn pì rú yǎn shí jiè dàn shì jiǎ fǎ rú shì
“复次，善现，譬如眼识界但是假法，如是
fǎ jiǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shèyánshuōwèiwéi
法假不生不灭，唯有想等想，施設言说谓为
yǎn shí jiè rú shì ěr bí shé shēn yì shí jiè yì dàn shì jiǎ
眼识界；如是耳、鼻、舌、身、意识界亦但是假

fǎ rú shì fǎ jiǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shè
法，如是法假不生不灭，唯有想等想，施設
yánshuōwèiwéi ěr bí shé shēn yì shí jiè rú shì yī qiè dàn
言说谓为耳、鼻、舌、身、意识界。如是一切但
yǒu jiǎ míng cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān bù
有假名，此诸假名不在内不在外不在两间，不
kě dé gù rú shì shànxiàn ruò pú sà mó hē sà ruò bō rě bō
可得故。如是，善现，若菩萨摩诃萨、若般若波
luó mì duō ruò cǐ èr míng jiē shì jiǎ fǎ rú shì jiǎ fǎ bù shēng bú
罗蜜多、若此二名皆是假法，如是假法不生不
miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shèyánshuōwèiwéi pú sà mó hē sà
灭，唯有想等想，施設言说谓为菩萨摩诃萨、
wèiwéi bō rě bō luó mì duō jí cǐ èr míng rú shì sānzhǒngdànyǒu jiǎ
谓为般若波罗蜜多及此二名。如是三种但有假
míng cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān bù kě dé
名，此诸假名不在内不在外不在两间，不可得
gù
故。

fù cì shànxiàn pì rú yǎnchùdàn shì jiǎ fǎ rú shì fǎ
“复次，善现，譬如眼触但是假法，如是法
jiǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shèyánshuōwèiwéiyǎn
假不生不灭，唯有想等想，施設言说谓为眼
chù rú shì ěr bí shé shēn yì chù yì dàn shì jiǎ fǎ rú
触；如是耳、鼻、舌、身、意触亦但是假法，如
shì fǎ jiǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shèyánshuōwèi
是法假不生不灭，唯有想等想，施設言说谓
wéi ěr bí shé shēn yì chù rú shì yī qiè dànyǒu jiǎ míng
为耳、鼻、舌、身、意触。如是一切但有假名，
cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān bù kě dé gù rú
此诸假名不在内不在外不在两间，不可得故。如
shì shànxiàn ruò pú sà mó hē sà ruò bō rě bō luó mì duō ruò
是，善现，若菩萨摩诃萨、若般若波罗蜜多、若
cǐ èr míng jiē shì jiǎ fǎ rú shì jiǎ fǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎng
此二名皆是假法，如是假法不生不灭，唯有想
děngxiǎng shī shèyánshuōwèiwéi pú sà mó hē sà wèiwéi bō rě bō
等想，施設言说谓为菩萨摩诃萨、谓为般若波
luó mì duō jí cǐ èr míng rú shì sānzhǒngdànyǒu jiǎ míng cǐ zhū jiǎ
罗蜜多及此二名。如是三种但有假名，此诸假

míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān bù kě dé gù
名不在内不在外不在两间，不可得故。

fù cì shànxiàn pì rú yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòudàn
“复次，善现，譬如眼触为缘所生诸受但

shì jiǎ fǎ rú shì fǎ jiǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng
是假法，如是法假不生不灭，唯有想等想，
shī shè yánshuō wéi yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu rú shì ěr bí
施設言说谓为眼触为缘所生诸受；如是耳、鼻、
shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu yì dàn shì jiǎ fǎ rú shì
舌、身、意触为缘所生诸受亦但是假法，如是
fǎ jiǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shè yánshuō wéi
法假不生不灭，唯有想等想，施設言说谓为
ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu rú shì yī
耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受。如是一
qiè dàn yǒu jiǎ míng cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān
切但有假名，此诸假名不在内不在外不在两间，
bù kě dé gù rú shì shànxiàn ruò pú sà mó hē sà ruò bō rě
不可得故。如是，善现，若菩萨摩訶萨、若般若
bō luó mì duō ruò cǐ èr míng jiē shì jiǎ fǎ rú shì jiǎ fǎ bù shēng
波罗蜜多、若此二名皆是假法，如是假法不生
bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shè yánshuō wéi wéi pú sà mó hē sà
不灭，唯有想等想，施設言说谓为菩萨摩訶萨、
wéi wéi bō rě bō luó mì duō jí cǐ èr míng rú shì sānzhǒng dàn yǒu jiǎ
谓为般若波罗蜜多及此二名。如是三种但有假
míng cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān bù kě dé
名，此诸假名不在内不在外不在两间，不可得
gù
故。

fù cì shànxiàn pì rú nèi shēnsuǒyǒutóu jǐng jiān bó
“复次，善现，譬如内身所有头颈、肩膊、

shǒu bì fù bèi xiōng xié yāo jí bì xī shuàn jìng zú děng
手臂、腹背、胸胁、腰脊、髀膝、腓胫、足等
dàn shì jiǎ míng rú shì míng jiǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng
但是假名，如是名假不生不灭，唯有想等想，
shī shè yánshuō wéi nèi shēnsuǒyǒutóu jǐng nǎi zhì zú děng rú shì
施設言说谓为内身所有头、颈乃至足等。如是
yī qiè dàn yǒu jiǎ míng cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎng
一切但有假名，此诸假名不在内不在外不在两

jiān bù kě dé gù rú shì shànxiàn ruò pú sà mó hē sà ruò
间，不可得故。如是，善现，若菩萨摩诃萨、若
bō rě bō luó mì duō ruò cǐ èr míng jiē shì jiǎ fǎ rú shì jiǎ fǎ bù
般若波罗蜜多、若此二名皆是假法，如是假法不
shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shè yánshuō wèi wéi pú sà mó
生不灭，唯有想等想，施设言说谓为菩萨摩
hē sà wèi wéi bō rě bō luó mì duō jí cǐ èr míng rú shì sānzhǒng
诃萨、谓为般若波罗蜜多及此二名。如是三种
dànyǒu jiǎ míng cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān
但有假名，此诸假名不在内不在外不在两间，
bù kě dé gù
不可得故。

fù cì shànxiàn pì rú wài shì suǒ yǒu cǎo mù gēn jīng
“复次，善现，譬如外事所有草木、根茎、
zhī yè huāguǒděng wù dàn shì jiǎ míng rú shì míng jiǎ bù shēng bú miè
枝叶、花果等物但是假名，如是名假不生不灭，
wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shè yánshuō wèi wéi wài shì suǒ yǒu cǎo mù gēn
唯有想等想，施设言说谓为外事所有草木、根
jīng zhī yè huāguǒděng wù rú shì yī qiè dànyǒu jiǎ míng cǐ
茎、枝叶、花果等物。如是一切但有假名，此
zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān bù kě dé gù rú shì
诸假名不在内不在外不在两间，不可得故。如是，
shànxiàn ruò pú sà mó hē sà ruò bō rě bō luó mì duō ruò cǐ èr
善现，若菩萨摩诃萨、若般若波罗蜜多、若此二
míng jiē shì jiǎ fǎ rú shì jiǎ fǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděng
名皆是假法，如是假法不生不灭，唯有想等
xiǎng shī shè yánshuō wèi wéi pú sà mó hē sà wèi wéi bō rě bō luó mì
想，施设言说谓为菩萨摩诃萨、谓为般若波罗蜜
duō jí cǐ èr míng rú shì sānzhǒng dànyǒu jiǎ míng cǐ zhū jiǎ míng bú
多及此二名。如是三种但有假名，此诸假名不
zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān bù kě dé gù fù cì shànxiàn
在内不在外不在两间，不可得故。”复次，善现，
pì rú guò qù wèi lái xiàn zài yī qiè rú lái yīng zhèngděng jué dàn shì
譬如过去未来现在一切如来、应、正等觉但是
jiǎ míng rú shì míng jiǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī
假名，如是名假不生不灭，唯有想等想，施
shè yánshuō wèi wéi guò qù wèi lái xiàn zài yī qiè rú lái yīng zhèng
设言说谓为过去、未来、现在一切如来、应、正

děngjué rú shì yī qiè dānyǒu jiǎ míng cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú
等觉。如是一切但有假名，此诸假名不在内不
zài wài bú zài liǎngjiān bù kě dé gù rú shì shànxiàn ruò pú sà
在外不在两间，不可得故。如是，善现，若菩萨
mó hē sà ruò bō rě bō luó mì duō ruò cǐ èr míng jiē shì jiǎ fǎ
摩诃萨、若般若波罗蜜多、若此二名皆是假法，
rú shì jiǎ fǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shè yánshuō
如是假法不生不灭，唯有想等想，施設言说
wèiwéi pú sà mó hē sà wèiwéi bō rě bō luó mì duō jí cǐ èr míng
谓为菩萨摩诃萨、谓为般若波罗蜜多及此二名。
rú shì sānzhǒng dānyǒu jiǎ míng cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài
如是三种但有假名，此诸假名不在内不在外
bú zài liǎngjiān bù kě dé gù
不在两间，不可得故。

fù cì shànxiàn pì rú huàn shì mèngjìng xiǎngxiàng
“复次，善现，譬如幻事、梦境、响像、
yángyàn guāngyǐng ruò xúnxiāngchéng biànhuà shì děngdàn shì jiǎ
阳焰、光影，若寻香城、变化事等但是假
míng rú shì míng jiǎ bù shēng bú miè wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shè
名，如是名假不生不灭，唯有想等想，施設
yánshuō wèiwéi huàn shì nǎi zhì biànhuà shì děng rú shì yī qiè dānyǒu
言说谓为幻事乃至变化事等。如是一切但有
jiǎ míng cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān bù kě
假名，此诸假名不在内不在外不在两间，不可
dé gù rú shì shànxiàn ruò pú sà mó hē sà ruò bō rě bō luó
得故。如是，善现，若菩萨摩诃萨、若般若波罗
mì duō ruò cǐ èr míng jiē shì jiǎ fǎ rú shì jiǎ fǎ bù shēng bú miè
蜜多、若此二名皆是假法，如是假法不生不灭，
wéiyǒuxiǎngděngxiǎng shī shè yánshuō wèiwéi pú sà mó hē sà wèiwéi
唯有想等想，施設言说谓为菩萨摩诃萨、谓为
bō rě bō luó mì duō jí cǐ èr míng rú shì sānzhǒng dānyǒu jiǎ míng
般若波罗蜜多及此二名。如是三种但有假名，
cǐ zhū jiǎ míng bú zài nèi bú zài wài bú zài liǎngjiān bù kě dé gù rú
此诸假名不在内不在外不在两间，不可得故。如
shì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō shí
是！善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗蜜多时，
yú yī qiè fǎ míng jiǎ fǎ jiǎ jí jiàoshòu jiǎ yīngzhèng xiū xué
于一切法名假、法假及教授假，应正修学。

fù cì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguān sè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguānshòu
蜜多时，不应观色若常若无常，不应观受、

xiǎng xíng shí ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān sè ruò lè ruò kǔ
想、行、识若常若无常；不应观色若乐若苦，

bù yīngguānshòu xiǎng xíng shí ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sè ruò
不应观受、想、行、识若乐若苦；不应观色若

wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānshòu xiǎng xíng shí ruò wǒ ruò wú wǒ
我若无我，不应观受、想、行、识若我若无我；

bù yīngguān sè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānshòu xiǎng xíng shí
不应观色若净若不净，不应观受、想、行、识

ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān sè ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguānshòu
若净若不净；不应观色若空若不空，不应观受、

xiǎng xíng shí ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān sè ruò yǒuxiàng ruò
想、行、识若空若不空；不应观色若有相若

wú xiàng bù yīngguānshòu xiǎng xíng shí ruò yǒuxiàng ruò wú xiàng
无相，不应观受、想、行、识若有相若无相；

bù yīngguān sè ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīngguānshòu xiǎng xíng
不应观色若有愿若无愿，不应观受、想、行、

shí ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīngguān sè ruò jì jìng ruò bú jì jìng
识若有愿若无愿；不应观色若寂静若不寂静，

bù yīngguānshòu xiǎng xíng shí ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīng
不应观受、想、行、识若寂静若不寂静；不应

guān sè ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguānshòu xiǎng xíng
观色若远离若不远离，不应观受、想、行、

shí ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān sè ruò yǒuwéi ruò wú wéi
识若远离若不远离；不应观色若有为若无为，

bù yīngguānshòu xiǎng xíng shí ruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguān
不应观受、想、行、识若有为若无为；不应观

sè ruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguānshòu xiǎng xíng shí ruò yǒu
色若有漏若无漏，不应观受、想、行、识若有

lòu ruò wú lòu bù yīngguān sè ruò shēng ruò miè bù yīngguānshòu xiǎng
漏若无漏；不应观色若生若灭，不应观受、想、

xíng shí ruò shēng ruò miè bù yīngguān sè ruò shàn ruò fēi shàn bù yīng
行、识若生若灭；不应观色若善若非善，不应

guānshòu xiǎng xíng shí ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān sè ruò
观受、想、行、识若善若非善；不应观色若

yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguānshòu xiǎng xíng shí ruò yǒu zuì ruò
有罪若无罪，不应观受、想、行、识若有罪若
wú zuì bù yīngguān sè ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguānshòu
无罪；不应观色若有烦恼若无烦恼，不应观受、
xiǎng xíng shí ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguān sè ruò shì
想、行、识若有烦恼若无烦恼；不应观色若世
jiān ruò chū shì jiān bù yīngguānshòu xiǎng xíng shí ruò shì jiān ruò
间若出世间，不应观受、想、行、识若世间若
chū shì jiān bù yīngguān sè ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguānshòu
出世间；不应观色若杂染若清净，不应观受、
xiǎng xíng shí ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān sè ruò shǔ shēng sǐ
想、行、识若杂染若清净；不应观色若属生死
ruò shǔ niè pán bù yīngguānshòu xiǎng xíng shí ruò shǔ shēng sǐ ruò
若属涅槃，不应观受、想、行、识若属生死若
shǔ niè pán bù yīngguān sè ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù
属涅槃；不应观色若在内若在外若在两间，不
yīngguānshòu xiǎng xíng shí ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān
应观受、想、行、识若在内若在外若在两间；
bù yīngguān sè ruò kě dé ruò bù kě dé bù yīngguānshòu xiǎng xíng
不应观色若可得若不可得，不应观受、想、行、
shí ruò kě dé ruò bù kě dé
识若可得若不可得。

fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguānyǎnchù ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān ěr
蜜多时，不应观眼处若常若无常，不应观耳、
bí shé shēn yì chù ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguānyǎnchù
鼻、舌、身、意处若常若无常；不应观眼处
ruò lè ruò kǔ bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chù ruò lè ruò
若乐若苦，不应观耳、鼻、舌、身、意处若乐若
kǔ bù yīngguānyǎnchù ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān ěr bí
苦；不应观眼处若我若无我，不应观耳、鼻、
shé shēn yì chù ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānyǎnchù ruò jìng ruò
舌、身、意处若我若无我；不应观眼处若净若
bú jìng bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chù ruò jìng ruò bú jìng
不净，不应观耳、鼻、舌、身、意处若净若不净；
bù yīngguānyǎnchù ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān ěr bí shé
不应观眼处若空若不空，不应观耳、鼻、舌、

shēn yì chùruò kōng ruò bù kōng bù yīngguānyǎnchùruò yǒuxiàng ruò wú
身、意处若空若不空；不应观眼处若有相若无

xiàng bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chùruò yǒuxiàng ruò wú
相，不应观耳、鼻、舌、身、意处若有相若无

xiàng bù yīngguānyǎnchùruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīngguān ěr
相；不应观眼处若有愿若无愿，不应观耳、

bí shé shēn yì chùruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīngguānyǎnchù
鼻、舌、身、意处若有愿若无愿；不应观眼处

ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chù
若寂静若不寂静，不应观耳、鼻、舌、身、意处

ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguānyǎnchùruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí
若寂静若不寂静；不应观眼处若远离若不远离，

bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chùruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí
不应观耳、鼻、舌、身、意处若远离若不远离；

bù yīngguānyǎnchùruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguān ěr bí shé
不应观眼处若有为若无为，不应观耳、鼻、舌、

shēn yì chùruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguānyǎnchùruò yǒu lòu ruò
身、意处若有为若无为；不应观眼处若有漏若

wú lòu bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chùruò yǒu lòu ruò wú
无漏，不应观耳、鼻、舌、身、意处若有漏若无

lòu bù yīngguānyǎnchùruò shēng ruò miè bù yīngguān ěr bí shé
漏；不应观眼处若生若灭，不应观耳、鼻、舌、

shēn yì chùruò shēng ruò miè bù yīngguānyǎnchùruò shàn ruò fēi shàn
身、意处若生若灭；不应观眼处若善若非善，

bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chùruò shàn ruò fēi shàn bù
不应观耳、鼻、舌、身、意处若善若非善；不

yīngguānyǎnchùruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān ěr bí shé
应观眼处若有罪若无罪，不应观耳、鼻、舌、

shēn yì chùruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguānyǎnchùruò yǒu fán nǎo
身、意处若有罪若无罪；不应观眼处若有烦恼

ruò wú fán nǎo bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chùruò yǒu
若无烦恼，不应观耳、鼻、舌、身、意处若有

fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguānyǎnchùruò shì jiān ruò chū shì jiān bù
烦恼若无烦恼；不应观眼处若世间若出世间，不

yīngguān ěr bí shé shēn yì chùruò shì jiān ruò chū shì jiān
应观耳、鼻、舌、身、意处若世间若出世间；

bù yīngguānyǎnchùruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān ěr bí shé
不应观眼处若杂染若清净，不应观耳、鼻、舌、

shēn yì chùruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguānyǎnchùruò shǔ shēng sǐ
身、意处若杂染若清净；不应观眼处若属生死
ruò shǔ niè pán bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chùruò shǔ
若属涅槃，不应观耳、鼻、舌、身、意处若属
shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguānyǎnchùruò zài nèi ruò zài wài ruò zài
生死若属涅槃；不应观眼处若在内若在外若在
liǎngjiān bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chùruò zài nèi ruò
两间，不应观耳、鼻、舌、身、意处若在内若
zài wài ruò zài liǎngjiān bù yīngguānyǎnchùruò kě dé ruò bù kě dé bù
在外若在两间；不应观眼处若可得若不可得，不
yīngguān ěr bí shé shēn yì chùruò kě dé ruò bù kě dé
应观耳、鼻、舌、身、意处若可得若不可得。

fù cì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguān sè chùruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān
蜜多时，不应观色处若常若无常，不应观
shēng xiāng wèi chù fǎ chùruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān
声、香、味、触、法处若常若无常；不应观
sè chùruò lè ruò kǔ bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ chù
色处若乐若苦，不应观声、香、味、触、法处
ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sè chùruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānshēng
若乐若苦；不应观色处若我若无我，不应观声、
xiāng wèi chù fǎ chùruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sè chùruò
香、味、触、法处若我若无我；不应观色处若
jìng ruò bú jìng bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ chùruò jìng
净若不净，不应观声、香、味、触、法处若净
ruò bú jìng bù yīngguān sè chùruò kōng ruò bù kōng bù yīngguānshēng
若不净；不应观色处若空若不空，不应观声、
xiāng wèi chù fǎ chùruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān sè chùruò
香、味、触、法处若空若不空；不应观色处若
yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ chù
有相若无相，不应观声、香、味、触、法处
ruò yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguān sè chùruò yǒuyuàn ruò wú yuàn
若有相若无相；不应观色处若有愿若无愿，
bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ chùruò yǒuyuàn ruò wú yuàn
不应观声、香、味、触、法处若有愿若无愿；
bù yīngguān sè chùruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguānshēng xiāng
不应观色处若寂静若不寂静，不应观声、香、

wèi chù fǎ chùruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān sè chùruò yuǎn
味、触、法处若寂静若不寂静；不应观色处若远
lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ chù
离若不远离，不应观声、香、味、触、法处
ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān sè chùruò yǒuwéi ruò wú wéi
若远离若不远离；不应观色处若有为若无为，
bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ chùruò yǒuwéi ruò wú wéi
不应观声、香、味、触、法处若有为若无为；
bù yīngguān sè chùruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguānshēng xiāng
不应观色处若有漏若无漏，不应观声、香、
wèi chù fǎ chùruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguān sè chùruò shēng
味、触、法处若有漏若无漏；不应观色处若生
ruò miè bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ chùruò shēng ruò
若灭，不应观声、香、味、触、法处若生若
miè bù yīngguān sè chùruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguānshēng xiāng
灭；不应观色处若善若非善，不应观声、香、
wèi chù fǎ chùruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān sè chùruò yǒu zuì
味、触、法处若善若非善；不应观色处若有罪
ruò wú zuì bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ chùruò yǒu zuì
若无罪，不应观声、香、味、触、法处若有罪
ruò wú zuì bù yīngguān sè chùruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīng
若无罪；不应观色处若有烦恼若无烦恼，不应
guānshēng xiāng wèi chù fǎ chùruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo
观声、香、味、触、法处若有烦恼若无烦恼；
bù yīngguān sè chùruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguānshēng xiāng
不应观色处若世间若出世间，不应观声、香、
wèi chù fǎ chùruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān sè chùruò zá
味、触、法处若世间若出世间；不应观色处若杂
rǎn ruò qīng jìng bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ chùruò zá
染若清净，不应观声、香、味、触、法处若杂
rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān sè chùruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù
染若清净；不应观色处若属生死若属涅槃，不
yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ chùruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè
应观声、香、味、触、法处若属生死若属涅
pán bù yīngguān sè chùruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīng
槃；不应观色处若在内若在外若在两间，不应
guānshēng xiāng wèi chù fǎ chùruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng
观声、香、味、触、法处若在内若在外若在两

jiān bù yīngguān sè chùruò kě dé ruò bù kě dé bù yīngguānshēng
间；不应观色处若可得若不可得，不应观声、
xiāng wèi chù fǎ chùruò kě dé ruò bù kě dé
香、味、触、法处若可得若不可得。

fù cì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguānyǎn jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān ěr
蜜多时，不应观眼界若常若无常，不应观耳、

bí shé shēn yì jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguānyǎn jiè
鼻、舌、身、眼界若常若无常；不应观眼界

ruò lè ruò kǔ bù yīngguān ěr bí shé shēn yì jiè ruò lè ruò
若乐若苦，不应观耳、鼻、舌、身、眼界若乐若

kǔ bù yīngguānyǎn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān ěr bí
苦；不应观眼界若我若无我，不应观耳、鼻、

shé shēn yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānyǎn jiè ruò jìng ruò bú
舌、身、眼界若我若无我；不应观眼界若净若不

jìng bù yīngguān ěr bí shé shēn yì jiè ruò jìng ruò bú jìng
净，不应观耳、鼻、舌、身、眼界若净若不净；

bù yīngguānyǎn jiè ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān ěr bí shé
不应观眼界若空若不空，不应观耳、鼻、舌、

shēn yì jiè ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguānyǎn jiè ruò yǒuxiàng ruò wú
身、眼界若空若不空；不应观眼界若有相若无

xiàng bù yīngguān ěr bí shé shēn yì jiè ruò yǒuxiàng ruò wú
相，不应观耳、鼻、舌、身、眼界若有相若无

xiàng bù yīngguānyǎn jiè ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīngguān ěr
相；不应观眼界若有愿若无愿，不应观耳、

bí shé shēn yì jiè ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīngguānyǎn jiè
鼻、舌、身、眼界若有愿若无愿；不应观眼界

ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān ěr bí shé shēn yì jiè
若寂静若不寂静，不应观耳、鼻、舌、身、眼界

ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguānyǎn jiè ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí
若寂静若不寂静；不应观眼界若远离若不远离，

bù yīngguān ěr bí shé shēn yì jiè ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí
不应观耳、鼻、舌、身、眼界若远离若不远离；

bù yīngguānyǎn jiè ruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguān ěr bí shé
不应观眼界若有为若无为，不应观耳、鼻、舌、

shēn yì jiè ruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguānyǎn jiè ruò yǒulòu ruò wú
身、眼界若有为若无为；不应观眼界若有漏若无

lòu bù yīngguān ěr bí shé shēn yì jiè ruò yǒu lòu ruò wú lòu
漏，不应观耳、鼻、舌、身、眼界若有漏若无漏；

bù yīngguānyǎn jiè ruò shēng ruò miè bù yīngguān ěr bí shé shēn
不应观眼界若生若灭，不应观耳、鼻、舌、身、

yì jiè ruò shēng ruò miè bù yīngguānyǎn jiè ruò shàn ruò fēi shàn bù yīng
眼界若生若灭；不应观眼界若善若非善，不应

guān ěr bí shé shēn yì jiè ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān
观耳、鼻、舌、身、眼界若善若非善；不应观

yǎn jiè ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān ěr bí shé shēn yì
眼界若有罪若无罪，不应观耳、鼻、舌、身、意

jiè ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguānyǎn jiè ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán
界若有罪若无罪；不应观眼界若有烦恼若无烦

nǎo bù yīngguān ěr bí shé shēn yì jiè ruò yǒu fán nǎo ruò
恼，不应观耳、鼻、舌、身、眼界若有烦恼若

wú fán nǎo bù yīngguānyǎn jiè ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān
无烦恼；不应观眼界若世间若出世间，不应观

ěr bí shé shēn yì jiè ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān
耳、鼻、舌、身、眼界若世间若出世间；不应观

yǎn jiè ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān ěr bí shé shēn
眼界若杂染若清净，不应观耳、鼻、舌、身、

yì jiè ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguānyǎn jiè ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ
眼界若杂染若清净；不应观眼界若属生死若属

niè pán bù yīngguān ěr bí shé shēn yì jiè ruò shǔ shēng sǐ
涅槃，不应观耳、鼻、舌、身、眼界若属生死

ruò shǔ niè pán bù yīngguānyǎn jiè ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān
若属涅槃；不应观眼界若在内若在外若在两间，

bù yīngguān ěr bí shé shēn yì jiè ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài
不应观耳、鼻、舌、身、眼界若在内若在外若在

liǎng jiān bù yīngguānyǎn jiè ruò kě dé ruò bù kě dé bù yīngguān ěr
两间；不应观眼界若可得若不可得，不应观耳、

bí shé shēn yì jiè ruò kě dé ruò bù kě dé
鼻、舌、身、眼界若可得若不可得。

fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguān sè jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān
蜜多时，不应观色界若常若无常，不应观

shēng xiāng wèi chù fǎ jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān
声、香、味、触、法界若常若无常；不应观

sè jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ jiè
色界若乐若苦，不应观声、香、味、触、法界

ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sè jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānshēng
若乐若苦；不应观色界若我若无我，不应观声、

xiāng wèi chù fǎ jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sè jiè ruò
香、味、触、法界若我若无我；不应观色界若

jìng ruò bú jìng bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ jiè ruò jìng
净若不净，不应观声、香、味、触、法界若净

ruò bú jìng bù yīngguān sè jiè ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguānshēng
若不净；不应观色界若空若不空，不应观声、

xiāng wèi chù fǎ jiè ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān sè jiè ruò
香、味、触、法界若空若不空；不应观色界若

yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ jiè
有相若无相，不应观声、香、味、触、法界

ruò yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguān sè jiè ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn
若有相若无相；不应观色界若有愿若无愿，

bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ jiè ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn
不应观声、香、味、触、法界若有愿若无愿；

bù yīngguān sè jiè ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguānshēng xiāng
不应观色界若寂静若不寂静，不应观声、香、

wèi chù fǎ jiè ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān sè jiè ruò yuǎn
味、触、法界若寂静若不寂静；不应观色界若远

lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ jiè
离若不远离，不应观声、香、味、触、法界

ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān sè jiè ruò yǒuwéi ruò wú wéi
若远离若不远离；不应观色界若有为若无为，

bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ jiè ruò yǒuwéi ruò wú wéi
不应观声、香、味、触、法界若有为若无为；

bù yīngguān sè jiè ruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguānshēng xiāng
不应观色界若有漏若无漏，不应观声、香、

wèi chù fǎ jiè ruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguān sè jiè ruò shēng
味、触、法界若有漏若无漏；不应观色界若生

ruò miè bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ jiè ruò shēng ruò
若灭，不应观声、香、味、触、法界若生若

miè bù yīngguān sè jiè ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguānshēng xiāng
灭；不应观色界若善若非善，不应观声、香、

wèi chù fǎ jiè ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān sè jiè ruò yǒu zuì
味、触、法界若善若非善；不应观色界若有罪

ruò wú zuì bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ jiè ruò yǒu zuì
若无罪，不应观声、香、味、触、法界若有罪

ruò wú zuì bù yīngguān sè jiè ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīng
若无罪；不应观色界若有烦恼若无烦恼，不应

guānshēng xiāng wèi chù fǎ jiè ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo
观声、香、味、触、法界若有烦恼若无烦恼；

bù yīngguān sè jiè ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguānshēng xiāng
不应观色界若世间若出世间，不应观声、香、

wèi chù fǎ jiè ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān sè jiè ruò zá
味、触、法界若世间若出世间；不应观色界若杂

rǎn ruò qīng jìng bù yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ jiè ruò zá
染若清净，不应观声、香、味、触、法界若杂

rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān sè jiè ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù
染若清净；不应观色界若属生死若属涅槃，不

yīngguānshēng xiāng wèi chù fǎ jiè ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè
应观声、香、味、触、法界若属生死若属涅

pán bù yīngguān sè jiè ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīng
槃；不应观色界若在内若在外若在两间，不应

guānshēng xiāng wèi chù fǎ jiè ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng
观声、香、味、触、法界若在内若在外若在两

jiān bù yīngguān sè jiè ruò kě dé ruò bù kě dé bù yīngguānshēng
间；不应观色界若可得若不可得，不应观声、

xiāng wèi chù fǎ jiè ruò kě dé ruò bù kě dé
香、味、触、法界若可得若不可得。

fù cì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguānyǎn shí jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān
蜜多时，不应观眼识界若常若无常，不应观

ěr bí shé shēn yì shí jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng
耳、鼻、舌、身、意识界若常若无常；不应

guānyǎn shí jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguān ěr bí shé shēn
观眼识界若乐若苦，不应观耳、鼻、舌、身、

yì shí jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguānyǎn shí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù
意识界若乐若苦；不应观眼识界若我若无我，不

yīngguān ěr bí shé shēn yì shí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng
应观耳、鼻、舌、身、意识界若我若无我；不应

guānyǎn shí jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān ěr bí shé shēn
观眼识界若净若不净，不应观耳、鼻、舌、身、

yì shí jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānyǎn shí jiè ruò kōng ruò bù kōng
意识界若净若不净；不应观眼识界若空若不空，
bù yīngguān ěr bí shé shēn yì shí jiè ruò kōng ruò bù kōng
不应观耳、鼻、舌、身、意识界若空若不空；
bù yīngguānyǎn shí jiè ruò yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguān ěr bí
不应观眼识界若有相若无相，不应观耳、鼻、
shé shēn yì shí jiè ruò yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguānyǎn shí jiè
舌、身、意识界若有相若无相；不应观眼识界
ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīngguān ěr bí shé shēn yì shí
若有愿若无愿，不应观耳、鼻、舌、身、意识
jiè ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīngguānyǎn shí jiè ruò jì jìng ruò bú jì
界若有愿若无愿；不应观眼识界若寂静若不寂
jìng bù yīngguān ěr bí shé shēn yì shí jiè ruò jì jìng ruò bú
静，不应观耳、鼻、舌、身、意识界若寂静若不
jì jìng bù yīngguānyǎn shí jiè ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān
寂静；不应观眼识界若远离若不远离，不应观
ěr bí shé shēn yì shí jiè ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù
耳、鼻、舌、身、意识界若远离若不远离；不
yīngguānyǎn shí jiè ruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguān ěr bí shé
应观眼识界若有为若无为，不应观耳、鼻、舌、
shēn yì shí jiè ruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguānyǎn shí jiè ruò yǒu lòu
身、意识界若有为若无为；不应观眼识界若有漏
ruò wú lòu bù yīngguān ěr bí shé shēn yì shí jiè ruò yǒu lòu
若无漏，不应观耳、鼻、舌、身、意识界若有漏
ruò wú lòu bù yīngguānyǎn shí jiè ruò shēng ruò miè bù yīngguān ěr
若无漏；不应观眼识界若生若灭，不应观耳、
bí shé shēn yì shí jiè ruò shēng ruò miè bù yīngguānyǎn shí jiè
鼻、舌、身、意识界若生若灭；不应观眼识界
ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān ěr bí shé shēn yì shí jiè
若善若非善，不应观耳、鼻、舌、身、意识界
ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguānyǎn shí jiè ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù
若善若非善；不应观眼识界若有罪若无罪，不
yīngguān ěr bí shé shēn yì shí jiè ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù
应观耳、鼻、舌、身、意识界若有罪若无罪；不
yīngguānyǎn shí jiè ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguān ěr bí
应观眼识界若有烦恼若无烦恼，不应观耳、鼻、
shé shēn yì shí jiè ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguānyǎn
舌、身、意识界若有烦恼若无烦恼；不应观眼

shí jiè ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān ěr bí shé shēn
识界若世间若出世间，不应观耳、鼻、舌、身、
yì shí jiè ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguānyǎn shí jiè ruò zá rǎn
意识界若世间若出世间；不应观眼识界若杂染
ruò qīngjìng bù yīngguān ěr bí shé shēn yì shí jiè ruò zá
若清净，不应观耳、鼻、舌、身、意识界若杂
rǎn ruò qīngjìng bù yīngguānyǎn shí jiè ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán
染若清净；不应观眼识界若属生死若属涅槃，
bù yīngguān ěr bí shé shēn yì shí jiè ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ
不应观耳、鼻、舌、身、意识界若属生死若属
niè pán bù yīngguānyǎn shí jiè ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎngjiān
涅槃；不应观眼识界若在内若在外若在两间，
bù yīngguān ěr bí shé shēn yì shí jiè ruò zài nèi ruò zài wài ruò
不应观耳、鼻、舌、身、意识界若在内若在外若
zài liǎngjiān bù yīngguānyǎn shí jiè ruò kě dé ruò bù kě dé bù yīng
在两间；不应观眼识界若可得若不可得，不应
guān ěr bí shé shēn yì shí jiè ruò kě dé ruò bù kě dé
观耳、鼻、舌、身、意识界若可得若不可得。

fù cì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguānyǎnchù ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān ěr
蜜多时，不应观眼触若常若无常，不应观耳、
bí shé shēn yì chù ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguānyǎnchù
鼻、舌、身、意触若常若无常；不应观眼触
ruò lè ruò kǔ bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chù ruò lè ruò
若乐若苦，不应观耳、鼻、舌、身、意触若乐若
kǔ bù yīngguānyǎnchù ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān ěr bí
苦；不应观眼触若我若无我，不应观耳、鼻、
shé shēn yì chù ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānyǎnchù ruò jìng ruò
舌、身、意触若我若无我；不应观眼触若净若
bú jìng bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chù ruò jìng ruò bú jìng
不净，不应观耳、鼻、舌、身、意触若净若不净；
bù yīngguānyǎnchù ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān ěr bí shé
不应观眼触若空若不空，不应观耳、鼻、舌、
shēn yì chù ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguānyǎnchù ruò yǒu xiàng ruò wú
身、意触若空若不空；不应观眼触若有相若无
xiàng bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chù ruò yǒu xiàng ruò wú
相，不应观耳、鼻、舌、身、意触若有相若无

xiàng bù yīngguānyǎnchù ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīngguān ěr
相；不应观眼触若有愿若无愿，不应观耳、
bí shé shēn yì chù ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīngguānyǎnchù
鼻、舌、身、意触若有愿若无愿；不应观眼触
ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chù
若寂静若不寂静，不应观耳、鼻、舌、身、意触
ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguānyǎnchù ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí
若寂静若不寂静；不应观眼触若远离若不远离，
bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chù ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí
不应观耳、鼻、舌、身、意触若远离若不远离；
bù yīngguānyǎnchù ruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguān ěr bí shé
不应观眼触若有为若无为，不应观耳、鼻、舌、
shēn yì chù ruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguānyǎnchù ruò yǒu lòu ruò
身、意触若有为若无为；不应观眼触若有漏若
wú lòu bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chù ruò yǒu lòu ruò wú
无漏，不应观耳、鼻、舌、身、意触若有漏若无
lòu bù yīngguānyǎnchù ruò shēng ruò miè bù yīngguān ěr bí shé
漏；不应观眼触若生若灭，不应观耳、鼻、舌、
shēn yì chù ruò shēng ruò miè bù yīngguānyǎnchù ruò shàn ruò fēi shàn
身、意触若生若灭；不应观眼触若善若非善，
bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chù ruò shàn ruò fēi shàn bù
不应观耳、鼻、舌、身、意触若善若非善；不
yīngguānyǎnchù ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān ěr bí shé
应观眼触若有罪若无罪，不应观耳、鼻、舌、
shēn yì chù ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguānyǎnchù ruò yǒu fán nǎo
身、意触若有罪若无罪；不应观眼触若有烦恼
ruò wú fán nǎo bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chù ruò yǒu
若无烦恼，不应观耳、鼻、舌、身、意触若有
fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguānyǎnchù ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù
烦恼若无烦恼；不应观眼触若世间若出世间，不
yīngguān ěr bí shé shēn yì chù ruò shì jiān ruò chū shì jiān
应观耳、鼻、舌、身、意触若世间若出世间；
bù yīngguānyǎnchù ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān ěr bí shé
不应观眼触若杂染若清净，不应观耳、鼻、舌、
shēn yì chù ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguānyǎnchù ruò shǔ shēng sǐ
身、意触若杂染若清净；不应观眼触若属生死
ruò shǔ niè pán bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chù ruò shǔ
若属涅槃，不应观耳、鼻、舌、身、意触若属

shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguānyǎnchù ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài
生死若属涅槃；不应观眼触若在内若在外若在
liǎngjiān bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chù ruò zài nèi ruò
两间，不应观耳、鼻、舌、身、意触若在内若
zài wài ruò zài liǎngjiān bù yīngguānyǎnchù ruò kě dé ruò bù kě dé bù
在外若在两间；不应观眼触若可得若不可得，不
yīngguān ěr bí shé shēn yì chù ruò kě dé ruò bù kě dé
应观耳、鼻、舌、身、意触若可得若不可得。

fù cì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguānyǎnchù wéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu
蜜多时，不应观眼触为缘所生乐受、苦受、
bù kǔ bú lè shòu ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān ěr bí shé
不苦不乐受若常若无常，不应观耳、鼻、舌、
shēn yì chù wéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè shòu
身、意触为缘所生乐受、苦受、不苦不乐受
ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguānyǎnchù wéiyuánsuǒshēng lè shòu
若常若无常；不应观眼触为缘所生乐受、
kǔ shòu bù kǔ bú lè shòu ruò lè ruò kǔ bù yīngguān ěr bí
苦受、不苦不乐受若乐若苦，不应观耳、鼻、
shé shēn yì chù wéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè
舌、身、意触为缘所生乐受、苦受、不苦不乐
shòu ruò lè ruò kǔ bù yīngguānyǎnchù wéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ
受若乐若苦；不应观眼触为缘所生乐受、苦
shòu bù kǔ bú lè shòu ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān ěr bí
受、不苦不乐受若我若无我，不应观耳、鼻、
shé shēn yì chù wéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè
舌、身、意触为缘所生乐受、苦受、不苦不乐
shòu ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānyǎnchù wéiyuánsuǒshēng lè shòu
受若我若无我；不应观眼触为缘所生乐受、
kǔ shòu bù kǔ bú lè shòu ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān ěr bí
苦受、不苦不乐受若净若不净，不应观耳、鼻、
shé shēn yì chù wéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè
舌、身、意触为缘所生乐受、苦受、不苦不乐
shòu ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānyǎnchù wéiyuánsuǒshēng lè shòu
受若净若不净；不应观眼触为缘所生乐受、
kǔ shòu bù kǔ bú lè shòu ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān ěr bí
苦受、不苦不乐受若空若不空，不应观耳、鼻、

shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè
舌、身、意触为缘所生乐受、苦受、不苦不乐
shòuruòkōngruò bù kōng bù yīngguānyǎnchùwéiyuánsuǒshēng lè shòu
受若空若不空；不应观眼触为缘所生乐受、
kǔ shòu bù kǔ bú lè shòuruòyǒuxiàngruò wú xiàng bù yīngguān ěr
苦受、不苦不乐受若有相若无相，不应观耳、
bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ
鼻、舌、身、意触为缘所生乐受、苦受、不苦
bú lè shòu ruò yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguānyǎn chù wéi yuán suǒ
不乐受若有相若无相；不应观眼触为缘所
shēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè shòuruòyǒuyuànrùò wú yuàn
生乐受、苦受、不苦不乐受若有愿若无愿，
bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēng lè shòu
不应观耳、鼻、舌、身、意触为缘所生乐受、
kǔ shòu bù kǔ bú lè shòuruòyǒuyuànrùò wú yuàn bù yīngguānyǎnchù
苦受、不苦不乐受若有愿若无愿；不应观眼触
wéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè shòuruò jì jìng ruò bú
为缘所生乐受、苦受、不苦不乐受若寂静若不
jì jìng bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēng
寂静，不应观耳、鼻、舌、身、意触为缘所生
lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè shòuruò jì jìng ruò bú jì jìng bù
乐受、苦受、不苦不乐受若寂静若不寂静；不
yīngguānyǎnchùwéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè shòu
应观眼触为缘所生乐受、苦受、不苦不乐受
ruòyuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān ěr bí shé shēn yì
若远离若不远离，不应观耳、鼻、舌、身、意
chùwéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè shòuruòyuǎn lí
触为缘所生乐受、苦受、不苦不乐受若远离
ruò bù yuǎn lí bù yīngguānyǎnchùwéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu
若不远离；不应观眼触为缘所生乐受、苦受、
bù kǔ bú lè shòuruòyǒuwéiruò wú wéi bù yīngguān ěr bí shé
不苦不乐受若有为若无为，不应观耳、鼻、舌、
shēn yì chùwéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè shòu
身、意触为缘所生乐受、苦受、不苦不乐受
ruòyǒuwéiruò wú wéi bù yīngguānyǎnchùwéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ
若有为若无为；不应观眼触为缘所生乐受、苦
shòu bù kǔ bú lè shòuruòyǒulòuruò wú lòu bù yīngguān ěr bí
受、不苦不乐受若有漏若无漏，不应观耳、鼻、

shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè
舌、身、意触为缘所生乐受、苦受、不苦不乐

shòuruòyǒulòuruòwúlòu bù yīngguānyǎnchùwéiyuánsuǒshēng lè shòu
受若有漏若无漏；不应观眼触为缘所生乐受、

kǔ shòu bù kǔ bú lè shòuruòshēngruòmiè bù yīngguān ěr bí
苦受、不苦不乐受若生若灭，不应观耳、鼻、

shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè
舌、身、意触为缘所生乐受、苦受、不苦不乐

shòuruòshēngruòmiè bù yīngguānyǎnchùwéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ
受若生若灭；不应观眼触为缘所生乐受、苦

shòu bù kǔ bú lè shòuruòshànrùòfēishàn bù yīngguān ěr bí
受、不苦不乐受若善若非善，不应观耳、鼻、

shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè
舌、身、意触为缘所生乐受、苦受、不苦不乐

shòuruòshànrùòfēishàn bù yīngguānyǎnchùwéiyuánsuǒshēng lè shòu
受若善若非善；不应观眼触为缘所生乐受、

kǔ shòu bù kǔ bú lè shòuruòyǒuzuìruòwúzuì bù yīngguān ěr
苦受、不苦不乐受若有罪若无罪，不应观耳、

bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ
鼻、舌、身、意触为缘所生乐受、苦受、不苦

bú lè shòuruòyǒuzuìruòwúzuì bù yīngguānyǎnchùwéiyuánsuǒshēng
不乐受若有罪若无罪；不应观眼触为缘所生

lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè shòuruòyǒufánǎoruòwúfánǎo
乐受、苦受、不苦不乐受若有烦恼若无烦恼，

bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēng lè shòu
不应观耳、鼻、舌、身、意触为缘所生乐受、

kǔ shòu bù kǔ bú lè shòuruòyǒufánǎoruòwúfánǎo bù yīngguān
苦受、不苦不乐受若有烦恼若无烦恼；不应观

yǎnchùwéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè shòuruòshìjiān
眼触为缘所生乐受、苦受、不苦不乐受若世间

ruòchūshìjiān bù yīngguān ěr bí shé shēn yì chùwéiyuán
若出世间，不应观耳、鼻、舌、身、意触为缘

suǒshēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè shòuruòshìjiānruòchūshìjiān
所生乐受、苦受、不苦不乐受若世间若出世间；

bù yīngguānyǎnchùwéiyuánsuǒshēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè
不应观眼触为缘所生乐受、苦受、不苦不乐

shòuruòzárǎnrùòqīngjìng bù yīngguān ěr bí shé shēn yì
受若杂染若清净，不应观耳、鼻、舌、身、意

chù wéi yuán suǒ shēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè shòu ruò zá rǎn ruò
触为缘所生乐受、苦受、不苦不乐受若杂染若
qīng jìng bù yīng guān yǎn chù wéi yuán suǒ shēng lè shòu kǔ shòu bù
清净；不应观眼触为缘所生乐受、苦受、不
kǔ bú lè shòu ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīng guān ěr bí
苦不乐受若属生死若属涅槃，不应观耳、鼻、
shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè
舌、身、意触为缘所生乐受、苦受、不苦不乐
shòu ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīng guān yǎn chù wéi yuán suǒ shēng
受若属生死若属涅槃；不应观眼触为缘所生
lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè shòu ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng
乐受、苦受、不苦不乐受若在内若在外若在两
jiān bù yīng guān ěr bí shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng lè
间，不应观耳、鼻、舌、身、意触为缘所生乐
shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè shòu ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān
受、苦受、不苦不乐受若在内若在外若在两间；
bù yīng guān yǎn chù wéi yuán suǒ shēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè
不应观眼触为缘所生乐受、苦受、不苦不乐
shòu ruò kě dé ruò bù kě dé bù yīng guān ěr bí shé shēn
受若可得若不可得，不应观耳、鼻、舌、身、
yì chù wéi yuán suǒ shēng lè shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè shòu ruò kě dé
意触为缘所生乐受、苦受、不苦不乐受若可得
ruò bù kě dé
若不可得。

fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīng guān dì jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān shuǐ
蜜多时，不应观地界若常若无常，不应观水、
huǒ fēng kōng shí jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān dì jiè
火、风、空、识界若常若无常；不应观地界
ruò lè ruò kǔ bù yīng guān shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò lè
若乐若苦，不应观水、火、风、空、识界若乐
ruò kǔ bù yīng guān dì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān shuǐ huǒ
若苦；不应观地界若我若无我，不应观水、火、
fēng kōng shí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān dì jiè ruò jìng ruò
风、空、识界若我若无我；不应观地界若净若
bú jìng bù yīng guān shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò jìng ruò bú
不净，不应观水、火、风、空、识界若净若不

jìng bù yīngguān dì jiè ruò kōngruò bù kōng bù yīngguānshuǐ huǒ
净；不应观地界若空若不空，不应观水、火、
fēng kōng shí jiè ruò kōngruò bù kōng bù yīngguān dì jiè ruò yǒuxiàng
风、空、识界若空若不空；不应观地界若有相
ruò wú xiàng bù yīngguānshuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò yǒuxiàng
若无相，不应观水、火、风、空、识界若有相
ruò wú xiàng bù yīngguān dì jiè ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīngguān
若无相；不应观地界若有愿若无愿，不应观
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīngguān
水、火、风、空、识界若有愿若无愿；不应观
dì jiè ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguānshuǐ huǒ fēng kōng
地界若寂静若不寂静，不应观水、火、风、空、
shí jiè ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān dì jiè ruò yuǎn lí ruò bù
识界若寂静若不寂静；不应观地界若远离若不
yuǎn lí bù yīngguānshuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò yuǎn lí ruò
远离，不应观水、火、风、空、识界若远离若
bù yuǎn lí bù yīngguān dì jiè ruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguānshuǐ
不远离；不应观地界若有为若无为，不应观水、
huǒ fēng kōng shí jiè ruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguān dì jiè
火、风、空、识界若有为若无为；不应观地界
ruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguānshuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
若有漏若无漏，不应观水、火、风、空、识界
ruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguān dì jiè ruò shēngruò miè bù yīngguān
若有漏若无漏；不应观地界若生若灭，不应观
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò shēngruò miè bù yīngguān dì jiè
水、火、风、空、识界若生若灭；不应观地界
ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguānshuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò
若善若非善，不应观水、火、风、空、识界若
shàn ruò fēi shàn bù yīngguān dì jiè ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān
善若非善；不应观地界若有罪若无罪，不应观
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān
水、火、风、空、识界若有罪若无罪；不应观
dì jiè ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguānshuǐ huǒ fēng
地界若有烦恼若无烦恼，不应观水、火、风、
kōng shí jiè ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguān dì jiè ruò shì
空、识界若有烦恼若无烦恼；不应观地界若世
jiān ruò chū shì jiān bù yīngguānshuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò
间若出世间，不应观水、火、风、空、识界若

shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān dì jiè ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīng
世间若出世间；不应观地界若杂染若清净，不应
guānshuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīng
观水、火、风、空、识界若杂染若清净；不应
guān dì jiè ruò shǔshēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguānshuǐ huǒ fēng
观地界若属生死若属涅槃，不应观水、火、风、
kōng shí jiè ruò shǔshēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguān dì jiè ruò zài
空、识界若属生死若属涅槃；不应观地界若在
nèi ruò zài wài ruò zài liǎngjiān bù yīngguānshuǐ huǒ fēng kōng
内若在外若在两间，不应观水、火、风、空、
shí jiè ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎngjiān bù yīngguān dì jiè ruò kě
识界若在内若在外若在两间；不应观地界若可
dé ruò bù kě dé bù yīngguānshuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò
得若不可得，不应观水、火、风、空、识界若
kě dé ruò bù kě dé
可得若不可得。

大般若波罗蜜多经卷第十一

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì shí èr
大般若波罗蜜多经卷第十二

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào jiè jiào shòu pǐn dì qī zhī èr
初分教诫教授品第七之二

fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīng guān yīn yuán ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān
蜜多时，不应观因缘若常若无常，不应观

děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán ruò cháng ruò wú cháng
等无间缘、所缘缘、增上缘若常若无常；

bù yīng guān yīn yuán ruò lè ruò kǔ bù yīng guān děng wú jiàn yuán suǒ
不应观因缘若乐若苦，不应观等无间缘、所

yuán yuán zēng shàng yuán ruò lè ruò kǔ bù yīng guān yīn yuán ruò wǒ ruò
缘缘、增上缘若乐若苦；不应观因缘若我若

wú wǒ bù yīng guān děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán
无我，不应观等无间缘、所缘缘、增上缘

ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān yīn yuán ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān
若我若无我；不应观因缘若净若不净，不应观

děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán ruò jìng ruò bú jìng bù
等无间缘、所缘缘、增上缘若净若不净；不

yīng guān yīn yuán ruò kōng ruò bù kōng bù yīng guān děng wú jiàn yuán suǒ
应观因缘若空若不空，不应观等无间缘、所

yuán yuán zēng shàng yuán ruò kōng ruò bù kōng bù yīng guān yīn yuán ruò
缘缘、增上缘若空若不空；不应观因缘若

yǒu xiàng ruò wú xiàng bù yīng guān děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng
有相若无相，不应观等无间缘、所缘缘、增

shàng yuán ruò yǒu xiàng ruò wú xiàng bù yīng guān yīn yuán ruò yǒu yuàn ruò
上缘若有相若无相；不应观因缘若有愿若

wú yuàn bù yīng guān děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán
无愿，不应观等无间缘、所缘缘、增上缘

ruò yǒu yuàn ruò wú yuàn bù yīng guān yīn yuán ruò jì jìng ruò bú jì jìng
若有愿若无愿；不应观因缘若寂静若不寂静，

bù yīngguānděng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuánruò jì jìng
不应观等无间缘、所缘缘、增上缘若寂静

ruò bú jì jìng bù yīngguān yīn yuánruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīng
若不寂静；不应观因缘若远离若不远离，不应

guānděng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuánruò yuǎn lí ruò bù
观等无间缘、所缘缘、增上缘若远离若不

yuǎn lí bù yīngguān yīn yuánruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguānděng
远离；不应观因缘若有为若无为，不应观等

wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuánruò yǒuwéi ruò wú wéi bù
无间缘、所缘缘、增上缘若有为若无为；不

yīngguān yīn yuánruò yǒu lòu ruò mó lòu bù yīngguānděng wú jiànyuán
应观因缘若有漏若无漏，不应观等无间缘、

suǒyuányuán zēngshàngyuánruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguān yīn yuán
所缘缘、增上缘若有漏若无漏；不应观因缘

ruò shēngruò miè bù yīngguānděng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàng
若生若灭，不应观等无间缘、所缘缘、增上

yuánruò shēngruò miè bù yīngguān yīn yuánruò shànruò fēi shàn bù yīng
缘若生若灭；不应观因缘若善若非善，不应

guānděng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuánruò shànruò fēi shàn
观等无间缘、所缘缘、增上缘若善若非善；

bù yīngguān yīn yuánruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguānděng wú jiànyuán
不应观因缘若有罪若无罪，不应观等无间缘、

suǒyuányuán zēngshàngyuánruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān yīn yuán
所缘缘、增上缘若有罪若无罪；不应观因缘

ruò yǒu fán nǎoruò wú fán nǎo bù yīngguānděng wú jiànyuán suǒyuán
若有烦恼若无烦恼，不应观等无间缘、所缘

yuán zēngshàngyuánruò yǒu fán nǎoruò wú fán nǎo bù yīngguān yīn yuán
缘、增上缘若有烦恼若无烦恼；不应观因缘

ruò shì jiānruò chū shì jiān bù yīngguānděng wú jiànyuán suǒyuányuán
若世间若出世间，不应观等无间缘、所缘缘、

zēngshàngyuánruò shì jiānruò chū shì jiān bù yīngguān yīn yuánruò zá rǎn
增上缘若世间若出世间；不应观因缘若杂染

ruò qīng jìng bù yīngguānděng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán
若清净，不应观等无间缘、所缘缘、增上缘

ruò zá rǎnruò qīng jìng bù yīngguān yīn yuánruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè
若杂染若清净；不应观因缘若属生死若属涅

pán bù yīngguānděng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuánruò
槃，不应观等无间缘、所缘缘、增上缘若

shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguān yīn yuán ruò zài nèi ruò zài wài
属生死若属涅槃；不应观因缘若在内若在外
ruò zài liǎngjiān bù yīngguānděng wú jiànyuán suǒ yuányuán zēngshàng
若在两间，不应观等无间缘、所缘缘、增上
yuán ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎngjiān bù yīngguān yīn yuán ruò kě
缘若在内若在外若在两间；不应观因缘若可
dé ruò bù kě dé bù yīngguānděng wú jiànyuán suǒ yuányuán zēng
得若不可得，不应观等无间缘、所缘缘、增
shàng yuán ruò kě dé ruò bù kě dé
上缘若可得若不可得。

fù cì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguāncóngyuánshēng fǎ ruò cháng ruò wú cháng bù
蜜多时，不应观从缘生法若常若无常，不
yīngguāncóngyuánshēng fǎ ruò lè ruò kǔ bù yīngguāncóngyuánshēng
应观从缘生法若乐若苦，不应观从缘生
fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguāncóngyuánshēng fǎ ruò jìng ruò bú jìng
法若我若无我，不应观从缘生法若净若不净，
bù yīngguāncóngyuánshēng fǎ ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguāncóng
不应观从缘生法若空若不空，不应观从
yuánshēng fǎ ruò yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguāncóngyuánshēng fǎ
缘生法若有相若无相，不应观从缘生法
ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīngguāncóngyuánshēng fǎ ruò jì jìng ruò
若有愿若无愿，不应观从缘生法若寂静若
bú jì jìng bù yīngguāncóngyuánshēng fǎ ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí
不寂静，不应观从缘生法若远离若不远离，
bù yīngguāncóngyuánshēng fǎ ruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguāncóng
不应观从缘生法若有为若无为，不应观从
yuánshēng fǎ ruò yǒulòu ruò wú lòu bù yīngguāncóngyuánshēng fǎ ruò
缘生法若有漏若无漏，不应观从缘生法若
shēng ruò miè bù yīngguāncóngyuánshēng fǎ ruò shàn ruò fēi shàn bù
生若灭，不应观从缘生法若善若非善，不
yīngguāncóngyuánshēng fǎ ruò yǒuzuì ruò wú zuì bù yīngguāncóngyuán
应观从缘生法若有罪若无罪，不应观从缘
shēng fǎ ruò yǒufán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguāncóngyuánshēng fǎ
生法若有烦恼若无烦恼，不应观从缘生法
ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguāncóngyuánshēng fǎ ruò zá rǎn ruò
若世间若出世间，不应观从缘生法若杂染若

qīngjìng bù yīngguāncóngyuánshēng fǎ ruò shǔshēng sǐ ruò shǔ niè pán
清静，不应观从缘生法若属生死若属涅槃，
bù yīngguāncóngyuánshēng fǎ ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎngjiān bù
不应观从缘生法若在内若在外若在两间，不
yīngguāncóngyuánshēng fǎ ruò kè dé ruò bù kě dé
应观从缘生法若可得若不可得。

fù cì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguān wú míng ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān xíng
蜜多时，不应观无明若常若无常，不应观行、
shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān wú míng
老死愁叹苦忧恼若常若无常；不应观无明
ruò lè ruò kǔ bù yīngguān xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo ruò lè
若乐若苦，不应观行乃至老死愁叹苦忧恼若乐
ruò kǔ bù yīngguān wú míng ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān xíng nǎi zhì
若苦；不应观无明若我若无我，不应观行乃至
lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān wú míng ruò jìng
老死愁叹苦忧恼若我若无我；不应观无明若净
ruò bú jìng bù yīngguān xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo ruò jìng ruò
若不净，不应观行乃至老死愁叹苦忧恼若净若
bú jìng bù yīngguān wú míng ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān xíng nǎi zhì
不净；不应观无明若空若不空，不应观行乃至
lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān wú míng ruò
老死愁叹苦忧恼若空若不空；不应观无明若
yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguān xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo
有相若无相，不应观行乃至老死愁叹苦忧恼
ruò yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguān wú míng ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn
若有相若无相；不应观无明若有愿若无愿，
bù yīngguān xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn
不应观行乃至老死愁叹苦忧恼若有愿若无愿；
bù yīngguān wú míng ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān xíng nǎi zhì lǎo
不应观无明若寂静若不寂静，不应观行乃至老
sǐ chóutàn kǔ yōunǎo ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān wú míng ruò
死愁叹苦忧恼若寂静若不寂静；不应观无明若
yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōu
远离若不远离，不应观行乃至老死愁叹苦忧

nǎoruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān wú míng ruò yǒu wéi ruò wú
恼若远离若不远离；不应观无明若有为若无
wéi bù yīngguān xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoruò yǒu wéi ruò wú
为，不应观行乃至老死愁叹苦忧恼若有为若无
wéi bù yīngguān wú míng ruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguān xíng nǎi zhì
为；不应观无明若有漏若无漏，不应观行乃至
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguān wú míng ruò
老死愁叹苦忧恼若有漏若无漏；不应观无明若
shēng ruò miè bù yīngguān xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoruò shēng
生若灭，不应观行乃至老死愁叹苦忧恼若生
ruò miè bù yīngguān wú míng ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān xíng nǎi zhì
若灭；不应观无明若善若非善，不应观行乃至
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān wú míng ruò
老死愁叹苦忧恼若善若非善；不应观无明若
yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoruò
有罪若无罪，不应观行乃至老死愁叹苦忧恼若
yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān wú míng ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo
有罪若无罪；不应观无明若有烦恼若无烦恼，
bù yīngguān xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoruò yǒu fán nǎo ruò wú
不应观行乃至老死愁叹苦忧恼若有烦恼若无
fán nǎo bù yīngguān wú míng ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān xíng
烦恼；不应观无明若世间若出世间，不应观行
nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān
乃至老死愁叹苦忧恼若世间若出世间；不应观
wú míng ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ
无明若杂染若清净，不应观行乃至老死愁叹苦
yōunǎoruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān wú míng ruò shǔ shēng sǐ ruò
忧恼若杂染若清净；不应观无明若属生死若
shǔ niè pán bù yīngguān xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoruò shǔ
属涅槃，不应观行乃至老死愁叹苦忧恼若属
shēng sǐ ruò zhǔ niè pán bù yīngguān wú míng ruò zài nèi ruò zài wài ruò
生死若属涅槃；不应观无明若在内若在外若
zài liǎng jiān bù yīngguān xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoruò zài nèi
在两间，不应观行乃至老死愁叹苦忧恼若在内
ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīngguān wú míng ruò kě dé ruò bù kě dé
若在外若在两间；不应观无明若可得若不可得，
bù yīngguān xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoruò kě dé ruò bù kě
不应观行乃至老死愁叹苦忧恼若可得若不可

得。

fù cì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguān bù shī bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng
蜜多时，不应观布施波罗蜜多若常若无常，

bù yīngguān jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
不应观净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多

ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān bù shī bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ
若常若无常；不应观布施波罗蜜多若乐若苦，

bù yīngguān jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
不应观净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多

ruò lè ruò kǔ bù yīngguān bù shī bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ bù
若乐若苦；不应观布施波罗蜜多若我若无我，不

yīngguān jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō ruò
应观净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若

wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān bù shī bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng bù
我若无我；不应观布施波罗蜜多若净若不净，不

yīngguān jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō ruò
应观净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若

jìng ruò bú jìng bù yīngguān bù shī bō luó mì duō ruò kōng ruò bù kōng
净若不净；不应观布施波罗蜜多若空若不空，

bù yīngguān jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō ruò bō luó mì duō
不应观净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多

ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān bù shī bō luó mì duō ruò yǒu xiàng ruò
若空若不空；不应观布施波罗蜜多若有相若

wú xiàng bù yīngguān jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě
无相，不应观净戒、安忍、精进、静虑、般若

bō luó mì duō ruò yǒu xiàng ruò wú xiàng bù yīngguān bù shī bō luó mì
波罗蜜多若有相若无相；不应观布施波罗蜜

duō ruò yǒu yuàn ruò wú yuàn bù yīngguān jìng jiè ān rěn jīng jìn
多若有愿若无愿，不应观净戒、安忍、精进、

jìng lù bō rě bō luó mì duō ruò yǒu yuàn ruò wú yuàn bù yīngguān bù
静虑、般若波罗蜜多若有愿若无愿；不应观布

shī bō luó mì duō ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān jìng jiè ān rěn
施波罗蜜多若寂静若不寂静，不应观净戒、安忍、

jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù
精进、静虑、般若波罗蜜多若寂静若不寂静；不

yīngguān bù shī bō luó mì duōruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān
应观布施波罗蜜多若远离若不远离，不应观
jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duōruò yuǎn lí
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若远离
ruò bù yuǎn lí bù yīngguān bù shī bō luó mì duōruò yǒuwéi ruò wú wéi
若不远离；不应观布施波罗蜜多若有为若无为，
bù yīngguān jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
不应观净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多
ruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguān bù shī bō luó mì duōruò yǒu lòu ruò
若有为若无为；不应观布施波罗蜜多若有漏若
wú lòu bù yīngguān jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
无漏，不应观净戒、安忍、精进、静虑、般若波
luó mì duōruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguān bù shī bō luó mì duōruò
罗蜜多若有漏若无漏；不应观布施波罗蜜多若
shēngruò miè bù yīngguān jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
生若灭，不应观净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duōruò shēngruò miè bù yīngguān bù shī bō luó mì duōruò
若波罗蜜多若生若灭；不应观布施波罗蜜多若
shànruò fēi shàn bù yīngguān jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
善若非善，不应观净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duōruò shànruò fēi shàn bù yīngguān bù shī bō luó mì
般若波罗蜜多若善若非善；不应观布施波罗蜜
duōruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng
多若有罪若无罪，不应观净戒、安忍、精进、静
lù bō rě bō luó mì duōruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān bù shī bō
虑、般若波罗蜜多若有罪若无罪；不应观布施波
luó mì duōruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguān jìng jiè ān rěn
罗蜜多若有烦恼若无烦恼，不应观净戒、安忍、
jīng jìn jìng lù bō ruò bō luó mì duōruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo
精进、静虑、般若波罗蜜多若有烦恼若无烦恼；
bù yīngguān bù shī bō luó mì duōruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān
不应观布施波罗蜜多若世间若出世间，不应观
jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō ruò bō luó mì duōruò shì jiān
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若世间
ruò chū shì jiān bù yīngguān bù shī bō luó mì duōruò zá rǎn ruò qīng jìng
若出世间；不应观布施波罗蜜多若杂染若清净，
bù yīngguān jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
不应观净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多

ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīng guān bù shī bō luó mì duō ruò shǔ shēng sǐ
若杂染若清净；不应观布施波罗蜜多若属生死
ruò shǔ niè pán bù yīng guān jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō
若属涅槃，不应观净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duō ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīng guān bù shī bō
若波罗蜜多若属生死若属涅槃；不应观布施波
luó mì duō ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīng guān jìng jiè
罗蜜多若在内若在外若在两间，不应观净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō ruò zài nèi ruò zài wài
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若在内若在外
ruò zài liǎng jiān bù yīng guān bù shī bō luó mì duō ruò kě dé ruò bù kě
若在两间；不应观布施波罗蜜多若可得若不可
dé bù yīng guān jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó
得，不应观净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duō ruò kě dé ruò bù kě dé
蜜多若可得若不可得。

fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīng guān nèi kōng ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān wài
蜜多时，不应观内空若常若无常，不应观外
kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可
dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng ruò cháng ruò
得空、无性空、自性空、无性自性空若常若
wú cháng bù yīng guān nèi kōng ruò lè ruò kǔ bù yīng guān wài kōng nǎi
无常；不应观内空若乐若苦，不应观外空乃
zhì wú xìng zì xìng kōng ruò lè ruò kǔ bù yīng guān nèi kōng ruò wǒ ruò wú
至无性自性空若乐若苦；不应观内空若我若无
wǒ bù yīng guān wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng ruò wǒ ruò wú wǒ
我，不应观外空乃至无性自性空若我若无我；
bù yīng guān nèi kōng ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān wài kōng nǎi zhì wú
不应观内空若净若不净，不应观外空乃至无
xìng zì xìng kōng ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān nèi kōng ruò kōng ruò bù
性自性空若净若不净；不应观内空若空若不

kōng bù yīngguānwàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngruò kōngruò bù kōng
空，不应观外空乃至无性自性空若空若不空；
bù yīngguān nèi kōngruò yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguānwàikōng nǎi zhì
不应观内空若有相若无相，不应观外空乃至
wú xìng zì xìngkōngruò yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguān nèi kōngruò yǒu
无性自性空若有相若无相；不应观内空若有
yuàn ruò wú yuàn bù yīngguānwàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngruò yǒu
愿若无愿，不应观外空乃至无性自性空若有
yuàn ruò wú yuàn bù yīngguān nèi kōngruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīng
愿若无愿；不应观内空若寂静若不寂静，不应
guānwàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīng
观外空乃至无性自性空若寂静若不寂静；不应
guān nèi kōngruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguānwàikōng nǎi zhì wú
观内空若远离若不远离，不应观外空乃至无
xìng zì xìngkōngruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān nèi kōngruò yǒu
性自性空若远离若不远离；不应观内空若有
wéi ruò wú wéi bù yīngguānwàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngruò yǒu wéi
为若无为，不应观外空乃至无性自性空若有为
ruò wú wéi bù yīngguān nèi kōngruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguān wài
若无为；不应观内空若有漏若无漏，不应观外
kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguān nèi
空乃至无性自性空若有漏若无漏；不应观内
kōngruò yīn ruò xiǎn bù yīngguānwàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngruò
空若隐若显，不应观外空乃至无性自性空若
yīn ruò xiǎn bù yīngguān nèi kōngruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān wài
隐若显；不应观内空若善若非善，不应观外
kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān nèi kōng
空乃至无性自性空若善若非善；不应观内空
ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguānwàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngruò
若有罪若无罪，不应观外空乃至无性自性空若
yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān nèi kōngruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo
有罪若无罪；不应观内空若有烦恼若无烦恼，
bù yīngguān wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngruò yǒu fán nǎo ruò wú fán
不应观外空乃至无性自性空若有烦恼若无烦
nǎo bù yīngguān nèi kōngruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān wàikōng
恼；不应观内空若世间若出世间，不应观外空
nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān nèi kōng
乃至无性自性空若世间若出世间；不应观内空

ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng ruò
若杂染若清净，不应观外空乃至无性自性空若
zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān nèi kōng ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán
杂染若清净；不应观内空若属生死若属涅槃，
bù yīngguān wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè
不应观外空乃至无性自性空若属生死若属涅
pán bù yīngguān nèi kōng ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīng
槃；不应观内空若在内若在外若在两间，不应
guān wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng
观外空乃至无性自性空若在内若在外若在两
jiān bù yīngguān nèi kōng ruò kě dé ruò bù kě dé bù yīngguān wàikōng
间；不应观内空若可得若不可得，不应观外空
nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng ruò kě dé ruò bù kě dé
乃至无性自性空若可得若不可得。

fù cì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguān zhēn rú ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān fǎ
蜜多时，不应观真如若常若无常，不应观法
jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí
界、法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离
shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè
生性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界
ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān zhēn rú ruò lè ruò kǔ bù yīngguān
若常若无常；不应观真如若乐若苦，不应观
fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguān zhēn rú ruò wǒ
法界乃至不思議界若乐若苦；不应观真如若我
ruò wú wǒ bù yīngguān fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ
若无我，不应观法界乃至不思議界若我若无我；
bù yīngguān zhēn rú ruò jìng ruò bù jìng bù yīngguān fǎ jiè nǎi zhì bù sī
不应观真如若净若不净，不应观法界乃至不思
yì jiè ruò jìng ruò bù jìng bù yīngguān zhēn rú ruò kōng ruò bù kōng bù
议界若净若不净；不应观真如若空若不空，不
yīngguān fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān
应观法界乃至不思議界若空若不空；不应观
zhēn rú ruò yǒu xiàng ruò wú xiàng bù yīngguān fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì
真如若有相若无相，不应观法界乃至不思议
jiè ruò yǒu xiàng ruò wú xiàng bù yīngguān zhēn rú ruò yǒu yuàn ruò wú yuàn
界若有相若无相；不应观真如若有愿若无愿，

bù yīngguān fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīng
不应观法界乃至不思议界若有愿若无愿；不应

guānzhēn rú ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān fǎ jiè nǎi zhì bù sī
观真如若寂静若不寂静，不应观法界乃至不思

yì jiè ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguānzhēn rú ruò yuǎn lí ruò bù
议界若寂静若不寂静；不应观真如若远离若不

yuǎn lí bù yīngguān fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò yuǎn lí ruò bù
远离，不应观法界乃至不思议界若远离若不

yuǎn lí bù yīngguānzhēn rú ruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguān fǎ jiè
远离；不应观真如有为若无为，不应观法界

nǎi zhì bù sī yì jiè ruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguānzhēn rú ruò yǒu
乃至不思议界若有为若无为；不应观真如有

lòu ruò wú lòu bù yīngguān fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò yǒu lòu ruò
漏若无漏，不应观法界乃至不思议界若有漏若

wú lòu bù yīngguānzhēn rú ruò yīn ruò xiǎn bù yīngguān fǎ jiè nǎi zhì
无漏；不应观真如若隐若显，不应观法界乃至

bù sī yì jiè ruò yīn ruò xiǎn bù yīngguānzhēn rú ruò shàn ruò fēi shàn
不思议界若隐若显；不应观真如若善若非善，

bù yīngguān fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò shàn ruò fēi shàn bù yīng
不应观法界乃至不思议界若善若非善；不应

guānzhēn rú ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì
观真如有罪若无罪，不应观法界乃至不思议

jiè ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguānzhēn rú ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán
界若有罪若无罪；不应观真如有烦恼若无烦

nǎo bù yīngguān fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán
恼，不应观法界乃至不思议界若有烦恼若无烦

nǎo bù yīngguānzhēn rú ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān fǎ jiè
恼；不应观真如若世间若出世间，不应观法界

nǎi zhì bù sī yì jiè ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguānzhēn rú ruò
乃至不思议界若世间若出世间；不应观真如若

zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò zá rǎn
杂染若清净，不应观法界乃至不思议界若杂染

ruò qīng jìng bù yīngguānzhēn rú ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīng
若清净；不应观真如若属生死若属涅槃，不应

guān fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīng
观法界乃至不思议界若属生死若属涅槃；不应

guānzhēn rú ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīngguān fǎ jiè
观真如若在内若在外若在两间，不应观法界

nǎi zhì bù sī yì jiè ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎngjiān bù yīngguān
乃至不思議界若在内若在外若在两间；不应观

zhēn rú ruò kě dé ruò bù kě dé bù yīngguān fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì
真如若可得若不可得，不应观法界乃至不思議

jiè ruò kě dé ruò bù kě dé
界若可得若不可得。

fù cì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguān sì niànzhù ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān
蜜多时，不应观四念住若常若无常，不应观

sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā
四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八

shèngdào zhī ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān sì niànzhù ruò lè ruò
圣道支若常若无常；不应观四念住若乐若

kǔ bù yīngguān sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò lè ruò kǔ
苦，不应观四正断乃至八圣道支若乐若苦；

bù yīngguān sì niànzhù ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sì zhèngduàn nǎi
不应观四念住若我若无我，不应观四正断乃

zhì bā shèngdào zhī ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sì niànzhù ruò jìng
至八圣道支若我若无我；不应观四念住若净

ruò bú jìng bù yīngguān sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò jìng ruò
若不净，不应观四正断乃至八圣道支若净若

bú jìng bù yīngguān sì niànzhù ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān sì
不净；不应观四念住若空若不空，不应观四

zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān sì
正断乃至八圣道支若空若不空；不应观四

niànzhù ruò yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguān sì zhèngduàn nǎi zhì bā
念住若有相若无相，不应观四正断乃至八

shèngdào zhī ruò yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguān sì niànzhù ruò yǒu
圣道支若有相若无相；不应观四念住若有

yuàn ruò wú yuàn bù yīngguān sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò
愿若无愿，不应观四正断乃至八圣道支若

yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīngguān sì niànzhù ruò jì jìng ruò bú jì jìng
有愿若无愿；不应观四念住若寂静若不寂静，

bù yīngguān sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò jì jìng ruò bú jì
不应观四正断乃至八圣道支若寂静若不寂

jìng bù yīngguān sì niànzhù ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān sì
静；不应观四念住若远离若不远离，不应观四

zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīng
正 断 乃 至 八 圣 道 支 若 远 离 若 不 远 离； 不 应
guān sì niànzhù ruò yǒu wéi ruò wú wéi bù yīng guān sì zhèngduàn nǎi zhì
观 四 念 住 若 有 为 若 无 为， 不 应 观 四 正 断 乃 至
bā shèngdào zhī ruò yǒu wéi ruò wú wéi bù yīng guān sì niànzhù ruò yǒu
八 圣 道 支 若 有 为 若 无 为； 不 应 观 四 念 住 若 有
lòu ruò wú lòu bù yīng guān sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò yǒu
漏 若 无 漏， 不 应 观 四 正 断 乃 至 八 圣 道 支 若 有
lòu ruò wú lòu bù yīng guān sì niànzhù ruò shēng ruò miè bù yīng guān sì
漏 若 无 漏； 不 应 观 四 念 住 若 生 若 灭， 不 应 观 四
zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò shēng ruò miè bù yīng guān sì niàn
正 断 乃 至 八 圣 道 支 若 生 若 灭； 不 应 观 四 念
zhù ruò shàn ruò fēi shàn bù yīng guān sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào
住 若 善 若 非 善， 不 应 观 四 正 断 乃 至 八 圣 道
zhī ruò shàn ruò fēi shàn bù yīng guān sì niànzhù ruò yǒu zuì ruò wú zuì
支 若 善 若 非 善； 不 应 观 四 念 住 若 有 罪 若 无 罪，
bù yīng guān sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò yǒu zuì ruò wú zuì
不 应 观 四 正 断 乃 至 八 圣 道 支 若 有 罪 若 无 罪；
bù yīng guān sì niànzhù ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīng guān sì
不 应 观 四 念 住 若 有 烦 恼 若 无 烦 恼， 不 应 观 四
zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīng
正 断 乃 至 八 圣 道 支 若 有 烦 恼 若 无 烦 恼； 不 应
guān sì niànzhù ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīng guān sì zhèngduàn nǎi
观 四 念 住 若 世 间 若 出 世 间， 不 应 观 四 正 断 乃
zhì bā shèngdào zhī ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīng guān sì niànzhù
至 八 圣 道 支 若 世 间 若 出 世 间； 不 应 观 四 念 住
ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīng guān sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī
若 杂 染 若 清 净， 不 应 观 四 正 断 乃 至 八 圣 道 支
ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīng guān sì niànzhù ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ
若 杂 染 若 清 净； 不 应 观 四 念 住 若 属 生 死 若 属
niè pán bù yīng guān sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò zhǔ shēng
涅 槃， 不 应 观 四 正 断 乃 至 八 圣 道 支 若 属 生
sǐ ruò shǔ niè pán bù yīng guān sì niànzhù ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài
死 若 属 涅 槃； 不 应 观 四 念 住 若 在 内 若 在 外 若 在
liǎng jiān bù yīng guān sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò zài nèi
两 间， 不 应 观 四 正 断 乃 至 八 圣 道 支 若 在 内
ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīng guān sì niànzhù ruò kě dé ruò bù kě
若 在 外 若 在 两 间； 不 应 观 四 念 住 若 可 得 若 不 可

dé bù yīngguān sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò kě dé ruò bù
得，不应观四正断乃至八圣道支若可得若不
kě dé
可得。

fù cì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguān kǔ shèng dì ruò cháng ruò wú cháng bù yīng
蜜多时，不应观苦圣谛若常若无常，不应

guān jí miè dào shèng dì ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān kǔ
观集、灭、道圣谛若常若无常；不应观苦

shèng dì ruò lè ruò kǔ bù yīngguān jí miè dào shèng dì ruò lè ruò
圣谛若乐若苦，不应观集、灭、道圣谛若乐若

kǔ bù yīngguān kǔ shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān jí miè
苦；不应观苦圣谛若我若无我，不应观集、灭、

dào shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān kǔ shèng dì ruò jìng ruò bú
道圣谛若我若无我；不应观苦圣谛若净若不

jìng bù yīngguān jí miè dào shèng dì ruò jìng ruò bú jìng bù yīng
净，不应观集、灭、道圣谛若净若不净；不应

guān kǔ shèng dì ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān jí miè dào shèng
观苦圣谛若空若不空，不应观集、灭、道圣

dì ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān kǔ shèng dì ruò yǒu xiàng ruò wú
谛若空若不空；不应观苦圣谛若有相若无

xiàng bù yīngguān jí miè dào shèng dì ruò yǒu xiàng ruò wú xiàng
相，不应观集、灭、道圣谛若有相若无相；

bù yīngguān kǔ shèng dì ruò yǒu yuàn ruò wú yuàn bù yīngguān jí miè
不应观苦圣谛若有愿若无愿，不应观集、灭、

dào shèng dì ruò yǒu yuàn ruò wú yuàn bù yīngguān kǔ shèng dì ruò jì
道圣谛若有愿若无愿；不应观苦圣谛若寂

jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān jí miè dào shèng dì ruò jì jìng ruò
静若不寂静，不应观集、灭、道圣谛若寂静若

bú jì jìng bù yīngguān kǔ shèng dì ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīng
不寂静；不应观苦圣谛若远离若不远离，不应

guān jí miè dào shèng dì ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān
观集、灭、道圣谛若远离若不远离；不应观

kǔ shèng dì ruò yǒu wéi ruò wú wéi bù yīngguān jí miè dào shèng dì
苦圣谛若有为若无为，不应观集、灭、道圣谛

ruò yǒu wéi ruò wú wéi bù yīngguān kǔ shèng dì ruò yǒu lòu ruò wú lòu
若有为若无为；不应观苦圣谛若有漏若无漏，

bù yīngguān jí miè dào shèng dì ruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguān
不应观集、灭、道圣谛若有漏若无漏；不应观
kǔ shèng dì ruò shēng ruò miè bù yīngguān jí miè dào shèng dì ruò
苦圣谛若生若灭，不应观集、灭、道圣谛若
shēng ruò miè bù yīngguān kǔ shèng dì ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān
生若灭；不应观苦圣谛若善若非善，不应观
jí miè dào shèng dì ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān kǔ shèng dì
集、灭、道圣谛若善若非善；不应观苦圣谛
ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān jí miè dào shèng dì ruò yǒu zuì
若有罪若无罪，不应观集、灭、道圣谛若有罪
ruò wú zuì bù yīngguān kǔ shèng dì ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù
若无罪；不应观苦圣谛若有烦恼若无烦恼，不
yīngguān jí miè dào shèng dì ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīng
应观集、灭、道圣谛若有烦恼若无烦恼；不应
guān kǔ shèng dì ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān jí miè dào
观苦圣谛若世间若出世间，不应观集、灭、道
shèng dì ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān kǔ shèng dì ruò zá rǎn
圣谛若世间若出世间；不应观苦圣谛若杂染
ruò qīng jìng bù yīngguān jí miè dào shèng dì ruò zá rǎn ruò qīng jìng
若清净，不应观集、灭、道圣谛若杂染若清净；
bù yīngguān kǔ shèng dì ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguān jí
不应观苦圣谛若属生死若属涅槃，不应观集、
miè dào shèng dì ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguān kǔ shèng dì
灭、道圣谛若属生死若属涅槃；不应观苦圣
dì ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīngguān jí miè dào
谛若在内若在外若在两间，不应观集、灭、道
shèng dì ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīngguān kǔ shèng dì
圣谛若在内若在外若在两间；不应观苦圣谛
ruò kě dé ruò bù kě dé bù yīngguān jí miè dào shèng dì ruò kě
若可得若不可得，不应观集、灭、道圣谛若可
dé ruò bù kě dé
得若不可得。

fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguān sì jìng lǜ ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān
蜜多时，不应观四静虑若常若无常，不应观
sì wú liàng sì wú sè dìng ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān sì jìng
四无量、四无色定若常若无常；不应观四静

lǜ ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sì wú liàng sì wú sè dìng ruò lè ruò
虑若乐若苦， 不应观四无量、四无色定若乐若
kǔ bù yīngguān sì jìng lǜ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sì wú liàng
苦； 不应观四静虑若我若无我， 不应观四无量、
sì wú sè dìng ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sì jìng lǜ ruò jìng ruò bú
四无色定若我若无我； 不应观四静虑若净若不
jìng bù yīngguān sì wú liàng sì wú sè dìng ruò jìng ruò bú jìng bù
净， 不应观四无量、四无色定若净若不净； 不
yīngguān sì jìng lǜ ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān sì wú liàng sì wú
应观四静虑若空若不空， 不应观四无量、四无
sè dìng ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān sì jìng lǜ ruò yǒu xiàng ruò wú
色定若空若不空； 不应观四静虑若有相若无
xiàng bù yīngguān sì wú liàng sì wú sè dìng ruò yǒu xiàng ruò wú xiàng
相， 不应观四无量、四无色定若有相若无相；
bù yīngguān sì jìng lǜ ruò yǒu yuàn ruò wú yuàn bù yīngguān sì wú liàng
不应观四静虑若有愿若无愿， 不应观四无量、
sì wú sè dìng ruò yǒu yuàn ruò wú yuàn bù yīngguān sì jìng lǜ ruò jì
四无色定若有愿若无愿； 不应观四静虑若寂
jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān sì wú liàng sì wú sè dìng ruò jì jìng
静若不寂静， 不应观四无量、四无色定若寂静
ruò bú jì jìng bù yīngguān sì jìng lǜ ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù
若不寂静； 不应观四静虑若远离若不远离， 不
yīngguān sì wú liàng sì wú sè dìng ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīng
应观四无量、四无色定若远离若不远离； 不应
guān sì jìng lǜ ruò yǒu wéi ruò wú wéi bù yīngguān sì wú liàng sì wú
观四静虑若有为若无为， 不应观四无量、四无
sè dìng ruò yǒu wéi ruò wú wéi bù yīngguān sì jìng lǜ ruò yǒu lòu ruò wú
色定若有为若无为； 不应观四静虑若有漏若无
lòu bù yīngguān sì wú liàng sì wú sè dìng ruò yǒu lòu ruò wú lòu
漏， 不应观四无量、四无色定若有漏若无漏；
bù yīngguān sì jìng lǜ ruò shēng ruò miè bù yīngguān sì wú liàng sì wú
不应观四静虑若生若灭， 不应观四无量、四无
sè dìng ruò shēng ruò miè bù yīngguān sì jìng lǜ ruò shàn ruò fēi shàn bù
色定若生若灭； 不应观四静虑若善若非善， 不
yīngguān sì wú liàng sì wú sè dìng ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān sì
应观四无量、四无色定若善若非善； 不应观四
jìng lǜ ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑若有罪若无罪， 不应观四无量、四无色定

ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān sì jìng lǜ ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán
若有罪若无罪；不应观四静虑若有烦恼若无烦
nǎo bù yīngguān sì wú liàng sì wú sè dìng ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán
恼，不应观四无量、四无色定若有烦恼若无烦
nǎo bù yīngguān sì jìng lǜ ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān sì
恼；不应观四静虑若世间若出世间，不应观四
wú liàng sì wú sè dìng ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān sì jìng
无量、四无色定若世间若出世间；不应观四静
lǜ ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān sì wú liàng sì wú sè dìng ruò
虑若杂染若清净，不应观四无量、四无色定若
zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān sì jìng lǜ ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán
杂染若清净；不应观四静虑若属生死若属涅槃，
bù yīngguān sì wú liàng sì wú sè dìng ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán
不应观四无量、四无色定若属生死若属涅槃；
bù yīngguān sì jìng lǜ ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīngguān
不应观四静虑若在内若在外若在两间，不应观
sì wú liàng sì wú sè dìng ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīng
四无量、四无色定若在内若在外若在两间；不应
guān sì jìng lǜ ruò kě dé ruò bù kě dé bù yīngguān sì wú liàng sì
观四静虑若可得若不可得，不应观四无量、四
wú sè dìng ruò kě dé ruò bù kě dé
无色定若可得若不可得。

fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguān bā jiě tuō ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān
蜜多时，不应观八解脱若常若无常，不应观
bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò cháng ruò wú cháng bù
八胜处、九次第定、十遍处若常若无常；不
yīngguān bā jiě tuō ruò lè ruò kǔ bù yīngguān bā shèng chù jiǔ cì dì
应观八解脱若乐若苦，不应观八胜处、九次第
dìng shí biàn chù ruò lè ruò kǔ bù yīngguān bā jiě tuō ruò wǒ ruò wú
定、十遍处若乐若苦；不应观八解脱若我若无
wǒ bù yīngguān bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò wǒ ruò
我，不应观八胜处、九次第定、十遍处若我若
wú wǒ bù yīngguān bā jiě tuō ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān bā shèng
无我；不应观八解脱若净若不净，不应观八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān bā
处、九次第定、十遍处若净若不净；不应观八

jiě tuō ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
解脱若空若不空，不应观八胜处、九次第定、
shí biànchù ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān bā jiě tuō ruò yǒuxiàng ruò
十遍处若空若不空；不应观八解脱若有相若
wú xiàng bù yīngguān bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò yǒu
无相，不应观八胜处、九次第定、十遍处若有
xiàng ruò wú xiàng bù yīngguān bā jiě tuō ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù
相若无相；不应观八解脱若有愿若无愿，不
yīngguān bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò yǒuyuàn ruò wú
应观八胜处、九次第定、十遍处若有愿若无
yuàn bù yīngguān bā jiě tuō ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān bā
愿；不应观八解脱若寂静若不寂静，不应观八
shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù
胜处、九次第定、十遍处若寂静若不寂静；不
yīngguān bā jiě tuō ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān bā shèngchù
应观八解脱若远离若不远离，不应观八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān bā
九次第定、十遍处若远离若不远离；不应观八
jiě tuō ruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguān bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
解脱若有为若无为，不应观八胜处、九次第定、
shí biànchù ruò yǒuwéi ruò mó wéi bù yīngguān bā jiě tuō ruò yǒu lòu ruò
十遍处若有为若无为；不应观八解脱若有漏若
wú lòu bù yīngguān bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò yǒu
无漏，不应观八胜处、九次第定、十遍处若有
lòu ruò wú lòu bù yīngguān bā jiě tuō ruò shēng ruò miè bù yīngguān bā
漏若无漏；不应观八解脱若生若灭，不应观八
shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò shēng ruò miè bù yīngguān
胜处、九次第定、十遍处若生若灭；不应观
bā jiě tuō ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
八解脱若善若非善，不应观八胜处、九次第定、
shí biànchù ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān bā jiě tuō ruò yǒu zuì ruò wú
十遍处若善若非善；不应观八解脱若有罪若无
zuì bù yīngguān bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò yǒu zuì
罪，不应观八胜处、九次第定、十遍处若有罪
ruò wú zuì bù yīngguān bā jiě tuō ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīng
若无罪；不应观八解脱若有烦恼若无烦恼，不应
guān bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán
观八胜处、九次第定、十遍处若有烦恼若无烦

nǎo bù yīngguān bā jiě tuō ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān bā
恼；不应观八解脱若世间若出世间，不应观八
shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù
胜处、九次第定、十遍处若世间若出世间；不
yīngguān bā jiě tuō ruò zá rǎn ruò qīngjìng bù yīngguān bā shèngchù jiǔ
应观八解脱若杂染若清净，不应观八胜处、九
cì dì dìng shí biànchù ruò zá rǎn ruò qīngjìng bù yīngguān bā jiě tuō
次第定、十遍处若杂染若清净；不应观八解脱
ruò zhǔshēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguān bā shèngchù jiǔ cì dì
若属生死若属涅槃，不应观八胜处、九次第
dìng shí biànchù ruò shǔshēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguān bā jiě tuō
定、十遍处若属生死若属涅槃；不应观八解脱
ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎngjiān bù yīngguān bā shèngchù jiǔ cì
若在内若在外若在两间，不应观八胜处、九次
dì dìng shí biànchù ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎngjiān bù yīngguān
第定、十遍处若在内若在外若在两间；不应观
bā jiě tuō ruò kě dé ruò bù kě dé bù yīngguān bā shèngchù jiǔ cì
八解脱若可得若不可得，不应观八胜处、九次
dì dìng shí biànchù ruò kě dé ruò bù kě dé
第定、十遍处若可得若不可得。

fù cì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguānkōng jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng bù yīng
蜜多时，不应观空解脱门若常若无常，不应
guān wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān
观无相、无愿解脱门若常若无常；不应观
kōng jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ bù yīngguān wú xiàng wú yuàn jiě tuō
空解脱门若乐若苦，不应观无相、无愿解脱
mén ruò lè ruò kǔ bù yīngguānkōng jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ bù
门若乐若苦；不应观空解脱门若我若无我，不
yīngguān wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān
应观无相、无愿解脱门若我若无我；不应观
kōng jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān wú xiàng wú yuàn jiě tuō
空解脱门若净若不净，不应观无相、无愿解脱
mén ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānkōng jiě tuō mén ruò kōng ruò bù kōng
门若净若不净；不应观空解脱门若空若不空，
bù yīngguān wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò kōng ruò bù kōng bù yīng
不应观无相、无愿解脱门若空若不空；不应

guānkōng jiě tuō mén ruò yǒu xiàng ruò wú xiàng bú yīngguān wú xiàng wú
观空解脱门若有相若无相，不应观无相、无
yuàn jiě tuō mén ruò yǒu xiàng ruò wú xiàng bù yīngguānkōng jiě tuō mén ruò
愿解脱门若有相若无相；不应观空解脱门若
yǒu yuàn ruò wú yuàn bù yīngguān wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò yǒu
有愿若无愿，不应观无相、无愿解脱门若有
yuàn ruò wú yuàn bù yīngguānkōng jiě tuō mén ruò jì jìng ruò bú jì jìng
愿若无愿；不应观空解脱门若寂静若不寂静，
bù yīngguān wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù
不应观无相、无愿解脱门若寂静若不寂静；不
yīngguānkōng jiě tuō mén ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān wú
应观空解脱门若远离若不远离，不应观无
xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguānkōng
相、无愿解脱门若远离若不远离；不应观空
jiě tuō mén ruò yǒu wéi ruò wú wéi bù yīngguān wú xiàng wú yuàn jiě tuō
解脱门若有为若无为，不应观无相、无愿解脱
mén ruò yǒu wéi ruò wú wéi bù yīngguānkōng jiě tuō mén ruò yǒu lòu ruò wú
门若有为若无为；不应观空解脱门若有漏若无
lòu bù yīngguān wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò yǒu lòu ruò wú lòu
漏，不应观无相、无愿解脱门若有漏若无漏；
bù yīngguānkōng jiě tuō mén ruò shēng ruò miè bù yīngguān wú xiàng mó
不应观空解脱门若生若灭，不应观无相、无
yuàn jiě tuō mén ruò shēng ruò miè bù yīngguānkōng jiě tuō mén ruò shàn
愿解脱门若生若灭；不应观空解脱门若善
ruò fēi shàn bù yīngguān wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò shàn ruò fēi
若非善，不应观无相、无愿解脱门若善若非
shàn bù yīngguānkōng jiě tuō mén ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān wú
善；不应观空解脱门若有罪若无罪，不应观无
xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguānkōng jiě tuō
相、无愿解脱门若有罪若无罪；不应观空解脱
mén ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguān wú xiàng wú yuàn jiě tuō
门若有烦恼若无烦恼，不应观无相、无愿解脱
mén ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguānkōng jiě tuō mén ruò shì
门若有烦恼若无烦恼；不应观空解脱门若世
jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò shì jiān
间若出世间，不应观无相、无愿解脱门若世间
ruò chū shì jiān bù yīngguānkōng jiě tuō mén ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù
若出世间；不应观空解脱门若杂染若清净，不

yīngguān wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīng
应观无相、无愿解脱门若杂染若清净；不应
guānkōng jiě tuō mén ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguān wú
观空解脱门若属生死若属涅槃，不应观无
xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguān
相、无愿解脱门若属生死若属涅槃；不应观
kōng jiě tuō mén ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīngguān wú
空解脱门若在内若在外若在两间，不应观无
xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīng
相、无愿解脱门若在内若在外若在两间；不应
guānkōng jiě tuō mén ruò kě dé ruò bù kě dé bù yīngguān wú xiàng wú
观空解脱门若可得若不可得，不应观无相、无
yuàn jiě tuō mén ruò kě dé ruò bù kě dé
愿解脱门若可得若不可得。

fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguān tuó luó ní mén ruò cháng ruò wú cháng bù yīng
蜜多时，不应观陀罗尼门若常若无常，不应
guānsān mó dì mén ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān tuó luó ní mén
观三摩地门若常若无常；不应观陀罗尼门
ruò lè ruò kǔ bù yīngguānsān mó dì mén ruò lè ruò kǔ bù yīngguān
若乐若苦，不应观三摩地门若乐若苦；不应观
tuó luó ní mén ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānsān mó dì mén ruò wǒ ruò
陀罗尼门若我若无我，不应观三摩地门若我若
wú wǒ bù yīngguān tuó luó ní mén ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānsān
无我；不应观陀罗尼门若净若不净，不应观三
mó dì mén ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān tuó luó ní mén ruò kōng ruò bù
摩地门若净若不净；不应观陀罗尼门若空若不
kōng bù yīngguānsān mó dì mén ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān tuó
空，不应观三摩地门若空若不空；不应观陀
luó ní mén ruò yǒu xiàng ruò wú xiàng bù yīngguānsān mó dì mén ruò yǒu
罗尼门若有相若无相，不应观三摩地门若有
xiàng ruò wú xiàng bù yīngguān tuó luó ní mén ruò yǒu yuàn ruò wú yuàn
相若无相；不应观陀罗尼门若有愿若无愿，
bù yīngguānsān mó dì mén ruò yǒu yuàn ruò wú yuàn bù yīngguān tuó luó
不应观三摩地门若有愿若无愿；不应观陀罗
ní mén ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguānsān mó dì mén ruò jì jìng
尼门若寂静若不寂静，不应观三摩地门若寂静

ruò bú jì jìng bù yīngguāntuó luó ní ménruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí
若不寂静；不应观陀罗尼门若远离若不远离，
bù yīngguānsān mó dì ménruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguāntuó
不应观三摩地门若远离若不远离；不应观陀
luó ní ménruò yǒu wéi ruò wú wéi bù yīngguānsān mó dì ménruò yǒu wéi
罗尼门若有为若无为，不应观三摩地门若有为
ruò wú wéi bù yīngguāntuó luó ní ménruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīng
若无为；不应观陀罗尼门若有漏若无漏，不应
guānsān mó dì ménruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguāntuó luó ní ménruò
观三摩地门若有漏若无漏；不应观陀罗尼门若
shēng ruò miè bù yīngguānsān mó dì ménruò shēng ruò miè bù yīngguān
生若灭，不应观三摩地门若生若灭；不应观
tuó luó ní ménruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguānsān mó dì ménruò shàn
陀罗尼门若善若非善，不应观三摩地门若善
ruò fēi shàn bù yīngguāntuó luó ní ménruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīng
若非善；不应观陀罗尼门若有罪若无罪，不应
guānsān mó dì ménruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguāntuó luó ní ménruò
观三摩地门若有罪若无罪；不应观陀罗尼门若
yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguānsān mó dì ménruò yǒu fán nǎo ruò
有烦恼若无烦恼，不应观三摩地门若有烦恼若
wú fán nǎo bù yīngguāntuó luó ní ménruò shì jiān ruò chū shì jiān bù
无烦恼；不应观陀罗尼门若世间若出世间，不
yīngguānsān mó dì ménruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguāntuó luó ní
应观三摩地门若世间若出世间；不应观陀罗尼
ménruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguānsān mó dì ménruò zá rǎn ruò qīng
门若杂染若清净，不应观三摩地门若杂染若清
jìng bù yīngguāntuó luó ní ménruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīng
净；不应观陀罗尼门若属生死若属涅槃，不应
guānsān mó dì ménruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguāntuó luó
观三摩地门若属生死若属涅槃；不应观陀罗
ní ménruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīngguānsān mó dì mén
尼门若在内若在外若在两间，不应观三摩地门
ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīngguāntuó luó ní ménruò kě
若在内若在外若在两间；不应观陀罗尼门若可
dé ruò bù kě dé bù yīngguānsān mó dì ménruò kě dé ruò bù kě dé
得若不可得，不应观三摩地门若可得若不可得。

fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguān jí xǐ dì ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān
蜜多时，不应观极喜地若常若无常，不应观
lí gòu dì fā guāng dì yàn huì dì jí nánshèng dì xiànrán dì
离垢地、发光地、焰慧地、极难胜地、现前地、
yuǎnxíng dì bú dòng dì shàn huì dì fǎ yún dì ruò cháng ruò wú
远行地、不动地、善慧地、法云地若常若无
cháng bù yīngguān jí xǐ dì ruò lè ruò kǔ bù yīngguān lí gòu dì nǎi
常；不应观极喜地若乐若苦，不应观离垢地乃
zhì fǎ yún dì ruò lè ruò kǔ bù yīngguān jí xǐ dì ruò wǒ ruò wú wǒ
至法云地若乐若苦；不应观极喜地若我若无我，
bù yīngguān lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān
不应观离垢地乃至法云地若我若无我；不应观
jí xǐ dì ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì
极喜地若净若不净，不应观离垢地乃至法云地
ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān jí xǐ dì ruò kōng ruò bù kōng bù yīng
若净若不净；不应观极喜地若空若不空，不应
guān lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān jí
观离垢地乃至法云地若空若不空；不应观极
xǐ dì ruò yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguān lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún
喜地若有相若无相，不应观离垢地乃至法云
dì ruò yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguān jí xǐ dì ruò yǒuyuàn ruò wú
地若有相若无相；不应观极喜地若有愿若无
yuàn bù yīngguān lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn
愿，不应观离垢地乃至法云地若有愿若无愿；
bù yīngguān jí xǐ dì ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān lí gòu dì
不应观极喜地若寂静若不寂静，不应观离垢地
nǎi zhì fǎ yún dì ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān jí xǐ dì ruò
乃至法云地若寂静若不寂静；不应观极喜地若
yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì ruò
远离若不远离，不应观离垢地乃至法云地若
yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān jí xǐ dì ruò yǒuwéi ruò wú wéi
远离若不远离；不应观极喜地若有为若无为，
bù yīngguān lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì ruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīng
不应观离垢地乃至法云地若有为若无为；不应
guān jí xǐ dì ruò yǒulòu ruò wú lòu bù yīngguān lí gòu dì nǎi zhì fǎ
观极喜地若有漏若无漏，不应观离垢地乃至法
yún dì ruò yǒulòu ruò wú lòu bù yīngguān jí xǐ dì ruò shēng ruò miè
云地若有漏若无漏；不应观极喜地若生若灭，

bù yīngguān lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì ruò shēng ruò miè bù yīngguān
不应观离垢地乃至法云地若生若灭；不应观
jí xǐ dì ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì
极喜地若善若非善，不应观离垢地乃至法云地
ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān jí xǐ dì ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù
若善若非善；不应观极喜地若有罪若无罪，不
yīngguān lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān
应观离垢地乃至法云地若有罪若无罪；不应观
jí xǐ dì ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguān lí gòu dì nǎi zhì
极喜地若有烦恼若无烦恼，不应观离垢地乃至
fǎ yún dì ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguān jí xǐ dì ruò shì
法云地若有烦恼若无烦恼；不应观极喜地若世
jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì ruò shì jiān
间若出世间，不应观离垢地乃至法云地若世间
ruò chū shì jiān bù yīngguān jí xǐ dì ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīng
若出世间；不应观极喜地若杂染若清净，不应
guān lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān jí
观离垢地乃至法云地若杂染若清净；不应观极
xǐ dì ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguān lí gòu dì nǎi zhì fǎ
喜地若属生死若属涅槃，不应观离垢地乃至法
yún dì ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguān jí xǐ dì ruò zài nèi
云地若属生死若属涅槃；不应观极喜地若在內
ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīngguān lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì ruò
若在外若在两间，不应观离垢地乃至法云地若
zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīngguān jí xǐ dì ruò kě dé ruò
在內若在外若在两间；不应观极喜地若可得若
bù kě dé bù yīngguān lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì ruò kě dé ruò bù
不可得，不应观离垢地乃至法云地若可得若不
kě dé
可得。

fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguān wǔ yǎn ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān liù
蜜多时，不应观五眼若常若无常，不应观六
shéntōng ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān wǔ yǎn ruò lè ruò kǔ bù
神通若常若无常；不应观五眼若乐若苦，不
yīngguān liù shéntōng ruò lè ruò kǔ bù yīngguān wǔ yǎn ruò wǒ ruò wú
应观六神通若乐若苦；不应观五眼若我若无

wǒ bù yīngguān liù shéntōngruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān wǔ yǎn ruò
我，不应观六神通若我若无我；不应观五眼若
jìng ruò bú jìng bù yīngguān liù shéntōngruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān
净若不净，不应观六神通若净若不净；不应观
wǔ yǎn ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān liù shéntōngruò kōng ruò bù kōng
五眼若空若不空，不应观六神通若空若不空；
bù yīngguān wǔ yǎn ruò yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguān liù shéntōngruò
不应观五眼若有相若无相，不应观六神通若
yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguān wǔ yǎn ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù
有相若无相；不应观五眼若有愿若无愿，不
yīngguān liù shéntōngruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīngguān wǔ yǎn ruò jì
应观六神通若有愿若无愿；不应观五眼若寂
jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān liù shéntōngruò jì jìng ruò bú jì jìng
静若不寂静，不应观六神通若寂静若不寂静；
bù yīngguān wǔ yǎn ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān liù shéntōng
不应观五眼若远离若不远离，不应观六神通
ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān wǔ yǎn ruò yǒuwéi ruò wú wéi
若远离若不远离；不应观五眼若有为若无为，
bù yīngguān liù shéntōngruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguān wǔ yǎn ruò
不应观六神通若有为若无为；不应观五眼若
yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguān liù shéntōngruò yǒu lòu ruò wú lòu bù
有漏若无漏，不应观六神通若有漏若无漏；不
yīngguān wǔ yǎn ruò shēng ruò miè bù yīngguān liù shéntōng ruò shēng ruò
应观五眼若生若灭，不应观六神通若生若
miè bù yīngguān wǔ yǎn ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān liù shéntōng
灭；不应观五眼若善若非善，不应观六神通
ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān wǔ yǎn ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīng
若善若非善；不应观五眼若有罪若无罪，不应
guān liù shéntōng ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān wǔ yǎn ruò yǒu fán
观六神通若有罪若无罪；不应观五眼若有烦
nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguān liù shéntōng ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo
恼若无烦恼，不应观六神通若有烦恼若无烦恼；
bù yīngguān wǔ yǎn ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān liù shéntōng
不应观五眼若世间若出世间，不应观六神通
ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān wǔ yǎn ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù
若世间若出世间；不应观五眼若杂染若清净，不
yīngguān liù shéntōng ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān wǔ yǎn ruò shǔ
应观六神通若杂染若清净；不应观五眼若属

shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguān liù shéntōngruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ
生死若属涅槃，不应观六神通若属生死若属
niè pán bù yīngguān wǔ yǎn ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎngjiān bù
涅槃；不应观五眼若在内若在外若在两间，不
yīngguān liù shéntōngruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎngjiān bù yīngguān
应观六神通若在内若在外若在两间；不应观
wǔ yǎn ruò kě dé ruò bù kě dé bù yīngguān liù shéntōngruò kě dé ruò
五眼若可得若不可得，不应观六神通若可得若
bù kě dé
不可得。

大般若波罗蜜多经卷第十二

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì shí sān
大般若波罗蜜多经卷第十三

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào jiè jiào shòu pǐn dì qī zhī sān
初分教诫教授品第七之三

fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīng guān fó shí lì ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān
蜜多时，不应观佛十力若常若无常，不应观

sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ ruò cháng ruò wú
四无所畏、四无碍解、十八佛不共法若常若无

cháng bù yīng guān fó shí lì ruò lè ruò kǔ bù yīng guān sì wú suǒ wèi
常；不应观佛十力若乐若苦，不应观四无所畏、

sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ ruò lè ruò kǔ bù yīng guān fó
四无碍解、十八佛不共法若乐若苦；不应观佛

shí lì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
十力若我若无我，不应观四无所畏、四无碍解、

shí bā fó bú gòng fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān fó shí lì ruò jìng
十八佛不共法若我若无我；不应观佛十力若净

ruò bú jìng bù yīng guān sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú
若不净，不应观四无所畏、四无碍解、十八佛不

gòng fǎ ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān fó shí lì ruò kōng ruò bù kōng
共法若净若不净；不应观佛十力若空若不空，

bù yīng guān sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ ruò
不应观四无所畏、四无碍解、十八佛不共法若

kōng ruò bù kōng bù yīng guān fó shí lì ruò yǒu xiàng ruò wú xiàng bù
空若不空；不应观佛十力若有相若无相，不

yīng guān sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ ruò yǒu
应观四无所畏、四无碍解、十八佛不共法若有

xiàng ruò wú xiàng bù yīng guān fó shí lì ruò yǒu yuàn ruò wú yuàn bù
相若无相；不应观佛十力若有愿若无愿，不

yīng guān sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ ruò yǒu
应观四无所畏、四无碍解、十八佛不共法若有

yuàn ruò wú yuàn bù yīngguān fó shí lì ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù
愿若无愿；不应观佛十力若寂静若不寂静，不
yīngguān sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ ruò jì
应观四无所畏、四无碍解、十八佛不共法若寂
jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān fó shí lì ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí
静若不寂静；不应观佛十力若远离若不远离，
bù yīngguān sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ ruò
不应观四无所畏、四无碍解、十八佛不共法若
yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān fó shí lì ruò yǒu wéi ruò wú wéi
远离若不远离；不应观佛十力若有为若无为，
bù yīngguān sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ ruò
不应观四无所畏、四无碍解、十八佛不共法若
yǒu wéi ruò wú wéi bù yīngguān fó shí lì ruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīng
有为若无为；不应观佛十力若有漏若无漏，不应
guān sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ ruò yǒu lòu
观四无所畏、四无碍解、十八佛不共法若有漏
ruò wú lòu bù yīngguān fó shí lì ruò shēng ruò miè bù yīngguān sì wú
若无漏；不应观佛十力若生若灭，不应观四无
suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ ruò shēng ruò miè bù
所畏、四无碍解、十八佛不共法若生若灭；不
yīngguān fó shí lì ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān sì wú suǒ wèi sì
应观佛十力若善若非善，不应观四无所畏、四
wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān fó
无碍解、十八佛不共法若善若非善；不应观佛
shí lì ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
十力若有罪若无罪，不应观四无所畏、四无碍解、
shí bā fó bú gòng fǎ ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān fó shí lì ruò
十八佛不共法若有罪若无罪；不应观佛十力若
yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguān sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
有烦恼若无烦恼，不应观四无所畏、四无碍解、
shí bā fó bú gòng fǎ ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguān fó shí
十八佛不共法若有烦恼若无烦恼；不应观佛十
lì ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
力若世间若出世间，不应观四无所畏、四无碍解、
shí bā fó bú gòng fǎ ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān fó shí lì
十八佛不共法若世间若出世间；不应观佛十力
ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí
若杂染若清净，不应观四无所畏、四无碍解、十

bā fó bú gòng fǎ ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīng guān fó shí lì ruò shǔ
八佛不共法若杂染若清净；不应观佛十力若属
shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīng guān sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
生死若属涅槃，不应观四无所畏、四无碍解、
shí bā fó bú gòng fǎ ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīng guān fó
十八佛不共法若属生死若属涅槃；不应观佛
shí lì ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīng guān sì wú suǒ wèi
十力若在内若在外若在两间，不应观四无所畏、
sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng
四无碍解、十八佛不共法若在内若在外若在两
jiān bù yīng guān fó shí lì ruò kě dé ruò bù kě dé bù yīng guān sì
间；不应观佛十力若可得若不可得，不应观四
wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ ruò kě dé ruò bù kě
无所畏、四无碍解、十八佛不共法若可得若不可
dé
得。

fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīng guān dà cí ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān dà
蜜多时，不应观大慈若常若无常，不应观大
bēi dà xǐ dà shě ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān dà cí ruò
悲、大喜、大舍若常若无常；不应观大慈若
lè ruò kǔ bù yīng guān dà bēi dà xǐ dà shě ruò lè ruò kǔ bù
乐若苦，不应观大悲、大喜、大舍若乐若苦；不
yīng guān dà cí ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān dà bēi dà xǐ dà
应观大慈若我若无我，不应观大悲、大喜、大
shě ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān dà cí ruò jìng ruò bú jìng bù yīng
舍若我若无我；不应观大慈若净若不净，不应
guān dà bēi dà xǐ dà shě ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān dà cí
观大悲、大喜、大舍若净若不净；不应观大慈
ruò kōng ruò bù kōng bù yīng guān dà bēi dà xǐ dà shě ruò kōng ruò
若空若不空，不应观大悲、大喜、大舍若空若
bù kōng bù yīng guān dà cí ruò yǒu xiàng ruò wú xiàng bù yīng guān dà
不空；不应观大慈若有相若无相，不应观大
bēi dà xǐ dà shě ruò yǒu xiàng ruò wú xiàng bù yīng guān dà cí ruò
悲、大喜、大舍若有相若无相；不应观大慈若
yǒu yuàn ruò wú yuàn bù yīng guān dà bēi dà xǐ dà shě ruò yǒu yuàn
有愿若无愿，不应观大悲、大喜、大舍若有愿

ruò wú yuàn bù yīngguān dà cí ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān
若无愿；不应观大慈若寂静若不寂静，不应观
dà bēi dà xǐ dà shě ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān dà cí
大悲、大喜、大舍若寂静若不寂静；不应观大慈
ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān dà bēi dà xǐ dà shě ruò
若远离若不远离，不应观大悲、大喜、大舍若
yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān dà cí ruò yǒu wéi ruò wú wéi bù
远离若不远离；不应观大慈若有为若无为，不
yīngguān dà bēi dà xǐ dà shě ruò yǒu wéi ruò wú wéi bù yīngguān
应观大悲、大喜、大舍若有为若无为；不应观
dà cí ruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguān dà bēi dà xǐ dà shě ruò
大慈若有漏若无漏，不应观大悲、大喜、大舍若
yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguān dà cí ruò shēng ruò miè bù yīngguān dà
有漏若无漏；不应观大慈若生若灭，不应观大
bēi dà xǐ dà shě ruò shēng ruò miè bù yīngguān dà cí ruò shàn ruò
悲、大喜、大舍若生若灭；不应观大慈若善若
fēi shàn bù yīngguān dà bēi dà xǐ dà shě ruò shàn ruò fēi shàn
非善，不应观大悲、大喜、大舍若善若非善；
bù yīngguān dà cí ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān dà bēi dà xǐ
不应观大慈若有罪若无罪，不应观大悲、大喜、
dà shě ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān dà cí ruò yǒu fán nǎo ruò wú
大舍若有罪若无罪；不应观大慈若有烦恼若无
fán nǎo bù yīngguān dà bēi dà xǐ dà shě ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán
烦恼，不应观大悲、大喜、大舍若有烦恼若无烦
nǎo bù yīngguān dà cí ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān dà bēi
恼；不应观大慈若世间若出世间，不应观大悲、
dà xǐ dà shě ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān dà cí ruò zá rǎn
大喜、大舍若世间若出世间；不应观大慈若杂染
ruò qīng jìng bù yīngguān dà bēi dà xǐ dà shě ruò zá rǎn ruò qīng jìng
若清净，不应观大悲、大喜、大舍若杂染若清净；
bù yīngguān dà cí ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguān dà bēi
不应观大慈若属生死若属涅槃，不应观大悲、
dà xǐ dà shě ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguān dà cí ruò
大喜、大舍若属生死若属涅槃；不应观大慈若
zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīngguān dà bēi dà xǐ dà shě
在内若在外若在两间，不应观大悲、大喜、大舍
ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīngguān dà cí ruò kě dé ruò
若在内若在外若在两间；不应观大慈若可得若

bù kě dé bù yīngguān dà bēi dà xǐ dà shě ruò kě dé ruò bù kě dé
不可得，不应观大悲、大喜、大舍若可得若不可得。

fù cì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguānsān shí èr dà shì xiàng ruò cháng ruò wú cháng
蜜多时，不应观三十二大士相若常若无常，
bù yīngguān bā shí suí hǎo ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguānsān shí
不应观八十随好若常若无常；不应观三十
èr dà shì xiàng ruò lè ruò kǔ bù yīngguān bā shí suí hǎo ruò lè ruò kǔ
二大士相若乐若苦，不应观八十随好若乐若苦；
bù yīngguānsān shí èr dà shì xiàng ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān bā shí
不应观三十二大士相若我若无我，不应观八十
suí hǎo ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānsān shí èr dà shì xiàng ruò jìng ruò
随好若我若无我；不应观三十二大士相若净若
bú jìng bù yīngguān bā shí suí hǎo ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānsān
不净，不应观八十随好若净若不净；不应观三
shí èr dà shì xiàng ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān bā shí suí hǎo ruò
十二大士相若空若不空，不应观八十随好若
kōng ruò bù kōng bù yīngguānsān shí èr dà shì xiàng ruò yǒu xiàng ruò wú
空若不空；不应观三十二大士相若有相若无
xiàng bù yīngguān bā shí suí hǎo ruò yǒu xiàng ruò wú xiàng bù yīngguān
相，不应观八十随好若有相若无相；不应观
sān shí èr dà shì xiàng ruò yǒu yuàn ruò wú yuàn bù yīngguān bā shí suí
三十二大士相若有愿若无愿，不应观八十随
hǎo ruò yǒu yuàn ruò wú yuàn bù yīngguānsān shí èr dà shì xiàng ruò jì
好若有愿若无愿；不应观三十二大士相若寂
jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān bā shí suí hǎo ruò jì jìng ruò bú jì jìng
静若不寂静，不应观八十随好若寂静若不寂静；
bù yīngguānsān shí èr dà shì xiàng ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīng
不应观三十二大士相若远离若不远离，不应
guān bā shí suí hǎo ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguānsān shí èr
观八十随好若远离若不远离；不应观三十二
dà shì xiàng ruò yǒu wéi ruò wú wéi bù yīngguān bā shí suí hǎo ruò yǒu wéi
大士相若有为若无为，不应观八十随好若有为
ruò wú wéi bù yīngguānsān shí èr dà shì xiàng ruò yǒu lòu ruò wú lòu
若无为；不应观三十二大士相若有漏若无漏，

bù yīngguān bā shí suí hǎoruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguānsān shí èr
不应观八十随好若有漏若无漏；不应观三十二
dà shì xiàng ruò shēng ruò miè bù yīngguān bā shí suí hǎoruò shēng ruò miè
大士相若生若灭，不应观八十随好若生若灭；
bù yīngguānsān shí èr dà shì xiàng ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān bā
不应观三十二大士相若善若非善，不应观八
shí suí hǎoruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguānsān shí èr dà shì xiàng ruò
十随好若善若非善；不应观三十二大士相若
yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān bā shí suí hǎoruò yǒu zuì ruò wú zuì bù
有罪若无罪，不应观八十随好若有罪若无罪；不
yīngguānsān shí èr dà shì xiàng ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīng
应观三十二大士相若有烦恼若无烦恼，不应
guān bā shí suí hǎoruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguānsān shí èr
观八十随好若有烦恼若无烦恼；不应观三十二
dà shì xiàng ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān bā shí suí hǎoruò shì
大士相若世间若出世间，不应观八十随好若世
jiān ruò chū shì jiān bù yīngguānsān shí èr dà shì xiàng ruò zá rǎn ruò qīng
间若出世间；不应观三十二大士相若杂染若清
jìng bù yīngguān bā shí suí hǎoruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguānsān
净，不应观八十随好若杂染若清净；不应观三
shí èr dà shì xiàng ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguān bā shí
十二大士相若属生死若属涅槃，不应观八十
suí hǎoruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguānsān shí èr dà shì
随好若属生死若属涅槃；不应观三十二大士
xiàng ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīngguān bā shí suí hǎoruò
相若在内若在外若在两间，不应观八十随好若
zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān bù yīngguānsān shí èr dà shì xiàng ruò
在内若在外若在两间；不应观三十二大士相若
kě dé ruò bù kě dé bù yīngguān bā shí suí hǎoruò kě dé ruò bù kě
可得若不可得，不应观八十随好若可得若不可
dé
得。

fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò cháng ruò wú cháng bù yīng
蜜多时，不应观无忘失法若常若无常，不应
guān héng zhù shě xìng ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān wú wàng shī fǎ
观恒住舍性若常若无常；不应观无忘失法

ruò lè ruò kǔ bù yīngguānhéngzhù shěxìng ruò lè ruò kǔ bù yīngguān
若乐若苦，不应观 恒住舍性若乐若苦；不应观

wú wàng shī fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānhéngzhù shěxìng ruò wǒ
无忘失法若我若无我，不应观 恒住舍性若我

ruò wú wǒ bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān
若无我；不应观 无忘失法若净若不净，不应观

héngzhù shěxìng ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò kōng
恒住舍性若净若不净；不应观 无忘失法若空

ruò bù kōng bù yīngguānhéngzhù shěxìng ruò kōng ruò bù kōng bù yīng
若不空，不应观 恒住舍性若空若不空；不应

guān wú wàng shī fǎ ruò yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguānhéngzhù shě
观 无忘失法若有相若无相，不应观 恒住舍

xìng ruò yǒuxiàng ruò wú xiàng bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò yǒuyuàn ruò
性若有相若无相；不应观 无忘失法若有愿若

wú yuàn bù yīngguānhéngzhù shěxìng ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīng
无愿，不应观 恒住舍性若有愿若无愿；不应

guān wú wàng shī fǎ ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguānhéngzhù shě
观 无忘失法若寂静若不寂静，不应观 恒住舍

xìng ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò yuǎn lí
性若寂静若不寂静；不应观 无忘失法若远离

ruò bù yuǎn lí bù yīngguānhéngzhù shěxìng ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí
若不远离，不应观 恒住舍性若远离若不远离；

bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguānhéngzhù
不应观 无忘失法若有为若无为，不应观 恒住

shěxìng ruò yǒuwéi ruò wú wéi bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò yǒulòu ruò
舍性若有为若无为；不应观 无忘失法若有漏若

wú lòu bù yīngguānhéngzhù shěxìng ruò yǒulòu ruò wú lòu bù yīngguān
无漏，不应观 恒住舍性若有漏若无漏；不应观

wú wàng shī fǎ ruò shēng ruò miè bù yīngguānhéngzhù shěxìng ruò shēng
无忘失法若生若灭，不应观 恒住舍性若生

ruò miè bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān
若灭；不应观 无忘失法若善若非善，不应观

héngzhù shěxìng ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò yǒu
恒住舍性若善若非善；不应观 无忘失法若有

zuì ruò wú zuì bù yīngguānhéngzhù shěxìng ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù
罪若无罪，不应观 恒住舍性若有罪若无罪；不

yīngguān wú wàng shī fǎ ruò yǒufán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguānhéng
应观 无忘失法若有烦恼若无烦恼，不应观 恒

zhù shě xìng ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīng guān wú wàng shī fǎ ruò
住舍性若有烦恼若无烦恼；不应观无忘失法若
shì jiān ruò chū shì jiān bù yīng guān héng zhù shě xìng ruò shì jiān ruò chū shì
世间若出世间，不应观恒住舍性若世间若出世
jiān bù yīng guān wú wàng shī fǎ ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīng guān
间；不应观无忘失法若杂染若清净，不应观
héng zhù shě xìng ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīng guān wú wàng shī fǎ ruò
恒住舍性若杂染若清净；不应观无忘失法若
shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīng guān héng zhù shě xìng ruò shǔ shēng sǐ
属生死若属涅槃，不应观恒住舍性若属生死
ruò shǔ niè pán bù yīng guān wú wàng shī fǎ ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài
若属涅槃；不应观无忘失法若在内若在外若在
liǎng jiān bù yīng guān héng zhù shě xìng ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng
两间，不应观恒住舍性若在内若在外若在两
jiān bù yīng guān wú wàng shī fǎ ruò kě dé ruò bù kě dé bù yīng guān
间；不应观无忘失法若可得若不可得，不应观
héng zhù shě xìng ruò kě dé ruò bù kě dé
恒住舍性若可得若不可得。

fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīng guān yī qiè zhì ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān
蜜多时，不应观一切智若常若无常，不应观
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān yī qiè
道相智、一切相智若常若无常；不应观一切
zhì ruò lè ruò kǔ bù yīng guān dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò lè ruò
智若乐若苦，不应观道相智、一切相智若乐若
kǔ bù yīng guān yī qiè zhì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān dào xiàng zhì
苦；不应观一切智若我若无我，不应观道相智、
yī qiè xiàng zhì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān yī qiè zhì ruò jìng ruò bú
一切相智若我若无我；不应观一切智若净若不
jìng bù yīng guān dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò jìng ruò bú jìng bù
净，不应观道相智、一切相智若净若不净；不
yīng guān yī qiè zhì ruò kōng ruò bù kōng bù yīng guān dào xiàng zhì yī
应观一切智若空若不空，不应观道相智、一
qiè xiàng zhì ruò kōng ruò bù kōng bù yīng guān yī qiè zhì ruò yǒu xiàng ruò
切相智若空若不空；不应观一切智若有相若
wú xiàng bù yīng guān dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò yǒu xiàng ruò wú
无相，不应观道相智、一切相智若有相若无

xiàng bù yīngguān yī qiè zhì ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīngguān dào
相；不应观一切智若有愿若无愿，不应观道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò yǒuyuàn ruò wú yuàn bù yīngguān yī qiè
相智、一切相智若有愿若无愿；不应观一切
zhì ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
智若寂静若不寂静，不应观道相智、一切相智
ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān yī qiè zhì ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn
若寂静若不寂静；不应观一切智若远离若不远
lí bù yīngguān dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn
离，不应观道相智、一切相智若远离若不远
lí bù yīngguān yī qiè zhì ruò yǒu wéi ruò wú wéi bù yīngguān dào xiàng
离；不应观一切智若有为若无为，不应观道相
zhì yī qiè xiàng zhì ruò yǒu wéi ruò wú wéi bù yīngguān yī qiè zhì ruò
智、一切相智若有为若无为；不应观一切智若
yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguān dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò yǒu lòu
有漏若无漏，不应观道相智、一切相智若有漏
ruò wú lòu bù yīngguān yī qiè zhì ruò shēng ruò miè bù yīngguān dào
若无漏；不应观一切智若生若灭，不应观道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò shēng ruò miè bù yīngguān yī qiè zhì ruò
相智、一切相智若生若灭；不应观一切智若
shàn ruò fēi shàn bù yīngguān dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò shàn ruò
善若非善，不应观道相智、一切相智若善若
fēi shàn bù yīngguān yī qiè zhì ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān dào
非善；不应观一切智若有罪若无罪，不应观道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān yī qiè zhì
相智、一切相智若有罪若无罪；不应观一切智
ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguān dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
若有烦恼若无烦恼，不应观道相智、一切相智
ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguān yī qiè zhì ruò shì jiān ruò chū
若有烦恼若无烦恼；不应观一切智若世间若出
shì jiān bù yīngguān dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò shì jiān ruò chū shì
世间，不应观道相智、一切相智若世间若出世
jiān bù yīngguān yī qiè zhì ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān dào xiàng
间；不应观一切智若杂染若清净，不应观道相
zhì yī qiè xiàng zhì ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān yī qiè zhì ruò
智、一切相智若杂染若清净；不应观一切智若
shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguān dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
属生死若属涅槃，不应观道相智、一切相智

ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguān yī qiè zhì ruò zài nèi ruò zài
若属生死若属涅槃；不应观一切智若在内若在
wài ruò zài liǎngjiān bù yīngguān dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò zài nèi
外若在两间，不应观道相智、一切相智若在内
ruò zài wài ruò zài liǎngjiān bù yīngguān yī qiè zhì ruò kě dé ruò bù kě
若在外若在两间；不应观一切智若可得若不可
dé bù yīngguān dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò kě dé ruò bù kě dé
得，不应观道相智、一切相智若可得若不可得。

fù cì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí bù yīngguān yù liú guǒ ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān
蜜多时，不应观预流果若常若无常，不应观
yī lái bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí ruò cháng ruò wú cháng
一来、不还、阿罗汉果、独觉菩提若常若无常；
bù yīngguān yù liú guǒ ruò lè ruò kǔ bù yīngguān yī lái bù huán
不应观预流果若乐若苦，不应观一来、不还、
ā luó hàn guǒ dú jué pú tí ruò lè ruò kǔ bù yīngguān yù liú guǒ ruò
阿罗汉果、独觉菩提若乐若苦；不应观预流果若
wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān yī lái bù huán ā luó hàn guǒ dú
我若无我，不应观一来、不还、阿罗汉果、独
jué pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān yù liú guǒ ruò jìng ruò bú jìng
觉菩提若我若无我；不应观预流果若净若不净，
bù yīngguān yī lái bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí ruò jìng
不应观一来、不还、阿罗汉果、独觉菩提若净
ruò bú jìng bù yīngguān yù liú guǒ ruò kōng ruò bù kōng bù yīngguān yī
若不净；不应观预流果若空若不空，不应观一
lai bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí ruò kōng ruò bù kōng
来、不还、阿罗汉果、独觉菩提若空若不空；
bù yīngguān yù liú guǒ ruò yǒu xiàng ruò wú xiàng bù yīngguān yī lái bù
不应观预流果若有相若无相，不应观一来、不
huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí ruò yǒu xiàng ruò wú xiàng bù yīng
还、阿罗汉果、独觉菩提若有相若无相；不应
guān yù liú guǒ ruò yǒu yuàn ruò wú yuàn bù yīngguān yī lái bù huán
观预流果若有愿若无愿，不应观一来、不还、
ā luó hàn guǒ dú jué pú tí ruò yǒu yuàn ruò wú yuàn bù yīngguān yù
阿罗汉果、独觉菩提若有愿若无愿；不应观预
liú guǒ ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān yī lái bù huán ā
流果若寂静若不寂静，不应观一来、不还、阿

luó hànguǒ dú jué pú tí ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīngguān yù liú
罗汉果、独觉菩提若寂静若不寂静；不应观预流

guǒ ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān yī lái bù huán ā luó
果若远离若不远离，不应观一来、不还、阿罗

hànguǒ dú jué pú tí ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīngguān yù liú
汉果、独觉菩提若远离若不远离；不应观预流

guǒ ruò yǒu wéi ruò wú wéi bù yīngguān yī lái bù huán ā luó hàn
果若有为若无为，不应观一来、不还、阿罗汉

guǒ dú jué pú tí ruò yǒu wéi ruò wú wéi bù yīngguān yù liú guǒ ruò yǒu
果、独觉菩提若有为若无为；不应观预流果若有

lòu ruò wú lòu bù yīngguān yī lái bù huán ā luó hànguǒ dú
漏若无漏，不应观一来、不还、阿罗汉果、独

jué pú tí ruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīngguān yù liú guǒ ruò shēng ruò miè
觉菩提若有漏若无漏；不应观预流果若生若灭，

bù yīngguān yī lái bù huán ā luó hànguǒ dú jué pú tí ruò shēng
不应观一来、不还、阿罗汉果、独觉菩提若生

ruò miè bù yīngguān yù liú guǒ ruò shàn ruò fēi shàn bù yīngguān yī lái
若灭；不应观预流果若善若非善，不应观一来、

bù huán ā luó hànguǒ dú jué pú tí ruò shàn ruò fēi shàn bù yīng
不还、阿罗汉果、独觉菩提若善若非善；不应

guān yù liú guǒ ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān yī lái bù huán
观预流果若有罪若无罪，不应观一来、不还、

ā luó hànguǒ dú jué pú tí ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù yīngguān yù liú
阿罗汉果、独觉菩提若有罪若无罪；不应观预流

guǒ ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguān yī lái bù huán ā
果若有烦恼若无烦恼，不应观一来、不还、阿

luó hànguǒ dú jué pú tí ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù yīngguān yù
罗汉果、独觉菩提若有烦恼若无烦恼；不应观预

liú guǒ ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān yī lái bù huán ā
流果若世间若出世间，不应观一来、不还、阿

luó hànguǒ dú jué pú tí ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù yīngguān yù liú
罗汉果、独觉菩提若世间若出世间；不应观预流

guǒ ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān yī lái bù huán ā luó hàn
果若杂染若清净，不应观一来、不还、阿罗汉

guǒ dú jué pú tí ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīngguān yù liú guǒ ruò shǔ
果、独觉菩提若杂染若清净；不应观预流果若属

shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīngguān yī lái bù huán ā luó hànguǒ
生死若属涅槃，不应观一来、不还、阿罗汉果、

dú jué pú tí ruò shǐ shēng sǐ ruò shǐ niè pán bù yīngguān yù liú guǒ ruò
独觉菩提若属生死若属涅槃；不应观预流果若
zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎngjiān bù yīngguān yī lái bù huán ā
在内若在外若在两间，不应观一来、不还、阿
luó hàn guǒ dú jué pú tí ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎngjiān bù yīng
罗汉果、独觉菩提若在内若在外若在两间；不应
guān yù liú guǒ ruò kě dé ruò bù kě dé bù yīngguān yī lái bù huán
观预流果若可得若不可得，不应观一来、不还、
ā luó hàn guǒ dú jué pú tí ruò kě dé ruò bù kě dé
阿罗汉果、独觉菩提若可得若不可得。

fù cì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗
mì duō shí bù yīngguān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò cháng ruò wú
蜜多时，不应观一切菩萨摩诃萨行若常若无
cháng bù yīngguān zhū fó wú shàng zhèngděng pú tí ruò cháng ruò wú
常，不应观诸佛无上正等菩提若常若无
cháng bù yīngguān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò lè ruò kǔ bù yīng
常；不应观一切菩萨摩诃萨行若乐若苦，不应
guān zhū fó wú shàng zhèngděng pú tí ruò lè ruò kǔ bù yīngguān yī
观诸佛无上正等菩提若乐若苦；不应观一
qiè pú sà mó hē sà xíng ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān zhū fó wú shàng
切菩萨摩诃萨行若我若无我，不应观诸佛无上
zhèngděng pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān yī qiè pú sà mó hē
正等菩提若我若无我；不应观一切菩萨摩诃
sà xíng ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān zhū fó wú shàng zhèngděng pú tí
萨行若净若不净，不应观诸佛无上正等菩提
ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò kōng ruò
若净若不净；不应观一切菩萨摩诃萨行若空若
bù kōng bù yīngguān zhū fó wú shàng zhèngděng pú tí ruò kōng ruò bù
不空，不应观诸佛无上正等菩提若空若不
kōng bù yīngguān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò yǒu xiàng ruò wú xiàng
空；不应观一切菩萨摩诃萨行若有相若无相，
bù yīngguān zhū fó wú shàng zhèngděng pú tí ruò yǒu xiàng ruò wú xiàng
不应观诸佛无上正等菩提若有相若无相；
bù yīngguān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò yǒu yuàn ruò wú yuàn bù yīng
不应观一切菩萨摩诃萨行若有愿若无愿，不应
guān zhū fó wú shàng zhèngděng pú tí ruò yǒu yuàn ruò wú yuàn bù yīng
观诸佛无上正等菩提若有愿若无愿；不应

guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīng guān
观一切菩萨摩诃萨行若寂静若不寂静，不应观

zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò jì jìng ruò bú jì jìng bù yīng guān
诸佛无上正等菩提若寂静若不寂静；不应观

yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīng guān zhū
一切菩萨摩诃萨行若远离若不远离，不应观诸

fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò yuǎn lí ruò bù yuǎn lí bù yīng guān
佛无上正等菩提若远离若不远离；不应观

yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò yǒu wéi ruò wú wéi bù yīng guān zhū fó
一切菩萨摩诃萨行若有为若无为，不应观诸佛

wú shàng zhèng děng pú tí ruò yǒu wéi ruò wú wéi bù yīng guān yī qiè pú
无上正等菩提若有为若无为；不应观一切菩

sà mó hē sà xíng ruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīng guān zhū fó wú shàng
萨摩诃萨行若有漏若无漏，不应观诸佛无上

zhèng děng pú tí ruò yǒu lòu ruò wú lòu bù yīng guān yī qiè pú sà mó
正等菩提若有漏若无漏；不应观一切菩萨摩

hē sà xíng ruò shēng ruò miè bù yīng guān zhū fó wú shàng zhèng děng pú
诃萨行若生若灭，不应观诸佛无上正等菩

tí ruò shēng ruò miè bù yīng guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò shàn
提若生若灭；不应观一切菩萨摩诃萨行若善

ruò fēi shàn bù yīng guān zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò shàn ruò
若非善，不应观诸佛无上正等菩提若善若

fēi shàn bù yīng guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò yǒu zuì ruò wú zuì
非善；不应观一切菩萨摩诃萨行若有罪若无罪，

bù yīng guān zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò yǒu zuì ruò wú zuì bù
不应观诸佛无上正等菩提若有罪若无罪；不

yīng guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo bù
应观一切菩萨摩诃萨行若有烦恼若无烦恼，不

yīng guān zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò yǒu fán nǎo ruò wú fán nǎo
应观诸佛无上正等菩提若有烦恼若无烦恼；

bù yīng guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù
不应观一切菩萨摩诃萨行若世间若出世间，不

yīng guān zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò shì jiān ruò chū shì jiān bù
应观诸佛无上正等菩提若世间若出世间；不

yīng guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīng guān
应观一切菩萨摩诃萨行若杂染若清净，不应观

zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò zá rǎn ruò qīng jìng bù yīng guān yī
诸佛无上正等菩提若杂染若清净；不应观一

qiè pú sà mó hē sà xíng ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīng guān zhū
切 菩 萨 摩 诃 萨 行 若 属 生 死 若 属 涅 槃 ， 不 应 观 诸
fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò shǔ shēng sǐ ruò shǔ niè pán bù yīng
佛 无 上 正 等 菩 提 若 属 生 死 若 属 涅 槃 ； 不 应
guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò zài nèi ruò zài wài ruò zài liǎng jiān
观 一 切 菩 萨 摩 诃 萨 行 若 在 内 若 在 外 若 在 两 间 ，
bù yīng guān zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò zài nèi ruò zài wài ruò
不 应 观 诸 佛 无 上 正 等 菩 提 若 在 内 若 在 外 若
zài liǎng jiān bù yīng guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò kě dé ruò bù
在 两 间 ； 不 应 观 一 切 菩 萨 摩 诃 萨 行 若 可 得 若 不
kě dé bù yīng guān zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò kě dé ruò bù
可 得 ， 不 应 观 诸 佛 无 上 正 等 菩 提 若 可 得 若 不
kě dé
可 得 。

fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“ 复 次 ， 善 现 ， 诸 菩 萨 摩 诃 萨 修 行 般 若 波 罗

mì duō shí ruò pú sà mó hē sà ruò bō rě bō luó mì duō ruò cǐ
蜜 多 时 ， 若 菩 萨 摩 诃 萨 、 若 般 若 波 罗 蜜 多 ， 若 此
èr míng jù bú xiàn zài yǒu wéi jiè zhōng yì bú jiàn zài wú wéi jiè zhōng 。
二 名 ， 俱 不 见 在 有 为 界 中 ， 亦 不 见 在 无 为 界 中 。

hé yǐ gù shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì
何 以 故 ？ 善 现 ， 诸 菩 萨 摩 诃 萨 修 行 般 若 波 罗 蜜
duō shí yú yī qiè fǎ bù qǐ fēn bié wú yì fēn bié shàn xiàn shì pú
多 时 ， 于 一 切 法 不 起 分 别 无 异 分 别 。 善 现 ， 是 菩
sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō shí yú yī qiè fǎ zhù wú fēn
萨 摩 诃 萨 修 行 般 若 波 罗 蜜 多 时 ， 于 一 切 法 住 无 分
bié néng xiū bù shī bō luó mì duō yì néng xiū jìng jiè ān rěn
别 ， 能 修 布 施 波 罗 蜜 多 ， 亦 能 修 净 戒 、 安 忍 、
jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō néng zhù nèi kōng yì néng
精 进 、 静 虑 、 般 若 波 罗 蜜 多 ； 能 住 内 空 ， 亦 能
zhù wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu
住 外 空 、 内 外 空 、 空 空 、 大 空 、 胜 义 空 、 有
wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn
为 空 、 无 为 空 、 毕 竟 空 、 无 际 空 、 散 空 、 无 变
yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng
异 空 、 本 性 空 、 自 相 空 、 共 相 空 、 一 切 法 空 、
bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng néng
不 可 得 空 、 无 性 空 、 自 性 空 、 无 性 自 性 空 ； 能

zhùzhēn rú yì néngzhù fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn
住真如，亦能住法界、法性、不虚妄性、不变
yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、
xū kōng jiè bù sī yì jiè néng xiū sì niàn zhù yì néng xiū sì zhèng
虚空界、不思議界；能修四念住，亦能修四正
duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào
断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道
zhī néngzhù kǔ shèng dì yì néngzhù jí miè dào shèng dì
支；能住苦圣谛，亦能住集、灭、道圣谛；
néng xiū sì jìng lù yì néng xiū sì wú liàng sì wú sè dìng néng xiū
能修四静虑，亦能修四无量、四无色定；能修
bā jiě tuō yì néng xiū bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
八解脱，亦能修八胜处、九次第定、十遍处；
néng xiū kōng jiě tuō mén yì néng xiū wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén
能修空解脱门，亦能修无相、无愿解脱门；
néng xiū yī qiè tuó luó ní mén yì néng xiū yī qiè sān mó dì mén néng
能修一切陀罗尼门，亦能修一切三摩地门；能
xiū jí xǐ dì yì néng xiū lí gòu dì fā guāng dì yàn huì dì
修极喜地，亦能修离垢地、发光地、焰慧地、
jí nán shèng dì xiàn qián dì yuǎn xíng dì bú dòng dì shàn huì
极难胜地、现前地、远行地、不动地、善慧
dì fǎ yún dì néng xiū wǔ yǎn yì néng xiū liù shéntōng néng xiū
地、法云地；能修五眼，亦能修六神通；能修
fó shí lì yì néng xiū sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà
佛十力，亦能修四无所畏、四无碍解、大慈、大
bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ néng xiū wú wàng shī
悲、大喜、大舍、十八佛不共法；能修无忘失
fǎ yì néng xiū héng zhù shě xìng néng xiū yī qiè zhì yì néng xiū dào
法，亦能修恒住舍性；能修一切智，亦能修道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
相智、一切相智。

shàn xiàn shì pú sà mó hē sà yú rú shì shí bú jiàn pú sà
“善现，是菩萨摩诃萨于如是时，不见菩萨

mó hē sà bú jiàn pú sà mó hē sà míng bú jiàn bō rě bō luó mì duō
摩诃萨，不见菩萨摩诃萨名，不见般若波罗蜜多，
bú jiàn bō rě bō luó mì duō míng wéi zhèng qín qiú yī qiè zhì zhì hé
不见般若波罗蜜多名，唯正勤求一切智智。何

yǐ gù shànxiàn shì pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō
以故？善现，是菩萨摩诃萨修行般若波罗蜜多，
yú yī qiè fǎ shàn dá shí xiàng liǎo zhī qí zhōng wú rǎn jìng gù
于一切法善达实相，了知其中无染净故。

fù cì shànxiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“复次，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō shí yīng rú shí jué míng jiǎ shī shè fǎ jiǎ shī shè shànxiàn
蜜多时，应如实觉名假施設、法假施設。善现，

shì pú sà mó hē sà yú míng fǎ jiǎ rú shí jué yǐ bù zhuó sè bù
是菩萨摩诃萨于名、法假如实觉已，不著色，不

zhuóshòu xiǎng xíng shí bù zhuóyǎnchù bù zhuó ěr bí
著受、想、行、识；不著眼处，不著耳、鼻、

shé shēn yì chù bù zhuó sè chù bù zhuóshēng xiāng wèi
舌、身、意处；不著色处，不著声、香、味、

chù fǎ chù bù zhuóyǎn jiè bù zhuó ěr bí shé shēn
触、法处；不著眼界，不著耳、鼻、舌、身、

yì jiè bù zhuó sè jiè bù zhuóshēng xiāng wèi chù fǎ jiè
意识界；不著色界，不著声、香、味、触、法界；

bù zhuóyǎn shí jiè bù zhuó ěr bí shé shēn yì shí jiè
不著眼识界，不著耳、鼻、舌、身、意识界；

bù zhuóyǎnchù bù zhuó ěr bí shé shēn yì chù bù zhuó
不著眼触，不著耳、鼻、舌、身、意触；不著

yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò lè ruò kǔ ruò bù kǔ bú lè
眼触为缘所生诸受若乐、若苦、若不苦不乐，

bù zhuó ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò lè
不著耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受若乐、

ruò kǔ ruò bù kǔ bú lè bù zhuó dì jiè bù zhuóshuǐ huǒ fēng
若苦、若不苦不乐；不著地界，不著水、火、风、

kōng shí jiè bù zhuó yīn yuán bù zhuóděng wú jiànyuán suǒyuán
空、识界；不著因缘，不著等无间缘、所缘

yuán zēngshàngyuán jí cóngyuánsuǒshēng fǎ bù zhù wú míng bù
缘、增上缘及从缘所生法；不著无明，不

zhuóxíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu
著行、识、名色、六处、触、受、爱、取、有、

shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo bù zhuóyǒuwéi jiè bù zhuó wú wéi
生、老死愁叹苦忧恼；不著有为界，不著无为

jiè bù zhuóyǒulòu jiè bù zhuó wú lòu jiè bù zhuó bù shī bō luó
界；不著有漏界，不著无漏界；不著布施波罗

mì duō bù zhuó jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě fāng
蜜多，不著净戒、安忍、精进、静虑、般若、方

biànshànqiǎo miào yuàn lì zhì bō luó mì duō bù zhuó nèi kōng
便善巧、妙愿、力、智波罗蜜多；不著内空，

bù zhuó wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng
不著外空、内外空、空空、大空、胜义空、

yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无

biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法

kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空；

bù zhuó zhēn rú bù zhuó fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn
不著真如，不著法界、法性、不虚妄性、不变

yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì
异性、平等性、离生性、法定、法住、实际、

xū kōng jiè bù sī yì jiè bù zhuó sì niàn zhù bù zhuó sì zhèng duàn
虚空界、不思議界；不著四念住，不著四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支；

bù zhuó kǔ shèng dì bù zhuó jí miè dào shèng dì bù zhuó sì
不著苦圣谛，不著集、灭、道圣谛；不著四

jìng lù bù zhuó sì wú liàng sì wú sè dìng bù zhuó bā jiě tuō
静虑，不著四无量、四无色定；不著八解脱，

bù zhuó bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù bù zhuó kōng jiě
不著八胜处、九次第定、十遍处；不著空解

tuō mén bù zhuó wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén bù zhuó tuó luó ní mén
脱门，不著无相、无愿解脱门；不著陀罗尼门，

bù zhuó sān mó dì mén bù zhuó jí xǐ dì bù zhuó lí gòu dì fā
不著三摩地门；不著极喜地，不著离垢地、发

guāng dì yàn huì dì jí nán shèng dì xiàn qián dì yuǎn xíng dì
光地、焰慧地、极难胜地、现前地、远行地、

bú dòng dì shàn huì dì fǎ yún dì bù zhuó wǔ yǎn bù zhù liù
不动地、善慧地、法云地；不著五眼，不著六

shén tōng bù zhuó fó shí lì bù zhuó sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
神通；不著佛十力，不著四无所畏、四无碍解、

shí bā fó bú gòng fǎ bù zhuó dà cí bù zhuó dà bēi dà xǐ
十八佛不共法；不著大慈，不著大悲、大喜、

dà shě bù zhuósān shí èr dà shì xiàng bù zhuó bā shí suí hǎo bù
大舍；不著三十二大士相，不著八十随好；不
zhuó wú wàng shī fǎ bù zhuóhéngzhù shě xìng bù zhuó yī qiè zhì bù
著无忘失法，不著恒住舍性；不著一切智，不
zhuódào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì bù zhuó yù liú guǒ bù zhuó yī lái
著道相智、一切相智；不著预流果，不著一来、
bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí bù zhuó yī qiè pú sà mó
不还、阿罗汉果、独觉菩提；不著一切菩萨摩
hē sà xíng bù zhuó zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí bù zhuó wǒ
诃萨行，不著诸佛无上正等菩提；不著我，
bù zhuó yǒu qíng mìng zhě shēng zhě yǎng zhě shì fū bǔ tè qié
不著有情、命者、生者、养者、士夫、补特伽
luó yì shēng rú tóng zuò zhě shòu zhě qǐ zhě zhī zhě²
罗、意生、儒童、作者、受者、起者、知者、
jiàn zhě bù zhuó yì shēng bù zhuó shèng zhě bù zhuó pú sà bù
见者；不著异生，不著圣者，不著菩萨，不
zhuó rú lái bù zhuó míng bù zhuó xiàng bù zhuó yán jìng fó tǔ
著如来；不著名，不著相；不著严净佛土，
bù zhuó chéng shú yǒu qíng bù zhuó fāng biàn shàn qiǎo suǒ yǐ zhě hé
不著成熟有情，不著方便善巧。所以者何？
yī yī qiè fǎ jiē wú suǒ yǒu néng zhuó suǒ zhuó zhuó chù zhuó shí
以一切法皆无所有，能著、所著、著处、著时
bù kě dé gù
不可得故。

rú shì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“如是，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗
mì duō yú yī qiè fǎ wú suǒ zhuó gù biàn néng zēng yì bù shī jìng
蜜多，于一切法无所著故，便能增益布施、净
jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě fāng biàn shàn qiǎo miào
戒、安忍、精进、静虑、般若、方便善巧、妙
yuàn lì zhì bō luó mì duō yì néng ān zhù nèi kōng wài kōng
愿、力、智波罗蜜多，亦能安住内空、外空、
nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无
wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn
为无空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本

² 大正藏：知者；永乐北藏及龙藏：起者、知者

xìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得
kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng yì néng ān zhù
空、无性空、自性空、无性自性空，亦能安住
zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng
真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平
děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè yì néng zēng yì sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén
不思議界，亦能增益四念住、四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī yì zhù
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支，亦住
³ kǔ jí miè dào shèng dì yì néng zēng yì sì jìng lǜ sì wú
苦、集、灭、道圣谛，亦能增益四静虑、四无
liàng sì wú sè dìng yì néng zēng yì bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ
量、四无色定，亦能增益八解脱、八胜处、九
cì dì dìng shí biàn chù yì néng zēng yì kōng wú xiàng wú yuàn
次第定、十遍处，亦能增益空、无相、无愿
jiě tuō mén yì néng qù rù pú sà zhèng xìng lí shēng yì néng ān zhù
解脱门，亦能趣入菩萨正性离生，亦能安住
pú sà bú tuì zhuǎn dì yì néng yuán mǎn yī qiè tuó luó ní mén sān
菩萨不退转地，亦能圆满一切陀罗尼门、三
mó dì mén yì néng yuán mǎn jí xǐ dì lí gòu dì fā guāng dì
摩地门，亦能圆满极喜地、离垢地、发光地、
yàn huì dì jí nán shèng dì xiàn qián dì yuǎn xíng dì bú dòng dì
焰慧地、极难胜地、现前地、远行地、不动地、
shàn huì dì fǎ yún dì yì néng yuán mǎn wǔ yǎn liù shén tōng yì
善慧地、法云地，亦能圆满五眼、六神通，亦
néng yuán mǎn fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó
能圆满佛十力、四无所畏、四无碍解、十八佛
bú gòng fǎ yì néng yuán mǎn dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
不共法，亦能圆满大慈、大悲、大喜、大舍，
yì néng yuán mǎn sān shí èr dà shì xiàng bā shí suí hǎo yì néng yuán
亦能圆满三十二大士相、八十随好，亦能圆
mǎn wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng yì néng yuán mǎn yī qiè zhì
满无忘失法、恒住舍性，亦能圆满一切智、

³ 大正藏：亦能安住；永乐北藏及龙藏：亦住

dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì yì dé pú sà zuì shèng shén tōng jù
道相智、一切相智，亦得菩萨最胜神通。具
shén tōng yǐ cóng yī fó guó zhì yī fó guó wèi yù chéng shú zhū yǒu qíng
神通已，从一佛国至一佛国，为欲成熟诸有情
gù wèi yù yán jìng zì fó tǔ gù wèi jiàn rú lái yīng zhèng děng
故，为欲严净自佛土故，为见如来、应、正等
jué jí wèi jiàn yǐ gòng yǎng gōng jìng zūn zhòng zàn tàn lìng zhū shàn
觉，及为见已，供养恭敬、尊重赞叹，令诸善
gēn jiē dé shēng zhǎng shàn shēng zhǎng yǐ suí suǒ yào wén zhū fó
根皆得生长；善生长已，随所乐闻，诸佛
zhèng fǎ jiē dé tīng shòu jì tīng shòu yǐ nǎi zhì ān zuò miào pú tí zuò
正法皆得听受；既听受已，乃至安坐妙菩提座，
zhèng dé wú shàng zhèng děng pú tí néng bú wàng shī pǔ yú yī qiè tuó
证得无上正等菩提能不忘失，普于一切陀
luó ní mén sān mó dì mén jiē dé zì zài
罗尼门、三摩地门皆得自在。

rú shì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó
“如是，善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗

mì duō yīng rú shí jué míng jiǎ fǎ jiǎ
蜜多，应如实觉名假、法假。

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí sè shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即色是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí shì pú sà mó hē sà fǒu
“即受、想、行、识是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sè shì pú sà mó hē sà fǒu
“异色是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì shòu xiǎng xíng shí shì pú sà mó hē sà fǒu
“异受、想、行、识是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sè zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“色中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

shòu xiǎng xíng shí zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“受、想、行、识中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sè fǒu
“菩萨摩诃萨中有色不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒushòu xiǎng xíng shí fǒu
“菩萨摩诃萨中有受、想、行、识不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sè yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离色有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí shòu xiǎng xíng shí yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离受、想、行、识有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yǎnchù shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即眼处是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù shì pú sà mó hē sà fǒu
“即耳、鼻、舌、身、意处是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì yǎnchù shì pú sà mó hē sà fǒu
“异眼处是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì ěr bǐ shé shēn yì chù shì pú sà mó hē sà fǒu
“异耳、鼻、舌、身、意处是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yǎnchùzhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“眼处中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

ěr bǐ shé shēn yì chùzhōngyǒu pú sà mó hē sà
“耳、鼻、舌、身、意处中有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒuyǎnchùfǒu
“菩萨摩诃萨中有眼处不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bǐ shé shēn yì chù
“菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、身、意处

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí yǎnchùyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离眼处有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí ěr bǐ shé shēn yì chùyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离耳、鼻、舌、身、意处有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí sè chù shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即色处是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù shì pú sà mó hē sà
“即声、香、味、触、法处是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sè chù shì pú sà mó hē sà fǒu
“异色处是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì shēng xiāng wèi chù fǎ chù shì pú sà mó hē sà
“异声、香、味、触、法处是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sè chù zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“色处中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

shēng xiāng wèi chù fǎ chù zhōng yǒu pú sà mó hē sà
“声、香、味、触、法处中有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu sè chù fǒu
“菩萨摩诃萨中有色处不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu shēng xiāng wèi chù fǎ chù
“菩萨摩诃萨中有声、香、味、触、法处

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sè chù yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离色处有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí shēng xiāng wèi chù fǎ chù yǒu pú sà mó hē sà
“离声、香、味、触、法处有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yǎn jiè shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即眼界是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè shì pú sà mó hē sà fǒu
“即耳、鼻、舌、身、眼界是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì yǎn jiè shì pú sà mó hē sà fǒu
“异眼界是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì ěr bí shé shēn yì jiè shì pú sà mó hē sà fǒu
“异耳、鼻、舌、身、眼界是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yǎn jiè zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“眼界中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

ěr bí shé shēn yì jiè zhōng yǒu pú sà mó hē sà
“耳、鼻、舌、身、眼界中有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu yǎn jiè fǒu
“菩萨摩诃萨中有眼界不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bí shé shēn yì jiè
“菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、身、眼界

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí yǎn jiè yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离眼界有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí ěr bí shé shēn yì jiè yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离耳、鼻、舌、身、眼界有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí sè jiè shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即色界是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè shì pú sà mó hē sà
“即声、香、味、触、法界是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sè jiè shì pú sà mó hē sà fǒu
“异色界是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì shēng xiāng wèi chù fǎ jiè shì pú sà mó hē sà
“异声、香、味、触、法界是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sè jiè zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“色界中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zhōngyǒu pú sà mó hē sà
“声、香、味、触、法界中有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sè jiè fǒu
“菩萨摩诃萨中有色界不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒushēng xiāng wèi chù fǎ jiè
“菩萨摩诃萨中有声、香、味、触、法界

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sè jiè yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离色界有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè yǒu pú sà mó hē sà
“离声、香、味、触、法界有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó
“不也。世尊！” “复次，善现，所言菩萨摩

hē sà zhě yú yì yún hé jí yǎn shí jiè shì pú sà mó hē sà fǒu
诃萨者，于意云何？即眼识界是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè shì pú sà mó hē sà
“即耳、鼻、舌、身、意识界是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì yǎn shí jiè shì pú sà mó hē sà fǒu
“异眼识界是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì ěr bǐ shé shēn yì shí jiè shì pú sà mó hē sà
“异耳、鼻、舌、身、意识界是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yǎn shí jiè zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“眼识界中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

ěr bǐ shé shēn yì shí jiè zhōng yǒu pú sà mó hē
“耳、鼻、舌、身、意识界中有菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu yǎn shí jiè fǒu
“菩萨摩诃萨中有眼识界不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu ěr bǐ shé shēn yì shí
“菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、身、意识

jiè fǒu
界不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí yǎn shí jiè yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离眼识界有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí ěr bǐ shé shēn yì shí jiè yǒu pú sà mó hē sà
“离耳、鼻、舌、身、意识界有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yǎnchù shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即眼触是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù shì pú sà mó hē sà fǒu
“即耳、鼻、舌、身、意触是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì yǎnchù shì pú sà mó hē sà fǒu
“异眼触是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì ěr bí shé shēn yì chù shì pú sà mó hē sà fǒu
“异耳、鼻、舌、身、意触是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yǎnchùzhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“眼触中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

ěr bí shé shēn yì chùzhōngyǒu pú sà mó hē sà
“耳、鼻、舌、身、意触中有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒuyǎnchù fǒu
“菩萨摩诃萨中有眼触不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bí shé shēn yì chù
“菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、身、意触

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí yǎnchùyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离眼触有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí ěr bí shé shēn yì chùyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离耳、鼻、舌、身、意触有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即眼触为缘所生诸受是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu shì pú sà mó hē sà
“异眼触为缘所生诸受是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“异耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhōng yǒu pú sà mó hē sà
“眼触为缘所生诸受中有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

ěr bí shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhōng
“耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受中

yǒu pú sà mó hē sà fǒu
有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“菩萨摩诃萨中有眼触为缘所生诸受

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu ěr bí shé shēn yì chù
“菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、身、意触

wéi yuán suǒ shēng zhū shòu fǒu
为缘所生诸受不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu yǒu pú sà mó hē sà
“离眼触为缘所生诸受有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí ěr bí shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“离耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

yǒu pú sà mó hē sà fǒu
有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí dì jiè shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即地界是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shì pú sà mó hē sà fǒu
“即水、火、风、空、识界是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì dì jiè shì pú sà mó hē sà fǒu
“异地界是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shì pú sà mó hē sà fǒu
“异水、火、风、空、识界是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

dì jiè zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“地界中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zhōng yǒu pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu dì jiè fǒu
“菩萨摩诃萨中有地界不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí dì jiè yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离地界有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离水、火、风、空、识界有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yīn yuán shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即因缘是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán shì pú sà
“即等无间缘、所缘缘、增上缘是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì yīn yuán shì pú sà mó hē sà fǒu
“异因缘是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán shì pú sà
“异等无间缘、所缘缘、增上缘是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yīn yuánzhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“因缘中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuánzhōngyǒu pú
“等无间缘、所缘缘、增上缘中有菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu yīn yuán fǒu
“菩萨摩诃萨中有因缘不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒuděng wú jiànyuán suǒyuányuán
“菩萨摩诃萨中有等无间缘、所缘缘、

zēngshàngyuánfǒu
增上缘不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí yīn yuányǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离因缘有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuányǒu pú sà
“离等无间缘、所缘缘、增上缘有菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yuánsuǒshēng fǎ shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即缘所生法是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì yuánsuǒshēng fǎ shì pú sà mó hē sà fǒu
“异缘所生法是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yuánsuǒshēng fǎ zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“缘所生法中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒuyuánsuǒshēng fǎ fǒu
“菩萨摩诃萨中有缘所生法不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí yuánsuǒshēng fǎ yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离缘所生法有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

大般若波罗蜜多经卷第十三

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì shí sì
大般若波罗蜜多经卷第十四

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào jiè jiào shòu pǐn dì qī zhī sì
初分教诫教授品第七之四

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí wú míng shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即无明是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ
“即行、识、名色、六处、触、受、爱、取、
yǒu shēng lǎo sǐ shì pú sà mó hē sà fǒu
有、生、老死是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì wú míng shì pú sà mó hē sà fǒu
“异无明是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì xíng nǎi zhì lǎo sǐ shì pú sà mó hē sà fǒu
“异行乃至老死是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

wú míng zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“无明中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

xíng nǎi zhì lǎo sǐ zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“行乃至老死中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu wú míng fǒu
“菩萨摩诃萨 中 有无明不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒuxíng nǎi zhì lǎo sǐ fǒu
“菩萨摩诃萨 中 有行乃至老死不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí wú míngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离无明有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí xíng nǎi zhì lǎo sǐ yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离行乃至老死有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí bù shī bō luó mì duō shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即布施波罗蜜多是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō shì pú sà mó hē sà fǒu
多是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì bù shī bō luó mì duō shì pú sà mó hē sà fǒu
“异布施波罗蜜多是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“异净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō shì pú sà mó hē sà fǒu
多是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

bù shī bō luó mì duōzhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“布施波罗蜜多中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō

zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多
中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu bù shī bō luó mì duō fǒu
“菩萨摩诃萨中有布施波罗蜜多不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù

bō rě bō luó mì duō fǒu
“菩萨摩诃萨中有净戒、安忍、精进、静虑、
般若波罗蜜多不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí bù shī bō luó mì duōyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离布施波罗蜜多有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì

duōyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜
多有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún

hé jí nèikōng shì pú sà mó hē sà fǒu
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云
何？即内空是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì
“即外空、内外空、空空、大空、胜义

kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng
空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、
wú biànyì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè
无变异空、本性空、自相空、共相空、一切
fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìng
法空、不可得空、无性空、自性空、无性自性
kōng shì pú sà mó hē sà fǒu
空是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì nèikōng shì pú sà mó hē sà fǒu
“异内空是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng shì pú sà mó hē sà
“异外空乃至无性自性空是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

nèikōngzhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“内空中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngzhōngyǒu pú sà mó hē sà
“外空乃至无性自性空中有菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu nèikōng fǒu
“菩萨摩诃萨中有内空不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
“菩萨摩诃萨中有外空乃至无性自性空
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí nèi kōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离内空有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng yǒu pú sà mó hē sà
“离外空乃至无性自性空有菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云
hé jí zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng
“即法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè shì pú sà mó hē sà fǒu
不思議界是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè shì pú sà mó hē sà fǒu
“异法界乃至不思議界是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“法界乃至不思議界中有菩薩摩訶薩不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒuzhēn rú fǒu
“菩薩摩訶薩中有真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè fǒu
“菩薩摩訶薩中有法界乃至不思議界不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离真如有菩薩摩訶薩不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离法界乃至不思議界有菩薩摩訶薩不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩薩摩訶薩者，于意云

hé jí sì niànzhù shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即四念住是菩薩摩訶薩不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
“即四正断、四神足、五根、五力、七等

jué zhī bā shèngdào zhī shì pú sà mó hē sà fǒu
觉支、八圣道支是菩薩摩訶薩不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sì niànzhù shì pú sà mó hē sà fǒu
“异四念住是菩薩摩訶薩不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī shì pú sà mó hē sà
“异四正断乃至八圣道支是菩薩摩訶薩

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sì niànzhùzhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“四念住中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zhōngyǒu pú sà mó hē
“四正断乃至八圣道支中有菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sì niànzhù fǒu
“菩萨摩诃萨中有四念住不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào
“菩萨摩诃萨中有四正断乃至八圣道

zhī fǒu
支不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sì niànzhùyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离四念住有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī yǒu pú sà mó hē sà
“离四正断乃至八圣道支有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí kǔ shèng dì shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即苦圣谛是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì shì pú sà mó hē sà fǒu
“即集、灭、道圣谛是菩萨摩訶萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì kǔ shèng dì shì pú sà mó hē sà fǒu
“异苦圣谛是菩萨摩訶萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì jí miè dào shèng dì shì pú sà mó hē sà fǒu
“异集、灭、道圣谛是菩萨摩訶萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

kǔ shèng dì zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“苦圣谛中有菩萨摩訶萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí miè dào shèng dì zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“集、灭、道圣谛中有菩萨摩訶萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu kǔ shèng dì fǒu
“菩萨摩訶萨中有苦圣谛不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu jí miè dào shèng dì fǒu
“菩萨摩訶萨中有集、灭、道圣谛不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí kǔ shèng dì yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离苦圣谛有菩萨摩訶萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí jí miè dào shèng dì yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离集、灭、道圣谛有菩萨摩訶萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí sì jìng lù shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即四静虑是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四无量、四无色定是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sì jìng lù shì pú sà mó hē sà fǒu
“异四静虑是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sì wú liàng sì wú sè dìng shì pú sà mó hē sà fǒu
“异四无量、四无色定是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sì jìng lù zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“四静虑中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sì wú liàng sì wú sè dìngzhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“四无量、四无色定中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sì jìng lù fǒu
“菩萨摩诃萨中有四静虑不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sì wú liàng sì wú sè dìngfǒu
“菩萨摩诃萨中有四无量、四无色定不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sì jìng lù yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离四静虑有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sì wúliàng sì wú sè dìngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离四无量、四无色定有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó
“不也。世尊！” “复次，善现，所言菩萨摩

hē sà zhě yú yì yún hé jí bā jiě tuō shì pú sà mó hē sà fǒu
诃萨者，于意云何？即八解脱是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù shì pú sà mó
“即八胜处、九次第定、十遍处是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì bā jiě tuō shì pú sà mó hē sà fǒu
“异八解脱是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù shì pú sà mó
“异八胜处、九次第定、十遍处是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

bā jiě tuō zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“八解脱中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zhōngyǒu pú sà mó
“八胜处、九次第定、十遍处中有菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu bā jiě tuō fǒu
“菩萨摩诃萨中有八解脱不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí
“菩萨摩诃萨 中有八胜处、九次第定、十

biànchùfǒu
遍处不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí bā jiě tuō yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离八解脱有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùyǒu pú sà mó
“离八胜处、九次第定、十遍处有菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí kōng jiě tuō mén shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即空解脱门是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无相、无愿解脱门是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì kōng jiě tuō mén shì pú sà mó hē sà fǒu
“异空解脱门是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén shì pú sà mó hē sà fǒu
“异无相、无愿解脱门是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

kōng jiě tuō mén zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“空解脱门中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zhōng yǒu pú sà mó hē sà
“无相、无愿解脱门中有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu kōng jiě tuō mén fǒu
“菩萨摩诃萨中有空解脱门不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén
“菩萨摩诃萨中有无相、无愿解脱门

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí kōng jiě tuō mén yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离空解脱门有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离无相、无愿解脱门有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí tuó luó ní mén shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即陀罗尼门是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sān mó dì mén shì pú sà mó hē sà fǒu
“即三摩地门是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì tuó luó ní mén shì pú sà mó hē sà fǒu
“异陀罗尼门是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sān mó dì mén shì pú sà mó hē sà fǒu
“异三摩地门是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

tuó luó ní mén zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“陀罗尼门中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sān mó dì mén zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“三摩地门中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē zhōng yǒu tuó luó ní mén fǒu
“菩萨摩诃萨中有陀罗尼门不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē zhōng yǒu sān mó dì mén fǒu
“菩萨摩诃萨中有三摩地门不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí tuó luó ní mén yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离陀罗尼门有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sān mó dì mén yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离三摩地门有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí jí xǐ dì shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即极喜地是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí lí gòu dì fā guāng dì yàn huì dì jí nán shèng dì
“即离垢地、发光地、焰慧地、极难胜地、

xiàn qián dì yuǎn xíng dì bú dòng dì shàn huì dì fǎ yún dì shì
现前地、远行地、不动地、善慧地、法云地是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì jí xǐ dì shì pú sà mó hē sà fǒu
“异极喜地是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì shì pú sà mó hē sà fǒu
“异离垢地乃至法云地是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xǐ dì zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“极喜地中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离垢地乃至法云地中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu jí xǐ dì fǒu
“菩萨摩诃萨中有极喜地不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì fǒu
“菩萨摩诃萨中有离垢地乃至法云地不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí jí xǐ dì yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离极喜地有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离离垢地乃至法云地有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí wǔ yǎn shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即五眼是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí liù shéntōng shì pú sà mó hē sà fǒu
“即六神通是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì wǔ yǎn shì pú sà mó hē sà fǒu
“异五眼是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì liù shéntōng shì pú sà mó hē sà fǒu
“异六神通是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

wǔ yǎnzhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“五眼中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

liù shéntōngzhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“六神通中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu wǔ yǎn fǒu
“菩萨摩诃萨中有五眼不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu liù shéntōng fǒu
“菩萨摩诃萨中有六神通不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí wǔ yǎnyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离五眼有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí liù shéntōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离六神通有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí fó shí lì shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即佛十力是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ shì
“即四无所畏、四无碍解、十八佛不共法是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì fó shí lì shì pú sà mó hē sà fǒu
“异佛十力是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ shì
“异四无所畏、四无碍解、十八佛不共法是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fó shí lì zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“佛十力中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ zhōng
“四无所畏、四无碍解、十八佛不共法中

yǒu pú sà mó hē sà fǒu
有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu fó shí lì fǒu
“菩萨摩诃萨中有佛十力不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí
“菩萨摩诃萨 中 有四无所畏、四无碍解、十

bā fó bú gòng fǎ fǒu
八佛不共法不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí fó shí lì yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离佛十力有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ yǒu
“离四无所畏、四无碍解、十八佛不共法有

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí dà cí shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即大慈是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dà bēi dà xǐ dà shě shì pú sà mó hē sà fǒu
“即大悲、大喜、大舍是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì dà cí shì pú sà mó hē sà fǒu
“异大慈是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì dà bēi dà xǐ dà shě shì pú sà mó hē sà fǒu
“异大悲、大喜、大舍是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

dà cí zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“大慈 中 有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

dà bēi dà xǐ dà shězhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“大悲、大喜、大舍 中 有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu dà cí fǒu
“菩萨摩诃萨 中 有大慈不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu dà bēi dà xǐ dà shě fǒu
“菩萨摩诃萨 中 有大悲、大喜、大舍不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí dà cí yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离大慈有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí dà bēi dà xǐ dà shě yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离大悲、大喜、大舍有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí sān shí èr dà shì xiàng shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即三十二大士相是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bā shí suí hǎo shì pú sà mó hē sà fǒu
“即八十随好是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sān shí èr dà shì xiàng shì pú sà mó hē sà fǒu
“异三十二大士相是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì bā shí suí hǎo shì pú sà mó hē sà fǒu
“异八十随好是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sān shí èr dà shì xiàngzhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“三十二大士相中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

bā shí suí hǎozhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“八十随好中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒusān shí èr dà shì xiàngfǒu
“菩萨摩诃萨中有三十二大士相不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒubā shí suí hǎofǒu
“菩萨摩诃萨中有八十随好不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sān shí èr dà shì xiàngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离三十二大士相有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí bā shí suí hǎoyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离八十随好有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí wú wàng shī fǎ shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即无忘失法是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí héngzhù shěxìng shì pú sà mó hē sà fǒu
“即恒住舍性是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì wú wàng shī fǎ shì pú sà mó hē sà fǒu
“异无忘失法是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì héngzhù shěxìng shì pú sà mó hē sà fǒu
“异恒住舍性是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

wú wàng shī fǎ zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“无忘失法中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

héngzhù shěxìngzhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“恒住舍性中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu wú wàng shī fǎ fǒu
“菩萨摩诃萨中有无忘失法不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒuhéngzhù shěxìngfǒu
“菩萨摩诃萨中有恒住舍性不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí wú wàng shī fǎ yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离无忘失法有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí héngzhù shěxìngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离恒住舍性有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yī qiè zhì shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即一切智是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì shì pú sà mó hē sà fǒu
“即道相智、一切相智是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì yī qiè zhì shì pú sà mó hē sà fǒu
“异一切智是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì shì pú sà mó hē sà fǒu
“异道相智、一切相智是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yī qiè zhì zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“一切智中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhōng yǒu pú sà mó hē sà
“道相智、一切相智中有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu yī qiè zhì fǒu
“菩萨摩诃萨中有一切智不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
“菩萨摩诃萨中有道相智、一切相智

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí yī qiè zhì yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离一切智有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离道相智、一切相智有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

ěr shí fó gào jù shòu shàn xiàn rǔ guān hé yì yán jí sè
尔时，佛告具寿善现：“汝观何义言：即色

fēi pú sà mó hē sà jí shòu xiǎng xíng shí fēi pú sà mó hē sà
非菩萨摩诃萨，即受、想、行、识非菩萨摩诃萨；

yì sè fēi pú sà mó hē sà yì shòu xiǎng xíng shí fēi pú sà mó
异色非菩萨摩诃萨，异受、想、行、识非菩萨摩

hē sà fēi sè zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi shòu xiǎng xíng
诃萨；非色中有菩萨摩诃萨，非受、想、行、

shí zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu sè fēi
识中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有色，非

pú sà mó hē sà zhōngyǒushòu xiǎng xíng shí fēi lí sè yǒu pú
菩萨摩诃萨中有受、想、行、识；非离色有菩

sà mó hē sà fēi lí shòu xiǎng xíng shí yǒu pú sà mó hē sà yé
萨摩诃萨，非离受、想、行、识有菩萨摩诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bó yán shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ
具寿善现白言：“世尊！若菩提，若萨埵，

ruò sè ruò shòu xiǎng xíng shí shàng bì jìng bù kě dé xìng
若色，若受、想、行、识，尚毕竟不可得，性

fēi yǒu gù kuàngyǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán
非有故，况有菩萨摩诃萨？此既非有，如何可言：

jí sè shì pú sà mó hē sà jí shòu xiǎng xíng shí shì pú sà mó
即色是菩萨摩诃萨，即受、想、行、识是菩萨摩

hē sà yì sè shì pú sà mó hē sà yì shòu xiǎng xíng shí shì
诃萨；异色是菩萨摩诃萨，异受、想、行、识是

pú sà mó hē sà sè zhōngyǒu pú sà mó hē sà shòu xiǎng xíng
菩萨摩诃萨；色中有菩萨摩诃萨，受、想、行、

shí zhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu sè pú sà
识中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有色，菩萨

mó hē sà zhōngyǒushòu xiǎng xíng shí lí sè yǒu pú sà mó hē
摩诃萨中有受、想、行、识；离色有菩萨摩诃

sà lí shòu xiǎng xíng shí yǒu pú sà mó hē sà
萨，离受、想、行、识有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí yǎnchù fēi pú
“复次，善现，汝观何义言：即眼处非菩

sà mó hē sà jí ěr bí shé shēn yì chù fēi pú sà mó hē
萨摩诃萨，即耳、鼻、舌、身、意处非菩萨摩诃

sà yì yǎnchù fēi pú sà mó hē sà yì ěr bí shé shēn
萨；异眼处非菩萨摩诃萨，异耳、鼻、舌、身、

yì chù fēi pú sà mó hē sà fēi yǎnchùzhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi
意处非菩萨摩诃萨；非眼处中有菩萨摩诃萨，非

ěr bí shé shēn yì chùzhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú
耳、鼻、舌、身、意处中有菩萨摩诃萨；非菩
sà mó hē sà zhōngyǒuyǎnchù fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bí
萨摩诃萨中有眼处，非菩萨摩诃萨中有耳、鼻、
shé shēn yì chù fēi lí yǎnchùyǒu pú sà mó hē sà fēi lí ěr
舌、身、意处；非离眼处有菩萨摩诃萨，非离耳、
bí shé shēn yì chùyǒu pú sà mó hē sà yé
鼻、舌、身、意处有菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò yǎnchù ruò ěr
“世尊！若菩提，若萨埵，若眼处，若耳、
bí shé shēn yì chù shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù
鼻、舌、身、意处，尚毕竟不可得，性非有故，
kuàngyǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí yǎn
况有菩萨摩诃萨？此既非有，如何可言：即眼
chù shì pú sà mó hē sà jí ěr bí shé shēn yì chù shì pú
处是菩萨摩诃萨，即耳、鼻、舌、身、意处是菩
sà mó hē sà yì yǎnchù shì pú sà mó hē sà yì ěr bí shé
萨摩诃萨；异眼处是菩萨摩诃萨，异耳、鼻、舌、
shēn yì chù shì pú sà mó hē sà yǎnchùzhōngyǒu pú sà mó hē sà
身、意处是菩萨摩诃萨；眼处中有菩萨摩诃萨，
ěr bí shé shēn yì chùzhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà
耳、鼻、舌、身、意处中有菩萨摩诃萨；菩萨
mó hē sà zhōngyǒuyǎnchù pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bí shé
摩诃萨中有眼处，菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、
shēn yì chù lí yǎnchùyǒu pú sà mó hē sà lí ěr bí shé
身、意处；离眼处有菩萨摩诃萨，离耳、鼻、舌、
shēn yì chùyǒu pú sà mó hē sà
身、意处有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí sè chù fēi pú
“复次，善现，汝观何义言：即色处非菩
sà mó hē sà jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù fēi pú sà mó
萨摩诃萨，即声、香、味、触、法处非菩萨摩
hē sà yì sè chù fēi pú sà mó hē sà yì shēng xiāng wèi
诃萨；异色处非菩萨摩诃萨，异声、香、味、
chù fǎ chù fēi pú sà mó hē sà fēi sè chùzhōngyǒu pú sà mó hē sà
触、法处非菩萨摩诃萨；非色处中有菩萨摩诃萨，
fēi shēng xiāng wèi chù fǎ chùzhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi
非声、香、味、触、法处中有菩萨摩诃萨；非

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sè chù fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒushēng
菩萨摩訶萨 中 有色处，非菩萨摩訶萨 中 有声、
xiāng wèi chù fǎ chù fēi lí sè chùyǒu pú sà mó hē sà fēi
香、味、触、法处；非离色处有菩萨摩訶萨，非
lí shēng xiāng wèi chù fǎ chùyǒu pú sà mó hē sà yé
离声、香、味、触、法处有菩萨摩訶萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò sè chù ruò shēng
“世尊！若菩提，若萨埵，若色处，若声、
xiāng wèi chù fǎ chù shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù
香、味、触、法处，尚 毕竟不可得，性非有故，
kuàngyǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí sè
况 有菩萨摩訶萨？此既非有，如何可言：即色
chù shì pú sà mó hē sà jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù shì
处是菩萨摩訶萨，即 声、香、味、触、法处是
pú sà mó hē sà yì sè chù shì pú sà mó hē sà yì shēng xiāng
菩萨摩訶萨；异色处是菩萨摩訶萨，异 声、香、
wèi chù fǎ chù shì pú sà mó hē sà sè chù zhōngyǒu pú sà mó hē
味、触、法处是菩萨摩訶萨；色处 中 有菩萨摩訶
sà shēng xiāng wèi chù fǎ chù zhōngyǒu pú sà mó hē sà
萨，声、香、味、触、法处 中 有菩萨摩訶萨；
pú sà mó hē sà zhōngyǒu sè chù pú sà mó hē sà zhōngyǒushēng
菩萨摩訶萨 中 有色处，菩萨摩訶萨 中 有声、
xiāng wèi chù fǎ chù lí sè chùyǒu pú sà mó hē sà lí shēng
香、味、触、法处；离色处有菩萨摩訶萨，离 声、
xiāng wèi chù fǎ chùyǒu pú sà mó hē sà
香、味、触、法处有菩萨摩訶萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí yǎn jiè fēi pú
“复次，善现，汝观何义言：即眼界非菩
sà mó hē sà jí ěr bí shé shēn yì jiè fēi pú sà mó hē
萨摩訶萨，即耳、鼻、舌、身、眼界非菩萨摩訶
sà yì yǎn jiè fēi pú sà mó hē sà yì ěr bí shé shēn
萨；异眼界非菩萨摩訶萨，异耳、鼻、舌、身、
yì jiè fēi pú sà mó hē sà fēi yǎn jiè zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi
眼界非菩萨摩訶萨；非眼界 中 有菩萨摩訶萨，非
ěr bí shé shēn yì jiè zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú
耳、鼻、舌、身、眼界 中 有菩萨摩訶萨；非菩
sà mó hē sà zhōngyǒuyǎn jiè fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bí
萨摩訶萨 中 有眼界，非菩萨摩訶萨 中 有耳、鼻、

shé shēn yì jiè fēi lí yǎn jiè yǒu pú sà mó hē sà fēi lí ěr
舌、身、眼界；非离眼界有菩萨摩诃萨，非离耳、
bí shé shēn yì jiè yǒu pú sà mó hē sà yé
鼻、舌、身、眼界有菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò yǎn jiè ruò ěr
“世尊！若菩提，若萨埵，若眼界，若耳、
bí shé shēn yì jiè shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù
鼻、舌、身、眼界，尚毕竟不可得，性非有故，
kuàng yǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí yǎn jiè
况有菩萨摩诃萨？此既非有，如何可言：即眼界
shì pú sà mó hē sà jí ěr bí shé shēn yì jiè shì pú sà
是菩萨摩诃萨，即耳、鼻、舌、身、眼界是菩萨
mó hē sà yì yǎn jiè shì pú sà mó hē sà yì ěr bí shé
摩诃萨；异眼界是菩萨摩诃萨，异耳、鼻、舌、
shēn yì jiè shì pú sà mó hē sà yǎn jiè zhōng yǒu pú sà mó hē sà
身、眼界是菩萨摩诃萨；眼界中有菩萨摩诃萨，
ěr bí shé shēn yì jiè zhōng yǒu pú sà mó hē sà pú sà
耳、鼻、舌、身、眼界中有菩萨摩诃萨；菩萨
mó hē sà zhōng yǒu yǎn jiè pú sà mó hē sà zhōng yǒu ěr bí shé
摩诃萨中有眼界，菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、
shēn yì jiè lí yǎn jiè yǒu pú sà mó hē sà lí ěr bí shé
身、眼界；离眼界有菩萨摩诃萨，离耳、鼻、舌、
shēn yì jiè yǒu pú sà mó hē sà
身、眼界有菩萨摩诃萨？”

fù cì shàn xiàn rǔ guān hé yì yán jí sè jiè fēi pú
“复次，善现，汝观何义言：即色界非菩
sà mó hē sà jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè fēi pú sà mó
萨摩诃萨，即声、香、味、触、法界非菩萨摩
hē sà yì sè jiè fēi pú sà mó hē sà yì shēng xiāng wèi
诃萨；异色界非菩萨摩诃萨，异声、香、味、
chù fǎ jiè fēi pú sà mó hē sà fēi sè jiè zhōng yǒu pú sà mó hē sà
触、法界非菩萨摩诃萨；非色界中有菩萨摩诃萨，
fēi shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi
非声、香、味、触、法界中有菩萨摩诃萨；非
pú sà mó hē sà zhōng yǒu sè jiè fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu shēng
菩萨摩诃萨中有色界，非菩萨摩诃萨中有声、
xiāng wèi chù fǎ jiè fēi lí sè jiè yǒu pú sà mó hē sà fēi
香、味、触、法界；非离色界有菩萨摩诃萨，非

lí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè yǒu pú sà mó hē sà yé
离声、香、味、触、法界有菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò sè jiè ruò shēng
“世尊！若菩提，若萨埵，若色界，若声、
xiāng wèi chù fǎ jiè shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù
香、味、触、法界，尚毕竟不可得，性非有故，
kuàng yǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí sè jiè
况有菩萨摩诃萨？此既非有，如何可言：即色界
shì pú sà mó hē sà jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè shì pú
是菩萨摩诃萨，即声、香、味、触、法界是菩
sà mó hē sà yì sè jiè shì pú sà mó hē sà yì shēng xiāng
萨摩诃萨；异色界是菩萨摩诃萨，异声、香、
wèi chù fǎ jiè shì pú sà mó hē sà sè jiè zhōng yǒu pú sà mó hē
味、触、法界是菩萨摩诃萨；色界中有菩萨摩诃
sà shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zhōng yǒu pú sà mó hē sà
萨，声、香、味、触、法界中有菩萨摩诃萨；
pú sà mó hē sà zhōng yǒu sè jiè pú sà mó hē sà zhōng yǒu shēng
菩萨摩诃萨中有色界，菩萨摩诃萨中有声、
xiāng wèi chù fǎ jiè lí sè jiè yǒu pú sà mó hē sà lí shēng
香、味、触、法界；离色界有菩萨摩诃萨，离声、
xiāng wèi chù fǎ jiè yǒu pú sà mó hē sà
香、味、触、法界有菩萨摩诃萨？”

fù cì shàn xiàn rǔ guān hé yì yán jí yǎn shí jiè fēi
“复次，善现，汝观何义言：即眼识界非
pú sà mó hē sà jí ěr bí shé shēn yì shí jiè fēi pú sà
菩萨摩诃萨，即耳、鼻、舌、身、意识界非菩萨
mó hē sà yì yǎn shí jiè fēi pú sà mó hē sà yì ěr bí shé
摩诃萨；异眼识界非菩萨摩诃萨，异耳、鼻、舌、
shēn yì shí jiè fēi pú sà mó hē sà fēi yǎn shí jiè zhōng yǒu pú sà
身、意识界非菩萨摩诃萨；非眼识界中有菩萨
mó hē sà fēi ěr bí shé shēn yì shí jiè zhōng yǒu pú sà
摩诃萨，非耳、鼻、舌、身、意识界中有菩萨
mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu yǎn shí jiè fēi pú sà mó hē
摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有眼识界，非菩萨摩诃
sà zhōng yǒu ěr bí shé shēn yì shí jiè fēi lí yǎn shí jiè
萨中有耳、鼻、舌、身、意识界；非离眼识界
yǒu pú sà mó hē sà fēi lí ěr bí shé shēn yì shí jiè yǒu
有菩萨摩诃萨，非离耳、鼻、舌、身、意识界有

pú sà mó hē sà yé
菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò yǎn shí jiè ruò ěr
“世尊！若菩提，若萨埵，若眼识界，若耳、
bí shé shēn yì shí jiè shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu
鼻、舌、身、意识界，尚毕竟不可得，性非有
gù kuàngyǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí
故，况有菩萨摩诃萨？此既非有，如何可言：即
yǎn shí jiè shì pú sà mó hē sà jí ěr bí shé shēn yì shí
眼识界是菩萨摩诃萨，即耳、鼻、舌、身、意识
jiè shì pú sà mó hē sà yì yǎn shí jiè shì pú sà mó hē sà yì ěr
界是菩萨摩诃萨；异眼识界是菩萨摩诃萨，异耳、
bí shé shēn yì shí jiè shì pú sà mó hē sà yǎn shí jiè zhōng
鼻、舌、身、意识界是菩萨摩诃萨；眼识界中
yǒu pú sà mó hē sà ěr bí shé shēn yì shí jiè zhōngyǒu
有菩萨摩诃萨，耳、鼻、舌、身、意识界中有
pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu yǎn shí jiè pú sà mó hē
菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有眼识界，菩萨摩诃
sà zhōngyǒu ěr bí shé shēn yì shí jiè lí yǎn shí jiè yǒu
萨中有耳、鼻、舌、身、意识界；离眼识界有
pú sà mó hē sà lí ěr bí shé shēn yì shí jiè yǒu pú sà
菩萨摩诃萨，离耳、鼻、舌、身、意识界有菩萨
mó hē sà
摩诃萨？”

fù cì shàn xiàn rǔ guān hé yì yán jí yǎn chù fēi pú
“复次，善现，汝观何义言：即眼触非菩
sà mó hē sà jí ěr bí shé shēn yì chù fēi pú sà mó hē
萨摩诃萨，即耳、鼻、舌、身、意触非菩萨摩诃
sà yì yǎn chù fēi pú sà mó hē sà yì ěr bí shé shēn
萨；异眼触非菩萨摩诃萨，异耳、鼻、舌、身、
yì chù fēi pú sà mó hē sà fēi yǎn chù zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi
意触非菩萨摩诃萨；非眼触中有菩萨摩诃萨，非
ěr bí shé shēn yì chù zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú
耳、鼻、舌、身、意触中有菩萨摩诃萨；非菩
sà mó hē sà zhōngyǒu yǎn chù fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bí
萨摩诃萨中有眼触，非菩萨摩诃萨中有耳、鼻、
shé shēn yì chù fēi lí yǎn chù yǒu pú sà mó hē sà fēi lí ěr
舌、身、意触；非离眼触有菩萨摩诃萨，非离耳、

bí shé shēn yì chùyǒu pú sà mó hē sà yé
鼻、舌、身、意触有菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò yǎn chù ruò ěr
“世尊！若菩提，若萨埵，若眼触，若耳、

bí shé shēn yì chù shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù
鼻、舌、身、意触，尚毕竟不可得，性非有故，

kuàng yǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí yǎn
况有菩萨摩诃萨？此既非有，如何可言：即眼

chù shì pú sà mó hē sà jí ěr bí shé shēn yì chù shì pú
触是菩萨摩诃萨，即耳、鼻、舌、身、意触是菩

sà mó hē sà yì yǎn chù shì pú sà mó hē sà yì ěr bí shé
萨摩诃萨；异眼触是菩萨摩诃萨，异耳、鼻、舌、

shēn yì chù shì pú sà mó hē sà yǎn chù zhōng yǒu pú sà mó hē sà
身、意触是菩萨摩诃萨；眼触中有菩萨摩诃萨，

ěr bí shé shēn yì chù zhōng yǒu pú sà mó hē sà pú sà
耳、鼻、舌、身、意触中有菩萨摩诃萨；菩萨

mó hē sà zhōng yǒu yǎn chù pú sà mó hē sà zhōng yǒu ěr bí shé
摩诃萨中有眼触，菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、

shēn yì chù lí yǎn chù yǒu pú sà mó hē sà lí ěr bí shé
身、意触；离眼触有菩萨摩诃萨，离耳、鼻、舌、

shēn yì chù yǒu pú sà mó hē sà
身、意触有菩萨摩诃萨？”

fù cì shàn xiàn rǔ guān hé yì yán jí yǎn chù wéi yuán
“复次，善现，汝观何义言：即眼触为缘

suǒ shēng zhū shòu fēi pú sà mó hē sà jí ěr bí shé shēn
所生诸受非菩萨摩诃萨，即耳、鼻、舌、身、

yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu fēi pú sà mó hē sà yì yǎn chù wéi
意触为缘所生诸受非菩萨摩诃萨；异眼触为

yuán suǒ shēng zhū shòu fēi pú sà mó hē sà yì ěr bí shé shēn
缘所生诸受非菩萨摩诃萨，异耳、鼻、舌、身、

yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu fēi pú sà mó hē sà fēi yǎn chù wéi
意触为缘所生诸受非菩萨摩诃萨；非眼触为

yuán suǒ shēng zhū shòu zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi ěr bí shé
缘所生诸受中有菩萨摩诃萨，非耳、鼻、舌、

shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi
身、意触为缘所生诸受中有菩萨摩诃萨；非

pú sà mó hē sà zhōng yǒu yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu fēi pú sà
菩萨摩诃萨中有眼触为缘所生诸受，非菩萨

mó hē sà zhōngyǒu ěr bǐ shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēng
摩诃萨中有耳、鼻、舌、身、意触为缘所生
zhūshòu fēi lí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuyǒu pú sà mó hē sà
诸受；非离眼触为缘所生诸受有菩萨摩诃萨，
fēi lí ěr bǐ shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuyǒu pú
非离耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受有菩
sà mó hē sà yé
萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò yǎnchùwéiyuánsuǒshēng
“世尊！若菩提，若萨埵，若眼触为缘所生
zhūshòu ruò ěr bǐ shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
诸受，若耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受，
shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàngyǒu pú sà mó hē sà
尚毕竟不可得，性非有故，况有菩萨摩诃萨？

cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu shì
此既非有，如何可言：即眼触为缘所生诸受是
pú sà mó hē sà jí ěr bǐ shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēng
菩萨摩诃萨，即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生
zhūshòu shì pú sà mó hē sà yì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu shì
诸受是菩萨摩诃萨；异眼触为缘所生诸受是
pú sà mó hē sà yì ěr bǐ shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēng
菩萨摩诃萨，异耳、鼻、舌、身、意触为缘所生
zhūshòu shì pú sà mó hē sà yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhōngyǒu
诸受是菩萨摩诃萨；眼触为缘所生诸受中有
pú sà mó hē sà ěr bǐ shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēng
菩萨摩诃萨，耳、鼻、舌、身、意触为缘所生
zhūshòuzhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒuyǎnchù
诸受中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有眼触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòu pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bǐ shé
为缘所生诸受，菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、
shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu lí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhū
身、意触为缘所生诸受；离眼触为缘所生诸
shòuyǒu pú sà mó hē sà lí ěr bǐ shé shēn yì chùwéiyuán
受有菩萨摩诃萨，离耳、鼻、舌、身、意触为缘
suǒshēngzhūshòuyǒu pú sà mó hē sà
所生诸受有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí dì jiè fēi pú
“复次，善现，汝观何义言：即地界非菩

sà mó hē sà jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè fēi pú sà mó hē
萨摩诃萨，即水、火、风、空、识界非菩萨摩诃
sà yì dì jiè fēi pú sà mó hē sà yì shuǐ huǒ fēng kōng
萨；异地界非菩萨摩诃萨，异水、火、风、空、
shí jiè fēi pú sà mó hē sà fēi dì jiè zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi
识界非菩萨摩诃萨；非地界中有菩萨摩诃萨，非
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú
水、火、风、空、识界中有菩萨摩诃萨；非菩
sà mó hē sà zhōngyǒu dì jiè fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu shuǐ huǒ
萨摩诃萨中有地界，非菩萨摩诃萨中有水、火、
fēng kōng shí jiè fēi lí dì jiè yǒu pú sà mó hē sà fēi lí shuǐ
风、空、识界；非离地界有菩萨摩诃萨，非离水、
huǒ fēng kōng shí jiè yǒu pú sà mó hē sà yé
火、风、空、识界有菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò dì jiè ruò shuǐ
“世尊！若菩提，若萨埵，若地界，若水、
huǒ fēng kōng shí jiè shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù
火、风、空、识界，尚毕竟不可得，性非有故，
kuàngyǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí dì jiè
况有菩萨摩诃萨？此既非有，如何可言：即地界
shì pú sà mó hē sà jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shì pú sà
是菩萨摩诃萨，即水、火、风、空、识界是菩萨
mó hē sà yì dì jiè shì pú sà mó hē sà yì shuǐ huǒ fēng
摩诃萨；异地界是菩萨摩诃萨，异水、火、风、
kōng shí jiè shì pú sà mó hē sà dì jiè zhōngyǒu pú sà mó hē sà
空、识界是菩萨摩诃萨；地界中有菩萨摩诃萨，
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà
水、火、风、空、识界中有菩萨摩诃萨；菩萨
mó hē sà zhōngyǒu dì jiè pú sà mó hē sà zhōngyǒu shuǐ huǒ fēng
摩诃萨中有地界，菩萨摩诃萨中有水、火、风、
kōng shí jiè lí dì jiè yǒu pú sà mó hē sà lí shuǐ huǒ fēng
空、识界；离地界有菩萨摩诃萨，离水、火、风、
kōng shí jiè yǒu pú sà mó hē sà
空、识界有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí yīn yuán fēi pú
“复次，善现，汝观何义言：即因缘非菩
sà mó hē sà jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán fēi
萨摩诃萨，即等无间缘、所缘缘、增上缘非

pú sà mó hē sà yì yīn yuán fēi pú sà mó hē sà yì děng wú jiàn
菩萨摩诃萨；异因缘非菩萨摩诃萨，异等无间
yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán fēi pú sà mó hē sà fēi yīn yuán
缘、所缘缘、增上缘非菩萨摩诃萨；非因缘
zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng
中有菩萨摩诃萨，非等无间缘、所缘缘、增
shàng yuán zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu yīn
上缘中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有因
yuán fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán
缘，非菩萨摩诃萨中有等无间缘、所缘缘、
zēng shàng yuán fēi lí yīn yuán yǒu pú sà mó hē sà fēi lí děng wú
增上缘；非离因缘有菩萨摩诃萨，非离等无
jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán yǒu pú sà mó hē sà yé
间缘、所缘缘、增上缘有菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò yīn yuán ruò děng
“世尊！若菩提，若萨埵，若因缘，若等
wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán shàng bì jìng bù kě dé
无间缘、所缘缘、增上缘，尚毕竟不可得，
xìng fēi yǒu gù kuàng yǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě
性非有故，况有菩萨摩诃萨？此既非有，如何可
yán jí yīn yuán shì pú sà mó hē sà jí děng wú jiàn yuán suǒ yuán
言：即因缘是菩萨摩诃萨，即等无间缘、所缘
yuán zēng shàng yuán shì pú sà mó hē sà yì yīn yuán shì pú sà mó
缘、增上缘是菩萨摩诃萨；异因缘是菩萨摩
hē sà yì děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán shì pú sà
诃萨，异等无间缘、所缘缘、增上缘是菩萨
mó hē sà yīn yuán zhōng yǒu pú sà mó hē sà děng wú jiàn yuán suǒ
摩诃萨；因缘中有菩萨摩诃萨，等无间缘、所
yuán yuán zēng shàng yuán zhōng yǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà
缘缘、增上缘中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨
zhōng yǒu yīn yuán pú sà mó hē sà zhōng yǒu děng wú jiàn yuán suǒ yuán
中有因缘，菩萨摩诃萨中有等无间缘、所缘
yuán zēng shàng yuán lí yīn yuán yǒu pú sà mó hē sà lí děng wú
缘、增上缘；离因缘有菩萨摩诃萨，离等无
jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán yǒu pú sà mó hē sà fù
间缘、所缘缘、增上缘有菩萨摩诃萨？”“复

cì shàn xiàn rǔ guān hé yì yán jí yuán suǒ shēng fǎ fēi pú sà mó
次，善现，汝观何义言：即缘所生法非菩萨摩

hē sà yì yuánsuǒshēng fǎ fēi pú sà mó hē sà fēi yuánsuǒshēng
诃萨，异缘所生法非菩萨摩诃萨，非缘所生
fǎ zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒuyuánsuǒ
法中有菩萨摩诃萨，非菩萨摩诃萨中有缘所
shēng fǎ fēi lí yuánsuǒshēng fǎ yǒu pú sà mó hē sà yé
生法，非离缘所生法有菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò yuánsuǒshēng fǎ
“世尊！若菩提，若萨埵，若缘所生法，
shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàngyǒu pú sà mó hē sà
尚毕竟不可得，性非有故，况有菩萨摩诃萨？
cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí yuánsuǒshēng fǎ shì pú sà mó hē
此既非有，如何可言：即缘所生法是菩萨摩诃
sà yì yuánsuǒshēng fǎ shì pú sà mó hē sà yì yuán suǒshēng fǎ
萨，异缘所生法是菩萨摩诃萨，异缘⁴所生法
zhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒuyuánsuǒshēng fǎ
中有菩萨摩诃萨，菩萨摩诃萨中有缘所生法，
lí yuánsuǒshēng fǎ yǒu pú sà mó hē sà
离缘所生法有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí wú míng fēi pú
“复次，善现，汝观何义言：即无明非菩
sà mó hē sà jí xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài
萨摩诃萨，即行、识、名色、六处、触、受、爱、
qǔ yǒu shēng lǎo sǐ fēi pú sà mó hē sà yì wú míng fēi pú
取、有、生、老死非菩萨摩诃萨；异无明非菩
sà mó hē sà yì xíng nǎi zhì lǎo sǐ fēi pú sà mó hē sà fēi wú míng
萨摩诃萨，异行乃至老死非菩萨摩诃萨；非无明
zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi xíng nǎi zhì lǎo sǐ zhōngyǒu pú sà mó hē
中有菩萨摩诃萨，非行乃至老死中有菩萨摩诃
sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu wú míng fēi pú sà mó hē sà zhōng
萨；非菩萨摩诃萨中有无明，非菩萨摩诃萨中
yǒu xíng nǎi zhì lǎo sǐ fēi lí wú míng yǒu pú sà mó hē sà fēi lí xíng
有行乃至老死；非离无明有菩萨摩诃萨，非离行
nǎi zhì lǎo sǐ yǒu pú sà mó hē sà yé
乃至老死有菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò wú míng ruò xíng nǎi
“世尊！若菩提，若萨埵，若无明，若行乃

⁴ 大正藏：緣；永樂北藏及龍藏：異緣

zhì lǎo sǐ shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng yǒu pú sà
至老死，尚毕竟不可得，性非有故，况有菩萨
mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí wú míng shì pú sà mó
摩诃萨？此既非有，如何可言：即无明是菩萨摩
hē sà jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ shì pú sà mó hē sà yì wú míng shì pú
诃萨，即行乃至老死是菩萨摩诃萨；异无明是菩
sà mó hē sà yì xíng nǎi zhì lǎo sǐ shì pú sà mó hē sà wú míng
萨摩诃萨，异行乃至老死是菩萨摩诃萨；无明
zhōng yǒu pú sà mó hē sà xíng nǎi zhì lǎo sǐ zhōng yǒu pú sà mó hē sà
中有菩萨摩诃萨，行乃至老死中有菩萨摩诃萨；
pú sà mó hē sà zhōng yǒu wú míng pú sà mó hē sà zhōng yǒu xíng nǎi
菩萨摩诃萨中有无明，菩萨摩诃萨中有行乃
zhì lǎo sǐ lí wú míng yǒu pú sà mó hē sà lí xíng nǎi zhì lǎo sǐ yǒu
至老死；离无明有菩萨摩诃萨，离行乃至老死有
pú sà mó hē sà
菩萨摩诃萨？”

fù cì shàn xiàn rǔ guān hé yì yán jí bù shī bō luó
“复次，善现，汝观何义言：即布施波罗

mì duō fēi pú sà mó hē sà jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
蜜多非菩萨摩诃萨，即净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō fēi pú sà mó hē sà yì bù shī bō luó mì duō
般若波罗蜜多非菩萨摩诃萨；异布施波罗蜜多
fēi pú sà mó hē sà yì jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
非菩萨摩诃萨，异净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duō fēi pú sà mó hē sà fēi bù shī bō luó mì duō zhōng
若波罗蜜多非菩萨摩诃萨；非布施波罗蜜多中
yǒu pú sà mó hē sà fēi jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
有菩萨摩诃萨，非净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duō zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà
若波罗蜜多中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨
zhōng yǒu bù shī bō luó mì duō fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu jìng jiè
中有布施波罗蜜多，非菩萨摩诃萨中有净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō fēi lí bù shī bō
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多；非离布施波
luó mì duō yǒu pú sà mó hē sà fēi lí jìng jiè ān rěn jīng jìn
罗蜜多有菩萨摩诃萨，非离净戒、安忍、精进、
jìng lù bō rě bō luó mì duō yǒu pú sà mó hē sà yé
静虑、般若波罗蜜多有菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò bù shī bō luó mì duō
“世尊！若菩提，若萨埵，若布施波罗蜜多，
ruò jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō shàng
若净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多，尚
bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàngyǒu pú sà mó hē sà cǐ jì
毕竟不可得，性非有故，况有菩萨摩诃萨？此既
fēi yǒu rú hé kě yán jí bù shī bō luó mì duō shì pú sà mó hē sà
非有，如何可言：即布施波罗蜜多是菩萨摩诃萨，
jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō shì pú
即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多是菩
sà mó hē sà yì bù shī bō luó mì duō shì pú sà mó hē sà yì jìng
萨摩诃萨；异布施波罗蜜多是菩萨摩诃萨，异净
jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō shì pú sà mó
戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多是菩萨摩
hē sà bù shī bō luó mì duō zhōngyǒu pú sà mó hē sà jìng jiè ān
诃萨；布施波罗蜜多中有菩萨摩诃萨，净戒、安
rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō zhōngyǒu pú sà mó hē sà
忍、精进、静虑、般若波罗蜜多中有菩萨摩诃萨；
pú sà mó hē sà zhōngyǒu bù shī bō luó mì duō pú sà mó hē sà
菩萨摩诃萨中有布施波罗蜜多，菩萨摩诃萨
zhōngyǒu jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
中有净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多；
lí bù shī bō luó mì duō yǒu pú sà mó hē sà lí jìng jiè ān rěn
离布施波罗蜜多有菩萨摩诃萨，离净戒、安忍、
jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō yǒu pú sà mó hē sà
精进、静虑、般若波罗蜜多有菩萨摩诃萨？”

fù cì shàn xiàn nǚ guān hé yì yán jí nèi kōng fēi pú
“复次，善现，汝观何义言：即内空非菩
sà mó hē sà jí wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng
萨摩诃萨，即外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sǎn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìng kōng fēi pú sà mó hē sà yì nèi kōng fēi pú sà mó hē sà yì
自性空非菩萨摩诃萨；异内空非菩萨摩诃萨，异

wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng fēi pú sà mó hē sà fēi nèi kōng
外空乃至无性自性空非菩萨摩诃萨；非内空
zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngzhōng
中有菩萨摩诃萨，非外空乃至无性自性空中
yǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu nèi kōng fēi pú
有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有内空，非菩
sà mó hē sà zhōngyǒu wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng fēi lí nèi
萨摩诃萨中有外空乃至无性自性空；非离内
kōngyǒu pú sà mó hē sà fēi lí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngyǒu
空有菩萨摩诃萨，非离外空乃至无性自性空有
pú sà mó hē sà yé
菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò nèi kōng ruò wàikōng
“世尊！若菩提，若萨埵，若内空，若外空
nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù
乃至无性自性空，尚毕竟不可得，性非有故，
kuàngyǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí nèi
况有菩萨摩诃萨？此既非有，如何可言：即内
kōng shì pú sà mó hē sà jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng shì pú
空是菩萨摩诃萨，即外空乃至无性自性空是菩
sà mó hē sà yì nèi kōng shì pú sà mó hē sà yì wàikōng nǎi zhì wú
萨摩诃萨；异内空是菩萨摩诃萨，异外空乃至无
xìng zì xìngkōng shì pú sà mó hē sà nèi kōngzhōngyǒu pú sà mó hē sà
性自性空是菩萨摩诃萨；内空中有菩萨摩诃萨，
wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngzhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó
外空乃至无性自性空中有菩萨摩诃萨；菩萨摩
hē sà zhōngyǒu nèi kōng pú sà mó hē sà zhōngyǒu wàikōng nǎi zhì wú
诃萨中有内空，菩萨摩诃萨中有外空乃至无
xìng zì xìngkōng lí nèi kōngyǒu pú sà mó hē sà lí wàikōng nǎi zhì
性自性空；离内空有菩萨摩诃萨，离外空乃至
wú xìng zì xìngkōngyǒu pú sà mó hē sà
无性自性空有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí zhēn rú fēi pú
“复次，善现，汝观何义言：即真如非菩
sà mó hē sà jí fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì
萨摩诃萨，即法界、法性、不虚妄性、不变异
xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚

kōng jiè bù sī yì jiè fēi pú sà mó hē sà yì zhēn rú fēi pú sà mó
空界、不思議界非菩薩摩訶薩；異真如非菩薩摩
hē sà yì fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè fēi pú sà mó hē sà fēi zhēn
訶薩，異法界乃至不思議界非菩薩摩訶薩；非真
rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zhōngyǒu
如中有菩薩摩訶薩，非法界乃至不思議界中有
pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒuzhēn rú fēi pú sà
菩薩摩訶薩；非菩薩摩訶薩中有真如，非菩薩
mó hē sà zhōngyǒu fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè fēi lí zhēn rú yǒu pú
摩訶薩中有法界乃至不思議界；非離真如有菩
sà mó hē sà fēi lí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè yǒu pú sà mó hē sà
薩摩訶薩，非離法界乃至不思議界有菩薩摩訶薩
yé ”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò zhēn rú ruò fǎ jiè
“世尊！若菩提，若薩埵，若真如，若法界
nǎi zhì bù sī yì jiè shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng
乃至不思議界，尚畢竟不可得，性非有故，况
yǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí zhēn rú shì
有菩薩摩訶薩？此既非有，如何可言：即真如是
pú sà mó hē sà jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè shì pú sà mó hē sà
菩薩摩訶薩，即法界乃至不思議界是菩薩摩訶薩；
yì zhēn rú shì pú sà mó hē sà yì fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè shì
異真如是菩薩摩訶薩，異法界乃至不思議界是
pú sà mó hē sà zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǎ jiè nǎi zhì
菩薩摩訶薩；真如中有菩薩摩訶薩，法界乃至
bù sī yì jiè zhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu
不思議界中有菩薩摩訶薩；菩薩摩訶薩中有
zhēn rú pú sà mó hē sà zhōngyǒu fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè lí
真如，菩薩摩訶薩中有法界乃至不思議界；離
zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà lí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè yǒu pú
真如有菩薩摩訶薩，離法界乃至不思議界有菩
sà mó hē sà ”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí sì niànzhù fēi
“復次，善現，汝觀何義言：即四念住非
pú sà mó hē sà jí sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì
菩薩摩訶薩，即四正斷、四神足、五根、五力、

qī děng jué zhī bā shèng dào zhī fēi pú sà mó hē sà yì sì niàn zhù
七等觉支、八圣道支非菩萨摩诃萨；异四念住
fēi pú sà mó hē sà yì sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī fēi pú
非菩萨摩诃萨，异四正断乃至八圣道支非菩
sà mó hē sà fēi sì niàn zhù zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi sì zhèng
萨摩诃萨；非四念住中有菩萨摩诃萨，非四正
duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó
断乃至八圣道支中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩
hē sà zhōng yǒu sì niàn zhù fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu sì zhèng
诃萨中有四念住，非菩萨摩诃萨中有四正
duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī fēi lí sì niàn zhù yǒu pú sà mó hē sà
断乃至八圣道支；非离四念住有菩萨摩诃萨，
fēi lí sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī yǒu pú sà mó hē sà yé
非离四正断乃至八圣道支有菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò sì niàn zhù ruò sì
“世尊！若菩提，若萨埵，若四念住，若四
zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu
正断乃至八圣道支，尚毕竟不可得，性非有
gù kuàng yǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí
故，况有菩萨摩诃萨？此既非有，如何可言：即
sì niàn zhù shì pú sà mó hē sà jí sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào
四念住是菩萨摩诃萨，即四正断乃至八圣道
zhī shì pú sà mó hē sà yì sì niàn zhù shì pú sà mó hē sà yì sì
支是菩萨摩诃萨；异四念住是菩萨摩诃萨，异四
zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī shì pú sà mó hē sà sì niàn zhù
正断乃至八圣道支是菩萨摩诃萨；四念住
zhōng yǒu pú sà mó hē sà sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī zhōng
中有菩萨摩诃萨，四正断乃至八圣道支中
yǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōng yǒu sì niàn zhù pú sà
有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有四念住，菩萨
mó hē sà zhōng yǒu sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī lí sì niàn
摩诃萨中有四正断乃至八圣道支；离四念
zhù yǒu pú sà mó hē sà lí sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī yǒu
住有菩萨摩诃萨，离四正断乃至八圣道支有
pú sà mó hē sà
菩萨摩诃萨？”

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì shí wǔ 大般若波罗蜜多经卷第十五

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào jiè jiào shòu pǐn dì qī zhī wǔ 初分教诫教授品第七之五

fù cì shàn xiàn rǔ guān hé yì yán jí kǔ shèng dì fēi
“复次，善现，汝观何义言：即苦圣谛非

pú sà mó hē sà jí jí miè dào shèng dì fēi pú sà mó hē sà
菩萨摩訶萨，即集、灭、道圣谛非菩萨摩訶萨；

yì kǔ shèng dì fēi pú sà mó hē sà yì jí miè dào shèng dì fēi
异苦圣谛非菩萨摩訶萨，异集、灭、道圣谛非

pú sà mó hē sà fēi kǔ shèng dì zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi jí
菩萨摩訶萨；非苦圣谛中有菩萨摩訶萨，非集、

miè dào shèng dì zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà
灭、道圣谛中有菩萨摩訶萨；非菩萨摩訶萨

zhōng yǒu kǔ shèng dì fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu jí miè dào
中有苦圣谛，非菩萨摩訶萨中有集、灭、道

shèng dì fēi lí kǔ shèng dì yǒu pú sà mó hē sà fēi lí jí miè
圣谛；非离苦圣谛有菩萨摩訶萨，非离集、灭、

dào shèng dì yǒu pú sà mó hē sà yé
道圣谛有菩萨摩訶萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò kǔ shèng dì ruò jí
“世尊！若菩提，若萨埵，若苦圣谛，若集、

miè dào shèng dì shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng
灭、道圣谛，尚毕竟不可得，性非有故，况

yǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí kǔ shèng dì
有菩萨摩訶萨？此既非有，如何可言：即苦圣谛

shì pú sà mó hē sà jí jí miè dào shèng dì shì pú sà mó hē
是菩萨摩訶萨，即集、灭、道圣谛是菩萨摩訶

sà yì kǔ shèng dì shì pú sà mó hē sà yì jí miè dào shèng
萨；异苦圣谛是菩萨摩訶萨，异集、灭、道圣

dì shì pú sà mó hē sà kǔ shèng dì zhōng yǒu pú sà mó hē sà jí
谛是菩萨摩訶萨；苦圣谛中有菩萨摩訶萨，集、

miè dào shèng dì zhōng yǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōng
灭、道圣谛中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中
yǒu kǔ shèng dì pú sà mó hē sà zhōng yǒu jí miè dào shèng dì
有苦圣谛，菩萨摩诃萨中有集、灭、道圣谛；
lí kǔ shèng dì yǒu pú sà mó hē sà lí jí miè dào shèng dì yǒu
离苦圣谛有菩萨摩诃萨，离集、灭、道圣谛有
pú sà mó hē sà
菩萨摩诃萨？”

fù cì shàn xiàn rǔ guān hé yì yán jí sì jìng lǜ fēi
“复次，善现，汝观何义言：即四静虑非
pú sà mó hē sà jí sì wú liàng sì wú sè dìng fēi pú sà mó hē sà
菩萨摩诃萨，即四无量、四无色定非菩萨摩诃萨；
yì sì jìng lǜ fēi pú sà mó hē sà yì sì wú liàng sì wú sè dìng fēi
异四静虑非菩萨摩诃萨，异四无量、四无色定非
pú sà mó hē sà fēi sì jìng lǜ zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi sì wú
菩萨摩诃萨；非四静虑中有菩萨摩诃萨，非四无
liàng sì wú sè dìng zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà
量、四无色定中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨
zhōng yǒu sì jìng lǜ fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu sì wú liàng sì wú
中有四静虑，非菩萨摩诃萨中有四无量、四无
sè dìng fēi lí sì jìng lǜ yǒu pú sà mó hē sà fēi lí sì wú liàng
色定；非离四静虑有菩萨摩诃萨，非离四无量、
sì wú sè dìng yǒu pú sà mó hē sà yé
四无色定有菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò sì jìng lǜ ruò sì
“世尊！若菩提，若萨埵，若四静虑，若四
wú liàng sì wú sè dìng shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù
无量、四无色定，尚毕竟不可得，性非有故，
kuàng yǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí sì jìng
况有菩萨摩诃萨？此既非有，如何可言：即四静
lǜ shì pú sà mó hē sà jí sì wú liàng sì wú sè dìng shì pú sà mó
虑是菩萨摩诃萨，即四无量、四无色定是菩萨摩
hē sà yì sì jìng lǜ shì pú sà mó hē sà yì sì wú liàng sì wú
诃萨；异四静虑是菩萨摩诃萨，异四无量、四无
sè dìng shì pú sà mó hē sà sì jìng lǜ zhōng yǒu pú sà mó hē sà
色定是菩萨摩诃萨；四静虑中有菩萨摩诃萨，
sì wú liàng sì wú sè dìng zhōng yǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē
四无量、四无色定中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃

sà zhōngyǒu sì jìng lǜ pú sà mó hē sà zhōngyǒu sì wú liàng sì wú
萨 中 有 四 静 虑， 菩 萨 摩 诃 萨 中 有 四 无 量、 四 无
sè dìng lí sì jìng lǜ yǒu pú sà mó hē sà lí sì wú liàng sì wú
色 定； 离 四 静 虑 有 菩 萨 摩 诃 萨， 离 四 无 量、 四 无
sè dìngyǒu pú sà mó hē sà
色 定 有 菩 萨 摩 诃 萨？ ”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí bā jiě tuō fēi
“ 复 次， 善 现， 汝 观 何 义 言： 即 八 解 脱 非
pú sà mó hē sà jí bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù fēi
菩 萨 摩 诃 萨， 即 八 胜 处、 九 次 第 定、 十 遍 处 非
pú sà mó hē sà yì bā jiě tuō fēi pú sà mó hē sà yì bā shèngchù
菩 萨 摩 诃 萨； 异 八 解 脱 非 菩 萨 摩 诃 萨， 异 八 胜 处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù fēi pú sà mó hē sà fēi bā jiě tuōzhōng
九 次 第 定、 十 遍 处 非 菩 萨 摩 诃 萨； 非 八 解 脱 中
yǒu pú sà mó hē sà fēi bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
有 菩 萨 摩 诃 萨， 非 八 胜 处、 九 次 第 定、 十 遍 处
zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu bā jiě tuō
中 有 菩 萨 摩 诃 萨； 非 菩 萨 摩 诃 萨 中 有 八 解 脱，
fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
非 菩 萨 摩 诃 萨 中 有 八 胜 处、 九 次 第 定、 十 遍 处；
fēi lí bā jiě tuōyǒu pú sà mó hē sà fēi lí bā shèngchù jiǔ cì dì
非 离 八 解 脱 有 菩 萨 摩 诃 萨， 非 离 八 胜 处、 九 次 第
dìng shí biànchùyǒu pú sà mó hē sà yé
定、 十 遍 处 有 菩 萨 摩 诃 萨 耶？ ”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò bā jiě tuō ruò bā
“ 世 尊！ 若 菩 提， 若 萨 埵， 若 八 解 脱， 若 八
shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù shàng bì jìng bù kě dé xìng
胜 处、 九 次 第 定、 十 遍 处， 尚 毕 竟 不 可 得， 性
fēi yǒu gù kuàngyǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán
非 有 故， 况 有 菩 萨 摩 诃 萨？ 此 既 非 有， 如 何 可 言：
jí bā jiě tuō shì pú sà mó hē sà jí bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
即 八 解 脱 是 菩 萨 摩 诃 萨， 即 八 胜 处、 九 次 第 定、
shí biànchù shì pú sà mó hē sà yì bā jiě tuō shì pú sà mó hē sà
十 遍 处 是 菩 萨 摩 诃 萨； 异 八 解 脱 是 菩 萨 摩 诃 萨，
yì bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù shì pú sà mó hē sà
异 八 胜 处、 九 次 第 定、 十 遍 处 是 菩 萨 摩 诃 萨；
bā jiě tuōzhōngyǒu pú sà mó hē sà bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
八 解 脱 中 有 菩 萨 摩 诃 萨， 八 胜 处、 九 次 第 定、

shí biànchùzhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu bā
十遍处中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有八
jiě tuō pú sà mó hē sà zhōngyǒu bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí
解脱，菩萨摩诃萨中有八胜处、九次第定、十
biànchù lí bā jiě tuōyǒu pú sà mó hē sà lí bā shèngchù jiǔ
遍处；离八解脱有菩萨摩诃萨，离八胜处、九
cì dì dìng shí biànchùyǒu pú sà mó hē sà
次第定、十遍处有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí kōng jiě tuōmén
“复次，善现，汝观何义言：即空解脱门

fēi pú sà mó hē sà jí wú xiàng wú yuàn jiě tuōmén fēi pú sà mó
非菩萨摩诃萨，即无相、无愿解脱门非菩萨摩
hē sà yì kōng jiě tuōmén fēi pú sà mó hē sà yì wú xiàng wú
诃萨；异空解脱门非菩萨摩诃萨，异无相、无
yuàn jiě tuōmén fēi pú sà mó hē sà fēi kōng jiě tuōménzhōngyǒu pú
愿解脱门非菩萨摩诃萨；非空解脱门中有菩
sà mó hē sà fēi wú xiàng wú yuàn jiě tuōménzhōngyǒu pú sà mó hē
萨摩诃萨，非无相、无愿解脱门中有菩萨摩诃
sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒukōng jiě tuōmén fēi pú sà mó hē
萨；非菩萨摩诃萨中有空解脱门，非菩萨摩诃
sà zhōngyǒu wú xiàng wú yuàn jiě tuōmén fēi lí kōng jiě tuōményǒu
萨中有无相、无愿解脱门；非离空解脱门有
pú sà mó hē sà fēi lí wú xiàng wú yuàn jiě tuōményǒu pú sà mó
菩萨摩诃萨，非离无相、无愿解脱门有菩萨摩
hē sà yé
诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò kōng jiě tuōmén ruò
“世尊！若菩提，若萨埵，若空解脱门，若

wú xiàng wú yuàn jiě tuōmén shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù
无相、无愿解脱门，尚毕竟不可得，性非有故，
kuàngyǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí kōng
况有菩萨摩诃萨？此既非有，如何可言：即空
jiě tuōmén shì pú sà mó hē sà jí wú xiàng wú yuàn jiě tuōmén shì
解脱门是菩萨摩诃萨，即无相、无愿解脱门是
pú sà mó hē sà yì kōng jiě tuōmén shì pú sà mó hē sà yì wú
菩萨摩诃萨；异空解脱门是菩萨摩诃萨，异无
xiàng wú yuàn jiě tuōmén shì pú sà mó hē sà kōng jiě tuōménzhōng
相、无愿解脱门是菩萨摩诃萨；空解脱门中

yǒu pú sà mó hē sà wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zhōng yǒu pú sà mó
有菩萨摩诃萨，无相、无愿解脱门中有菩萨摩
hē sà pú sà mó hē sà zhōng yǒu kōng jiě tuō mén pú sà mó hē sà
诃萨；菩萨摩诃萨中有空解脱门，菩萨摩诃萨
zhōng yǒu wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén lí kōng jiě tuō mén yǒu pú sà
中有无相、无愿解脱门；离空解脱门有菩萨
mó hē sà lí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén yǒu pú sà mó hē sà
摩诃萨，离无相、无愿解脱门有菩萨摩诃萨？”

fù cì shàn xiàn rǔ guān hé yì yán jí tuó luó ní mén
“复次，善现，汝观何义言：即陀罗尼门

fēi pú sà mó hē sà jí sān mó dì mén fēi pú sà mó hē sà yì tuó
非菩萨摩诃萨，即三摩地门非菩萨摩诃萨；异陀
luó ní mén fēi pú sà mó hē sà yì sān mó dì mén fēi pú sà mó hē
罗尼门非菩萨摩诃萨，异三摩地门非菩萨摩诃
sà fēi tuó luó ní mén zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi sān mó dì mén
萨；非陀罗尼门中有菩萨摩诃萨，非三摩地门
zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu tuó luó ní
中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有陀罗尼
mén fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu sān mó dì mén fēi lí tuó luó ní
门，非菩萨摩诃萨中有三摩地门；非离陀罗尼
mén yǒu pú sà mó hē sà fēi lí sān mó dì mén yǒu pú sà mó hē sà
门有菩萨摩诃萨，非离三摩地门有菩萨摩诃萨
yé 耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò tuó luó ní mén ruò
“世尊！若菩提，若萨埵，若陀罗尼门，若
sān mó dì mén shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng yǒu pú
三摩地门，尚毕竟不可得，性非有故，况有菩
sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí tuó luó ní mén shì
萨摩诃萨？此既非有，如何可言：即陀罗尼门是
pú sà mó hē sà jí sān mó dì mén shì pú sà mó hē sà yì tuó luó
菩萨摩诃萨，即三摩地门是菩萨摩诃萨；异陀罗
ní mén shì pú sà mó hē sà yì sān mó dì mén shì pú sà mó hē sà
尼门是菩萨摩诃萨，异三摩地门是菩萨摩诃萨；
tuó luó ní mén zhōng yǒu pú sà mó hē sà sān mó dì mén zhōng yǒu pú
陀罗尼门中有菩萨摩诃萨，三摩地门中有菩
sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōng yǒu tuó luó ní mén pú sà mó
萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有陀罗尼门，菩萨摩

hē sà zhōngyǒusān mó dì mén lí tuó luó ní mén yǒu pú sà mó hē sà
诃萨 中 有三摩地门；离陀罗尼门有菩萨摩诃萨，
lí sān mó dì mén yǒu pú sà mó hē sà
离三摩地门有菩萨摩诃萨？”

fù cì shàn xiàn rǔ guān hé yì yán jí jí xǐ dì fēi
“复次，善现，汝观何义言：即极喜地非
pú sà mó hē sà jí lí gòu dì fā guāng dì yàn huì dì jí
菩萨摩诃萨，即离垢地、发光地、焰慧地、极
nán shèng dì xiàn qián dì yuǎn xíng dì bú dòng dì shàn huì dì
难胜地、现前地、远行地、不动地、善慧地、
fǎ yún dì fēi pú sà mó hē sà yì jí xǐ dì fēi pú sà mó hē sà
法云地非菩萨摩诃萨；异极喜地非菩萨摩诃萨，
yì lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì fēi pú sà mó hē sà fēi jí xǐ dì
异离垢地乃至法云地非菩萨摩诃萨；非极喜地
zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì zhōng yǒu pú
中有菩萨摩诃萨，非离垢地乃至法云地 中有菩
sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu jí xǐ dì fēi pú sà mó
萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨 中有极喜地，非菩萨摩
hē sà zhōng yǒu lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì fēi lí jí xǐ dì yǒu pú
诃萨 中有离垢地乃至法云地；非离极喜地有菩
sà mó hē sà fēi lí lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì yǒu pú sà mó hē sà
萨摩诃萨，非离离垢地乃至法云地有菩萨摩诃萨
yé
耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò jí xǐ dì ruò lí
“世尊！若菩提，若萨埵，若极喜地，若离
gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù
垢地乃至法云地，尚 毕竟不可得，性非有故，
kuàng yǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí jí xǐ
况 有菩萨摩诃萨？此既非有，如何可言：即极喜
dì shì pú sà mó hē sà jí lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì shì pú sà mó
地是菩萨摩诃萨，即离垢地乃至法云地是菩萨摩
hē sà yì jí xǐ dì shì pú sà mó hē sà yì lí gòu dì nǎi zhì fǎ
诃萨；异极喜地是菩萨摩诃萨，异离垢地乃至法
yún dì shì pú sà mó hē sà jí xǐ dì zhōng yǒu pú sà mó hē sà lí
云地是菩萨摩诃萨；极喜地 中有菩萨摩诃萨，离
gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì zhōng yǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà
垢地乃至法云地 中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨

zhōngyǒu jí xǐ dì pú sà mó hē sà zhōngyǒu lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún
中有极喜地，菩萨摩诃萨 中有离垢地乃至法云
dì lí jí xǐ dì yǒu pú sà mó hē sà lí lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún
地；离极喜地有菩萨摩诃萨，离离垢地乃至法云
dì yǒu pú sà mó hē sà
地有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí wǔ yǎn fēi pú
“复次，善现，汝观何义言：即五眼非菩
sà mó hē sà jí liù shéntōng fēi pú sà mó hē sà yì wǔ yǎn fēi pú
萨摩诃萨，即六神通非菩萨摩诃萨；异五眼非菩
sà mó hē sà yì liù shéntōng fēi pú sà mó hē sà fēi wǔ yǎnzhōng
萨摩诃萨，异六神通非菩萨摩诃萨；非五眼中
yǒu pú sà mó hē sà fēi liù shéntōngzhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi
有菩萨摩诃萨，非六神通 中有菩萨摩诃萨；非
pú sà mó hē sà zhōngyǒu wǔ yǎn fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu liù
菩萨摩诃萨 中有五眼，非菩萨摩诃萨 中有六
shéntōng fēi lí wǔ yǎnyǒu pú sà mó hē sà fēi lí liù shéntōngyǒu
神通；非离五眼有菩萨摩诃萨，非离六神通有
pú sà mó hē sà yé
菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò wǔ yǎn ruò liù shén
“世尊！若菩提，若萨埵，若五眼，若六神
tōng shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàngyǒu pú sà mó hē
通，尚 毕竟不可得，性非有故，况 有菩萨摩诃
sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí wǔ yǎn shì pú sà mó hē sà
萨？此既非有，如何可言：即五眼是菩萨摩诃萨，
jí liù shéntōng shì pú sà mó hē sà yì wǔ yǎn shì pú sà mó hē sà
即六神通是菩萨摩诃萨；异五眼是菩萨摩诃萨，
yì liù shéntōng shì pú sà mó hē sà wǔ yǎnzhōngyǒu pú sà mó hē sà
异六神通是菩萨摩诃萨；五眼 中有菩萨摩诃萨，
liù shéntōngzhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu wǔ
六神通 中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨 中有五
yǎn pú sà mó hē sà zhōngyǒu liù shéntōng lí wǔ yǎnyǒu pú sà mó
眼，菩萨摩诃萨 中有六神通；离五眼有菩萨摩
hē sà lí liù shéntōngyǒu pú sà mó hē sà
诃萨，离六神通有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí fó shí lì fēi
“复次，善现，汝观何义言：即佛十力非

pú sà mó hē sà jí sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú
菩萨摩诃萨，即四无所畏、四无碍解、十八佛不
gòng fǎ fēi pú sà mó hē sà yì fó shí lì fēi pú sà mó hē sà yì
共法非菩萨摩诃萨；异佛十力非菩萨摩诃萨，异
sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ fēi pú sà mó hē
四无所畏、四无碍解、十八佛不共法非菩萨摩诃
sà fēi fó shí lì zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi sì wú suǒ wèi sì
萨；非佛十力中有菩萨摩诃萨，非四无所畏、四
wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi pú
无碍解、十八佛不共法中有菩萨摩诃萨；非菩
sà mó hē sà zhōng yǒu fó shí lì fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu sì wú
萨摩诃萨中有佛十力，非菩萨摩诃萨中有四无
suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ fēi lí fó shí lì yǒu
所畏、四无碍解、十八佛不共法；非离佛十力有
pú sà mó hē sà fēi lí sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó
菩萨摩诃萨，非离四无所畏、四无碍解、十八佛
bú gòng fǎ yǒu pú sà mó hē sà yé
不共法有菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò fó shí lì ruò sì
“世尊！若菩提，若萨埵，若佛十力，若四
wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ shàng bì jìng bù
无所畏、四无碍解、十八佛不共法，尚毕竟不
kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng yǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu
可得，性非有故，况有菩萨摩诃萨？此既非有，
rú hé kě yán jí fó shí lì shì pú sà mó hē sà jí sì wú suǒ wèi
如何可言：即佛十力是菩萨摩诃萨，即四无所畏、
sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ shì pú sà mó hē sà yì fó shí
四无碍解、十八佛不共法是菩萨摩诃萨；异佛十
lì shì pú sà mó hē sà yì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā
力是菩萨摩诃萨，异四无所畏、四无碍解、十八
fó bú gòng fǎ shì pú sà mó hē sà fó shí lì zhōng yǒu pú sà mó hē
佛不共法是菩萨摩诃萨；佛十力中有菩萨摩诃
sà sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ zhōng yǒu
萨，四无所畏、四无碍解、十八佛不共法中有
pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōng yǒu fó shí lì pú sà mó hē
菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有佛十力，菩萨摩诃
sà zhōng yǒu sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ
萨中有四无所畏、四无碍解、十八佛不共法；

lí fó shí lì yǒu pú sà mó hē sà lí sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
离佛十力有菩萨摩诃萨，离四无所畏、四无碍解、
shí bā fó bú gòng fǎ yǒu pú sà mó hē sà
十八佛不共法有菩萨摩诃萨？”

fù cì shàn xiàn rǔ guān hé yì yán jí dà cí fēi pú
“复次，善现，汝观何义言：即大慈非菩
sà mó hē sà jí dà bēi dà xǐ dà shě fēi pú sà mó hē sà
萨摩诃萨，即大悲、大喜、大舍非菩萨摩诃萨；
yì dà cí fēi pú sà mó hē sà yì dà bēi dà xǐ dà shě fēi pú
异大慈非菩萨摩诃萨，异大悲、大喜、大舍非菩
sà mó hē sà fēi dà cí zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi dà bēi dà
萨摩诃萨；非大慈中有菩萨摩诃萨，非大悲、大
xǐ dà shě zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu
喜、大舍中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有
dà cí fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu dà bēi dà xǐ dà shě fēi
大慈，非菩萨摩诃萨中有大悲、大喜、大舍；非
lí dà cí yǒu pú sà mó hē sà fēi lí dà bēi dà xǐ dà shě yǒu
离大慈有菩萨摩诃萨，非离大悲、大喜、大舍有
pú sà mó hē sà yé
菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò dà cí ruò dà bēi
“世尊！若菩提，若萨埵，若大慈，若大悲、
dà xǐ dà shě shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng yǒu
大喜、大舍，尚毕竟不可得，性非有故，况有
pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí dà cí shì pú
菩萨摩诃萨？此既非有，如何可言：即大慈是菩
sà mó hē sà jí dà bēi dà xǐ dà shě shì pú sà mó hē sà
萨摩诃萨，即大悲、大喜、大舍是菩萨摩诃萨；
yì dà cí shì pú sà mó hē sà yì dà bēi dà xǐ dà shě shì pú
异大慈是菩萨摩诃萨，异大悲、大喜、大舍是菩
sà mó hē sà dà cí zhōng yǒu pú sà mó hē sà dà bēi dà xǐ
萨摩诃萨；大慈中有菩萨摩诃萨，大悲、大喜、
dà shě zhōng yǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōng yǒu dà cí
大舍中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有大慈，
pú sà mó hē sà zhōng yǒu dà bēi dà xǐ dà shě lí dà cí yǒu pú
菩萨摩诃萨中有大悲、大喜、大舍；离大慈有菩
sà mó hē sà lí dà bēi dà xǐ dà shě yǒu pú sà mó hē sà
萨摩诃萨，离大悲、大喜、大舍有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí sān shí èr dà
“复次，善现，汝观何义言：即三十二大

shì xiàng fēi pú sà mó hē sà jí bā shí suí hǎo fēi pú sà mó hē sà
士相非菩萨摩诃萨，即八十随好非菩萨摩诃萨；

yì sān shí èr dà shì xiàng fēi pú sà mó hē sà yì bā shí suí hǎo fēi
异三十二大士相非菩萨摩诃萨，异八十随好非

pú sà mó hē sà fēi sān shí èr dà shì xiàngzhōngyǒu pú sà mó hē sà
菩萨摩诃萨；非三十二大士相中有菩萨摩诃萨，

fēi bā shí suí hǎozhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà
非八十随好中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨

zhōngyǒusān shí èr dà shì xiàng fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu bā shí
中有三十二大士相，非菩萨摩诃萨中有八十

suí hǎo fēi lí sān shí èr dà shì xiàngyǒu pú sà mó hē sà fēi lí bā
随好；非离三十二大士相有菩萨摩诃萨，非离八

shí suí hǎoyǒu pú sà mó hē sà yé
十随好有菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò sān shí èr dà shì xiàng
“世尊！若菩提，若萨埵，若三十二大士相，

ruò bā shí suí hǎo shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàngyǒu
若八十随好，尚毕竟不可得，性非有故，况有

pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí sān shí èr dà
菩萨摩诃萨？此既非有，如何可言：即三十二大

shì xiàng shì pú sà mó hē sà jí bā shí suí hǎo shì pú sà mó hē sà
士相是菩萨摩诃萨，即八十随好是菩萨摩诃萨；

yì sān shí èr dà shì xiàng shì pú sà mó hē sà yì bā shí suí hǎo shì
异三十二大士相是菩萨摩诃萨，异八十随好是

pú sà mó hē sà sān shí èr dà shì xiàngzhōngyǒu pú sà mó hē sà
菩萨摩诃萨；三十二大士相中有菩萨摩诃萨，

bā shí suí hǎozhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu
八十随好中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有

sān shí èr dà shì xiàng pú sà mó hē sà zhōngyǒu bā shí suí hǎo lí
三十二大士相，菩萨摩诃萨中有八十随好；离

sān shí èr dà shì xiàngyǒu pú sà mó hē sà lí bā shí suí hǎoyǒu pú
三十二大士相有菩萨摩诃萨，离八十随好有菩

sà mó hē sà
萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí wú wàng shī fǎ
“复次，善现，汝观何义言：即无忘失法

fēi pú sà mó hē sà jí héngzhù shěxìng fēi pú sà mó hē sà yì wú
非菩萨摩诃萨，即恒住舍性非菩萨摩诃萨；异无
wàng shī fǎ fēi pú sà mó hē sà yì héngzhù shěxìng fēi pú sà mó hē
忘失法非菩萨摩诃萨，异恒住舍性非菩萨摩诃
sà fēi wú wàng shī fǎ zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi héngzhù shěxìng
萨；非无忘失法中有菩萨摩诃萨，非恒住舍性
zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu wú wàng shī
中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有无忘失
fǎ fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu héngzhù shěxìng fēi lí wú wàng shī
法，非菩萨摩诃萨中有恒住舍性；非离无忘失
fǎ yǒu pú sà mó hē sà fēi lí héngzhù shěxìng yǒu pú sà mó hē sà
法有菩萨摩诃萨，非离恒住舍性有菩萨摩诃萨
yé
耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò wú wàng shī fǎ ruò
“世尊！若菩提，若萨埵，若无忘失法，若
héngzhù shěxìng shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàngyǒu pú
恒住舍性，尚毕竟不可得，性非有故，况有菩
sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí wú wàng shī fǎ shì
萨摩诃萨？此既非有，如何可言：即无忘失法是
pú sà mó hē sà jí héngzhù shěxìng shì pú sà mó hē sà yì wú
菩萨摩诃萨，即恒住舍性是菩萨摩诃萨；异无
wàng shī fǎ shì pú sà mó hē sà yì héngzhù shěxìng shì pú sà mó hē
忘失法是菩萨摩诃萨，异恒住舍性是菩萨摩诃
sà wú wàng shī fǎ zhōngyǒu pú sà mó hē sà héngzhù shěxìng zhōng
萨；无忘失法中有菩萨摩诃萨，恒住舍性中
yǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu wú wàng shī fǎ pú
有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有无忘失法，菩
sà mó hē sà zhōngyǒu héngzhù shěxìng lí wú wàng shī fǎ yǒu pú sà
萨摩诃萨中有恒住舍性；离无忘失法有菩萨
mó hē sà lí héngzhù shěxìng yǒu pú sà mó hē sà
摩诃萨，离恒住舍性有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí yī qiè zhì fēi
“复次，善现，汝观何义言：即一切智非
pú sà mó hē sà jí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì fēi pú sà mó hē
菩萨摩诃萨，即道相智、一切相智非菩萨摩诃
sà yì yī qiè zhì fēi pú sà mó hē sà yì dào xiàng zhì yī qiè xiàng
萨；异一切智非菩萨摩诃萨，异道相智、一切相

zhì fēi pú sà mó hē sà fēi yī qiè zhì zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi
智非菩萨摩诃萨；非一切智中有菩萨摩诃萨，非
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó
道相智、一切相智中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩
hē sà zhōngyǒu yī qiè zhì fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu dào xiàng zhì
诃萨中有一切智，非菩萨摩诃萨中有道相智、
yī qiè xiàng zhì fēi lí yī qiè zhì yǒu pú sà mó hē sà fēi lí dào
一切相智；非离一切智有菩萨摩诃萨，非离道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì yǒu pú sà mó hē sà yé
相智、一切相智有菩萨摩诃萨耶？”

shì zūn ruò pú tí ruò sà duǒ ruò yī qiè zhì ruò dào
“世尊！若菩提，若萨埵，若一切智，若道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù
相智、一切相智，尚毕竟不可得，性非有故，
kuàng yǒu pú sà mó hē sà cǐ jì fēi yǒu rú hé kě yán jí yī qiè
况有菩萨摩诃萨？此既非有，如何可言：即一切
zhì shì pú sà mó hē sà jí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì shì pú sà
智是菩萨摩诃萨，即道相智、一切相智是菩萨
mó hē sà yì yī qiè zhì shì pú sà mó hē sà yì dào xiàng zhì yī
摩诃萨；异一切智是菩萨摩诃萨，异道相智、一
qiè xiàng zhì shì pú sà mó hē sà yī qiè zhì zhōngyǒu pú sà mó hē sà
切相智是菩萨摩诃萨；一切智中有菩萨摩诃萨，
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē
道相智、一切相智中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃
sà zhōngyǒu yī qiè zhì pú sà mó hē sà zhōngyǒu dào xiàng zhì yī qiè
萨中有一切智，菩萨摩诃萨中有道相智、一切
xiàng zhì lí yī qiè zhì yǒu pú sà mó hē sà lí dào xiàng zhì yī
相智；离一切智有菩萨摩诃萨，离道相智、一
qiè xiàng zhì yǒu pú sà mó hē sà
切相智有菩萨摩诃萨？”

shì zūn pú tí sà duǒ jí sè děng fǎ jì bù kě dé ér
“世尊！菩提、萨埵及色等法既不可得，而
yán jí sè děng fǎ shì pú sà mó hē sà huò yì sè děng shì pú sà mó
言即色等法是菩萨摩诃萨，或异色等是菩萨摩
hē sà huò sè děng fǎ zhōngyǒu pú sà mó hē sà huò pú sà mó hē
诃萨，或色等法中有菩萨摩诃萨，或菩萨摩诃
sà zhōngyǒu sè děng fǎ huò lí sè děng fǎ yǒu pú sà mó hē sà zhě
萨中有色等法，或离色等法有菩萨摩诃萨者，

wú yǒu shì chù
无有是处。”

fó gào shàn xiàn shàn zāi shàn zāi rú shì rú shì rú
佛告善现：“善哉！善哉！如是！如是！如
rǔ suǒ shuō shàn xiàn sè děng fǎ bù kě dé gù pú sà mó hē sà
汝所说。善现，色等法不可得故，菩萨摩诃萨
yì bù kě dé pú sà mó hē sà bù kě dé gù suǒ xíng bō rě bō luó
亦不可得，菩萨摩诃萨不可得故，所行般若波罗
mì duō yì bù kě dé shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō
蜜多亦不可得。善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波
luó mì duō shí yīng rú shì xué
罗蜜多时，应如是学。

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云
hé jí sè zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即色真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“即受、想、行、识真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sè zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异色真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì shòu xiǎng xíng shí zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异受、想、行、识真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sè zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“色真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

shòu xiǎng xíng shí zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà
“受、想、行、识真如中有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sè zhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有色真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒushòu xiǎng xíng shí zhēn rú
“菩萨摩诃萨中有受、想、行、识真如
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sè zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离色真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí shòu xiǎng xíng shí zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离受、想、行、识真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云
hé jí yǎnchùzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即眼处真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú shì pú sà mó hē
“即耳、鼻、舌、身、意处真如是菩萨摩诃
sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì yǎnchùzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异眼处真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú shì pú sà mó hē
“异耳、鼻、舌、身、意处真如是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yǎnchùzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“眼处真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó
“耳、鼻、舌、身、意处真如中有菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu yǎnchùzhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有眼处真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bí shé shēn yì chù
“菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、身、意处

zhēn rú fǒu
真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí yǎnchùzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离眼处真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú yǒu pú sà mó hē
“离耳、鼻、舌、身、意处真如有菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí sè chùzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即色处真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chùzhēn rú shì pú sà mó
“即声、香、味、触、法处真如是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sè chùzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异色处真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì shēng xiāng wèi chù fǎ chùzhēn rú shì pú sà mó
“异声、香、味、触、法处真如是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sè chùzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“色处真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

shēng xiāng wèi chù fǎ chùzhēn rú zhōngyǒu pú sà
“声、香、味、触、法处真如中有菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sè chùzhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有色处真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒushēng xiāng wèi chù fǎ chù
“菩萨摩诃萨中有声、香、味、触、法处

zhēn rú fǒu
真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sè chùzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离色处真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí shēng xiāng wèi chù fǎ chùzhēn rú yǒu pú sà mó
“离声、香、味、触、法处真如有菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yǎn jiè zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即眼界真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè zhēn rú shì pú sà mó hē
“即耳、鼻、舌、身、眼界真如是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì yǎn jiè zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异眼界真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì ěr bí shé shēn yì jiè zhēn rú shì pú sà mó hē
“异耳、鼻、舌、身、眼界真如是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yǎn jiè zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“眼界真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

ěr bí shé shēn yì jiè zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó
“耳、鼻、舌、身、眼界真如中有菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒuyǎn jiè zhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有眼界真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bǐ shé shēn yì jiè
“菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、身、眼界

zhēn rú fǒu
真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí yǎn jiè zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离眼界真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí ěr bǐ shé shēn yì jiè zhēn rú yǒu pú sà mó hē
“离耳、鼻、舌、身、眼界真如有菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí sè jiè zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即色界真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zhēn rú shì pú sà mó
“即声、香、味、触、法界真如是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sè jiè zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异色界真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zhēn rú shì pú sà mó
“异声、香、味、触、法界真如是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sè jiè zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“色界真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zhēn rú zhōngyǒu pú sà
“声、香、味、触、法界真如中有菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sè jiè zhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有色界真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒushēng xiāng wèi chù fǎ jiè
“菩萨摩诃萨中有声、香、味、触、法界

zhēn rú fǒu
真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sè jiè zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离色界真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zhēn rú yǒu pú sà mó
“离声、香、味、触、法界真如有菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yǎn shí jiè zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即眼识界真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè zhēn rú shì pú sà mó
“即耳、鼻、舌、身、意识界真如是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì yǎn shí jiè zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异眼识界真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì ěr bí shé shēn yì shí jiè zhēn rú shì pú sà mó
“异耳、鼻、舌、身、意识界真如是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yǎn shí jiè zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“眼识界真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

ěr bí shé shēn yì shí jiè zhēn rú zhōngyǒu pú sà
“耳、鼻、舌、身、意识界真如中有菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒuyǎn shí jiè zhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有眼识界真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bí shé shēn yì shí
“菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、身、意识

jiè zhēn rú fǒu
界真如不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí yǎn shí jiè zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离眼识界真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí ěr bí shé shēn yì shí jiè zhēn rú yǒu pú sà mó
“离耳、鼻、舌、身、意识界真如有菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yǎnchùzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即眼触真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú shì pú sà mó hē
“即耳、鼻、舌、身、意触真如是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì yǎnchùzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异眼触真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú shì pú sà mó hē
“异耳、鼻、舌、身、意触真如是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yǎnchùzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“眼触真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó
“耳、鼻、舌、身、意触真如中有菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒuyǎnchùzhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有眼触真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bí shé shēn yì chù
“菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、身、意触

zhēn rú fǒu
真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí yǎnchùzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离眼触真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú yǒu pú sà mó hē
“离耳、鼻、舌、身、意触真如有菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú shì pú sà mó hē sà
何？即眼触为缘所生诸受真如是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì yǎnchù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhēn rú shì pú sà mó hē
“异眼触为缘所生诸受真如是菩萨摩诃
sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì ěr bǐ shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“异耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受
zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yǎnchù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó
“眼触为缘所生诸受真如中有菩萨摩
hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

ěr bǐ shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhēn
“耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受真
rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“菩萨摩诃萨中有眼触为缘所生诸受
zhēn rú fǒu
真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu ěr bǐ shé shēn yì chù
“菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、身、意触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhēn rú fǒu
为缘所生诸受真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú yǒu pú sà mó hē
“离眼触为缘所生诸受真如有菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí ěr bǐ shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“离耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí dì jiè zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即地界真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zhēn rú shì pú sà mó
“即水、火、风、空、识界真如是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì dì jiè zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异地界真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zhēn rú shì pú sà mó
“异水、火、风、空、识界真如是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

dì jiè zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“地界真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó
“水、火、风、空、识界真如中有菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu dì jiè zhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有地界真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒushuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
“菩萨摩诃萨中有水、火、风、空、识界

zhēn rú fǒu
真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí dì jiè zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离地界真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zhēn rú yǒu pú sà mó
“离水、火、风、空、识界真如有菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yīn yuánzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即因缘真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēngshàng yuánzhēn rú
“即等无间缘、所缘缘、增上缘真如

shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì yīn yuánzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异因缘真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì děng wú jiànyuán suǒ yuányuán zēngshàngyuánzhēn rú
“异等无间缘、所缘缘、增上缘真如
shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yīn yuánzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“因缘真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

děng wú jiànyuán suǒ yuányuán zēngshàngyuánzhēn rú zhōng
“等无间缘、所缘缘、增上缘真如中
yǒu pú sà mó hē sà fǒu
有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu yīn yuánzhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有因缘真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒuděng wú jiànyuán suǒ yuányuán
“菩萨摩诃萨中有等无间缘、所缘缘、
zēngshàngyuánzhēn rú fǒu
增上缘真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí yīn yuánzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离因缘真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí děng wú jiànyuán suǒ yuányuán zēngshàngyuánzhēn rú
“离等无间缘、所缘缘、增上缘真如

yǒu pú sà mó hē sà fǒu
有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yuánsuǒshēng fǎ zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即缘所生法真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì yuánsuǒshēng fǎ zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异缘所生法真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yuánsuǒshēng fǎ zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“缘所生法真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒuyuánsuǒshēng fǎ zhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有缘所生法真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí yuánsuǒshēng fǎ zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离缘所生法真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí wú míngzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即无明真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ
“即行、识、名色、六处、触、受、爱、取、

yǒu shēng lǎo sǐ zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
有、生、老死真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì wú míngzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异无明真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì xíng nǎi zhì lǎo sǐ zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异行乃至老死真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

wú míngzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“无明真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

xíng nǎi zhì lǎo sǐ zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“行乃至老死真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu wú míngzhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有无明真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu xíng nǎi zhì lǎo sǐ zhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有行乃至老死真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí wú míngzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离无明真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí xíng nǎi zhì lǎo sǐ zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离行乃至老死真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí bù shī bō luó mì duōzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即布施波罗蜜多真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duōzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
多真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì bù shī bō luó mì duōzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异布施波罗蜜多真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“异净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duōzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
多真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

bù shī bō luó mì duōzhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà
“布施波罗蜜多真如中有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
“净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多

zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu bù shī bō luó mì duōzhēn rú
“菩萨摩诃萨中有布施波罗蜜多真如

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
“菩萨摩诃萨中有净戒、安忍、精进、静虑、

bō rě bō luó mì duōzhēn rú fǒu
般若波罗蜜多真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí bù shī bō luó mì duōzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离布施波罗蜜多真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì
“离净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duōzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
多真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí nèikōngzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即内空真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì
“即外空、内外空、空空、大空、胜义

kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng
空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、

wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè
无变异空、本性空、自相空、共相空、一切

fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìng
法空、不可得空、无性空、自性空、无性自性

kōngzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
空真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì nèikōngzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异内空真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngzhēn rú shì pú sà mó
“异外空乃至无性自性空真如是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

nèi kōng zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“内空真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó
“外空乃至无性自性空真如中有菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu nèi kōng zhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有内空真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng
“菩萨摩诃萨中有外空乃至无性自性空

zhēn rú fǒu
真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí nèi kōng zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离内空真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng zhēn rú yǒu pú sà mó
“离外空乃至无性自性空真如有菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí sì niàn zhù zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即四念住真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
“即四正断、四神足、五根、五力、七等

jué zhī bā shèngdào zhī zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
觉支、八圣道支真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sì niànzhùzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异四念住真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zhēn rú shì pú sà
“异四正断乃至八圣道支真如是菩萨
mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sì niànzhùzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“四念住真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zhēn rú zhōngyǒu pú sà
“四正断乃至八圣道支真如中有菩萨
mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sì niànzhùzhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有四念住真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào
“菩萨摩诃萨中有四正断乃至八圣道
zhī zhēn rú fǒu
支真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sì niànzhùzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离四念住真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī zhēn rú yǒu pú sà
“离四正断乃至八圣道支真如有菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí kǔ shèng dì zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即苦圣谛真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì zhēn rú shì pú sà mó hē sà
“即集、灭、道圣谛真如是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì kǔ shèng dì zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异苦圣谛真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì jí miè dào shèng dì zhēn rú shì pú sà mó hē sà
“异集、灭、道圣谛真如是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

kǔ shèng dì zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“苦圣谛真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà
“集、灭、道圣谛真如中有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu kǔ shèng dì zhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有苦圣谛真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu jí miè dào shèng dì zhēn rú
“菩萨摩诃萨中有集、灭、道圣谛真如
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí kǔ shèng dì zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离苦圣谛真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí jí miè dào shèng dì zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
“离集、灭、道圣谛真如有菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云
hé jí sì jìng lù zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即四静虑真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng zhēn rú shì pú sà mó hē sà
“即四无量、四无色定真如是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sì jìng lù zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异四静虑真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sì wú liàng sì wú sè dìngzhēn rú shì pú sà mó hē sà
“异四无量、四无色定真如是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sì jìng lù zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“四静虑真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sì wú liàng sì wú sè dìngzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē
“四无量、四无色定真如中有菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sì jìng lù zhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有四静虑真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sì wú liàng sì wú sè dìngzhēn
“菩萨摩诃萨中有四无量、四无色定真

rú fǒu
如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sì jìng lù zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离四静虑真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sì wú liàng sì wú sè dìngzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
“离四无量、四无色定真如有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí bā jiě tuōzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即八解脱真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùzhēn rú shì pú
“即八胜处、九次第定、十遍处真如是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì bā jiě tuōzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异八解脱真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùzhēn rú shì pú
“异八胜处、九次第定、十遍处真如是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

bā jiě tuōzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“八解脱真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùzhēn rú zhōngyǒu
“八胜处、九次第定、十遍处真如中有
pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu bā jiě tuōzhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有八解脱真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí
“菩萨摩诃萨中有八胜处、九次第定、十
biànchùzhēn rú fǒu
遍处真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí bā jiě tuōzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离八解脱真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùzhēn rú yǒu pú
“离八胜处、九次第定、十遍处真如有菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云
hé jí kōng jiě tuōménzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即空解脱门真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú xiàng wú yuàn jiě tuōménzhēn rú shì pú sà mó hē
“即无相、无愿解脱门真如是菩萨摩诃
sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì kōng jiě tuōménzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异空解脱门真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì wú xiàng wú yuàn jiě tuōménzhēn rú shì pú sà mó hē
“异无相、无愿解脱门真如是菩萨摩诃
sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

kōng jiě tuōménzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“空解脱门真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē
“无相、无愿解脱门真如中有菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu kōng jiě tuō mén zhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有空解脱门真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zhēn
“菩萨摩诃萨中有无相、无愿解脱门真

rú fǒu
如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí kōng jiě tuō mén zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离空解脱门真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zhēn rú yǒu pú sà mó hē
“离无相、无愿解脱门真如有菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí tuó luó ní mén zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即陀罗尼门真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sān mó dì mén zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“即三摩地门真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì tuó luó ní mén zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异陀罗尼门真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sān mó dì ménzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异三摩地门真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

tuó luó ní ménzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“陀罗尼门真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sān mó dì ménzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“三摩地门真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu tuó luó ní ménzhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有陀罗尼门真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sān mó dì ménzhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有三摩地门真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí tuó luó ní ménzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离陀罗尼门真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sān mó dì ménzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离三摩地门真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí jí xǐ dì zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即极喜地真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí lí gòu dì fā guāng dì yàn huì dì jí nánshèng dì
“即离垢地、发光地、焰慧地、极难胜地、

xiànrán dì yuǎnxíng dì bú dòng dì shàn huì dì fǎ yún dì zhēn
现前地、远行地、不动地、善慧地、法云地真
rú shì pú sà mó hē sà fǒu
如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì jí xǐ dì zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异极喜地真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì zhēn rú shì pú sà mó hē sà
“异离垢地乃至法云地真如是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xǐ dì zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“极喜地真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē
“离垢地乃至法云地真如中有菩萨摩诃
sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu jí xǐ dì zhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有极喜地真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì zhēn
“菩萨摩诃萨中有离垢地乃至法云地真
rú fǒu
如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí jí xǐ dì zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离极喜地真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún

hé jí wǔ yǎn zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即五眼真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí liù shéntōng zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“即六神通真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì wǔ yǎn zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异五眼真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì liù shéntōng zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异六神通真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

wǔ yǎn zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“五眼真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

liù shéntōng zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“六神通真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōng yǒu wǔ yǎn zhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有五眼真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu liù shéntōngzhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨 中有六神通真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí wǔyǎnzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离五眼真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí liù shéntōngzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离六神通真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

大般若波罗蜜多经卷第十五

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì shí liù
大般若波罗蜜多经卷第十六

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào jiè jiào shòu pǐn dì qī zhī liù
初分教诫教授品第七之六

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí fó shí lì zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即佛十力真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ zhēn
“即四无所畏、四无碍解、十八佛不共法真
rú shì pú sà mó hē sà fǒu
如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì fó shí lì zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异佛十力真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ zhēn
“异四无所畏、四无碍解、十八佛不共法真
rú shì pú sà mó hē sà fǒu
如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fó shí lì zhēn rú zhōng yǒu shì pú sà mó hē sà fǒu
“佛十力真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ zhēn rú
“四无所畏、四无碍解、十八佛不共法真如

zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu

中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu fó shí lì zhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有佛十力真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí

bā fó bú gòng fǎ zhēn rú fǒu
八佛不共法真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí fó shí lì zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离佛十力真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ zhēn

rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún

hé jí dà cí zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即大慈真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dà bēi dà xǐ dà shě zhēn rú shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì dà cí zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异大慈真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì dà bēi dà xǐ dà shězhēn rú shì pú sà mó hē sà
“异大悲、大喜、大舍真如是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

dà cí zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“大慈真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

dà bēi dà xǐ dà shězhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà
“大悲、大喜、大舍真如中有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu dà cí zhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有大慈真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu dà bēi dà xǐ dà shězhēn rú
“菩萨摩诃萨中有大悲、大喜、大舍真如

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí dà cí zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离大慈真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí dà bēi dà xǐ dà shězhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
“离大悲、大喜、大舍真如有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí sān shí èr dà shì xiàngzhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即三十二大士相真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bā shí suí hǎozhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“即八十随好真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì sān shí èr dà shì xiàngzhēn rú shì pú sà mó hē sà
“异三十二大士相真如是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì bā shí suí hǎozhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异八十随好真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

sān shí èr dà shì xiàngzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà
“三十二大士相真如中有菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

bā shí suí hǎozhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“八十随好真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu sān shí èr dà shì xiàngzhēn rú
“菩萨摩诃萨中有三十二大士相真如
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu bā shí suí hǎozhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有八十随好真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí sān shí èr dà shì xiàng zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
“离三十二大士相真如有菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí bā shí suí hǎo zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离八十随好真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí wú wàng shī fǎ zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即无忘失法真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí héng zhù shě xìng zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“即恒住舍性真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì wú wàng shī fǎ zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异无忘失法真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì héng zhù shě xìng zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异恒住舍性真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

wú wàng shī fǎ zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“无忘失法真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

héng zhù shě xìng zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“恒住舍性真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu wú wàng shī fǎ zhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨 中 有无 忘失法真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu héngzhù shěxìngzhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨 中 有恒住舍性真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí wú wàng shī fǎ zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离无忘失法真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí héngzhù shěxìngzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离恒住舍性真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yī qiè zhì zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即一切智真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhēn rú shì pú sà mó hē sà
“即道相智、一切相智真如是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì yī qiè zhì zhēn rú shì pú sà mó hē sà fǒu
“异一切智真如是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhēn rú shì pú sà mó hē sà
“异道相智、一切相智真如是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

yī qiè zhì zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fǒu
“一切智真如中有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē
“道相智、一切相智真如中有菩萨摩诃
sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu yī qiè zhì zhēn rú fǒu
“菩萨摩诃萨中有一切智真如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

pú sà mó hē sà zhōngyǒu dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhēn
“菩萨摩诃萨中有道相智、一切相智真
rú fǒu
如不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí yī qiè zhì zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fǒu
“离一切智真如有菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

lí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
“离道相智、一切相智真如有菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

ěr shí fó gào jù shòu shàn xiàn rǔ guān hé yì yán jí sè
尔时，佛告具寿善现：“汝观何义言：即色
zhēn rú fēi pú sà mó hē sà jí shòu xiǎng xíng shí zhēn rú fēi
真如非菩萨摩诃萨，即受、想、行、识真如非
pú sà mó hē sà yì sè zhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì shòu xiǎng
菩萨摩诃萨；异色真如非菩萨摩诃萨，异受、想、
xíng shí zhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi sè zhēn rú zhōngyǒu pú sà
行、识真如非菩萨摩诃萨；非色真如中有菩萨

mó hē sà fēi shòu xiǎng xíng shí zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē
摩诃萨，非受、想、行、识真如中有菩萨摩诃
sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu sè zhēn rú fēi pú sà mó hē sà
萨；非菩萨摩诃萨中有色真如，非菩萨摩诃萨
zhōngyǒushòu xiǎng xíng shí zhēn rú fēi lí sè zhēn rú yǒu pú
中有受、想、行、识真如；非离色真如有菩
sà mó hē sà fēi lí shòu xiǎng xíng shí zhēn rú yǒu pú sà mó
萨摩诃萨，非离受、想、行、识真如有菩萨摩
hē sà yé
诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bó yán shì zūn ruò sè ruò shòu xiǎng
具寿善现白言：“世尊！若色，若受、想、
xíng shí shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàngyǒu sè zhēn
行、识，尚毕竟不可得，性非有故，况有色真
rú jí shòu xiǎng xíng shí zhēn rú cǐ zhēn rú jì fēi yǒu rú
如及受、想、行、识真如？此真如既非有，如
hé kě yán jí sè zhēn rú shì pú sà mó hē sà jí shòu xiǎng
何可言：即色真如是菩萨摩诃萨，即受、想、
xíng shí zhēn rú shì pú sà mó hē sà yì sè zhēn rú shì pú sà mó hē
行、识真如是菩萨摩诃萨；异色真如是菩萨摩诃
sà yì shòu xiǎng xíng shí zhēn rú shì pú sà mó hē sà sè
萨，异受、想、行、识真如是菩萨摩诃萨；色
zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà shòu xiǎng xíng shí zhēn rú
真如中有菩萨摩诃萨，受、想、行、识真如
zhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu sè zhēn rú pú
中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有色真如，菩
sà mó hē sà zhōngyǒushòu xiǎng xíng shí zhēn rú lí sè zhēn
萨摩诃萨中有受、想、行、识真如；离色真
rú yǒu pú sà mó hē sà lí shòu xiǎng xíng shí zhēn rú yǒu pú
如有菩萨摩诃萨，离受、想、行、识真如有菩
sà mó hē sà
萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí yǎnchùzhēn rú
“复次，善现，汝观何义言：即眼处真如
fēi pú sà mó hē sà jí ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú fēi
非菩萨摩诃萨，即耳、鼻、舌、身、意处真如非
pú sà mó hē sà yì yǎnchùzhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì ěr
菩萨摩诃萨；异眼处真如非菩萨摩诃萨，异耳、

bí shé shēn yì chùzhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi yǎnchùzhēn
鼻、舌、身、意处真如非菩萨摩诃萨；非眼处真
rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi ěr bí shé shēn yì chù
如中有菩萨摩诃萨，非耳、鼻、舌、身、意处
zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒuyǎn
真如中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有眼
chùzhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bí shé shēn
处真如，非菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、身、
yì chùzhēn rú fēi lí yǎnchùzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fēi lí ěr
意处真如；非离眼处真如有菩萨摩诃萨，非离耳、
bí shé shēn yì chùzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà yé
鼻、舌、身、意处真如有菩萨摩诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bó yán shì zūn ruò yǎnchù ruò ěr bí
具寿善现白言：“世尊！若眼处，若耳、鼻、
shé shēn yì chù shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng
舌、身、意处，尚毕竟不可得，性非有故，况
yǒuyǎnchùzhēn rú jí ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú cǐ
有眼处真如及耳、鼻、舌、身、意处真如？此
zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí yǎnchùzhēn rú shì pú sà mó hē
真如既非有，如何可言：即眼处真如是菩萨摩诃
sà jí ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú shì pú sà mó hē sà
萨，即耳、鼻、舌、身、意处真如是菩萨摩诃萨；
yì yǎnchùzhēn rú shì pú sà mó hē sà yì ěr bí shé shēn
异眼处真如是菩萨摩诃萨，异耳、鼻、舌、身、
yì chùzhēn rú shì pú sà mó hē sà yǎnchùzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó
意处真如是菩萨摩诃萨；眼处真如中有菩萨摩
hē sà ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó
诃萨，耳、鼻、舌、身、意处真如中有菩萨摩
hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒuyǎnchùzhēn rú pú sà mó hē sà
诃萨；菩萨摩诃萨中有眼处真如，菩萨摩诃萨
zhōngyǒu ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú lí yǎnchùzhēn rú
中有耳、鼻、舌、身、意处真如；离眼处真如
yǒu pú sà mó hē sà lí ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú yǒu
有菩萨摩诃萨，离耳、鼻、舌、身、意处真如有
pú sà mó hē sà
菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí sè chùzhēn rú
“复次，善现，汝观何义言：即色处真如

fēi pú sà mó hē sà jí shēng xiāng wèi chù fǎ chùzhēn rú
非菩萨摩诃萨，即声、香、味、触、法处真如
fēi pú sà mó hē sà yì sè chùzhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì
非菩萨摩诃萨；异色处真如非菩萨摩诃萨，异
shēng xiāng wèi chù fǎ chùzhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi
声、香、味、触、法处真如非菩萨摩诃萨；非
sè chùzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi shēng xiāng wèi
色处真如中有菩萨摩诃萨，非声、香、味、
chù fǎ chùzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà
触、法处真如中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨
zhōngyǒu sè chùzhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒushēng xiāng
中有色处真如，非菩萨摩诃萨中有声、香、
wèi chù fǎ chùzhēn rú fēi lí sè chùzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
味、触、法处真如；非离色处真如有菩萨摩诃萨，
fēi lí shēng xiāng wèi chù fǎ chùzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
非离声、香、味、触、法处真如有菩萨摩诃萨
yé ”

jù shòushànxiàn bō yán shì zūn ruò sè chù ruòshēng xiāng
具寿善现白言：“世尊！若色处，若声、香、
wèi chù fǎ chù shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng
味、触、法处，尚毕竟不可得，性非有故，况
yǒu sè chùzhēn rú jí shēng xiāng wèi chù fǎ chùzhēn rú cǐ
有色处真如及声、香、味、触、法处真如？此
zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí sè chùzhēn rú shì pú sà mó hē
真如既非有，如何可言：即色处真如是菩萨摩诃
sà jí shēng xiāng wèi chù fǎ chùzhēn rú shì pú sà mó hē
萨，即声、香、味、触、法处真如是菩萨摩诃
sà yì sè chùzhēn rú shì pú sà mó hē sà yì shēng xiāng wèi
萨；异色处真如是菩萨摩诃萨，异声、香、味、
chù fǎ chùzhēn rú shì pú sà mó hē sà sè chùzhēn rú zhōngyǒu pú
触、法处真如是菩萨摩诃萨；色处真如中有菩
sà mó hē sà shēng xiāng wèi chù fǎ chùzhēn rú zhōngyǒu
萨摩诃萨，声、香、味、触、法处真如中有
pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu sè chùzhēn rú pú sà
菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有色处真如，菩萨
mó hē sà zhōngyǒushēng xiāng wèi chù fǎ chùzhēn rú lí
摩诃萨中有声、香、味、触、法处真如；离

sè chùzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà lí shēng xiāng wèi chù
色处真如有菩萨摩诃萨，离声、香、味、触、
fǎ chùzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
法处真如有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí yǎn jiè zhēn rú
“复次，善现，汝观何义言：即眼界真如

fēi pú sà mó hē sà jí ěr bí shé shēn yì jiè zhēn rú fēi
非菩萨摩诃萨，即耳、鼻、舌、身、眼界真如非

pú sà mó hē sà yì yǎn jiè zhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì ěr
菩萨摩诃萨；异眼界真如非菩萨摩诃萨，异耳、

bí shé shēn yì jiè zhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi yǎn jiè zhēn
鼻、舌、身、眼界真如非菩萨摩诃萨；非眼界真

rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi ěr bí shé shēn yì jiè
如中有菩萨摩诃萨，非耳、鼻、舌、身、眼界

zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒuyǎn
真如中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有眼

jiè zhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bí shé shēn
界真如，非菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、身、

yì jiè zhēn rú fēi lí yǎn jiè zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fēi lí ěr
眼界真如；非离眼界真如有菩萨摩诃萨，非离耳、

bí shé shēn yì jiè zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà yé
鼻、舌、身、眼界真如有菩萨摩诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bó yán shì zūn ruò yǎn jiè ruò ěr bí
具寿善现白言：“世尊！若眼界，若耳、鼻、

shé shēn yì jiè shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng
舌、身、眼界，尚毕竟不可得，性非有故，况

yǒuyǎn jiè zhēn rú jí ěr bí shé shēn yì jiè zhēn rú cǐ
有眼界真如及耳、鼻、舌、身、眼界真如？此

zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí yǎn jiè zhēn rú shì pú sà mó hē
真如既非有，如何可言：即眼界真如是菩萨摩诃

sà jí ěr bí shé shēn yì jiè zhēn rú shì pú sà mó hē sà
萨，即耳、鼻、舌、身、眼界真如是菩萨摩诃萨；

yì yǎn jiè zhēn rú shì pú sà mó hē sà yì ěr bí shé shēn
异眼界真如是菩萨摩诃萨，异耳、鼻、舌、身、

yì jiè zhēn rú shì pú sà mó hē sà yǎn jiè zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó
眼界真如是菩萨摩诃萨；眼界真如中有菩萨摩

hē sà ěr bí shé shēn yì jiè zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó
诃萨，耳、鼻、舌、身、眼界真如中有菩萨摩

hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒuyǎn jiè zhēn rú pú sà mó hē sà
诃萨；菩萨摩诃萨中有眼界真如，菩萨摩诃萨
zhōngyǒu ěr bí shé shēn yì jiè zhēn rú lí yǎn jiè zhēn rú
中有耳、鼻、舌、身、眼界真如；离眼界真如
yǒu pú sà mó hē sà lí ěr bí shé shēn yì jiè zhēn rú yǒu
有菩萨摩诃萨，离耳、鼻、舌、身、眼界真如有
pú sà mó hē sà
菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí sè jiè zhēn rú
“复次，善现，汝观何义言：即色界真如
fēi pú sà mó hē sà jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zhēn rú
非菩萨摩诃萨，即声、香、味、触、法界真如
fēi pú sà mó hē sà yì sè jiè zhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì
非菩萨摩诃萨；异色界真如非菩萨摩诃萨，异
shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi
声、香、味、触、法界真如非菩萨摩诃萨；非
sè jiè zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi shēng xiāng wèi
色界真如中有菩萨摩诃萨，非声、香、味、
chù fǎ jiè zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà
触、法界真如中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨
zhōngyǒu sè jiè zhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒushēng xiāng
中有色界真如，非菩萨摩诃萨中有声、香、
wèi chù fǎ jiè zhēn rú fēi lí sè jiè zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
味、触、法界真如；非离色界真如有菩萨摩诃萨，
fēi lí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
非离声、香、味、触、法界真如有菩萨摩诃萨
yé
耶？”

jù shòushànxiàn bó yán shì zūn ruò sè jiè ruòshēng xiāng
具寿善现白言：“世尊！若色界，若声、香、
wèi chù fǎ jiè shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng
味、触、法界，尚毕竟不可得，性非有故，况
yǒu sè jiè zhēn rú jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zhēn rú cǐ
有色界真如及声、香、味、触、法界真如？此
zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí sè jiè zhēn rú shì pú sà mó hē
真如既非有，如何可言：即色界真如是菩萨摩诃
sà jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zhēn rú shì pú sà mó hē
萨，即声、香、味、触、法界真如是菩萨摩诃

sà yì sè jiè zhēn rú shì pú sà mó hē sà yì shēng xiāng wèi
萨；异色界真如是菩萨摩诃萨，异声、香、味、
chù fǎ jiè zhēn rú shì pú sà mó hē sà sè jiè zhēn rú zhōngyǒu pú
触、法界真如是菩萨摩诃萨；色界真如中有菩
sà mó hē sà shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zhēn rú zhōngyǒu
萨摩诃萨，声、香、味、触、法界真如中有
pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu sè jiè zhēn rú pú sà
菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有色界真如，菩萨
mó hē sà zhōngyǒushēng xiāng wèi chù fǎ jiè zhēn rú lí
摩诃萨中有声、香、味、触、法界真如；离
sè jiè zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà lí shēng xiāng wèi chù
色界真如有菩萨摩诃萨，离声、香、味、触、
fǎ jiè zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
法界真如有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí yǎn shí jiè zhēn
“复次，善现，汝观何义言：即眼识界真
rú fēi pú sà mó hē sà jí ěr bí shé shēn yì shí jiè zhēn
如非菩萨摩诃萨，即耳、鼻、舌、身、意识界真
rú fēi pú sà mó hē sà yì yǎn shí jiè zhēn rú fēi pú sà mó hē sà
如非菩萨摩诃萨；异眼识界真如非菩萨摩诃萨，
yì ěr bí shé shēn yì shí jiè zhēn rú fēi pú sà mó hē sà
异耳、鼻、舌、身、意识界真如非菩萨摩诃萨；
fēi yǎn shí jiè zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi ěr bí shé
非眼识界真如中有菩萨摩诃萨，非耳、鼻、舌、
shēn yì shí jiè zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē
身、意识界真如中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃
sà zhōngyǒuyǎn shí jiè zhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bí
萨中有眼识界真如，非菩萨摩诃萨中有耳、鼻、
shé shēn yì shí jiè zhēn rú fēi lí yǎn shí jiè zhēn rú yǒu pú sà
舌、身、意识界真如；非离眼识界真如有菩萨
mó hē sà fēi lí ěr bí shé shēn yì shí jiè zhēn rú yǒu pú
摩诃萨，非离耳、鼻、舌、身、意识界真如有菩
sà mó hē sà yé
萨摩诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bō yán shì zūn ruò yǎn shí jiè ruò ěr
具寿善现白言：“世尊！若眼识界，若耳、
bí shé shēn yì shí jiè shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu
鼻、舌、身、意识界，尚毕竟不可得，性非有

gù kuàngyǒuyǎn shí jiè zhēn rú jí ěr bí shé shēn yì shí
故，况有眼识界真如及耳、鼻、舌、身、意识
jiè zhēn rú cǐ zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí yǎn shí jiè
界真如？此真如既非有，如何可言：即眼识界
zhēn rú shì pú sà mó hē sà jí ěr bí shé shēn yì shí jiè
真如是菩萨摩诃萨，即耳、鼻、舌、身、意识界
zhēn rú shì pú sà mó hē sà yì yǎn shí jiè zhēn rú shì pú sà mó hē
真如是菩萨摩诃萨；异眼识界真如是菩萨摩诃
sà yì ěr bí shé shēn yì shí jiè zhēn rú shì pú sà mó hē
萨，异耳、鼻、舌、身、意识界真如是菩萨摩诃
sà yǎn shí jiè zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà ěr bí shé
萨；眼识界真如中有菩萨摩诃萨，耳、鼻、舌、
shēn yì shí jiè zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà
身、意识界真如中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨
zhōngyǒuyǎn shí jiè zhēn rú pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bí shé
中有眼识界真如，菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、
shēn yì shí jiè zhēn rú lí yǎn shí jiè zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
身、意识界真如；离眼识界真如有菩萨摩诃萨，
lí ěr bí shé shēn yì shí jiè zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
离耳、鼻、舌、身、意识界真如有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí yǎnchùzhēn rú
“复次，善现，汝观何义言：即眼触真如
fēi pú sà mó hē sà jí ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú fēi
非菩萨摩诃萨，即耳、鼻、舌、身、意触真如非
pú sà mó hē sà yì yǎnchùzhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì ěr
菩萨摩诃萨；异眼触真如非菩萨摩诃萨，异耳、
bí shé shēn yì chùzhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi yǎnchùzhēn
鼻、舌、身、意触真如非菩萨摩诃萨；非眼触真
rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi ěr bí shé shēn yì chù
如中有菩萨摩诃萨，非耳、鼻、舌、身、意触
zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒuyǎn
真如中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有眼
chùzhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bí shé shēn
触真如，非菩萨摩诃萨中有耳、鼻、舌、身、
yì chùzhēn rú fēi lí yǎnchùzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fēi lí ěr
意触真如；非离眼触真如有菩萨摩诃萨，非离耳、
bí shé shēn yì chùzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà yé
鼻、舌、身、意触真如有菩萨摩诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bó yán shì zūn ruò yǎnchù ruò ěr bí
具寿善现白言：“世尊！若眼触，若耳、鼻、
shé shēn yì chù shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng
舌、身、意触，尚毕竟不可得，性非有故，况
yǒuyǎnchùzhēn rú jí ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú cǐ
有眼触真如及耳、鼻、舌、身、意触真如？此
zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí yǎnchùzhēn rú shì pú sà mó hē
真如既非有，如何可言：即眼触真如是菩萨摩诃
sà jí ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú shì pú sà mó hē sà
萨，即耳、鼻、舌、身、意触真如是菩萨摩诃萨；
yì yǎnchùzhēn rú shì pú sà mó hē sà yì ěr bí shé shēn
异眼触真如是菩萨摩诃萨，异耳、鼻、舌、身、
yì chùzhēn rú shì pú sà mó hē sà yǎnchùzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó
意触真如是菩萨摩诃萨；眼触真如中有菩萨摩
hē sà ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó
诃萨，耳、鼻、舌、身、意触真如中有菩萨摩
hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒuyǎnchùzhēn rú pú sà mó hē sà
诃萨；菩萨摩诃萨中有眼触真如，菩萨摩诃萨
zhōngyǒu ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú lí yǎnchùzhēn rú
中有耳、鼻、舌、身、意触真如；离眼触真如
yǒu pú sà mó hē sà lí ěr bí shé shēn yì chùzhēn rú yǒu
有菩萨摩诃萨，离耳、鼻、舌、身、意触真如有
pú sà mó hē sà
菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí yǎnchùwéiyuán
“复次，善现，汝观何义言：即眼触为缘
suǒshēngzhūshòuzhēn rú fēi pú sà mó hē sà jí ěr bí shé
所生诸受真如非菩萨摩诃萨，即耳、鼻、舌、
shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì
身、意触为缘所生诸受真如非菩萨摩诃萨；异
yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì ěr
眼触为缘所生诸受真如非菩萨摩诃萨，异耳、
bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú fēi pú sà mó
鼻、舌、身、意触为缘所生诸受真如非菩萨摩
hē sà fēi yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó
诃萨；非眼触为缘所生诸受真如中有菩萨摩
hē sà fēi ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
诃萨，非耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒuyǎn
真如中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr
触为缘所生诸受真如，非菩萨摩诃萨中有耳、
bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú fēi lí yǎn
鼻、舌、身、意触为缘所生诸受真如；非离眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fēi lí ěr
触为缘所生诸受真如有菩萨摩诃萨，非离耳、
bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú yǒu pú sà mó
鼻、舌、身、意触为缘所生诸受真如有菩萨摩
hē sà yé
诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bó yán shì zūn ruò yǎnchùwéiyuánsuǒshēng
具寿善现白言：“世尊！若眼触为缘所生
zhūshòu ruò ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
诸受，若耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受，
shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàngyǒuyǎnchùwéiyuánsuǒ
尚毕竟不可得，性非有故，况有眼触为缘所
shēngzhūshòuzhēn rú jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒ
生诸受真如，及耳、鼻、舌、身、意触为缘所
shēngzhūshòuzhēn rú cǐ zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí yǎn
生诸受真如？此真如既非有，如何可言：即眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú shì pú sà mó hē sà jí ěr bí
触为缘所生诸受真如是菩萨摩诃萨，即耳、鼻、
shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú shì pú sà mó hē sà
舌、身、意触为缘所生诸受真如是菩萨摩诃萨；
yì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú shì pú sà mó hē sà yì
异眼触为缘所生诸受真如是菩萨摩诃萨，异
ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú shì pú
耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受真如是菩
sà mó hē sà yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú zhōngyǒu pú sà
萨摩诃萨；眼触为缘所生诸受真如中有菩萨
mó hē sà ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
摩诃萨，耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受
zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒuyǎnchù
真如中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有眼触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú pú sà mó hē sà zhōngyǒu ěr bí
为缘所生诸受真如，菩萨摩诃萨中有耳、鼻、

shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú lí yǎnchùwéiyuán
舌、身、意触为缘所生诸受真如；离眼触为缘
suǒshēngzhūshòuzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà lí ěr bí shé
所生诸受真如有菩萨摩诃萨，离耳、鼻、舌、
shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
身、意触为缘所生诸受真如有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí dì jiè zhēn rú
“复次，善现，汝观何义言：即地界真如

fēi pú sà mó hē sà jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zhēn rú
非菩萨摩诃萨，即水、火、风、空、识界真如
fēi pú sà mó hē sà yì dì jiè zhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì shuǐ
非菩萨摩诃萨；异地界真如非菩萨摩诃萨，异水、
huǒ fēng kōng shí jiè zhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi dì jiè
火、风、空、识界真如非菩萨摩诃萨；非地界
zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi shuǐ huǒ fēng kōng shí
真如中有菩萨摩诃萨，非水、火、风、空、识
jiè zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu
界真如中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有
dì jiè zhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒushuǐ huǒ fēng kōng
地界真如，非菩萨摩诃萨中有水、火、风、空、
shí jiè zhēn rú fēi lí dì jiè zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fēi lí shuǐ
识界真如；非离地界真如有菩萨摩诃萨，非离水、
huǒ fēng kōng shí jiè zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà yé
火、风、空、识界真如有菩萨摩诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bō yán shì zūn ruò dì jiè ruò shuǐ huǒ
具寿善现白言：“世尊！若地界，若水、火、

fēng kōng shí jiè shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng
风、空、识界，尚毕竟不可得，性非有故，况
yǒu dì jiè zhēn rú jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zhēn rú cǐ
有地界真如及水、火、风、空、识界真如？此
zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí dì jiè zhēn rú shì pú sà mó hē
真如既非有，如何可言：即地界真如是菩萨摩诃
sà jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zhēn rú shì pú sà mó hē
萨，即水、火、风、空、识界真如是菩萨摩诃
sà yì dì jiè zhēn rú shì pú sà mó hē sà yì shuǐ huǒ fēng
萨；异地界真如是菩萨摩诃萨，异水、火、风、
kōng shí jiè zhēn rú shì pú sà mó hē sà dì jiè zhēn rú zhōngyǒu pú
空、识界真如是菩萨摩诃萨；地界真如中有菩

sà mó hē sà shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zhēn rú zhōngyǒu pú
萨摩诃萨，水、火、风、空、识界真如中有菩
sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu dì jiè zhēn rú pú sà mó
萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有地界真如，菩萨摩
hē sà zhōngyǒushuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zhēn rú lí dì jiè
诃萨中有水、火、风、空、识界真如；离地界
zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà lí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
真如有菩萨摩诃萨，离水、火、风、空、识界
zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
真如有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí yīn yuánzhēn rú
“复次，善现，汝观何义言：即因缘真如
fēi pú sà mó hē sà jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàng
非菩萨摩诃萨，即等无间缘、所缘缘、增上
yuánzhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì yīn yuánzhēn rú fēi pú sà mó
缘真如非菩萨摩诃萨；异因缘真如非菩萨摩
hē sà yì děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuánzhēn rú
诃萨，异等无间缘、所缘缘、增上缘真如
fēi pú sà mó hē sà fēi yīn yuánzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà
非菩萨摩诃萨；非因缘真如中有菩萨摩诃萨，
fēi děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuánzhēn rú zhōngyǒu pú
非等无间缘、所缘缘、增上缘真如中有菩
sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu yīn yuánzhēn rú fēi pú
萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有因缘真如，非菩
sà mó hē sà zhōngyǒuděng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán
萨摩诃萨中有等无间缘、所缘缘、增上缘
zhēn rú fēi lí yīn yuánzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fēi lí děng wú
真如；非离因缘真如有菩萨摩诃萨，非离等无
jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuánzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
间缘、所缘缘、增上缘真如有菩萨摩诃萨
yé
耶？”

jù shòushànxiàn bó yán shì zūn ruò yīn yuán ruò děng wú
具寿善现白言：“世尊！若因缘，若等无
jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán shàng bì jìng bù kě dé
间缘、所缘缘、增上缘，尚毕竟不可得，
xìng fēi yǒu gù kuàngyǒu yīn yuánzhēn rú jí děng wú jiànyuán suǒyuán
性非有故，况有因缘真如及等无间缘、所缘

yuán zēngshàngyuánzhēn rú cǐ zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán
缘、增上缘真如？此真如既非有，如何可言：
jí yīn yuánzhēn rú shì pú sà mó hē sà jí děng wú jiànyuán suǒyuán
即因缘真如是菩萨摩诃萨，即等无间缘、所缘
yuán zēngshàngyuánzhēn rú shì pú sà mó hē sà yì yīn yuánzhēn rú
缘、增上缘真如是菩萨摩诃萨；异因缘真如
shì pú sà mó hē sà yì děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàng
是菩萨摩诃萨，异等无间缘、所缘缘、增上
yuánzhēn rú shì pú sà mó hē sà yīn yuánzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó
缘真如是菩萨摩诃萨；因缘真如中有菩萨摩
hē sà děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuánzhēn rú zhōng
诃萨，等无间缘、所缘缘、增上缘真如中
yǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu yīn yuánzhēn rú pú
有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有因缘真如，菩
sà mó hē sà zhōngyǒuděng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán
萨摩诃萨中有等无间缘、所缘缘、增上缘
zhēn rú lí yīn yuánzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà lí děng wú jiànyuán
真如；离因缘真如有菩萨摩诃萨，离等无间缘、
suǒyuányuán zēngshàngyuánzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
所缘缘、增上缘真如有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí yuánsuǒshēng fǎ
“复次，善现，汝观何义言：即缘所生法

zhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì yuánsuǒshēng fǎ zhēn rú fēi pú sà
真如非菩萨摩诃萨，异缘所生法真如非菩萨
mó hē sà fēi yuánsuǒshēng fǎ zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà
摩诃萨，非缘所生法真如中有菩萨摩诃萨，
fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒuyuánsuǒshēng fǎ zhēn rú fēi lí yuánsuǒ
非菩萨摩诃萨中有缘所生法真如，非离缘所
shēng fǎ zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà yé
生法真如有菩萨摩诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bó yán shì zūn ruòyuán suǒshēng fǎ shàng
具寿善现白言：“世尊！若缘⁵所生法，尚

bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàngyǒuyuánsuǒshēng fǎ zhēn rú
毕竟不可得，性非有故，况有缘所生法真如？

cǐ zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí yuánsuǒshēng fǎ zhēn rú shì
此真如既非有，如何可言：即缘所生法真如是

⁵ 大正藏：緣；永乐北藏及龙藏：若緣

pú sà mó hē sà yì yuánsuǒshēng fǎ zhēn rú shì pú sà mó hē sà
菩萨摩诃萨，异缘所生法真如是菩萨摩诃萨，
fēi yuán⁶ suǒshēng fǎ zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē
非缘⁶所生法真如中有菩萨摩诃萨，菩萨摩诃
sà zhōngyǒuyuánsuǒshēng fǎ zhēn rú lí yuánsuǒshēng fǎ zhēn rú yǒu
萨中有缘所生法真如，离缘所生法真如有
pú sà mó hē sà
菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí wú míngzhēn rú
“复次，善现，汝观何义言：即无明真如
fēi pú sà mó hē sà jí xíng shí míng sè liù chù chù shòu
非菩萨摩诃萨，即行、识、名色、六处、触、受、
ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ zhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì
爱、取、有、生、老死真如非菩萨摩诃萨；异
wú míngzhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì xíng nǎi zhì lǎo sǐ zhēn rú fēi
无明真如非菩萨摩诃萨，异行乃至老死真如非
pú sà mó hē sà fēi wú míngzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi
菩萨摩诃萨；非无明真如中有菩萨摩诃萨，非
xíng nǎi zhì lǎo sǐ zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē
行乃至老死真如中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃
sà zhōngyǒu wú míngzhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu xíng nǎi zhì
萨中有无明真如，非菩萨摩诃萨中有行乃至
lǎo sǐ zhēn rú fēi lí wú míngzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fēi lí
老死真如；非离无明真如有菩萨摩诃萨，非离
xíng nǎi zhì lǎo sǐ zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà yé
行乃至老死真如有菩萨摩诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bái yán shì zūn ruò wú míng ruò xíng nǎi zhì
具寿善现白言：“世尊！若无明，若行乃至
lǎo sǐ shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàngyǒu wú míngzhēn
老死，尚毕竟不可得，性非有故，况有无明真
rú jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ zhēn rú cǐ zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě
如及行乃至老死真如？此真如既非有，如何可
yán jí wú míngzhēn rú shì pú sà mó hē sà jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ
言：即无明真如是菩萨摩诃萨，即行乃至老死
zhēn rú shì pú sà mó hē sà yì wú míngzhēn rú shì pú sà mó hē sà
真如是菩萨摩诃萨；异无明真如是菩萨摩诃萨，

⁶ 大正藏：緣；永乐北藏及龙藏：非緣

yì xíng nǎi zhì lǎo sǐ zhēn rú shì pú sà mó hē sà wú míngzhēn rú
异行乃至老死真如是菩萨摩诃萨；无明真如
zhōngyǒu pú sà mó hē sà xíng nǎi zhì lǎo sǐ zhēn rú zhōngyǒu pú sà
中有菩萨摩诃萨，行乃至老死真如中有菩萨
mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu wú míngzhēn rú pú sà mó hē
摩诃萨；菩萨摩诃萨中有无明真如，菩萨摩诃
sà zhōngyǒu xíng nǎi zhì lǎo sǐ zhēn rú lí wú míngzhēn rú yǒu pú sà
萨中有行乃至老死真如；离无明真如有菩萨
mó hē sà lí xíng nǎi zhì lǎo sǐ zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
摩诃萨，离行乃至老死真如有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí bù shī bō luó
“复次，善现，汝观何义言：即布施波罗

mì duōzhēn rú fēi pú sà mó hē sà jí jìng jiè ān rěn jīng jìn
蜜多真如非菩萨摩诃萨，即净戒、安忍、精进、
jìng lù bō rě bō luó mì duōzhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì bù shī
静虑、般若波罗蜜多真如非菩萨摩诃萨；异布施
bō luó mì duōzhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì jìng jiè ān rěn jīng
波罗蜜多真如非菩萨摩诃萨，异净戒、安忍、精
jìn jìng lù bō rě bō luó mì duōzhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi
进、静虑、般若波罗蜜多真如非菩萨摩诃萨；非
bù shī bō luó mì duōzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi jìng jiè
布施波罗蜜多真如中有菩萨摩诃萨，非净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duōzhēn rú zhōngyǒu pú
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多真如中有菩
sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu bù shī bō luó mì duōzhēn
萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有布施波罗蜜多真
rú fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
如，非菩萨摩诃萨中有净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duōzhēn rú fēi lí bù shī bō luó mì duōzhēn rú yǒu
般若波罗蜜多真如；非离布施波罗蜜多真如有
pú sà mó hē sà fēi lí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō
菩萨摩诃萨，非离净戒、安忍、精进、静虑、般
rě bō luó mì duōzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà yé
若波罗蜜多真如有菩萨摩诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bó yán shì zūn ruò bù shī bō luó mì duō
具寿善现白言：“世尊！若布施波罗蜜多，

ruò jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō shàng
若净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多，尚

bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàngyǒu bù shī bō luó mì duōzhēn
毕竟不可得，性非有故，况有布施波罗蜜多真
rú jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duōzhēn
如及净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多真
rú cǐ zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí bù shī bō luó mì duō
如？此真如既非有，如何可言：即布施波罗蜜多
zhēn rú shì pú sà mó hē sà jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
真如是菩萨摩诃萨，即净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duōzhēn rú shì pú sà mó hē sà yì bù shī bō luó
般若波罗蜜多真如是菩萨摩诃萨；异布施波罗
mì duōzhēn rú shì pú sà mó hē sà yì jìng jiè ān rěn jīng jìn
蜜多真如是菩萨摩诃萨，异净戒、安忍、精进、
jìng lù bō rě bō luó mì duōzhēn rú shì pú sà mó hē sà bù shī bō
静虑、般若波罗蜜多真如是菩萨摩诃萨；布施波
luó mì duōzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà jìng jiè ān rěn jīng
罗蜜多真如中有菩萨摩诃萨，净戒、安忍、精
jìn jìng lù bō rě bō luó mì duōzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà
进、静虑、般若波罗蜜多真如中有菩萨摩诃萨；
pú sà mó hē sà zhōngyǒu bù shī bō luó mì duōzhēn rú pú sà mó hē
菩萨摩诃萨中有布施波罗蜜多真如，菩萨摩诃
sà zhōngyǒu jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō
萨中有净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多
zhēn rú lí bù shī bō luó mì duōzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà lí jìng
真如；离布施波罗蜜多真如有菩萨摩诃萨，离净
jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duōzhēn rú yǒu pú
戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多真如有菩
sà mó hē sà
萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí nèikōngzhēn rú
“复次，善现，汝观何义言：即内空真如
fēi pú sà mó hē sà jí wàikōng nèiwàikōng kōngkōng dàkōng
非菩萨摩诃萨，即外空、内外空、空空、大空、
shèng yì kōng yǒuwéikōng wúwéikōng bì jìngkōng wú jì kōng
胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、
sàn kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
散空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性

zì xìngkōngzhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì nèikōngzhēn rú fēi pú sà
自性空真如非菩萨摩诃萨；异内空真如非菩萨
mó hē sà yì wàikōngnǎi zhì wú xìng zì xìngkōngzhēn rú fēi pú sà mó
摩诃萨，异外空乃至无性自性空真如非菩萨摩
hē sà fēi nèikōngzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi wàikōngnǎi
诃萨；非内空真如中有菩萨摩诃萨，非外空乃
zhì wú xìng zì xìngkōngzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó
至无性自性空真如中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩
hē sà zhōngyǒu nèikōngzhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒuwàikōng
诃萨中有内空真如，非菩萨摩诃萨中有外空
nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngzhēn rú fēi lí nèikōngzhēn rú yǒu pú sà mó
乃至无性自性空真如；非离内空真如有菩萨摩
hē sà fēi lí wàikōngnǎi zhì wú xìng zì xìngkōngzhēn rú yǒu pú sà mó
诃萨，非离外空乃至无性自性空真如有菩萨摩
hē sà yé
诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bó yán shì zūn ruò nèikōng ruò wàikōngnǎi
具寿善现白言：“世尊！若内空，若外空乃
zhì wú xìng zì xìngkōng shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng
至无性自性空，尚毕竟不可得，性非有故，况
yǒu nèikōngzhēn rú jí wàikōngnǎi zhì wú xìng zì xìngkōngzhēn rú cǐ
有内空真如及外空乃至无性自性空真如？此
zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí nèikōngzhēn rú shì pú sà mó
真如既非有，如何可言：即内空真如是菩萨摩
hē sà jí wàikōngnǎi zhì wú xìng zì xìngkōngzhēn rú shì pú sà mó hē
诃萨，即外空乃至无性自性空真如是菩萨摩诃
sà yì nèikōngzhēn rú shì pú sà mó hē sà yì wàikōngnǎi zhì wú
萨；异内空真如是菩萨摩诃萨，异外空乃至无
xìng zì xìngkōngzhēn rú shì pú sà mó hē sà nèikōngzhēn rú zhōngyǒu
性自性空真如是菩萨摩诃萨；内空真如中有
pú sà mó hē sà wàikōngnǎi zhì wú xìng zì xìngkōngzhēn rú zhōngyǒu
菩萨摩诃萨，外空乃至无性自性空真如中有
pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu nèikōngzhēn rú pú sà
菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有内空真如，菩萨
mó hē sà zhōngyǒuwàikōngnǎi zhì wú xìng zì xìngkōngzhēn rú lí nèi
摩诃萨中有外空乃至无性自性空真如；离内
kōngzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà lí wàikōngnǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
空真如有菩萨摩诃萨，离外空乃至无性自性空

zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
真如有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí sì niànzhùzhēn
“复次，善现，汝观何义言：即四念住真

rú fēi pú sà mó hē sà jí sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn
如非菩萨摩诃萨，即四正断、四神足、五根、

wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī zhēn rú fēi pú sà mó hē sà
五力、七等觉支、八圣道支真如非菩萨摩诃萨；

yì sì niànzhùzhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì sì zhèngduàn nǎi zhì
异四念住真如非菩萨摩诃萨，异四正断乃至

bā shèngdào zhī zhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi sì niànzhùzhēn rú
八圣道支真如非菩萨摩诃萨；非四念住真如

zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī
中有菩萨摩诃萨，非四正断乃至八圣道支

zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu sì
真如中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有四

niànzhùzhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu sì zhèngduàn nǎi zhì bā
念住真如，非菩萨摩诃萨中有四正断乃至八

shèngdào zhī zhēn rú fēi lí sì niànzhùzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
圣道支真如；非离四念住真如有菩萨摩诃萨，

fēi lí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zhēn rú yǒu pú sà mó hē
非离四正断乃至八圣道支真如有菩萨摩诃

sà yé
萨耶？”

jù shòushànxiàn bó yán shì zūn ruò sì niànzhù ruò sì zhèng
具寿善现白言：“世尊！若四念住，若四正

duàn nǎi zhì bā shèngdào zhī shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù
断乃至八圣道支，尚毕竟不可得，性非有故，

kuàngyǒu sì niànzhùzhēn rú jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī
况有四念住真如及四正断乃至八圣道支

zhēn rú cǐ zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí sì niànzhùzhēn
真如？此真如既非有，如何可言：即四念住真

rú shì pú sà mó hē sà jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zhēn
如是菩萨摩诃萨，即四正断乃至八圣道支真

rú shì pú sà mó hē sà yì sì niànzhùzhēn rú shì pú sà mó hē sà
如是菩萨摩诃萨；异四念住真如是菩萨摩诃萨，

yì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zhēn rú shì pú sà mó hē sà
异四正断乃至八圣道支真如是菩萨摩诃萨；

sì niànzhùzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà sì zhèngduàn nǎi zhì bā
四念住真如中有菩萨摩诃萨，四正断乃至八
shèngdào zhī zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōng
圣道支真如中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中
yǒu sì niànzhùzhēn rú pú sà mó hē sà zhōngyǒu sì zhèngduàn nǎi zhì
有四念住真如，菩萨摩诃萨中有四正断乃至
bā shèngdào zhī zhēn rú lí sì niànzhùzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
八圣道支真如；离四念住真如有菩萨摩诃萨，
lí sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī zhēn rú yǒu pú sà mó hē
离四正断乃至八圣道支真如有菩萨摩诃
sà ”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí kǔ shèng dì zhēn
“复次，善现，汝观何义言：即苦圣谛真
rú fēi pú sà mó hē sà jí jí miè dào shèng dì zhēn rú fēi pú
如非菩萨摩诃萨，即集、灭、道圣谛真如非菩
sà mó hē sà yì kǔ shèng dì zhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì jí
萨摩诃萨；异苦圣谛真如非菩萨摩诃萨，异集、
miè dào shèng dì zhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi kǔ shèng dì zhēn
灭、道圣谛真如非菩萨摩诃萨；非苦圣谛真
rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi jí miè dào shèng dì zhēn rú zhōng
如中有菩萨摩诃萨，非集、灭、道圣谛真如中
yǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu kǔ shèng dì zhēn
有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有苦圣谛真
rú fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu jí miè dào shèng dì zhēn rú
如，非菩萨摩诃萨中有集、灭、道圣谛真如；
fēi lí kǔ shèng dì zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fēi lí jí miè
非离苦圣谛真如有菩萨摩诃萨，非离集、灭、
dào shèng dì zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà yé
道圣谛真如有菩萨摩诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bō yán shì zūn ruò kǔ shèng dì ruò jí
具寿善现白言：“世尊！若苦圣谛，若集、
miè dào shèng dì shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng
灭、道圣谛，尚毕竟不可得，性非有故，况
yǒu kǔ shèng dì zhēn rú jí jí miè dào shèng dì zhēn rú cǐ zhēn
有苦圣谛真如及集、灭、道圣谛真如？此真
rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí kǔ shèng dì zhēn rú shì pú sà mó
如既非有，如何可言：即苦圣谛真如是菩萨摩

hē sà jí jí miè dào shèng dì zhēn rú shì pú sà mó hē sà
诃萨，即集、灭、道圣谛真如是菩萨摩诃萨；
yì kǔ shèng dì zhēn rú shì pú sà mó hē sà yì jí miè dào shèng
异苦圣谛真如是菩萨摩诃萨，异集、灭、道圣
dì zhēn rú shì pú sà mó hē sà kǔ shèng dì zhēn rú zhōng yǒu pú sà
谛真如是菩萨摩诃萨；苦圣谛真如中有菩萨
mó hē sà jí miè dào shèng dì zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà
摩诃萨，集、灭、道圣谛真如中有菩萨摩诃萨；
pú sà mó hē sà zhōng yǒu kǔ shèng dì zhēn rú pú sà mó hē sà zhōng
菩萨摩诃萨中有苦圣谛真如，菩萨摩诃萨中
yǒu jí miè dào shèng dì zhēn rú lí kǔ shèng dì zhēn rú yǒu pú
有集、灭、道圣谛真如；离苦圣谛真如有菩
sà mó hē sà lí jí miè dào shèng dì zhēn rú yǒu pú sà mó hē
萨摩诃萨，离集、灭、道圣谛真如有菩萨摩诃
sà
萨？”

fù cì shàn xiàn rǔ guān hé yì yán jí sì jìng lǜ zhēn
“复次，善现，汝观何义言：即四静虑真
rú fēi pú sà mó hē sà jí sì wú liàng sì wú sè dìng zhēn rú fēi pú
如非菩萨摩诃萨，即四无量、四无色定真如非菩
sà mó hē sà yì sì jìng lǜ zhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì sì wú
萨摩诃萨；异四静虑真如非菩萨摩诃萨，异四无
liàng sì wú sè dìng zhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi sì jìng lǜ zhēn
量、四无色定真如非菩萨摩诃萨；非四静虑真
rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi sì wú liàng sì wú sè dìng zhēn rú
如中有菩萨摩诃萨，非四无量、四无色定真如
zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu sì jìng lǜ
中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有四静虑
zhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu sì wú liàng sì wú sè dìng zhēn
真如，非菩萨摩诃萨中有四无量、四无色定真
rú fēi lí sì jìng lǜ zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fēi lí sì wú liàng
如；非离四静虑真如有菩萨摩诃萨，非离四无量、
sì wú sè dìng zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà yé
四无色定真如有菩萨摩诃萨耶？”

jù shòu shàn xiàn bó yán shì zūn ruò sì jìng lǜ ruò sì wú
具寿善现白言：“世尊！若四静虑，若四无
liàng sì wú sè dìng shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng
量、四无色定，尚毕竟不可得，性非有故，况

yǒu sì jìng lǜ zhēn rú jí sì wú liàng sì wú sè dìngzhēn rú cǐ zhēn
有四静虑真如及四无量、四无色定真如？此真
rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí sì jìng lǜ zhēn rú shì pú sà mó hē
如既非有，如何可言：即四静虑真如是菩萨摩诃
sà jí sì wú liàng sì wú sè dìngzhēn rú shì pú sà mó hē sà yì
萨，即四无量、四无色定真如是菩萨摩诃萨；异
sì jìng lǜ zhēn rú shì pú sà mó hē sà yì sì wú liàng sì wú sè dìng
四静虑真如是菩萨摩诃萨，异四无量、四无色定
zhēn rú shì pú sà mó hē sà sì jìng lǜ zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē
真如是菩萨摩诃萨；四静虑真如中有菩萨摩诃
sà sì wú liàng sì wú sè dìngzhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà
萨，四无量、四无色定真如中有菩萨摩诃萨；
pú sà mó hē sà zhōng yǒu sì jìng lǜ zhēn rú pú sà mó hē sà zhōng
菩萨摩诃萨中有四静虑真如，菩萨摩诃萨中
yǒu sì wú liàng sì wú sè dìngzhēn rú lí sì jìng lǜ zhēn rú yǒu pú
有四无量、四无色定真如；离四静虑真如有菩
sà mó hē sà lí sì wú liàng sì wú sè dìngzhēn rú yǒu pú sà mó hē
萨摩诃萨，离四无量、四无色定真如有菩萨摩诃
sà ? ”

fù cì shàn xiàn nǚ guān hé yì yán jí bā jiě tuō zhēn
“复次，善现，汝观何义言：即八解脱真
rú fēi pú sà mó hē sà jí bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn
如非菩萨摩诃萨，即八胜处、九次第定、十遍
chù zhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì bā jiě tuō zhēn rú fēi pú sà mó
处真如非菩萨摩诃萨；异八解脱真如非菩萨摩
hē sà yì bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zhēn rú fēi pú
诃萨，异八胜处、九次第定、十遍处真如非菩
sà mó hē sà fēi bā jiě tuō zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi
萨摩诃萨；非八解脱真如中有菩萨摩诃萨，非
bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó
八胜处、九次第定、十遍处真如中有菩萨摩
hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu bā jiě tuō zhēn rú fēi pú sà
诃萨；非菩萨摩诃萨中有八解脱真如，非菩萨
mó hē sà zhōng yǒu bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zhēn rú
摩诃萨中有八胜处、九次第定、十遍处真如；
fēi lí bā jiě tuō zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fēi lí bā shèng chù
非离八解脱真如有菩萨摩诃萨，非离八胜处、

jiǔ cì dì dìng shí biànchùzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà yé
九次第定、十遍处真如有菩萨摩诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bó yán shì zūn ruò bā jiě tuō ruò bā shèng
具寿善现白言：“世尊！若八解脱，若八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi
处、九次第定、十遍处，尚毕竟不可得，性非

yǒu gù kuàng yǒu bā jiě tuōzhēn rú jí bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
有故，况有八解脱真如及八胜处、九次第定、

shí biànchùzhēn rú cǐ zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí bā
十遍处真如？此真如既非有，如何可言：即八

jiě tuōzhēn rú shì pú sà mó hē sà jí bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
解脱真如是菩萨摩诃萨，即八胜处、九次第定、

shí biànchùzhēn rú shì pú sà mó hē sà yì bā jiě tuōzhēn rú shì pú
十遍处真如是菩萨摩诃萨；异八解脱真如是菩

sà mó hē sà yì bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùzhēn rú
萨摩诃萨，异八胜处、九次第定、十遍处真如

shì pú sà mó hē sà bā jiě tuōzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà
是菩萨摩诃萨；八解脱真如中有菩萨摩诃萨，

bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó
八胜处、九次第定、十遍处真如中有菩萨摩

hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu bā jiě tuōzhēn rú pú sà mó hē
诃萨；菩萨摩诃萨中有八解脱真如，菩萨摩诃

sà zhōngyǒu bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùzhēn rú lí
萨中有八胜处、九次第定、十遍处真如；离

bā jiě tuōzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà lí bā shèngchù jiǔ cì dì
八解脱真如有菩萨摩诃萨，离八胜处、九次第

dìng shí biànchùzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
定、十遍处真如有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí kōng jiě tuōmén
“复次，善现，汝观何义言：即空解脱门

zhēn rú fēi pú sà mó hē sà jí wú xiàng wú yuàn jiě tuōménzhēn rú
真如非菩萨摩诃萨，即无相、无愿解脱门真如

fēi pú sà mó hē sà yì kōng jiě tuōménzhēn rú fēi pú sà mó hē sà
非菩萨摩诃萨；异空解脱门真如非菩萨摩诃萨，

yì wú xiàng wú yuàn jiě tuōménzhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi kōng
异无相、无愿解脱门真如非菩萨摩诃萨；非空

jiě tuōménzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi wú xiàng wú yuàn
解脱门真如中有菩萨摩诃萨，非无相、无愿

jiě tuō mén zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà
解脱门真如中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨
zhōng yǒu kōng jiě tuō mén zhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu wú
中有空解脱门真如，非菩萨摩诃萨中有无
xiàng wú yuàn jiě tuō mén zhēn rú fēi lí kōng jiě tuō mén zhēn rú yǒu
相、无愿解脱门真如；非离空解脱门真如有
pú sà mó hē sà fēi lí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zhēn rú yǒu pú
菩萨摩诃萨，非离无相、无愿解脱门真如有菩
sà mó hē sà yé
萨摩诃萨耶？”

jù shòu shàn xiàn bō yán shì zūn ruò kōng jiě tuō mén ruò wú
具寿善现白言：“世尊！若空解脱门，若无
xiàng wú yuàn jiě tuō mén shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù
相、无愿解脱门，尚毕竟不可得，性非有故，
kuàng yǒu kōng jiě tuō mén zhēn rú jí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zhēn
况有空解脱门真如及无相、无愿解脱门真
rú cǐ zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí kōng jiě tuō mén zhēn
如？此真如既非有，如何可言：即空解脱门真
rú shì pú sà mó hē sà jí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zhēn rú shì
如是菩萨摩诃萨，即无相、无愿解脱门真如是
pú sà mó hē sà yì kōng jiě tuō mén zhēn rú shì pú sà mó hē sà
菩萨摩诃萨；异空解脱门真如是菩萨摩诃萨，
yì wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zhēn rú shì pú sà mó hē sà kōng jiě
异无相、无愿解脱门真如是菩萨摩诃萨；空解
tuō mén zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà wú xiàng wú yuàn jiě tuō
脱门真如中有菩萨摩诃萨，无相、无愿解脱
mén zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōng yǒu kōng
门真如中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有空
jiě tuō mén zhēn rú pú sà mó hē sà zhōng yǒu wú xiàng wú yuàn jiě
解脱门真如，菩萨摩诃萨中有无相、无愿解
tuō mén zhēn rú lí kōng jiě tuō mén zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà lí
脱门真如；离空解脱门真如有菩萨摩诃萨，离
wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
无相、无愿解脱门真如有菩萨摩诃萨？”

fù cì shàn xiàn rǔ guān hé yì yán jí tuó luó ní mén
“复次，善现，汝观何义言：即陀罗尼门
zhēn rú fēi pú sà mó hē sà jí sān mó dì mén zhēn rú fēi pú sà mó
真如非菩萨摩诃萨，即三摩地门真如非菩萨摩

hē sà yì tuó luó ní ménzhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì sān mó dì
诃萨；异陀罗尼门真如非菩萨摩诃萨，异三摩地
ménzhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi tuó luó ní ménzhēn rú zhōngyǒu
门真如非菩萨摩诃萨；非陀罗尼门真如中有
pú sà mó hē sà fēi sān mó dì ménzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà
菩萨摩诃萨，非三摩地门真如中有菩萨摩诃萨；
fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu tuó luó ní ménzhēn rú fēi pú sà mó hē
非菩萨摩诃萨中有陀罗尼门真如，非菩萨摩诃
sà zhōngyǒu sān mó dì ménzhēn rú fēi lí tuó luó ní ménzhēn rú yǒu
萨中有三摩地门真如；非离陀罗尼门真如有
pú sà mó hē sà fēi lí sān mó dì ménzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
菩萨摩诃萨，非离三摩地门真如有菩萨摩诃萨
yé
耶？”

jù shòushànxiàn bō yán shì zūn ruò tuó luó ní mén ruò sān
具寿善现白言：“世尊！若陀罗尼门，若三
mó dì mén shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàngyǒu tuó luó
摩地门，尚毕竟不可得，性非有故，况有陀罗
ní ménzhēn rú jí sān mó dì ménzhēn rú cǐ zhēn rú jì fēi yǒu
尼门真如及三摩地门真如？此真如既非有，
rú hé kě yán jí tuó luó ní ménzhēn rú shì pú sà mó hē sà jí sān
如何可言：即陀罗尼门真如是菩萨摩诃萨，即三
mó dì ménzhēn rú shì pú sà mó hē sà yì tuó luó ní ménzhēn rú shì
摩地门真如是菩萨摩诃萨；异陀罗尼门真如是
pú sà mó hē sà yì sān mó dì ménzhēn rú shì pú sà mó hē sà tuó
菩萨摩诃萨，异三摩地门真如是菩萨摩诃萨；陀
luó ní ménzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà sān mó dì ménzhēn rú
罗尼门真如中有菩萨摩诃萨，三摩地门真如
zhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu tuó luó ní mén
中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有陀罗尼门
zhēn rú pú sà mó hē sà zhōngyǒu sān mó dì ménzhēn rú lí tuó luó
真如，菩萨摩诃萨中有三摩地门真如；离陀罗
ní ménzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà lí sān mó dì ménzhēn rú yǒu pú
尼门真如有菩萨摩诃萨，离三摩地门真如有菩
sà mó hē sà
萨摩诃萨？”

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì shí qī
大般若波罗蜜多经卷第十七

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào jiè jiào shòu pǐn dì qī zhī qī
初分教诫教授品第七之七

fù cì shàn xiàn rǔ guān hé yì yán jí jí xǐ dì zhēn
“复次，善现，汝观何义言：即极喜地真
rú fēi pú sà mó hē sà jí lí gòu dì fā guāng dì yàn huì dì
如非菩萨摩诃萨，即离垢地、发光地、焰慧地、
jí nán shèng dì xiàn qián dì yuǎn xíng dì bú dòng dì shàn huì
极难胜地、现前地、远行地、不动地、善慧
dì fǎ yún dì zhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì jí xǐ dì zhēn rú fēi
地、法云地真如非菩萨摩诃萨；异极喜地真如非
pú sà mó hē sà yì lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì zhēn rú fēi pú sà
菩萨摩诃萨，异离垢地乃至法云地真如非菩萨
mó hē sà fēi jí xǐ dì zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi lí
摩诃萨；非极喜地真如中有菩萨摩诃萨，非离
gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà
垢地乃至法云地真如中有菩萨摩诃萨；非菩萨
mó hē sà zhōng yǒu jí xǐ dì zhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu
摩诃萨中有极喜地真如，非菩萨摩诃萨中有
lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì zhēn rú fēi lí jí xǐ dì zhēn rú yǒu pú
离垢地乃至法云地真如；非离极喜地真如有菩
sà mó hē sà fēi lí lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì zhēn rú yǒu pú sà
萨摩诃萨，非离离垢地乃至法云地真如有菩萨
mó hē sà yé
摩诃萨耶？”

jù shòu shàn xiàn bó yán shì zūn ruò jí xǐ dì ruò lí gòu
具寿善现白言：“世尊！若极喜地，若离垢
dì nǎi zhì fǎ yún dì shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng
地乃至法云地，尚毕竟不可得，性非有故，况
yǒu jí xǐ dì zhēn rú jí lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì zhēn rú cǐ
有极喜地真如及离垢地乃至法云地真如？此

zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí jí xǐ dì zhēn rú shì pú sà mó
真如既非有，如何可言：即极喜地真如是菩萨摩
hē sà jí lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì zhēn rú shì pú sà mó hē sà
诃萨，即离垢地乃至法云地真如是菩萨摩诃萨；
yì jí xǐ dì zhēn rú shì pú sà mó hē sà yì lí gòu dì nǎi zhì fǎ
异极喜地真如是菩萨摩诃萨，异离垢地乃至法
yún dì zhēn rú shì pú sà mó hē sà jí xǐ dì zhēn rú zhōng yǒu pú sà
云地真如是菩萨摩诃萨；极喜地真如中有菩萨
mó hē sà lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē
摩诃萨，离垢地乃至法云地真如中有菩萨摩诃
sà pú sà mó hē sà zhōng yǒu jí xǐ dì zhēn rú pú sà mó hē sà
萨；菩萨摩诃萨中有极喜地真如，菩萨摩诃萨
zhōng yǒu lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì zhēn rú lí jí xǐ dì zhēn rú yǒu
中有离垢地乃至法云地真如；离极喜地真如有
pú sà mó hē sà lí lí gòu dì nǎi zhì fǎ yún dì zhēn rú yǒu pú sà
菩萨摩诃萨，离离垢地乃至法云地真如有菩萨
mó hē sà
摩诃萨？”

fù cì shàn xiàn nǚ guān hé yì yán jí wǔ yǎn zhēn rú
“复次，善现，汝观何义言：即五眼真如

fēi pú sà mó hē sà jí liù shéntōng zhēn rú fēi pú sà mó hē sà
非菩萨摩诃萨，即六神通真如非菩萨摩诃萨；
yì wǔ yǎn zhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì liù shéntōng zhēn rú fēi pú
异五眼真如非菩萨摩诃萨，异六神通真如非菩
sà mó hē sà fēi wǔ yǎn zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi liù
萨摩诃萨；非五眼真如中有菩萨摩诃萨，非六
shéntōng zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōng
神通真如中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中
yǒu wǔ yǎn zhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu liù shéntōng zhēn rú
有五眼真如，非菩萨摩诃萨中有六神通真如；
fēi lí wǔ yǎn zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fēi lí liù shéntōng zhēn rú
非离五眼真如有菩萨摩诃萨，非离六神通真如
yǒu pú sà mó hē sà yé
有菩萨摩诃萨耶？”

jù shòu shàn xiàn bái yán shì zūn ruò wǔ yǎn ruò liù shéntōng
具寿善现白言：“世尊！若五眼，若六神通，

shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng yǒu wǔ yǎn zhēn rú jí liù
尚毕竟不可得，性非有故，况有五眼真如及六

shéntōngzhēn rú cǐ zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí wǔ yǎn
神通真如？此真如既非有，如何可言：即五眼
zhēn rú shì pú sà mó hē sà jí liù shéntōngzhēn rú shì pú sà mó hē
真如是菩萨摩诃萨，即六神通真如是菩萨摩诃
sà yì wǔ yǎnzhēn rú shì pú sà mó hē sà yì liù shéntōngzhēn rú
萨；异五眼真如是菩萨摩诃萨，异六神通真如
shì pú sà mó hē sà wǔ yǎnzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà liù
是菩萨摩诃萨；五眼真如中有菩萨摩诃萨，六
shéntōngzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu
神通真如中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有
wǔ yǎnzhēn rú pú sà mó hē sà zhōngyǒu liù shéntōngzhēn rú lí wǔ
五眼真如，菩萨摩诃萨中有六神通真如；离五
yǎnzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà lí liù shéntōngzhēn rú yǒu pú sà mó
眼真如有菩萨摩诃萨，离六神通真如有菩萨摩
hē sà
诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí fó shí lì zhēn
“复次，善现，汝观何义言：即佛十力真
rú fēi pú sà mó hē sà jí sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā
如非菩萨摩诃萨，即四无所畏、四无碍解、十八
fó bú gòng fǎ zhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì fó shí lì zhēn rú fēi
佛不共法真如非菩萨摩诃萨；异佛十力真如非
pú sà mó hē sà yì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú
菩萨摩诃萨，异四无所畏、四无碍解、十八佛不
gòng fǎ zhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi fó shí lì zhēn rú zhōngyǒu
共法真如非菩萨摩诃萨；非佛十力真如中有
pú sà mó hē sà fēi sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú
菩萨摩诃萨，非四无所畏、四无碍解、十八佛不
gòng fǎ zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōng
共法真如中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中
yǒu fó shí lì zhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu sì wú suǒ wèi
有佛十力真如，非菩萨摩诃萨中有四无所畏、
sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ zhēn rú fēi lí fó shí lì zhēn
四无碍解、十八佛不共法真如；非离佛十力真
rú yǒu pú sà mó hē sà fēi lí sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí
如有菩萨摩诃萨，非离四无所畏、四无碍解、十
bā fó bú gòng fǎ zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà yé
八佛不共法真如有菩萨摩诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bó yán shì zūn ruò fó shí lì ruò sì wú
具寿善现白言：“世尊！若佛十力，若四无
suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ shàng bì jìng bù kě
所畏、四无碍解、十八佛不共法，尚毕竟不可
dé xìng fēi yǒu gù kuàng yǒu fó shí lì zhēn rú jí sì wú suǒ wèi
得，性非有故，况有佛十力真如，及四无所畏、
sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ zhēn rú cǐ zhēn rú jì fēi yǒu
四无碍解、十八佛不共法真如？此真如既非有，
rú hé kě yán jí fó shí lì zhēn rú shì pú sà mó hē sà jí sì wú
如何可言：即佛十力真如是菩萨摩诃萨，即四无
suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ zhēn rú shì pú sà mó hē
所畏、四无碍解、十八佛不共法真如是菩萨摩诃
sà yì fó shí lì zhēn rú shì pú sà mó hē sà yì sì wú suǒ wèi
萨；异佛十力真如是菩萨摩诃萨，异四无所畏、
sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ zhēn rú shì pú sà mó hē sà fó
四无碍解、十八佛不共法真如是菩萨摩诃萨；佛
shí lì zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà sì wú suǒ wèi sì wú ài
十力真如中有菩萨摩诃萨，四无所畏、四无碍
jiě shí bā fó bú gòng fǎ zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà pú sà
解、十八佛不共法真如中有菩萨摩诃萨；菩萨
mó hē sà zhōng yǒu fó shí lì zhēn rú pú sà mó hē sà zhōng yǒu sì
摩诃萨中有佛十力真如，菩萨摩诃萨中有四
wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng fǎ zhēn rú lí fó shí
无所畏、四无碍解、十八佛不共法真如；离佛十
lì zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà lí sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
力真如有菩萨摩诃萨，离四无所畏、四无碍解、
shí bā fó bú gòng fǎ zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
十八佛不共法真如有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí dà cí zhēn rú
“复次，善现，汝观何义言：即大慈真如
fēi pú sà mó hē sà jí dà bēi dà xǐ dà shězhēn rú fēi pú sà
非菩萨摩诃萨，即大悲、大喜、大舍真如非菩萨
mó hē sà yì dà cí zhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì dà bēi dà
摩诃萨；异大慈真如非菩萨摩诃萨，异大悲、大
xǐ dà shězhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi dà cí zhēn rú zhōng yǒu
喜、大舍真如非菩萨摩诃萨；非大慈真如中有
pú sà mó hē sà fēi dà bēi dà xǐ dà shězhēn rú zhōng yǒu pú
菩萨摩诃萨，非大悲、大喜、大舍真如中有菩

sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu dà cí zhēn rú fēi pú
萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨 中 有大慈真如，非菩
sà mó hē sà zhōngyǒu dà bēi dà xǐ dà shězhēn rú fēi lí dà
萨摩诃萨 中 有大悲、大喜、大舍真如；非离大
cí zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fēi lí dà bēi dà xǐ dà shězhēn
慈真如有菩萨摩诃萨，非离大悲、大喜、大舍真
rú yǒu pú sà mó hē sà yé
如有菩萨摩诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bó yán shì zūn ruò dà cí ruò dà bēi
具寿善现白言：“世尊！若大慈，若大悲、
dà xǐ dà shě shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàngyǒu
大喜、大舍，尚 毕竟不可得，性非有故，况 有
dà cí zhēn rú jí dà bēi dà xǐ dà shězhēn rú cǐ zhēn rú jì
大慈真如及大悲、大喜、大舍真如？此真如既
fēi yǒu rú hé kě yán jí dà cí zhēn rú shì pú sà mó hē sà jí
非有，如何可言：即大慈真如是菩萨摩诃萨，即
dà bēi dà xǐ dà shězhēn rú shì pú sà mó hē sà yì dà cí zhēn
大悲、大喜、大舍真如是菩萨摩诃萨；异大慈真
rú shì pú sà mó hē sà yì dà bēi dà xǐ dà shězhēn rú shì pú
如是菩萨摩诃萨，异大悲、大喜、大舍真如是菩
sà mó hē sà dà cí zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà dà bēi
萨摩诃萨；大慈真如 中 有菩萨摩诃萨，大悲、
dà xǐ dà shězhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà
大喜、大舍真如 中 有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨
zhōngyǒu dà cí zhēn rú pú sà mó hē sà zhōngyǒu dà bēi dà xǐ
中 有大慈真如，菩萨摩诃萨 中 有大悲、大喜、
dà shězhēn rú lí dà cí zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà lí dà bēi
大舍真如；离大慈真如有菩萨摩诃萨，离大悲、
dà xǐ dà shězhēn rú yǒu pú sà mó hē sà
大喜、大舍真如有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí sān shí èr dà
“复次，善现，汝观何义言：即三十二大
shì xiàngzhēn rú fēi pú sà mó hē sà jí bā shí suí hǎozhēn rú fēi pú
士相真如非菩萨摩诃萨，即八十随好真如非菩
sà mó hē sà yì sān shí èr dà shì xiàngzhēn rú fēi pú sà mó hē sà
萨摩诃萨；异三十二大士相真如非菩萨摩诃萨，
yì bā shí suí hǎozhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi sān shí èr dà shì
异八十随好真如非菩萨摩诃萨；非三十二大士

xiàngzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà fēi bā shí suí hǎozhēn rú zhōng
相真如中有菩萨摩诃萨，非八十随好真如中
yǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒusān shí èr dà shì
有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有三十二大士
xiàngzhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu bā shí suí hǎozhēn rú fēi
相真如，非菩萨摩诃萨中有八十随好真如；非
lí sān shí èr dà shì xiàngzhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fēi lí bā shí
离三十二大士相真如有菩萨摩诃萨，非离八十
suí hǎozhēn rú yǒu pú sà mó hē sà yé
随好真如有菩萨摩诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bó yán shì zūn ruò sān shí èr dà shì xiàng
具寿善现白言：“世尊！若三十二大士相，
ruò bā shí suí hǎo shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàngyǒu
若八十随好，尚毕竟不可得，性非有故，况有
sān shí èr dà shì xiàngzhēn rú jí bā shí suí hǎozhēn rú cǐ zhēn rú
三十二大士相真如及八十随好真如？此真如
jì fēi yǒu rú hé kě yán jí sān shí èr dà shì xiàngzhēn rú shì pú
既非有，如何可言：即三十二大士相真如是菩
sà mó hē sà jí bā shí suí hǎozhēn rú shì pú sà mó hē sà yì sān
萨摩诃萨，即八十随好真如是菩萨摩诃萨；异三
shí èr dà shì xiàngzhēn rú shì pú sà mó hē sà yì bā shí suí hǎozhēn
十二大士相真如是菩萨摩诃萨，异八十随好真
rú shì pú sà mó hē sà sān shí èr dà shì xiàngzhēn rú zhōngyǒu pú
如是菩萨摩诃萨；三十二大士相真如中有菩
sà mó hē sà bā shí suí hǎozhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà pú
萨摩诃萨，八十随好真如中有菩萨摩诃萨；菩
sà mó hē sà zhōngyǒusān shí èr dà shì xiàngzhēn rú pú sà mó hē
萨摩诃萨中有三十二大士相真如，菩萨摩诃
sà zhōngyǒu bā shí suí hǎozhēn rú lí sān shí èr dà shì xiàngzhēn rú
萨中有八十随好真如；离三十二大士相真如
yǒu pú sà mó hē sà lí bā shí suí hǎozhēn rú yǒu pú sà mó hē
有菩萨摩诃萨，离八十随好真如有菩萨摩诃
sà
萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí wú wàng shī fǎ
“复次，善现，汝观何义言：即无忘失法
zhēn rú fēi pú sà mó hē sà jí héngzhù shěxìngzhēn rú fēi pú sà mó
真如非菩萨摩诃萨，即恒住舍性真如非菩萨摩

hē sà yì wú wàng shī fǎ zhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì héngzhù
诃萨；异无忘失法真如非菩萨摩诃萨，异恒住
shěxìngzhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi wú wàng shī fǎ zhēn rú zhōng
舍性真如非菩萨摩诃萨；非无忘失法真如中
yǒu pú sà mó hē sà fēi héngzhù shěxìngzhēn rú zhōngyǒu pú sà mó
有菩萨摩诃萨，非恒住舍性真如中有菩萨摩
hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōngyǒu wú wàng shī fǎ zhēn rú fēi pú
诃萨；非菩萨摩诃萨中有无忘失法真如，非菩
sà mó hē sà zhōngyǒu héngzhù shěxìngzhēn rú fēi lí wú wàng shī fǎ
萨摩诃萨中有恒住舍性真如；非离无忘失法
zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fēi lí héngzhù shěxìngzhēn rú yǒu pú sà
真如有菩萨摩诃萨，非离恒住舍性真如有菩萨
mó hē sà yé
摩诃萨耶？”

jù shòushànxiàn bó yán shì zūn ruò wú wàng shī fǎ ruò héng
具寿善现白言：“世尊！若无忘失法，若恒
zhù shěxìng shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàngyǒu wú wàng
住舍性，尚毕竟不可得，性非有故，况有无忘
shī fǎ zhēn rú jí héngzhù shěxìngzhēn rú cǐ zhēn rú jì fēi yǒu rú
失法真如及恒住舍性真如？此真如既非有，如
hé kě yán jí wú wàng shī fǎ zhēn rú shì pú sà mó hē sà jí héng
何可言：即无忘失法真如是菩萨摩诃萨，即恒
zhù shěxìngzhēn rú shì pú sà mó hē sà yì wú wàng shī fǎ zhēn rú shì
住舍性真如是菩萨摩诃萨；异无忘失法真如是
pú sà mó hē sà yì héngzhù shěxìngzhēn rú shì pú sà mó hē sà wú
菩萨摩诃萨，异恒住舍性真如是菩萨摩诃萨；无
wàng shī fǎ zhēn rú zhōngyǒu pú sà mó hē sà héngzhù shěxìngzhēn rú
忘失法真如中有菩萨摩诃萨，恒住舍性真如
zhōngyǒu pú sà mó hē sà pú sà mó hē sà zhōngyǒu wú wàng shī fǎ
中有菩萨摩诃萨；菩萨摩诃萨中有无忘失法
zhēn rú pú sà mó hē sà zhōngyǒu héngzhù shěxìngzhēn rú lí wú
真如，菩萨摩诃萨中有恒住舍性真如；离无
wàng shī fǎ zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà lí héngzhù shěxìngzhēn rú
忘失法真如有菩萨摩诃萨，离恒住舍性真如
yǒu pú sà mó hē sà
有菩萨摩诃萨？”

fù cì shànxiàn rǔ guān hé yì yán jí yī qiè zhì zhēn
“复次，善现，汝观何义言：即一切智真

rú fēi pú sà mó hē sà jí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhēn rú fēi
如非菩萨摩诃萨，即道相智、一切相智真如非
pú sà mó hē sà yì yī qiè zhì zhēn rú fēi pú sà mó hē sà yì dào
菩萨摩诃萨；异一切智真如非菩萨摩诃萨，异道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhēn rú fēi pú sà mó hē sà fēi yī qiè zhì
相智、一切相智真如非菩萨摩诃萨；非一切智
zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
真如中有菩萨摩诃萨，非道相智、一切相智
zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu yī
真如中有菩萨摩诃萨；非菩萨摩诃萨中有一
qiè zhì zhēn rú fēi pú sà mó hē sà zhōng yǒu dào xiàng zhì yī qiè
切智真如，非菩萨摩诃萨中有道相智、一切
xiàng zhì zhēn rú fēi lí yī qiè zhì zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà fēi
相智真如；非离一切智真如有菩萨摩诃萨，非
lí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà yé
离道相智、一切相智真如有菩萨摩诃萨耶？”

jù shòu shàn xiàn bō yán shì zūn ruò yī qiè zhì ruò dào xiàng
具寿善现白言：“世尊！若一切智，若道相
zhì yī qiè xiàng zhì shàng bì jìng bù kě dé xìng fēi yǒu gù kuàng
智、一切相智，尚毕竟不可得，性非有故，况
yǒu yī qiè zhì zhēn rú jí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhēn rú cǐ
有一切智真如，及道相智、一切相智真如？此
zhēn rú jì fēi yǒu rú hé kě yán jí yī qiè zhì zhēn rú shì pú sà mó
真如既非有，如何可言：即一切智真如是菩萨摩
hē sà jí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhēn rú shì pú sà mó hē sà
诃萨，即道相智、一切相智真如是菩萨摩诃萨；
yì yī qiè zhì zhēn rú shì pú sà mó hē sà yì dào xiàng zhì yī qiè
异一切智真如是菩萨摩诃萨，异道相智、一切
xiàng zhì zhēn rú shì pú sà mó hē sà yī qiè zhì zhēn rú zhōng yǒu pú
相智真如是菩萨摩诃萨；一切智真如中有菩
sà mó hē sà dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhēn rú zhōng yǒu pú sà
萨摩诃萨，道相智、一切相智真如中有菩萨
mó hē sà pú sà mó hē sà zhōng yǒu yī qiè zhì zhēn rú pú sà mó
摩诃萨；菩萨摩诃萨中有一切智真如，菩萨摩
hē sà zhōng yǒu dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhēn rú lí yī qiè zhì
诃萨中有道相智、一切相智真如；离一切智
zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà lí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhēn rú
真如有菩萨摩诃萨，离道相智、一切相智真如

yǒu pú sà mó hē sà
有菩萨摩诃萨？

shì zūn sè děng fǎ jí zhēn rú jì bù kě dé ér yán jí sè
“世尊！色等法及真如既不可得，而言即色

děng fǎ zhēn rú shì pú sà mó hē sà huò yì sè děng fǎ zhēn rú shì
等法真如是菩萨摩诃萨，或异色等法真如是

pú sà mó hē sà huò sè děng fǎ zhēn rú zhōng yǒu pú sà mó hē sà
菩萨摩诃萨，或色等法真如中有菩萨摩诃萨，

huò pú sà mó hē sà zhōng yǒu sè děng fǎ zhēn rú huò lí sè děng fǎ
或菩萨摩诃萨中有色等法真如，或离色等法

zhēn rú yǒu pú sà mó hē sà zhě wú yǒu shì chù
真如有菩萨摩诃萨者，无有是处。”

fó gào shàn xiàn shàn zāi shàn zāi rú shì rú shì rú
佛告善现：“善哉！善哉！如是！如是！如

rǔ suǒ shuō shàn xiàn sè děng fǎ bù kě dé gù sè děng fǎ zhēn rú
汝所说。善现，色等法不可得故，色等法真如

yì bù kě dé fǎ jí zhēn rú bù kě dé gù pú sà mó hē sà yì bù
亦不可得，法及真如不可得故，菩萨摩诃萨亦不

kě dé pú sà mó hē sà bù kě dé gù suǒ xíng bō rě bō luó mì duō
可得，菩萨摩诃萨不可得故，所行般若波罗蜜多

yì bù kě dé shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì
亦不可得。善现，诸菩萨摩诃萨修行般若波罗蜜

duō shí yīng rú shì xué
多时，应如是学。

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí sè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即色增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即受、想、行、识增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí chángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即受、想、行、识常增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè wú chángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色无常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí wú chángzēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识无常增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即受、想、行、识乐增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即受、想、行、识苦增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即受、想、行、识我增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色无我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识无我增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即受、想、行、识净增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色不净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识不净增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色空增语是菩萨摩诃萨不？”

bù yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即受、想、行、识空增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè bù kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色不空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí bù kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识不空增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè yǒuxiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色有相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí yǒuxiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识有相增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè wú xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色无相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí wú xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识无相增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè yǒuyuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色有愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí yǒuyuànzēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识有愿增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè wúyuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色无愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí wúyuànzēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识无愿增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识寂静增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè bú jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色不寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí bú jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó
“即受、想、行、识不寂静增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识远离增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色不远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó
“即受、想、行、识不远离增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色有为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识有为增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè wú wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色无为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí wú wéizēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识无为增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色有漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识有漏增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色无漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识无漏增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè shēng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色生增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí shēng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即受、想、行、识生增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè miè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色灭增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí mièzēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即受、想、行、识灭增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即受、想、行、识善增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色非善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识非善增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色有罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识有罪增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色无罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即受、想、行、识无罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色有烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即受、想、行、识有烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色无烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即受、想、行、识无烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即受、想、行、识世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chū shì jiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色出世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí chū shì jiānzēng yǔ shì pú sà mó
“即受、想、行、识出世间增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè zá rǎnzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色杂染增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí zá rǎnzēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识杂染增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè qīngjìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色清净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí qīngjìngzēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识清净增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè shǔ shēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色属生死增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí shǔ shēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó
“即受、想、行、识属生死增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè shǔ niè pánzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色属涅槃增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí shǔ niè pánzēng yǔ shì pú sà mó
“即受、想、行、识属涅槃增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè zài nèizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí zài nèizēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识在内增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè zài wàizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí zài wàizēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识在外增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè zài liǎngjiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色在两间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí zài liǎngjiānzēng yǔ shì pú sà mó
“即受、想、行、识在两间增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即受、想、行、识可得增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色不可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shòu xiǎng xíng shí bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó
“即受、想、行、识不可得增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yǎnchù zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即眼处增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即耳、鼻、舌、身、意处增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùchángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùchángzēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处常增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwúchángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处无常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwúchángzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意处无常增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùlèzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùlèzēng yǔ shì pú sà mó
“即耳、鼻、舌、身、意处乐增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùkǔzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùkǔzēng yǔ shì pú sà mó
“即耳、鼻、舌、身、意处苦增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wǒ zēng yǔ shì pú sà mó
“即耳、鼻、舌、身、意处我增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处无我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wú wǒ zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处无我增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù jìng zēng yǔ shì pú sà mó
“即耳、鼻、舌、身、意处净增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处不净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù bú jìng zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处不净增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùkōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùkōngzēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处空增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù bù kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处不空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù bù kōngzēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处不空增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùyǒuxiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处有相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùyǒuxiàngzēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处有相增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wú xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处无相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wú xiàngzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意处无相增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù yǒu yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处有愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù yǒu yuàn zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意处有愿增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wú yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处无愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wú yuàn zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意处无愿增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù jì jìngzēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处寂静增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù bú jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处不寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù bú jì jìng zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意处不寂静增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù yuǎn lí zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意处远离增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处不远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù bù yuǎn lí zēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、意处不远离增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处有为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处有为增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wú wéizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处无为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wú wéizēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处无为增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处有漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处有漏增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处无漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wú lòu zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处无漏增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù shēng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处生增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù shēng zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处生增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùmièzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处灭增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùmièzēng yǔ shì pú sà mó
“即耳、鼻、舌、身、意处灭增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùshànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùshànzēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处善增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处非善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù fēi shàn zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意处非善增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùyǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处有罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùyǒu zuì zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处有罪增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处无罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wú zuì zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处无罪增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处有烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处有烦恼增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处无烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处无烦恼增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù shì jiānzēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处世间增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùchū shì jiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处出世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùchū shì jiānzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意处出世间增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù zá rǎnzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处杂染增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù zá rǎnzēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处杂染增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùqīngjìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处清净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùqīngjìngzēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处清净增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùshǔshēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处属生死增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùshǔshēng sǐ zēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、意处属生死增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùshǔ niè pánzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处属涅槃增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùshǔ niè pánzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意处属涅槃增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù zài nèizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù zài nèizēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处在内增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù zài wàizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù zài wàizēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意处在外增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù zài liǎngjiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处在两间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bǐ shé shēn yì chù zài liǎngjiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即耳、鼻、舌、身、意处在两间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bǐ shé shēn yì chù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即耳、鼻、舌、身、意处可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼处不可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bǐ shé shēn yì chù bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即耳、鼻、舌、身、意处不可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云何？即色处增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chùzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即声、香、味、触、法处增语是菩萨摩诃萨不？”

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù cháng zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处常增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù wú cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处无常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú cháng zēng yǔ shì
“即声、香、味、触、法处无常增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù lè zēng yǔ shì pú sà
“即声、香、味、触、法处乐增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù kǔ zēng yǔ shì pú sà
“即声、香、味、触、法处苦增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù wǒ zēng yǔ shì pú sà
“即声、香、味、触、法处我增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处无我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú wǒ zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处无我增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù jìng zēng yǔ shì pú sà
“即声、香、味、触、法处净增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处不净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù bú jìng zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处不净增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù kōng zēng yǔ shì pú sà
“即声、香、味、触、法处空增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù bù kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处不空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù bù kōng zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处不空增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù yǒu xiàng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处有相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù yǒu xiàng zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处有相增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù wú xiàng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处无相 增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú xiàng zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处无相 增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù yǒu yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处有愿 增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù yǒu yuàn zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处有愿 增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù wú yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处无愿 增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú yuàn zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处无愿 增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处寂静 增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù jì jìng zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处寂静 增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù bú jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处不寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù bú jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即声、香、味、触、法处不寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即声、香、味、触、法处远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处不远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即声、香、味、触、法处不远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处有为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即声、香、味、触、法处有为增语是菩萨摩诃萨不？”

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù wú wéizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处无为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú wéizēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处无为增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处有漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù yǒu lòu zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处有漏增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处无漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú lòu zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处无漏增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù shēng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处生增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēngzēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处生增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chùmièzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处灭增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chùmièzēng yǔ shì pú sà
“即声、香、味、触、法处灭增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chùshànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chùshànzēng yǔ shì pú sà
“即声、香、味、触、法处善增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù fēi shànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处非善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù fēi shànzēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处非善增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chùyǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处有罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chùyǒu zuì zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处有罪增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处无罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú zuì zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处无罪增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chùyǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处有烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chùyǒu fán nǎo zēng yǔ shì
“即声、香、味、触、法处有烦恼增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处无烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú fán nǎo zēng yǔ shì
“即声、香、味、触、法处无烦恼增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù shì jiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù shì jiānzēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处世间增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù chū shì jiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处出世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù chū shì jiānzēng yǔ shì
“即声、香、味、触、法处出世间增语是
pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù zá rǎnzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处杂染增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù zá rǎnzēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处杂染增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù qīng jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处清净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīng jìng zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处清净增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chùshǔshēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处属生死增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chùshǔshēng sǐ zēng yǔ
“即声、香、味、触、法处属生死增语

shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chùshǔ niè pánzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处属涅槃增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chùshǔ niè pánzēng yǔ shì
“即声、香、味、触、法处属涅槃增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù zài nèi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù zài nèi zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处在内增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù zài wài zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù zài wài zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处在外增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù zài liǎngjiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处在两间增语是萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù zài liǎngjiānzēng yǔ shì
“即声、香、味、触、法处在两间增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处可得增语是萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù kě dé zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法处可得增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè chù bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色处不可得增语是萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ chù bù kě dé zēng yǔ shì
“即声、香、味、触、法处不可得增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì shí bā
大般若波罗蜜多经卷第十八

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào jiè jiào shòu pǐn dì qī zhī bā
初分教诫教授品第七之八

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yǎn jiè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即眼界增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即耳、鼻、舌、身、眼界增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè cháng zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、眼界常增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè wú cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界无常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè wú cháng zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、眼界无常增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè lè zēng yǔ shì pú sà mó
“即耳、鼻、舌、身、意界乐增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè kǔ zēng yǔ shì pú sà mó
“即耳、鼻、舌、身、意界苦增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè wǒ zēng yǔ shì pú sà mó
“即耳、鼻、舌、身、意界我增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界无我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè wú wǒ zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、**眼界无我增语是菩萨**

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。**世尊!**”

jí yǎn jiè jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界**净增语是菩萨摩诃萨不?**”

fú yě shì zūn
“不也。**世尊!**”

jí ěr bí shé shēn yì jiè jìng zēng yǔ shì pú sà mó
“即耳、鼻、舌、身、**眼界净增语是菩萨摩**

hē sà fǒu
诃萨不?

fú yě shì zūn
“不也。**世尊!**”

jí yǎn jiè bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界**不净增语是菩萨摩诃萨不?**”

fú yě shì zūn
“不也。**世尊!**”

jí ěr bí shé shēn yì jiè bú jìng zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、**眼界不净增语是菩萨**

mó hē sà fǒu
摩诃萨不?”

fú yě shì zūn
“不也。**世尊!**”

jí yǎn jiè kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界**空增语是菩萨摩诃萨不?**”

fú yě shì zūn
“不也。**世尊!**”

jí ěr bí shé shēn yì jiè kōng zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、**眼界空增语是菩萨**

mó hē sà fǒu
摩诃萨不?

fú yě shì zūn
“不也。**世尊!**”

jí yǎn jiè bù kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界**不空增语是菩萨摩诃萨不?**”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè bù kōngzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意界不空增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè yǒuxiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界有相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè yǒuxiàngzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意界有相增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè wú xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界无相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè wú xiàngzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意界无相增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè yǒuyuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界有愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè yǒuyuànzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意界有愿增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè wú yuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界无愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè wú yuànzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、眼界无愿增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè jì jìngzēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、眼界寂静增语是菩萨
mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè bú jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界不寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè bú jì jìngzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、眼界不寂静增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè yuǎn lí zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、眼界远离增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界不远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè bù yuǎn lí zēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、眼界不远离增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界有为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、眼界有为增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè wú wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界无为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè wú wéi zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、眼界无为增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界有漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、眼界有漏增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界无漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè wú lòu zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意界无漏增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè shēng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界生增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè shēng zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意界生增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè miè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界灭增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè miè zēng yǔ shì pú sà mó
“即耳、鼻、舌、身、意界灭增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bǐ shé shēn yì jiè shàn zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、眼界善增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界非善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bǐ shé shēn yì jiè fēi shàn zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、眼界非善增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界有罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bǐ shé shēn yì jiè yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、眼界有罪增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界无罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bǐ shé shēn yì jiè wú zuì zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、眼界无罪增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界有烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、眼界有烦恼增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界无烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè wú fán nǎo zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、眼界无烦恼增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè shì jiān zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、眼界世间增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè chū shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界出世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè chū shì jiān zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、眼界出世间增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè zá rǎnzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界杂染增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè zá rǎnzēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、眼界杂染增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè qīngjìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界清净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè qīngjìngzēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、眼界清净增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè shǔshēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界属生死增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè shǔshēng sǐ zēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、眼界属生死增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè shǔ niè pánzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界属涅槃增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè shǔ niè pánzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、眼界属涅槃增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè zài nèi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè zài nèi zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、眼界在内增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè zài wài zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè zài wài zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、眼界在外增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè zài liǎng jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界在两间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè zài liǎng jiān zēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、眼界在两间增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè kě dé zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、眼界可得增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn jiè bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼界不可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì jiè bù kě dé zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意界不可得增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí sè jiè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即色界增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zēng yǔ shì pú sà mó
“即声、香、味、触、法界增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè chángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè chángzēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界常增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè wú chángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界无常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè wú chángzēng yǔ shì
“即声、香、味、触、法界无常增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè lè zēng yǔ shì pú sà
“即声、香、味、触、法界乐增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè kǔ zēng yǔ shì pú sà
“即声、香、味、触、法界苦增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè wǒ zēng yǔ shì pú sà
“即声、香、味、触、法界我增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界无我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè wú wǒ zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界无我增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè jìng zēng yǔ shì pú sà
“即声、香、味、触、法界净增语是菩萨
mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界不净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè bú jìng zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界不净增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè kōng zēng yǔ shì pú sà
“即声、香、味、触、法界空增语是菩萨
mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè bù kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界不空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè bù kōngzēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界不空增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè yǒuxiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界有相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè yǒuxiàngzēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界有相增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè wú xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界无相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè wú xiàngzēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界无相增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè yǒuyuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界有愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè yǒuyuànzēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界有愿增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè wú yuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界无愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè wú yuànzēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界无愿增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè jì jìngzēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界寂静增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè bú jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界不寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè bú jì jìngzēng yǔ shì
“即声、香、味、触、法界不寂静增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè yuǎn lí zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界远离增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界不远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè bù yuǎn lí zēng yǔ shì
“即声、香、味、触、法界不远离增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界有为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè yǒu wéi zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界有为增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè wú wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界无为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè wú wéi zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界无为增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界有漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè yǒu lòu zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界有漏增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界无漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè wú lòu zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界无漏增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè shēng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界生增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè shēng zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界生增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè miè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界灭增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè miè zēng yǔ shì pú sà
“即声、香、味、触、法界灭增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè shàn zēng yǔ shì pú sà
“即声、香、味、触、法界善增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界非善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè fēi shàn zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界非善增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界有罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè yǒu zuì zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界有罪增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界无罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè wú zuì zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界无罪增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界有烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè yǒu fán nǎo zēng yǔ shì
“即声、香、味、触、法界有烦恼增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界无烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè wú fán nǎo zēng yǔ shì
“即声、香、味、触、法界无烦恼增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè shì jiān zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界世间增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè chū shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界出世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè chū shì jiān zēng yǔ shì
“即声、香、味、触、法界出世间增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè zá rǎnzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界杂染增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zá rǎnzēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界杂染增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè qīngjìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界清净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè qīngjìngzēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界清净增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè shǔshēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界属生死增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè shǔshēng sǐ zēng yǔ
“即声、香、味、触、法界属生死增语

shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè shǔ niè pánzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界属涅槃增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè shǔ niè pánzēng yǔ shì
“即声、香、味、触、法界属涅槃增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè zài nèi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zài nèi zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界在内增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè zài wài zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zài wài zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界在外增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè zài liǎngjiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界在两间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè zài liǎngjiānzēng yǔ shì
“即声、香、味、触、法界在两间增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè kě dé zēng yǔ shì pú
“即声、香、味、触、法界可得增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sè jiè bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即色界不可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shēng xiāng wèi chù fǎ jiè bù kě dé zēng yǔ shì
“即声、香、味、触、法界不可得增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yǎn shí jiè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即眼识界增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè zēng yǔ shì pú sà mó
“即耳、鼻、舌、身、意识界增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè cháng zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意识界常增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè wú chángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界无常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè wú chángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即耳、鼻、舌、身、意识界无常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即耳、鼻、舌、身、意识界乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即耳、鼻、舌、身、意识界苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即耳、鼻、舌、身、意识界我增语是菩萨摩诃萨不？”

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界无我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè wú wǒ zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意识界无我增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè jìng zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意识界净增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界不净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè bú jìng zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意识界不净增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè kōngzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意识界空增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè bù kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界不空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè bù kōngzēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、意识界不空增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè yǒuxiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界有相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè yǒuxiàngzēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、意识界有相增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè wú xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界无相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè wú xiàngzēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、意识界无相增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè yǒuyuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界有愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè yǒuyuànzēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、意识界有愿增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè wú yuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界无愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè wú yuànzēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、意识界无愿增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè jì jìngzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意识界寂静增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè bú jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界不寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè bú jì jìngzēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、意识界不寂静增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè yuǎn lí zēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、意识界远离增语是
pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界不远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè bù yuǎn lí zēng yǔ
“即耳、鼻、舌、身、意识界不远离增语
shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界有为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè yǒu wéi zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意识界有为增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè wú wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界无为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè wú wéi zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意识界无为增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界有漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè yǒu lòu zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意识界有漏增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界无漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè wú lòu zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意识界无漏增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè shēng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界生增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè shēng zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意识界生增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè miè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界灭增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè miè zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意识界灭增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè shàn zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意识界善增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界非善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè fēi shàn zēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、意识界非善增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界有罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè yǒu zuì zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意识界有罪增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界无罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè wú zuì zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意识界无罪增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界有烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè yǒu fán nǎo zēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、意识界有烦恼增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界无烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè wú fán nǎo zēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、意识界无烦恼增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè shì jiān zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意识界世间增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè chū shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界出世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè chū shì jiānzēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、意识界出世间增语是
pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè zá rǎnzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界杂染增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè zá rǎnzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意识界杂染增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè qīngjìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界清净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè qīngjìngzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意识界清净增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè shǔ shēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即眼识界属生死增语是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè shǔshēng sǐ zēng yǔ
“即耳、鼻、舌、身、意识界属生死增语
shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè shǔ niè pánzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界属涅槃增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè shǔ niè pánzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即耳、鼻、舌、身、意识界属涅槃增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè zài nèi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè zài nèi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即耳、鼻、舌、身、意识界在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè zài wài zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè zài wài zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即耳、鼻、舌、身、意识界在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè zài liǎngjiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界在两间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè zài liǎngjiānzēng yǔ
“即耳、鼻、舌、身、意识界在两间增语

shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè kě dé zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意识界可得增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn shí jiè bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼识界不可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì shí jiè bù kě dé zēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、意识界不可得增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yǎnchùzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即眼触增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùzēng yǔ shì pú sà mó hē
“即耳、鼻、舌、身、意触增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùchángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùchángzēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触常增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wú chángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触无常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wú chángzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意触无常增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù lè zēng yǔ shì pú sà mó
“即耳、鼻、舌、身、意触乐增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù kǔ zēng yǔ shì pú sà mó
“即耳、鼻、舌、身、意触苦增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wǒ zēng yǔ shì pú sà mó
“即耳、鼻、舌、身、意触我增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触无我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wú wǒ zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触无我增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù jìng zēng yǔ shì pú sà mó
“即耳、鼻、舌、身、意触净增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触不净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù bú jìng zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触不净增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùkōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùkōngzēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触空增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù bù kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触不空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù bù kōngzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意触不空增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùyǒuxiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触有相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùyǒuxiàngzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意触有相增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wú xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触无相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wú xiàngzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意触无相增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù yǒu yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触有愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù yǒu yuàn zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意触有愿增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wú yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触无愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wú yuàn zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意触无愿增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù jì jìng zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触寂静增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù bú jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触不寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù bú jì jìngzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意触不寂静增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùyuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùyuǎn lí zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意触远离增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触不远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù bù yuǎn lí zēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、意触不远离增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùyǒuwéizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触有为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùyǒuwéizēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触有为增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wú wéizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触无为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wú wéizēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触无为增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùyǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触有漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùyǒu lòu zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触有漏增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触无漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wú lòu zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触无漏增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù shēng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触生增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù shēng zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触生增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùmièzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触灭增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùmièzēng yǔ shì pú sà mó
“即耳、鼻、舌、身、意触灭增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùshànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùshànzēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触善增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触非善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù fēi shàn zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意触非善增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùyǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触有罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùyǒu zuì zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触有罪增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触无罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wú zuì zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触无罪增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触有烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意触有烦恼增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触无烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wú fán nǎo zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意触无烦恼增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù shì jiān zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触世间增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùchū shì jiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触出世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùchū shì jiānzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意触出世间增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù zá rǎnzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触杂染增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù zá rǎnzēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触杂染增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùqīngjìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触清净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùqīngjìngzēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触清净增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùshǔshēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触属生死增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùshǔshēng sǐ zēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、意触属生死增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùshǔ niè pánzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触属涅槃增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùshǔ niè pánzēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意触属涅槃增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù zài nèizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù zài nèizēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触在内增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù zài wàizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù zài wàizēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触在外增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù zài liǎngjiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触在两间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù zài liǎngjiānzēng yǔ shì
“即耳、鼻、舌、身、意触在 two 间增语是
pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù kě dé zēng yǔ shì pú sà
“即耳、鼻、舌、身、意触可得增语是菩萨
mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即眼触不可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù bù kě dé zēng yǔ shì pú
“即耳、鼻、舌、身、意触不可得增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云
hé jí yǎnchù wéiyuán suǒshēngzhūshòuzēng yǔ shì pú sà mó hē sà
何？即眼触为缘所生诸受增语是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wéiyuán suǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu cháng zēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受常增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú cháng zēng yǔ shì pú
“即眼触为缘所生诸受无常增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

wú cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
无常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu lè zēng yǔ shì pú sà mó
“即眼触为缘所生诸受乐增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu kǔ zēng yǔ shì pú sà mó
“即眼触为缘所生诸受苦增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu wǒ zēng yǔ shì pú sà mó
“即眼触为缘所生诸受我增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú wǒ zēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受无我增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
无我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòujìngzēng yǔ shì pú sà mó
“即眼触为缘所生诸受净增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu bú jìngzēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受不净增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

bú jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
不净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòukōngzēng yǔ shì pú sà mó
“即眼触为缘所生诸受空增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu bù kōngzēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受不空增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

bù kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
不空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu yǒu xiàng zēng yǔ shì pú
“即眼触为缘所生诸受有相增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

yǒu xiàng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
有相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú xiàng zēng yǔ shì pú
“即眼触为缘所生诸受无相增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

wú xiàng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
无相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu yǒu yuàn zēng yǔ shì pú
“即眼触为缘所生诸受有愿增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

yǒuyuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
有愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú yuànzēng yǔ shì pú
“即眼触为缘所生诸受无愿增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

wú yuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
无愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu jì jìngzēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受寂静增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu bú jì jìngzēng yǔ shì pú
“即眼触为缘所生诸受不寂静增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

bú jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
不寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu yuǎn lí zēng yǔ shì pú
“即眼触为缘所生诸受远离增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu bù yuǎn lí zēng yǔ shì
“即眼触为缘所生诸受不远离增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
不远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受有为增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

yǒu wéizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
有为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu wú wéizēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受无为增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

wú wéizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
无为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受有漏增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
有漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu wú lòu zēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受无漏增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
无漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu shēng zēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受生增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

shēng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
生增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu miè zēng yǔ shì pú sà mó
“即眼触为缘所生诸受灭增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

miè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
灭增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu shàn zēng yǔ shì pú sà mó
“即眼触为缘所生诸受善增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu fēi shànzēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受非善增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

fēi shànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
非善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuyǒu zuì zēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受有罪增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
有罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuwú zuì zēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受无罪增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
无罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuyǒu fán nǎozēng yǔ shì pú
“即眼触为缘所生诸受有烦恼增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

yǒu fán nǎozēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
有烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu wú fán nǎozēng yǔ shì pú
“即眼触为缘所生诸受无烦恼增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

wú fán nǎozēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
无烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu shì jiānzēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受世间增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

shì jiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuchū shì jiānzēng yǔ shì pú
“即眼触为缘所生诸受出世间增语是菩

sà mó hē sà bú
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

chū shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
出世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zá rǎn zēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受杂染增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

zá rǎn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
杂染增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng zēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受清净增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

qīng jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
清净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu shǔ shēng sǐ zēng yǔ shì
“即眼触为缘所生诸受属生死增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bǐ shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

shǔ shēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
属生死增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu shǔ niè pán zēng yǔ shì pú
“即眼触为缘所生诸受属涅槃增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bǐ shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

shǔ niè pán zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
属涅槃增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zài nèi zēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受在内增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bǐ shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

zài nèi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zài wài zēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受在外增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bǐ shé shēn yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受

zài wàizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zài liǎngjiānzēng yǔ shì pú
“即眼触为缘所生诸受在两间增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受
zài liǎngjiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
在两间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu kě dé zēng yǔ shì pú sà
“即眼触为缘所生诸受可得增语是菩萨
mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受
kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu bù kě dé zēng yǔ shì pú
“即眼触为缘所生诸受不可得增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí ěr bí shé shēn yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
“即耳、鼻、舌、身、意触为缘所生诸受
bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
不可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

大般若波罗蜜多经卷第十八

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì shí jiǔ
大般若波罗蜜多经卷第十九

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào jiè jiào shòu pǐn dì qī zhī jiǔ
初分教诫教授品第七之九

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí dì jiè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即地界增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zēng yǔ shì pú sà mó
“即水、火、风、空、识界增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè cháng zēng yǔ shì pú sà
“即水、火、风、空、识界常增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè wú cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界无常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú cháng zēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界无常增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè lè zēng yǔ shì pú sà
“即水、火、风、空、识界乐增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè kǔ zēng yǔ shì pú sà
“即水、火、风、空、识界苦增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wǒ zēng yǔ shì pú sà
“即水、火、风、空、识界我增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界无我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú wǒ zēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界无我增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jìng zēng yǔ shì pú sà
“即水、火、风、空、识界净增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界不净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè bú jìng zēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界不净增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè kōng zēng yǔ shì pú sà
“即水、火、风、空、识界空增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè bù kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界不空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè bù kōngzēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界不空增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè yǒuxiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界有相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè yǒuxiàngzēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界有相增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè wú xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界无相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú xiàngzēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界无相增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè yǒuyuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界有愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè yǒuyuànzēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界有愿增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè wú yuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界无愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú yuànzēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界无愿增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jì jìngzēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界寂静增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè bú jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界不寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè bú jì jìngzēng yǔ shì
“即水、火、风、空、识界不寂静增语是
pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè yuǎn lí zēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界远离增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界不远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè bù yuǎn lí zēng yǔ shì
“即水、火、风、空、识界不远离增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界有为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè yǒu wéi zēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界有为增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè wú wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界无为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú wéi zēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界无为增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界有漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè yǒu lòu zēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界有漏增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界无漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú lòu zēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界无漏增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè shēng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界生增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shēng zēng yǔ shì pú sà
“即水、火、风、空、识界生增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè miè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界灭增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè miè zēng yǔ shì pú sà
“即水、火、风、空、识界灭增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shàn zēng yǔ shì pú sà
“即水、火、风、空、识界善增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界非善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè fēi shàn zēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界非善增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界有罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè yǒu zuì zēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界有罪增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界无罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú zuì zēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界无罪增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界有烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè yǒu fán nǎo zēng yǔ shì
“即水、火、风、空、识界有烦恼增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界无烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè wú fán nǎo zēng yǔ shì
“即水、火、风、空、识界无烦恼增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shì jiān zēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界世间增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè chū shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界出世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè chū shì jiān zēng yǔ shì
“即水、火、风、空、识界出世间增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè zá rǎnzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界杂染增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zá rǎnzēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界杂染增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè qīngjìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界清净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìngzēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界清净增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè shǔshēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界属生死增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shǔshēng sǐ zēng yǔ shì
“即水、火、风、空、识界属生死增语是
pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè shǔ niè pánzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界属涅槃增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shǔ niè pánzēng yǔ shì
“即水、火、风、空、识界属涅槃增语是
pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè zài nèi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zài nèi zēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界在内增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè zài wài zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zài wài zēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界在外增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè zài liǎng jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界在两间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zài liǎng jiān zēng yǔ shì
“即水、火、风、空、识界在两间增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè kě dé zēng yǔ shì pú
“即水、火、风、空、识界可得增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí dì jiè bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即地界不可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè bù kě dé zēng yǔ shì
“即水、火、风、空、识界不可得增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yīn yuánzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即因缘增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuánzēng yǔ
“即等无间缘、所缘缘、增上缘增语

shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuánchángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuánchángzēng
“即等无间缘、所缘缘、增上缘常增

yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán wú chángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘无常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán wú cháng
“即等无间缘、所缘缘、增上缘无常

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán lè zēng
“即等无间缘、所缘缘、增上缘乐增

yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán kǔ zēng
“即等无间缘、所缘缘、增上缘苦增

yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán wǒ zēng
“即等无间缘、所缘缘、增上缘我增

yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因 缘 无我 增语 是 菩萨 摩诃萨 不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán wú wǒ
“即 等 无 间 缘、所 缘 缘、增 上 缘 无 我

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因 缘 净 增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán jìng zēng
“即 等 无 间 缘、所 缘 缘、增 上 缘 净 增

yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因 缘 不 净 增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán bú jìng
“即 等 无 间 缘、所 缘 缘、增 上 缘 不 净

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因 缘 空 增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán kōng zēng
“即 等 无 间 缘、所 缘 缘、增 上 缘 空 增

yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán bù kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘不空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán bù kōng
“即等无间缘、所缘缘、增上缘不空

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuányǒuxiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘有相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuányǒuxiàng
“即等无间缘、所缘缘、增上缘有相

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán wú xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘无相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán wú xiàng
“即等无间缘、所缘缘、增上缘无相

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuányǒuyuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘有愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuányǒuyuàn
“即等无间缘、所缘缘、增上缘有愿

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán wú yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘无愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán wú yuàn
“即等无间缘、所缘缘、增上缘无愿

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán jì jìng
“即等无间缘、所缘缘、增上缘寂静

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán bú jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘不寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán bú jì jìng
“即等无间缘、所缘缘、增上缘不寂静

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuányuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuányuǎn lí
“即等无间缘、所缘缘、增上缘远离

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘不远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán bù yuǎn
“即等无间缘、所缘缘、增上缘不远离

lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuányǒuwéizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘有为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuányǒuwéi
“即等无间缘、所缘缘、增上缘有为

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán wú wéizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘无为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán wú wéi
“即等无间缘、所缘缘、增上缘无为

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuányǒulòuzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘有漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán yǒu lòu
“即等无间缘、所缘缘、增上缘有漏

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘无漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán wú lòu
“即等无间缘、所缘缘、增上缘无漏

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán shēng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘生增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán shēng zēng
“即等无间缘、所缘缘、增上缘生增

yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán miè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘灭增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán miè zēng
“即等无间缘、所缘缘、增上缘灭增

yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuánshàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因 缘 善 增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēngshàng yuánshàn zēng
yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即 等 无 间 缘、所 缘 缘、增 上 缘 善 增
语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因 缘 非 善 增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēngshàng yuán fēi shàn
zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即 等 无 间 缘、所 缘 缘、增 上 缘 非 善
增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因 缘 有 罪 增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēngshàng yuán yǒu zuì
zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即 等 无 间 缘、所 缘 缘、增 上 缘 有 罪
增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因 缘 无 罪 增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēngshàng yuán wú zuì
zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即 等 无 间 缘、所 缘 缘、增 上 缘 无 罪
增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuányǒu fán nǎozēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘有烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒ yuányuán zēngshàngyuányǒu fán nǎo
“即等无间缘、所缘缘、增上缘有烦恼

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán wú fán nǎozēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘无烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒ yuányuán zēngshàngyuán wú fán nǎo
“即等无间缘、所缘缘、增上缘无烦恼

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán shì jiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒ yuányuán zēngshàngyuán shì jiān
“即等无间缘、所缘缘、增上缘世间

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán chū shì jiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘出世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒ yuányuán zēngshàngyuán chū shì jiān
“即等无间缘、所缘缘、增上缘出世间

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán zá rǎnzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘杂染增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán zá rǎn
“即等无间缘、所缘缘、增上缘杂染

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuánqīngjìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘清净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuánqīngjìng
“即等无间缘、所缘缘、增上缘清净

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuánshǔshēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘属生死增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuánshǔshēng
“即等无间缘、所缘缘、增上缘属生

sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
死增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuánshǔnièpánzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘属涅槃增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuánshǔ niè pán
“即等无间缘、所缘缘、增上缘属涅槃

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán zài nèi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán zài nèi
“即等无间缘、所缘缘、增上缘在内

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán zài wài zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán zài wài
“即等无间缘、所缘缘、增上缘在外

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán zài liǎngjiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘在两间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiànyuán suǒyuányuán zēngshàngyuán zài liǎng
“即等无间缘、所缘缘、增上缘在两

jiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán kě dé
“即等无间缘、所缘缘、增上缘可得

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yīn yuán bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即因缘不可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí děng wú jiàn yuán suǒ yuán yuán zēng shàng yuán bù kě dé
“即等无间缘、所缘缘、增上缘不可得

zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí yuán suǒ shēng fǎ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即缘所生法增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法常增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ wú cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法无常增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即缘所生法乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuánsuǒshēng fǎ kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即缘所生法苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuánsuǒshēng fǎ wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即缘所生法我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuánsuǒshēng fǎ jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即缘所生法净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuánsuǒshēng fǎ kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即缘所生法空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ bù kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ yǒu xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ wú xiàng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法无相增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ yǒu yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法有愿增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ wú yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法无愿增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法寂静增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ bú jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法不寂静增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法远离增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法不远离增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法有为增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ wú wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法无为增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法有漏增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法无漏增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ shēng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即缘所生法生增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ miè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即缘所生法灭增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即缘所生法善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法非善增语是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法有罪增语是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法无罪增语是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法有烦恼增语是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法无烦恼增语是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法世间增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ chū shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法出世间增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ zá rǎn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法杂染增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ qīng jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法清净增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ shǔ shēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法属生死增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ shǔ niè pán zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法属涅槃增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ zài nèi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法在内增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ zài wài zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法在外增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ zài liǎng jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法在两间增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法可得增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí yuán suǒ shēng fǎ bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即缘所生法不可得增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí wú míng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即无明增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ
“即行、识、名色、六处、触、受、爱、取、

yǒu shēng lǎo sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
有、生、老死增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng wú cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明无常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ wú cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即行乃至老死乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即行乃至老死苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即行乃至老死我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明无我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死无我增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即行乃至老死净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明不净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死不净增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即行乃至老死空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng bù kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明不空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ bù kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng yǒu xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明有相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ yǒu xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng wú xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明无相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ wú xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng yǒu yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明有愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ yǒu yuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死有愿增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng wú yuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明无愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ wú yuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死无愿增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死寂静增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng bú jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明不寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ bú jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死不寂静增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明不远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明有为增语是菩萨摩诃萨不？”

bù yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng wú wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明无为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ wú wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明有漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明无漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng shēng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明生增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ shēng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng miè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明灭增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ miè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即行乃至老死灭增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即行乃至老死善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明非善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死非善增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明有罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死有罪增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明无罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死无罪增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明有烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死有烦恼增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明无烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死无烦恼增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死世间增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng chū shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明出世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ chū shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死出世间增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng zá rǎn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明杂染增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ zá rǎn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死杂染增语是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng qīng jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明清净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ qīng jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死清净增语是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng shǔ shēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明属生死增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ shǔ shēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即行乃至老死属生死增语是菩萨摩诃
sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng shǔ niè pán zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明属涅槃增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ shǔ niè pán zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死属涅槃增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng zài nèi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ zài nèi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死在内增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng zài wài zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ zài wài zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死在外增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng zài liǎng jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明在两间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ zài liǎng jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死在两间增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死可得增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wú míng bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即无明不可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí xíng nǎi zhì lǎo sǐ bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即行乃至老死不可得增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí bù shī bō luó mì duō zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即布施波罗蜜多增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多常增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō wú chángzēng yǔ shì pú sà mó hē
“即布施波罗蜜多无常增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō wú chángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多无常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多乐增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多苦增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多我增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多无我增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多无我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多净增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多不净增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多不净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多空增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō bù kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多不空增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō bù kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多不空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō yǒu xiàng zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即布施波罗蜜多有相增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō yǒu xiàng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多有相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō wú xiàng zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即布施波罗蜜多无相增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō wú xiàng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多无相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō yǒu yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多有愿增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō yǒu yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多有愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō wú yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多无愿增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō wú yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多无愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多寂静增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō bú jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即布施波罗蜜多不寂静增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō bú jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多不寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多远离增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多 远 离 增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不 ？ ”

fú yě shì zūn
“ 不 也 。 世 尊 ！ ”

jí bù shī bō luó mì duō bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“ 即 布 施 波 罗 蜜 多 不 远 离 增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不 ？ ”

fú yě shì zūn
“ 不 也 。 世 尊 ！ ”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“ 即 净 戒 、 安 忍 、 精 进 、 静 虑 、 般 若 波 罗 蜜 多 不 远 离 增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不 ？ ”

fú yě shì zūn
“ 不 也 。 世 尊 ！ ”

jí bù shī bō luó mì duō yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“ 即 布 施 波 罗 蜜 多 有 为 增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不 ？ ”

fú yě shì zūn
“ 不 也 。 世 尊 ！ ”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“ 即 净 戒 、 安 忍 、 精 进 、 静 虑 、 般 若 波 罗 蜜 多 有 为 增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不 ？ ”

fú yě shì zūn
“ 不 也 。 世 尊 ！ ”

jí bù shī bō luó mì duō wú wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“ 即 布 施 波 罗 蜜 多 无 为 增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不 ？ ”

fú yě shì zūn
“ 不 也 。 世 尊 ！ ”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“ 即 净 戒 、 安 忍 、 精 进 、 静 虑 、 般 若 波 罗 蜜 多 无 为 增 语 是 菩 萨 摩 诃 萨 不 ？ ”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duōyǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì

duōyǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多有漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì

duō wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多无漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duōshēngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì

duōshēngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多生增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō miè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多灭增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō miè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多灭增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多善增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多非善增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多非善增语是菩萨摩诃萨不？”

bù yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fú shī bō luó mì duō yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多有罪增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多有罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多无罪增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多无罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即布施波罗蜜多有烦恼增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多有烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即布施波罗蜜多无烦恼增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多无烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

bù yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多世间增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō chū shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即布施波罗蜜多出世间增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō chū shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多出世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō zá rǎn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多杂染增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō zá rǎnzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多杂染增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō qīng jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多清净增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō qīng jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多清净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō shǔ shēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó
“即布施波罗蜜多属生死增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō shǔ shēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多属生死增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō shǔ niè pán zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即布施波罗蜜多属涅槃增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō shǔ niè pán zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多属涅槃增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō zài nèi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多在内增语是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜
duō zài nèi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō zài wài zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即布施波罗蜜多在外增语是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜
duō zài wài zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō zài liǎng jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即布施波罗蜜多在两间增语是菩萨摩诃
sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
“即净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜
duō zài liǎng jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多在两间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì

duō kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí bù shī bō luó mì duō bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì

duō bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
多不可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

大般若波罗蜜多经卷第十九

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì èr shí
大般若波罗蜜多经卷第二十

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào jiè jiào shòu pǐn dì qī zhī shí
初分教诫教授品第七之十

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí nèi kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即内空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì
“即外空、内外空、空空、大空、胜义

kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng
空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、

wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè
无变异空、本性空、自相空、共相空、一切

fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng
法空、不可得空、无性空、自性空、无性自性

kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèi kōng cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng cháng zēng yǔ shì pú sà
“即外空乃至无性自性空常增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng wú chángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空无 常 增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú chángzēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空无 常 增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng lè zēng yǔ shì pú sà
“即外空乃至无性自性空乐增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng kǔ zēng yǔ shì pú sà
“即外空乃至无性自性空苦增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wǒ zēng yǔ shì pú sà
“即外空乃至无性自性空我增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空无我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú wǒ zēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空无我增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng jìng zēng yǔ shì pú sà
“即外空乃至无性自性空净增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空不净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng bú jìng zēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空不净增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng kōng zēng yǔ shì pú sà
“即外空乃至无性自性空空增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng bù kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空不空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng bù kōngzēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空不空增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōngyǒuxiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空有相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngyǒuxiàngzēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空有相增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng wú xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空无相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú xiàngzēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空无相增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōngyǒuyuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空有愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng yǒu yuàn zēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空有愿增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng wú yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空无愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú yuàn zēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空无愿增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng jì jìng zēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空寂静增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng bú jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空不寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng bú jì jìng zēng yǔ shì
“即外空乃至无性自性空不寂静增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngyuǎn lí zēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空 远离增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空不 远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng bù yuǎn lí zēng yǔ shì
“即外空乃至无性自性空不 远离增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōngyǒuwéizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空有为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngyǒuwéizēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空有为增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng wú wéizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空无为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú wéizēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空无为增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōngyǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空有漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngyǒu lòu zēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空有漏增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空无漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú lòu zēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空无漏增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng yǐn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空隐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng yǐn zēng yǔ shì pú sà
“即外空乃至无性自性空隐增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng xiǎn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空显增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng xiǎn zēng yǔ shì pú sà
“即外空乃至无性自性空显增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōngshànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngshànzēng yǔ shì pú sà
“即外空乃至无性自性空善增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng fēi shànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空非善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng fēi shànzēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空非善增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōngyǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空有罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngyǒu zuì zēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空有罪增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空无罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú zuì zēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空无罪增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōngyǒufánǎozēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空有烦恼增语是萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngyǒufánǎozēng yǔ shì
“即外空乃至无性自性空有烦恼增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng wú fánǎozēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空无烦恼增语是萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng wú fánǎozēng yǔ shì
“即外空乃至无性自性空无烦恼增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng shì jiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空世间增语是萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng shì jiānzēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空世间增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōngchū shì jiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空出世间增语是萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng chū shì jiān zēng yǔ shì
“即外空乃至无性自性空出世间增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng zá rǎnzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空杂染增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng zá rǎnzēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空杂染增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng qīng jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空清净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng qīng jìng zēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空清净增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng shǔ shēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空属生死增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng shǔ shēng sǐ zēng yǔ shì
“即外空乃至无性自性空属生死增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng shǔ niè pánzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空属涅槃增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng shǔ niè pánzēng yǔ shì
“即外空乃至无性自性空属涅槃增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng zài nèizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng zài nèizēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空在内增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng zài wàizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng zài wàizēng yǔ shì pú
“即外空乃至无性自性空在外增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng zài liǎngjiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空在 two 间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng zài liǎngjiānzēng yǔ shì
“即外空乃至无性自性空在 two 间增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng kě dé zēng yǔ shì pú
sà mó hē sà fǒu
“即外空乃至无性自性空可得增语是菩
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí nèikōng bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即内空不可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng bù kě dé zēng yǔ shì
pú sà mó hē sà fǒu
“即外空乃至无性自性空不可得增语是
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
hé jí zhēn rú zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云
何？即真如增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè fǎxìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng
píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
“即法界、法性、不虚妄性、不变异性、
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、

bù sī yì jiè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“不思議界增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú chángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè chángzēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界常增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú wú chángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如无 常 增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè wú chángzēng yǔ shì pú sà
“即法界乃至不思議界无 常 增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè lè zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即法界乃至不思議界乐增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即法界乃至不思議界苦增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即法界乃至不思議界我增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如无我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界无我增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即法界乃至不思議界净增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如不净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界不净增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē
“即法界乃至不思議界空增语是菩萨摩诃
sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú bù kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如不空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè bù kōngzēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界不空增语是菩萨摩
hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú yǒuxiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如有相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè yǒuxiàngzēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界有相增语是菩萨摩
hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú wú xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如无相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè wú xiàngzēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界无相增语是菩萨摩
hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú yǒuyuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如有愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè yǒuyuàn zēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界有愿增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú wú yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如无愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè wú yuàn zēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界无愿增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界寂静增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú bú jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如不寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè bú jì jìng zēng yǔ shì pú sà
“即法界乃至不思議界不寂静增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界远离增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如不远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà
“即法界乃至不思議界不远离增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如有为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界有为增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú wú wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如无为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè wú wéizēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界无为增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如有漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界有漏增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如无漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界无漏增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú yǐn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如隐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè yǐn zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即法界乃至不思議界隐增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú xiǎn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如显增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè xiǎnzēng yǔ shì pú sà mó hē
“即法界乃至不思議界显增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即法界乃至不思議界善增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如非善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界非善增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如有罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界有罪增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如无罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó

hē sà fǒu
“摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如有烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà

mó hē sà fǒu
“摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如无烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà

mó hē sà fǒu
“摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó

hē sà fǒu
“摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú chū shì jiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如出世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè chū shì jiānzēng yǔ shì pú sà
“即法界乃至不思議界出世间增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú zá rǎnzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如杂染增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zá rǎnzēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界杂染增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú qīngjìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如清净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìngzēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界清净增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú shǔshēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如属生死增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè shǔshēng sǐ zēng yǔ shì pú
“即法界乃至不思議界属生死增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú shǔ niè pánzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如属涅槃增语是菩萨摩诃萨不？”

bù yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè shǔ niè pánzēng yǔ shì pú sà
“即法界乃至不思議界属涅槃增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú zài nèizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zài nèizēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界在内增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú zài wàizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zài wàizēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界在外增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú zài liǎngjiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如在两间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zài liǎngjiānzēng yǔ shì pú sà
“即法界乃至不思議界在两间增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè kě dé zēng yǔ shì pú sà mó
“即法界乃至不思議界可得增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí zhēn rú bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即真如不可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè bù kě dé zēng yǔ shì pú sà
“即法界乃至不思議界不可得增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí sì niànzhùzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即四念住增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
“即四正断、四神足、五根、五力、七等

jué zhī bā shèngdào zhī zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
觉支、八圣道支增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù chángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī chángzēng yǔ shì pú
“即四正断乃至八圣道支常增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù wú chángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住无常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī wú chángzēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支无常增语是
pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī lè zēng yǔ shì pú
“即四正断乃至八圣道支乐增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī kǔ zēng yǔ shì pú
“即四正断乃至八圣道支苦增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī wǒ zēng yǔ shì pú
“即四正断乃至八圣道支我增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住无我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī wú wǒ zēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支无我增语是
pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jìngzēng yǔ shì pú
“即四正断乃至八圣道支净增语是菩
sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù bú jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住不净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī bú jìngzēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支不净增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhùkōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī kōngzēng yǔ shì pú
“即四正断乃至八圣道支空增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù bù kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住不空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī bù kōngzēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支不空增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhùyǒuxiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住有相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī yǒuxiàngzēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支有相增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù wú xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住无相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī wú xiàngzēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支无相增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù yǒuyuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住有愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī yǒuyuàn zēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支有愿增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù wú yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住无愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī wú yuàn zēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支无愿增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jì jìng zēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支寂静增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù bú jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住不寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī bú jì jìng zēng yǔ
“即四正断乃至八圣道支不寂静增语

shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī yuǎn lí zēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支远离增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即四念住不远离增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī bù yuǎn lí zēng yǔ
“即四正断乃至八圣道支不远离增语

shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住有为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī yǒu wéi zēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支有为增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù wú wéizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住无为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī wú wéizēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支无为增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhùyǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住有漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī yǒu lòu zēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支有漏增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住无漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī wú lòu zēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支无漏增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhùshēngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住生增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī shēngzēng yǔ shì pú
“即四正断乃至八圣道支生增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhùmièzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住灭增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī mièzēng yǔ shì pú
“即四正断乃至八圣道支灭增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhùshànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī shànzēng yǔ shì pú
“即四正断乃至八圣道支善增语是菩

sà mó hē sà fǒu
萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù fēi shànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住非善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī fēi shànzēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支非善增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhùyǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住有罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī yǒu zuì zēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支有罪增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住无罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī wú zuì zēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支无罪增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù yǒu fán nǎozēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住有烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī yǒu fán nǎozēng yǔ
“即四正断乃至八圣道支有烦恼增语

shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù wú fán nǎozēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住无烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī wú fán nǎozēng yǔ
“即四正断乃至八圣道支无烦恼增语

shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù shì jiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī shì jiānzēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支世间增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù chū shì jiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住出世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī chū shì jiānzēng yǔ
“即四正断乃至八圣道支出世间增语

shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù zá rǎnzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住杂染增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zá rǎnzēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支杂染增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù qīngjìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住清净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìngzēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支清净增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niàn zhù shǔ shēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即四念住属生死增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī shǔ shēng sǐ zēng yǔ
“即四正断乃至八圣道支属生死增语

shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù shǔ niè pánzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住属涅槃增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī shǔ niè pánzēng yǔ
“即四正断乃至八圣道支属涅槃增语

shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù zài nèi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zài nèi zēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支在内增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù zài wài zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zài wài zēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支在外增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù zài liǎngjiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住在两间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zài liǎngjiānzēng yǔ
“即四正断乃至八圣道支在两间增语

shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī kě dé zēng yǔ shì
“即四正断乃至八圣道支可得增语是

pú sà mó hē sà fǒu
菩萨摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì niànzhù bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四念住不可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī bù kě dé zēng yǔ
“即四正断乃至八圣道支不可得增语

shì pú sà mó hē sà fǒu
是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shànxiàn suǒyán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí kǔ shèng dì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即苦圣谛增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即集、灭、道圣谛增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即集、灭、道圣谛常增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì wú cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛无常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì wú cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛无常增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即集、灭、道圣谛乐增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即集、灭、道圣谛苦增语是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即集、灭、道圣谛我增语是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛无我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛无我增语是菩萨摩诃
sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即集、灭、道圣谛净增语是菩萨摩诃萨
fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì bú jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛不净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì bú jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即集、灭、道圣谛不净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即集、灭、道圣谛空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì bù kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛不空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì bù kōngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即集、灭、道圣谛不空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì yǒuxiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛有相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì yǒuxiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即集、灭、道圣谛有相增语是菩萨摩诃萨不？”

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì wú xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛无相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì wú xiàngzēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛无相增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì yǒuyuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛有愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì yǒuyuànzēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛有愿增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì wú yuànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛无愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì wú yuànzēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛无愿增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì jì jìngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛寂静增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì bú jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即苦圣谛不寂静增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì bú jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó
“即集、灭、道圣谛不寂静增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛远离增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即苦圣谛不远离增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó
“即集、灭、道圣谛不远离增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì yǒuwéizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛有为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì yǒuwéizēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛有为增语是菩萨摩诃
sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì wú wéizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛无为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì wú wéizēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛无为增语是菩萨摩诃
sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛有漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛有漏增语是菩萨摩诃
sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛无漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛无漏增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì shēngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛生增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì shēngzēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即集、灭、道圣谛生增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì mièzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛灭增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì mièzēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即集、灭、道圣谛灭增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì shànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì shànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即集、灭、道圣谛善增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì fēi shànzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛非善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛非善增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛有罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛有罪增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛无罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛无罪增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即苦圣谛有烦恼增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó
“即集、灭、道圣谛有烦恼增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即苦圣谛无烦恼增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó
“即集、灭、道圣谛无烦恼增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛世间增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì chū shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即苦圣谛出世间增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì chū shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó
“即集、灭、道圣谛出世间增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì zá rǎn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛杂染增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì zá rǎn zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛杂染增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì qīng jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛清净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì qīng jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛清净增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì shǔ shēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即苦圣谛属生死增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì shǔ shēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó
“即集、灭、道圣谛属生死增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì shǔ niè pán zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即苦圣谛属涅槃增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì shǔ niè pán zēng yǔ shì pú sà mó
“即集、灭、道圣谛属涅槃增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì zài nèizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì zài nèizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即集、灭、道圣谛在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì zài wàizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì zài wàizēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即集、灭、道圣谛在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì zài liǎng jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛在 two 间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì zài liǎng jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即集、灭、道圣谛在 two 间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即苦圣谛可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即集、灭、道圣谛可得增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí kǔ shèng dì bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即苦圣谛不可得增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí jí miè dào shèng dì bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó
“即集、灭、道圣谛不可得增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

fù cì shàn xiàn suǒ yán pú sà mó hē sà zhě yú yì yún
“复次，善现，所言菩萨摩诃萨者，于意云

hé jí sì jìng lǜ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
何？即四静虑增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即四无量、四无色定增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ cháng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng cháng zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定常增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù wú chángzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑无常增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng wú chángzēng yǔ shì pú sà
“即四无量、四无色定无常增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù lè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑乐增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng lè zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即四无量、四无色定乐增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑苦增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng kǔ zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即四无量、四无色定苦增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即四无量、四无色定我增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑无我增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng wú wǒ zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定无我增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即四无量、四无色定净增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑不净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng bú jìng zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定不净增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即四无量、四无色定空增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ bù kōng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑不空增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng bù kōng zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定不空增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ yǒu xiàng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑有相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng yǒu xiàng zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定有相增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ wú xiàng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑无相增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng wú xiàng zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定无相增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ yǒu yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑有愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng yǒu yuàn zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定有愿增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ wú yuàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑无愿增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng wú yuàn zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定无愿增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定寂静增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ bú jì jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑不寂静增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng bú jì jìng zēng yǔ shì pú sà
“即四无量、四无色定不寂静增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定远离增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑不远离增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng bù yuǎn lí zēng yǔ shì pú sà
“即四无量、四无色定不远离增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑有为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng yǒu wéi zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定有为增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù wú wéi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑无为增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng wú wéi zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定无为增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑有漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng yǒu lòu zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定有漏增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑无漏增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng wú lòu zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定无漏增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù shēng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑生增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng shēng zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即四无量、四无色定生增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù miè zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑灭增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng miè zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即四无量、四无色定灭增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē
“即四无量、四无色定善增语是菩萨摩诃

sà fǒu
萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑非善增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng fēi shàn zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定非善增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑有罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng yǒu zuì zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定有罪增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑无罪增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng wú zuì zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定无罪增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑有烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng yǒu fán nǎo zēng yǔ shì pú sà
“即四无量、四无色定有烦恼增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑无烦恼增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng wú fán nǎo zēng yǔ shì pú sà
“即四无量、四无色定无烦恼增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定世间增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ chū shì jiān zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑出世间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng chū shì jiān zēng yǔ shì pú sà
“即四无量、四无色定出世间增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ zá rǎn zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑杂染增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng zá rǎn zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定杂染增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ qīng jìng zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑清净增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定清净增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ shǔ shēng sǐ zēng yǔ shì pú sà mó hē sà
“即四静虑属生死增语是菩萨摩诃萨

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng shǔ shēng sǐ zēng yǔ shì pú sà
“即四无量、四无色定属生死增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ shǔ niè pánzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑属涅槃增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng shǔ niè pánzēng yǔ shì pú sà
“即四无量、四无色定属涅槃增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ zài nèi zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑在内增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng zài nèi zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定在内增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ zài wài zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑在外增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng zài wài zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定在外增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lǜ zài liǎngjiānzēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑在两间增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng zài liǎngjiānzēng yǔ shì pú sà
“即四无量、四无色定在两间增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì wú sè dìng kě dé zēng yǔ shì pú sà mó
“即四无量、四无色定可得增语是菩萨摩

hē sà fǒu
诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì jìng lù bù kě dé zēng yǔ shì pú sà mó hē sà fǒu
“即四静虑不可得增语是菩萨摩诃萨不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

jí sì wú liàng sì mó sè dìng bù kě dé zēng yǔ shì pú sà
“即四无量、四无色定不可得增语是菩萨

mó hē sà fǒu
摩诃萨不？

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

大般若波罗蜜多经卷第二十

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó hē là dá nà duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù mó
南无喝啰怛那.哆罗夜耶.佉啰佉啰.俱住俱住.摩
là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō mò ná suō pó
啰摩啰.虎啰.吽.贺贺.苏怛拿.吽.泼抹拿.娑婆
hē
诃.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

huíxiàng jì
回向偈

(一遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德 庄严佛净土
shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三途苦
ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心
jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

shí fāng sān shì yí qiè fó yí qiè pú sà mó hē sà mó hē bō
十方三世一切佛.一切菩萨摩诃萨.摩诃般

rě bō luó mì
若波罗蜜

南无护法韦驮尊天菩萨

此咒置经书中可灭误跨之罪